

GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE LINGEWAARD

gemeente lingewaard

BTL Advies

GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE LINGEWAARD

Versie:	Definitief
Datum:	November 2007
project:	Groenstructuurplan gemeente Lingewaard
projectnummer:	227133

Opgesteld door:		*voor:*	
	BTL Advies, Oisterwijk		Gemeente Lingewaard
p:	Postbus 385,	*p:*	Postbus 15
	5060 JV Oisterwijk		6680 AA Bemmel
t:	013 52 99 555	*t:*	026-3260111
f:	013 52 99 550	*f:*	0481-464631
e:	advies@btl.nl	*e:*	gemeente@lingewaard.nl
w:	www.btladvies.nl	*w:*	www.lingewaard.nl

0 INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 7
1.1 Lingewaard, groene kwaliteit 7
1.2 Kaders 8
1.2.1 Vanuit relevante wet- en regelgeving 8
1.2.2 Vanuit vigerend gemeentelijk beleid 10
1.2.3 Relaties met andere relevante beleidsgebieden 14

2 GROENSTRUCTUUR 15
2.1 Groenstructuur Angeren 17
2.1.1 Dorpskarakteristiek 17
2.1.2 Huidige groenstructuur 19
2.1.3 Toekomstige ontwikkelingen 20
2.1.4 Gewenste groenstructuur 21
2.1.5 Gewenste boomstructuur 25
2.1.6 Verbetervoorstellen 25

2.2 Groenstructuur Bemmel 28
2.2.1 Dorpskarakteristiek 28
2.2.2 Huidige groenstructuur 29
2.2.3 Ontwikkelingen 31
2.2.4 Gewenste groenstructuur 32
2.2.5 Boomstructuur 34
2.2.6 Verbetervoorstellen 36

2.3 Groenstructuur Doornenburg 39
2.3.1 Dorpskarakteristiek 39
2.3.2 Huidige groenstructuur 39
2.3.3 Ontwikkelingen 41
2.3.4 Gewenste groenstructuur 43
2.3.5 Gewenste boomstructuur 45
2.3.6 Verbetervoorstellen 45

2.4 Groenstructuur Gendt 48
2.4.1 Dorpskarakterisiek 48
2.4.2 Huidige groenstructuur 49
2.4.3 Toekomstige ontwikkelingen 52
2.4.4 Gewenste groenstructuur 53
2.4.5 Gewenste boomstructuur 57
2.4.6 Verbetervoorstellen 57

2.5 Groenstructuur Haalderen 61
2.5.1 Dorpskarakteristiek 61
2.5.2 Huidige groenstructuur 61
2.5.3 Ontwikkelingen 62
2.5.4 Gewenste groenstructuur 63
2.5.5 Gewenste boomstructuur 65
2.5.6 Verbetervoorstellen 65

2.6 Groenstructuur Huissen 68
2.6.1 Stadskarakteristiek 68
2.6.2 Huidige groenstructuur 69
2.6.3 Ontwikkelingen 72
2.6.4 Gewenste groenstructuur 73
2.6.5 Gewenste boomstructuur 75
2.6.6 Verbetervoorstellen 77

2.7 Groenstructuur Ressen 79
2.7.1 Dorpskarakteristiek 79
2.7.2 Huidige groenstructuur 79
2.7.3 Ontwikkelingen 81
2.7.4 Gewenste groenstructuur 81
2.7.5 Gewenste boomstructuur 81
2.7.6 Verbetervoorstellen 83

2.8 Groenstructuur bedrijventerrein 't Pannenhuis, Agropark en Bergerden 84
2.8.1 Karakteristiek 84
2.8.2 Huidige groenstructuur 86
2.8.3 Ontwikkelingen 86
2.8.4 Gewenste boom- en groenstructuur 87
2.8.5 Verbetervoorstellen 90

2.9 Groenstructuur Bedrijventerrein Bemmel/Gendt 91
2.9.1 Karakteristiek 91
2.9.2 Huidige groenstructuur 91
2.9.3 Ontwikkelingen 93
2.9.4 Gewenste boom- en groenstructuur 94
2.9.5 Verbetervoorstellen 97

3 GROENBELEID 99
3.1 Zonering kwaliteitsniveaus 100
3.1.1 Toelichting verschillen in zonering 100
3.1.2 Uitgangspunten zonering 101

3.2 Streefbeelden inrichting en beheer 102
3.2.1 Gerichte toepassing beheertypen per kwaliteitsniveau 102
3.2.2 Streefbeelden voor beheertypen 102
3.2.3 Richtlijnen voor aanplant 103

3.3 Beheer van het openbaar groen 106
3.3.1 Gebruik chemische onkruidbestrijding 106
3.3.2 Wijze van aanbesteding 107

3.4 Afstoten openbaar groen 110
3.4.1 Criteria voor uitgifte 110
3.4.2 Actief/passief uitgiftebeleid 111

4 BOOMBELEID 112
4.1 Boombeheer en boomveiligheid 112

4.2 Bescherming waardevolle bomen 113
4.2.1 Evaluatie huidig kapbeleid 113
4.2.2 Verbetering kapbeleid 114
4.2.3 Boombescherming bij bouw- en graafwerkzaamheden 115

5 FINANCIELE PARAGRAAF 117
5.1 Verbetervoorstellen 117

5.2 Consequenties beleidskeuzes 117

6 ORGANISATIE / INSTRUMENTARIUM 119
6.1 Vervolgstappen voor een duurzame groenstructuur 119

BIJLAGEN
Bijlage 1 Verslagen discussieavonden
Bijlage 2 Zonering kwaliteitsniveaus
Bijlage 3 Streefbeelden en richtlijnen voor aanplant beheertypen

1 INLEIDING

1.1 Lingewaard, groene kwaliteit

Achtergronden

De gemeente Lingewaard is na de gemeentelijke herindeling van 2001 ontstaan uit de voormalige gemeentes Bemmel, Gendt en Huissen. Een gemeente in het stroomgebied van de Waal, Rijn en Linge, als een groene oase tussen de verstedelijkte gebieden van het knooppunt Arnhem - Nijmegen.

De gemeente bestaat uit een zevental kernen: Angeren, Bemmel, Doornenburg, Gendt, Haalderen, Huissen en Ressen. Elke kern heeft zijn eigen karakteristiek en uitstraling. Deze karakteristiek is niet alleen af te lezen aan de landschappelijke omgeving of stedenbouwkundige opbouw maar ook aan de aanwezige groenstructuren binnen de kernen.
Tegelijkertijd staan veel van deze groenstructuren onder druk: ze worden als sociaal onveilig ervaren, uitgegeven, volgebouwd of bomen komen in de knel en worden gekapt. Voor de gemeente Lingewaard wordt de behoefte daarom steeds groter om de belangrijke groenstructuren vast te leggen in een groenstructuurplan met een structurele en toekomstgerichte aanpak.

In dit groenstructuurplan worden de belangrijkste structuren vormgegeven door bestaande kwaliteiten en waarden te beschermen, kansen te benutten en knelpunten op te lossen. Daarnaast worden voor de groenbeleid- en beheerthema's zoals bomenbeleid, afstoten van snippergroen en kwaliteit van de openbare ruimte op hoofdlijnen de inhoudelijke koers bepaald.

Doelstellingen en status

De doelstellingen voor dit groenstructuurplan zijn divers:

- Het vaststellen van de structuur- en beeldbepalende delen van het openbaar groen binnen de bebouwde kom van de gemeente Lingewaard, zodat het beleid van de gemeente kan worden gericht op behoud en ontwikkeling van deze kwaliteiten.
- Het aanreiken van concrete aanbevelingen voor de inrichting en het beheer van het openbaar groen, zodat de komende jaren specifieke acties ondernomen kunnen worden.

Het groenstructuurplan heeft geen juridische status, maar met het vaststellen van de inhoud van het plan legt het gemeentebestuur haar beleid met betrekking tot het openbaar groen voor een periode van 10 jaar vast. Het groenstructuurplan wordt daarmee een uitgangspunt in de discussies over het groen en bij het dagelijkse werk van de gemeente.

Binnen de gemeente Lingewaard worden op dit moment de bestemmingsplannen herzien. In de nieuwe bestemmingsplannen wordt een verwijzing opgenomen naar het groenstructuurplan. Op deze wijze is het duidelijk dat naast het bestemmingsplan het groenstructuurplan een van de uitgangspunten is bij verdere ontwikkelingen.

Werkwijze
Voor het opstellen van het groenstructuurplan is een projectgroep samengesteld uit medewerkers van de gemeente Lingewaard, afdeling Ruimtelijk Beheer en afdeling Communicatie, een procesbegeleider van IPC groene ruimte en adviseurs en ontwerpers van BTL Advies B.V. Medewerkers vanuit andere gemeentelijke afdelingen (RO, BWM, GW en BJZC) hebben tijdens de verschillende projectgroepbesprekingen hun inbreng geleverd aan het groenstructuurplan.

Tijdens het planproces zijn twee discussieavonden gehouden waarbij de wijkplatforms en enkele belangenorganisaties gevraagd zijn mee te praten over de groenstructuur van hun gemeente. De eerste discussieavond is gehouden aan het begin van het planproces. De aanwezigen is gevraagd om in groepen te discussiëren over de gewenste groenstructuur van hun kern. Zij hebben daarbij aangegeven waar kansen/bedreigingen liggen en wat burgers belangrijk vinden bij openbaar groen. Tijdens een tweede discussieavond is het eindconcept van dit groenstructuurplan aan de wijkplatforms voorgelegd. Zij hebben daarbij nogmaals hun zienswijze gegeven over de opgestelde groenstructuur. Tevens zijn tijdens de discussieavond de wijkplatforms geïnformeerd over enkele beleidsthema's uit het groenstructuurplan. De resultaten van beide discussieavonden zijn meegenomen bij het opstellen van dit rapport. In bijlage 1 zijn ter informatie de verslagen van beide avonden opgenomen.

1.2 Kaders

Bij het opstellen van het Groenstructuurplan is aansluiting gezocht bij relevante wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid. Hieronder is een korte samenvatting gegeven van de stukken. De landschapskenmerken en visies hieruit zijn waar mogelijk verwerkt in de groenstructuren.

1.2.1 Vanuit relevante wet- en regelgeving

Flora en fauna wet
De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op de bescherming van inheemse planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Uitgangspunt is het 'nee, tenzij beginsel'. De Flora- en faunawet heeft niet alleen gevolgen voor het beheer van groenvoorzieningen maar is ook bij alle nieuwe ontwikkelingen van toepassing.

Bij nieuwe ontwikkelingen en groenbeheer in de gemeente moet gekeken worden naar de huidige natuurwaarden (onder andere de aanwezigheid van beschermde soorten en vaste rust- of verblijfplaatsen) en de schadelijke gevolgen die soorten ondervinden bij de uitvoering van werkzaamheden. De natuurwaarden kunnen hiertoe opgenomen worden in een natuurwaardenkaart. Voor uitvoering van werkzaamheden die strijdig zijn met de Flora- en faunawet kan ontheffing worden aangevraagd. Uitgezonderd zijn algemeen beschermde soorten die meer algemeen voorkomen, zoals de meeste muizen. Voor deze soorten geldt veelal een vrijstelling van de verbodsbepalingen. Indien gewerkt wordt volgens een gedragscode zijn tevens vrijstellingen mogelijk voor overig en streng beschermde soorten. De Vereniging Stadswerk Nederland, de Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG), IPC Groene Ruimte en Eco Consult stellen momenteel een gedragscode voor beheer- en onderhoud van gemeentelijke groenvoorzieningen op. Gemeenten doen er verstandig aan het gebruik van de gedragscode te implementeren in de organisatie. Tot de gedragscode gereed is en goedgekeurd door de minister van LNV moet de initiatiefnemer per situatie ontheffingen aanvragen.

Bij ruimtelijke ingrepen, waaronder ook het kappen van een rij oude bomen met holtes die vleermuizen mogelijk gebruiken als winterverblijf of locatie voor kraamkolonies, kan daarom het beste ruimschoots voor aanvang van de werkzaamheden een deskundig onderzoek uit worden gevoerd. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd die verstoring van vleermuizen of vernietiging van verblijfsplekken tot gevolg hebben moet een ontheffing hiervoor worden aangevraagd. Voor werkzaamheden zoals het snoeien en rooien van bomen en beplantingen houdt dit veelal in dat deze niet in het broedseizoen van vogels (ongeveer half maart tot en met half juli) mogen worden uitgevoerd.

Plantenziektewet

De plantenziektewet heeft als doel het voorkomen van het optreden en van de verspreiding van schadelijke organismen. Op grond van deze wet zijn verschillende besluiten ter bestrijding van afzonderlijke plantenziekten ingesteld. In het Besluit bestrijding Bacterievuur zijn bufferzones aangewezen, waar het opplanten, bewaren en vervoeren van enkele waardplanten (waaronder meidoorn) verboden is. Lingewaard valt niet binnen deze bufferzone en de gestelde verboden zijn dan ook niet van toepassing voor de gemeente.

Monumentenwetgeving

In de Monumentenwet kunnen groenobjecten, zoals bomen en tuinen, alleen worden beschermd wanneer deze elementen in de beschrijving van het geregistreerde Rijksmonument staan vermeld. Afzonderlijke groenobjecten, zoals bomen of bomengroepen, kunnen niet als Rijksmonument worden geregistreerd.

Gemeentelijke monumentenlijst Gendt

Voor de kern Gendt is een gemeentelijke monumentenlijst opgesteld. Hierop zijn de waardevolle gebouwen van deze kern opgenomen. Wanneer zich bij deze gebouwen beschermenswaardig groen bevindt is ook dit in de lijst opgenomen.

Nationaal register monumentale bomen

De Bomenstichting beheert het Nationaal Register van Monumentale Bomen. Het betreft zowel gemeentelijke bomen als bomen in eigendom van derden. Het register monumentale bomen heeft geen juridische status.

Algemene Plaatselijke Verordening 2005

In de APV is de regelgeving vanuit de gemeente voor iedereen binnen de gemeente vastgelegd. Ook voor groen is in de APV regelgeving opgenomen. Het meest belangrijke onderdeel voor groen is hoofdstuk 4 afdeling 3: het bewaren van houtopstanden.

Visie Groenstructuur Gendt
(groenstructuurplan 2000)

1.2.2 Vanuit vigerend gemeentelijk beleid

Groenstructuurplan gemeente Gendt (mei 2000)

Het groenstructuurplan bevat de beleidslijnen voor het openbaar groen in de bebouwde kom en op het bedrijventerrein van Gendt. Het is de basis voor diverse beheerplannen en geeft randvoorwaarden voor de aanleg en/of herinrichting van groen.

De visie die voor de kern Gendt is opgesteld: De landelijke en groene identiteit van de groene hoofdstructuur van Gendt en de sferen van de wijken moeten behouden blijven of versterkt worden. De aanpassing van kleinschalig groen verdient hierbij speciale aandacht.

Deze visie is uitgewerkt in een drietal thema's

Thema	Uitwerking
Groene ruggengraat	Bestaande uit oude wegen met lintbebouwing (entrees), aaneengesloten grote dorpsparken/ groenvlakken en bijzondere groenplekken. De entrees van de oude wegen in de kernen verdienen extra aandacht.
Landschappelijke contramal	Deze bestaat uit verschillende onderdelen. De zichtlijnen vanuit het dorp naar het buitengebied, de Waaldijk als grens van een dergelijke zichtlijn en de tichelgaten. Belangrijk is dat het landschap rond Gendt de mogelijkheid biedt om kenmerkende ommetjes te maken.
De dijkzone	De dijkzone bestaat uit de Waaldijk met taluds en het aanliggende groen met cultuurhistorische elementen. Deze zone vormt de grens tussen stedelijk en natuur, droog en nat en historie en nieuw. Het is de opgaven om dit samengaan te accentueren en beleefbaar te maken. *Van Gendt aan de dijk naar Gendt met de dijk.*

Structuurvisie Plus

Structuurvisie Plus

In de StructuurvisiePlus wordt aangegeven hoe Lingewaard zich de komende vijftien jaar kan ontwikkelen op het terrein van de land- en tuinbouw, recreatie, natuur en landschap, wonen, bedrijventerreinen en wegenstructuur. Hieronder zijn per kern de voor het groenstructuurplan belangrijke uitgangspunten aangegeven.

Gendt

- in het beeldbepalende en herkenbare centrum wordt gestreefd naar behoud van ruimtelijke kwaliteit met aandacht voor de groene en ruimtelijke inrichting van het gebied.
- in het centrum worden functies beter met elkaar verbonden.
- de vele inbreidingslocaties zullen geleidelijk in gebruik genomen worden.
- om te voldoen aan de bouwcapaciteit zal worden ingezet op kernafronding aan de westzijde van Gendt.

Angeren

- het straatprofiel van de ringstructuur moet ruimtelijk worden versterkt, met een verbetering van de leefbaarheid maar met behoud van de verkeerscapaciteit.
- versterking van het centrumgebied rond de Jan Joostenstraat.

- verplaatsing van de voetbalvelden naar een locatie aan de zuidkant. Met de herinvulling van deze vrijgekomen locaties zal de verbinding versterkt worden tussen ‘oud’ Angeren en de wijk Viswei.
- de ligging aan de dijk en het historische hart van de kern dienen ruimtelijk bepalend en behouden te blijven.

Doornenburg

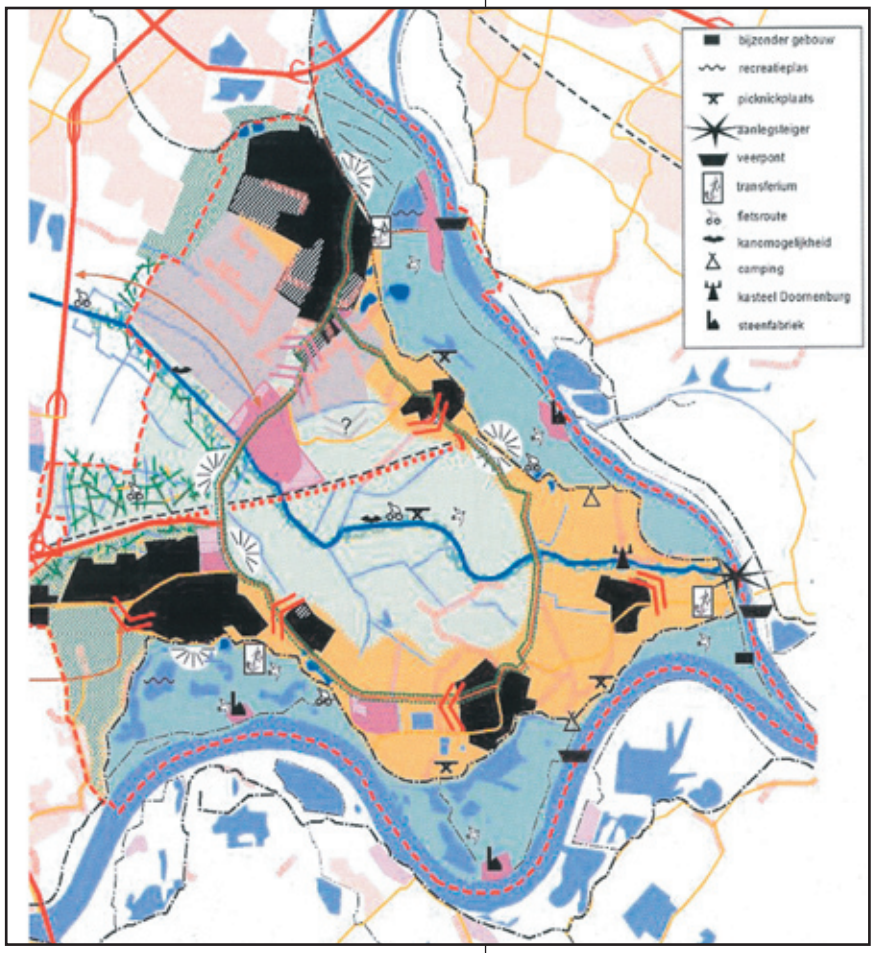
- de openbare ruimte rond de kerk, het plein en de Kerkstraat verdienen verbetering waarbij wordt gestreefd naar meer prettige verblijfsruimtes omgeven met fraaie bebouwing passend bij de omgeving.
- gefaseerde kernafronding aan de oostzijde (locatie Homoetstraat).
- vanwege de landschappelijk fraaie omgeving rond Doornenburg zal behoud en versterking van de kernranden en overgangen naar de dijkzones en het agrarisch gebied extra aandacht krijgen.
- ontwikkelingen in een ruime zone rond het kasteel dienen plaats te vinden met respect voor de landschappelijke en historisch context.

Haalderen

- de ruimtelijke kwaliteit van het Mariaplein kan worden versterkt door verbetering van de groenstructuur.
- de gewenste natuurlijke groei van de kern kan plaatsvinden door afronding van woonlocatie De Halden.
- aan de noordelijke kernrand zal aansluiting plaatsvinden met het park Lingezegen.
- de onbebouwde zone naar Bemmel zal behouden blijven zodat Haalderen zijn vrije ligging behoudt en als aparte kern herkenbaar blijft.
- op termijn wordt gestreefd naar versterking van de groene zone langs de dijk, door landbouw rond de kolken en mogelijk ‘rood voor groen’ ontwikkelingen.

Bemmel

- primair behoud en waar mogelijk herstel van de beschermde en oude dorpskern aan de dijk en de omgeving van de Kinkelenburg: kenmerkend is oude bebouwing omgeven door open, groene ruimte.
- vanaf de ringstructuur tot aan Ressen wordt gewerkt aan de herinrichting van de Herckenrathweg met profielverbetering ter verhoging van de verkeersveiligheid en ter versterking van het ruimtelijk beeld en de leefbaarheid.
- in zowel de ‘oudere’ delen van Bemmel als in de recentelijk aangelegde wijken blijven belangrijke groengebieden behouden.
- in het centrum is verbetering van de openbare ruimte, winkelapparaat en woonmilieus gewenst.
- de Van Elkweg vormt de duurzame grens tussen stedelijk gebied en open kom.
- nieuwbouw in Bemmel zal vooral plaats moeten vinden in de vorm van inbreiding.
- aan de zuidwestelijke zijde van Bemmel (overgang naar gebied De Woerdt) wordt gestreefd naar afronding van de kern met woonbebouwing en realisatie van het stedelijke uitloopgebied.

Overzichtskaart Ruimtelijke Strategie, Structuurvisie Plus

Huissen

- voor zowel de oude stadskern van Huissen als de historische kern van Het Zand geldt dat deze herkenbare delen vormen voor Huissen. Behoud van de ruimtelijke kwaliteit is van belang.
- gestreefd wordt naar verbetering van de doorgaande route ir. Molsweg, Stadswal en Karstraat, afgestemd op noodzakelijke verkeerscapaciteit, veiligheid en leefbaarheid.
- behoud, verbetering en aanvulling van belangrijke groen- en waterstructuren krijgt aandacht bij ontwikkeling in de kern.
- in Huissen wordt het beleid gericht op realisatie van meer centrum- en groenstedelijke woonmilieus dan in andere kernen.
- binnen de kern worden structurele fietsroutes toegevoegd, vooral als onderdeel van grootschalige herstructureringsplannen.
- verouderde glastuinbouw wordt warm gesaneerd door ontwikkeling van groen en stedelijke woonmilieus en bedrijfsontwikkeling rond de Karstraat.

Visiekaart Landschapsontwikkelingsplan

Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Lingewaard (oktober 2004)

In het LOP wordt het landschapsbeleid voor het buitengebied van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd en worden concrete en uitvoerbare projecten benoemd. De hoofdeenheden uit de visiekaart zijn:

- Ontwikkeling contramal komgebied
- Herontwikkeling historische identiteit oeverwallen
- Kwalitatieve ontwikkeling dijkzone
- Versterking robuust natuurlandschap uiterwaarden
- Inpassing autonome ontwikkelingen

Dorpenvisie Gendt (mei 2006)

In de Dorpenvisie Gendt worden randvoorwaarden en een ruimtelijk beeld gegeven voor ontwikkelingsgebieden en structuurdragers in de kern. De dorpenvisie is een kader waarin met name de karakteristieken van de kern zijn vastgelegd waaraan nieuwe initiatieven getoetst kunnen worden.

Overzichtskaart Dorpenvisie Gendt

De opgaven die vanuit de dorpenvisie Gendt zijn gesteld:

Opgave	Kenmerken
Verweven	Verwevenheid tussen buitengebied en de dorpskern
Hechten	Dorpslinten als levensaders waar buurten opgespannen zijn
Verdorpen	Het openbare gebied is dorps en sterk gekoppeld aan dorpslinten en de grotere gebouwen
Verzachten	Geleidelijke overgangen
Optimaliseren voorzieningenniveau	Verspreide voorzieningen langs langgerekte structuur

Dorpenvisie Doornenburg (mei 2006)

In de Dorpenvisie Doornenburg worden randvoorwaarden en een ruimtelijk beeld gegeven voor ontwikkelingsgebieden en structuurdragers in de kern. De dorpenvisie is een kader waarin met name de karakteristieken van de kern zijn vastgelegd waaraan nieuwe initiatieven getoetst kunnen worden.

De opgaven die vanuit de dorpenvisie Doornenburg zijn gesteld:

Opgave	Kenmerken
Verweven/ groencontact	Korte lijnen in het dorp maken dat je altijd met één voet in het buitengebied staat
Versterken karakteristiek	Zeer extensieve bebouwing aan dorpslinten, intensiever in buurten
Sfeer	Versterken romantische, historische en landelijke sfeer
Verblijven & ontmoeten	Realiseren van een ontmoetingsplek in het dorp

Beleidsvisie beschermd dorpsgezicht Ressen (september 1999)

Met deze beleidsvisie wordt de oude dorpskern van Ressen voor de toekomst veilig gesteld en kunnen ongewenste ontwikkelingen worden tegengegaan. Uit de beleidsvisie zijn met name de waardevolle structuren en beplanting en gewenste landschappelijke ontwikkelingen voor het groenstructuurplan van belang.

Waardevolle structuren en beplantingen	Gewenste landschappelijke ontwikkelingen
▪ Kerkenwei (begrenzing door populieren) ▪ Kerkenhof en voormalig kasteelterrein ▪ Boomgaarden ▪ Laanbeplanting o.a. Oude Postweg ▪ Ressensestraat ▪ Knooppunt Ressen met bossages	▪ Bufferzone van boomgaarden ▪ Beplanting rond Kerkenwei ▪ Laanbeplanting ▪ Erfbeplanting en afscheidingen

Beleidsregels uitgifte reststroken (mei 2004)

Om te beoordelen of een reststrook voor verkoop in aanmerking komt is een negatieve toetsingslijst opgesteld. Dat wil zeggen dat wanneer een reststrook voldoet aan één van de opgenomen criteria, deze reststrook niet zal worden uitgegeven. Indien een verzoek niet aan één van de criteria voldoet kan de reststrook verkocht of verhuurd worden.

Beeld- en beheercatalogus (april 2004)

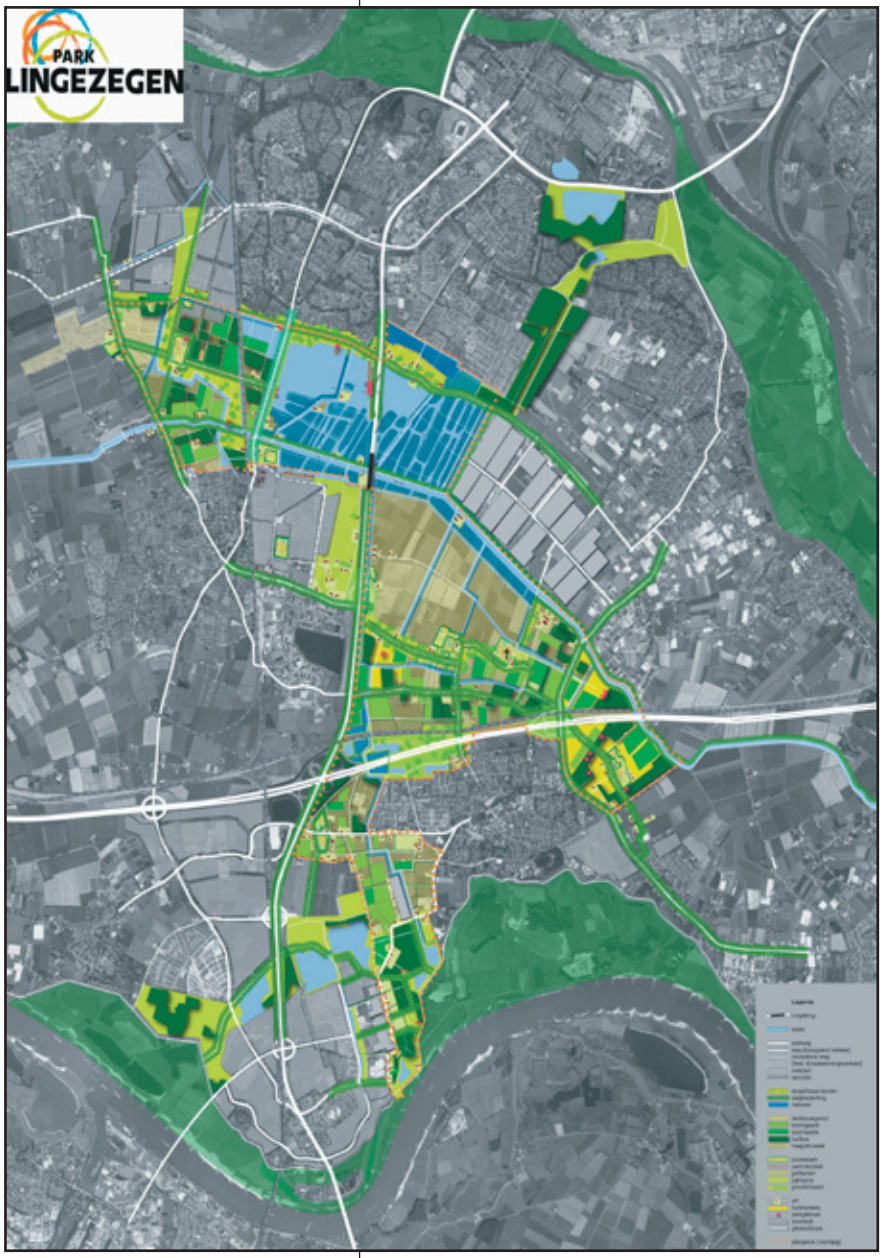
De beeld- en beheercatalogus is een beleidsdocument met als hoofddoel het verbeteren van de communicatie tussen de verschillende betrokken partijen binnen het openbaar groen. Daarnaast wordt de catalogus gebruikt als richtlijn voor het te bereiken en/of te handhaven beeld.

De catalogus bestaat uit twee onderdelen:

Beeldcatalogus	Hierin wordt per categorie (beheergroep) de voorkomende verschijningsvormen in het openbaar groen in beeld gebracht.
Beheercatalogus	Hierin is per verschijningsvorm een werkpakket samengesteld met de jaarlijks te nemen beheermaatregelen. Daarnaast zijn per verschijningsvorm de randvoorwaarden voor inrichting vermeld.

Overzichtskaart Dorpenvisie Doornenburg

Overzichtskaart Park Lingezegen

1.2.3 Relaties met andere relevante beleidsgebieden

Park Lingezegen

Een landschapspark van ± 1500 ha wordt ontwikkeld als groene schakel tussen de verschillende stedelijke gebieden in de stadsregio Arnhem/Nijmegen. De zone is gesitueerd tussen Nijmegen-Elst-Bemmel-Huissen-Arnhem en wordt doorsneden door de Betuweroute en A15. De Lingezone bij Gendt en Doornenenburg, het Zeegbos en park Holthuizen bij Huissen sluiten aan op dit parkgebied. Hoofddoelstelling is het stimuleren van duurzame ecologische ontwikkelingen en het bieden van rust, ruimte en ontspanning door een recreatief netwerk van fiets-, wandel- en ruiterpaden.

Sport in beeld (februari 2007)

In de beleidsnotitie Sport in beeld wordt het ruimtegebruik voor buitensportcomplexen in de gemeente Lingewaard in kaart gebracht.

Speelruimteplan analyse: Buitenspelen, Ja Leuk (april 2007)

De analyse voorafgaand aan het speelruimteplan concludeert dat in de gemeente Lingewaard minder speelplekken nodig zijn, maar dat de speelplekken beter en specifieker per leeftijdscategorie moeten worden ingericht.

2 GROENSTRUCTUUR

De gemeente Lingewaard maakt onderdeel uit van het rivierengebied. De ligging tussen de rivieren Waal, Nederrijn en Pannerdensche Kanaal heeft gezorgd voor een landschapsopbouw die kenmerkend is voor het rivierengebied. De kernen zijn allemaal ontstaan op oeverwallen en liggen respectievelijk tegen de Waaldijk of de Rijndijk aan. Door stedelijke ontwikkelingen en schaalvergroting van de glastuinbouw is elke kern na verloop van tijd uitgegroeid tot een kern met een eigen karakter en uitstraling. Dit karakter wordt niet alleen gevormd door de bebouwing of het wegenpatroon maar ook door de aanwezigheid van groen. Ondanks de onderlinge verschillen zijn ook enkele overeenkomsten te constateren. Zo liggen alle kernen (uitgezonderd Ressen) tegen een dijk en hebben de kernen (van oorsprong) een introvert karakter.

In de volgende paragrafen wordt per kern de huidige groenstructuur en de dorpskarakteristiek beschreven, waarna per wijk de gewenste toekomstige structuur voor het groen en de bomen wordt opgesteld. Aan de hand hiervan worden verbetervoorstellen gedaan voor de totstandkoming van deze gewenste groenstructuur. Deze verbetervoorstellen zijn ingezet als hoge ambities waarbij is uitgegaan van de huidige beschikbare bovengrondse ruimte. De aanwezigheid van kabels en leidingen is hierin niet meegenomen. De verbetervoorstellen worden bij voorkeur integraal uitgevoerd om zo de kosten en overlast voor de gemeente en burgers te beperken. Ook is het noodzakelijk dat de gemeente anderen zoals provincie en waterschap informeerd over ontwikkelingen van groen langst percelen of wegen van deze organisaties.

In onderstaande definities wordt uitgelegd wat verstaan wordt onder hoofdstructuur, nevenstructuur en overig groen.

Hoofdstructuur

De hoofdstructuur bestaat uit elementen van algemeen belang voor de kernen. Het groen dient als geleidend element in de kern en als link naar het buitengebied. Het groen is duurzaam en heeft een hoge representatieve of ecologische waarde. De elementen van de hoofdstructuur zijn:

Vlakken	Lijnen	Punten
Bos- en recreatiegebieden, Landgoederen, Grote groengebieden, Parken, Begraafplaatsen,	Beplanting langs hoofdontsluitingswegen, watergangen en provinciale wegen Randen naar het buitengebied,	Entrees, accentpunten, Kruisingen van hoofdwegen, Monumentale en waardevolle bomen

Vlakken zijn groenelementen van grote omvang. Deze groenelementen bestaan uit bovenwijkse voorzieningen die van belang zijn voor de geleding van de kern, als visueel/functioneel overgangsgebied tussen de dorp en het landschap, voor de historische context, voor een aantrekkelijk woon- en recreatiemilieu of voor de natuur- en landschappelijke waarden.
Een groenvoorziening op bovenwijks niveau functioneert voor de gehele kern en heeft een functie voor alle leeftijdsgroepen. Het is ingericht voor actieve vormen van recreatie, zoals wandelen, spelen, verblijven, manifestaties e.d. Begraafplaatsen, beeldbepalende bomen, boomgroepen en particuliere groenobjecten worden tot de hoofdstructuur gerekend als zij een bijdrage leveren aan het groene karakter van de omgeving.

Lijnen in de hoofdstructuur zijn met name enkele of dubbele bomenrijen. De lineaire groenelementen (lijnen) vallen veelal samen met landschappelijke en stedenbouwkundige patronen zoals bebouwing, wegen, waterlopen en verkaveling. In het landschap en de verstedelijkte omgeving betreft het veelal bomenrijen, gekoppeld aan belangrijke ontsluitingswegen.

Punten liggen daar waar keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van de route, bij entrees van de kernen, kruisingen van langzaam verkeersroutes en kruisingen met waterlopen (blauwe knooppunten). Op deze punten is herkenbaarheid en overzicht van belang. Knooppunten hebben een functioneel karakter en hoeven derhalve niet altijd met groen ondersteund te worden.

Nevenstructuur
De nevenstructuur is bepalend voor de ruimtelijke geleding van de wijk en bestaat uit elementen met een algemeen belang voor de wijkbewoners. Het groen wordt intensief gebruikt en vraagt daardoor een stevige en duurzame beplanting. De elementen van de nevenstructuur zijn:

Vlakken	Lijnen	Punten
Wijkparken, Wijkranden, Speelplekken, Pleinen,	Wijkontsluitingswegen, Langzaam verkeersroutes, Watergangen	Wijkentrees, Knooppunten van wijkontsluitingswegen Bijzondere bomen

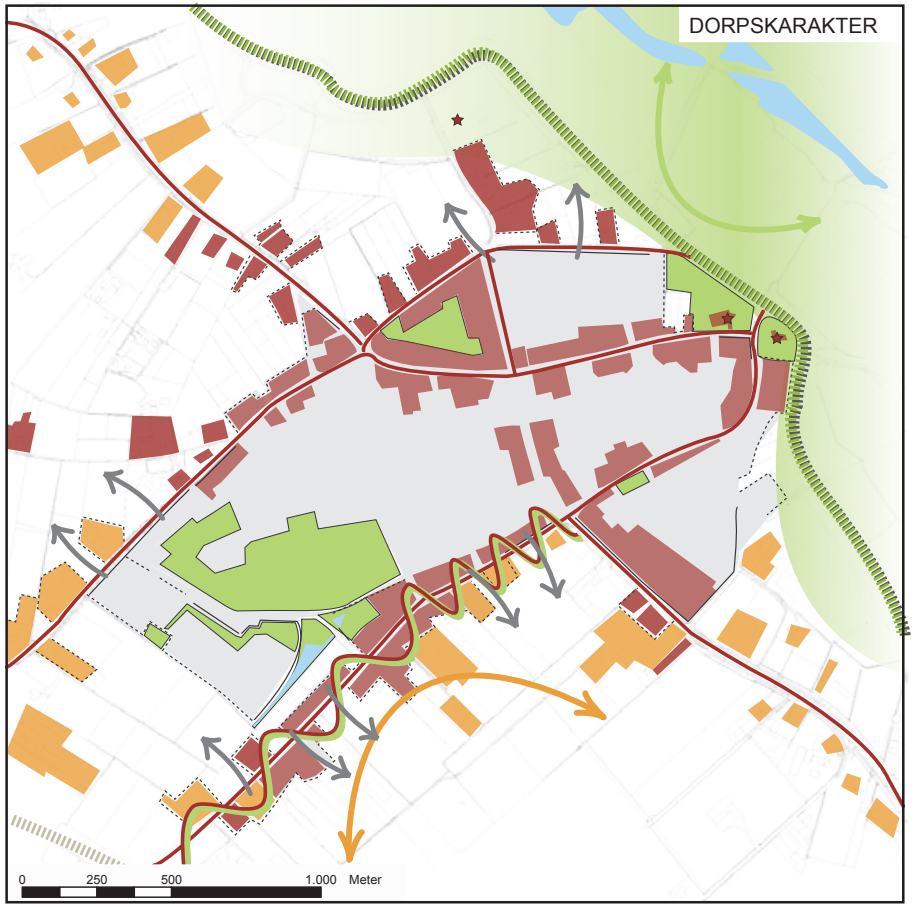
Vlakken in de nevenstructuur zijn groenobjecten die een belangrijke functie hebben voor één bepaalde wijk. Ze hebben vaak een sterke relatie met het functioneren van de wijk en de stedenbouwkundige opbouw. Groengebieden als speeltuintjes, parkjes en pleinen vormen samen met de randen van de wijk de belangrijkste groenobjecten voor een wijk.

Lijnen in de nevenstructuur bestaan met name uit het groen en de boombeplanting langs wijkontsluitingswegen. De elementen dienen hier vaak als begeleiding van de weg. Daarnaast wordt ook de (boom)beplanting langs watergangen en langzaam verkeerroutes als nevenstructuur aangemerkt omdat dit een grote bijdrage levert aan de beleving van groen en water in de wijk.

Punten zijn vooral de wijkentrees die de aandacht vestigen op het binnengaan van een wijk. Bij wijkentrees is herkenbaarheid en benadrukking van bijvoorbeeld een 30km zone belangrijk. Knooppunten van wijkontsluitingswegen zijn belangrijke punten in de wijk. Hier moeten net zoals bij de hoofdontsluitingswegen, keuzes worden gemaakt over de route, maar dan op een lager niveau. Duidelijkheid en overzicht zijn hierbij niet minder belangrijk.
Bijzondere of opvallende bomen worden opgenomen in de nevenstructuur als deze bomen voor een wijk of straat bepalend zijn.

Overig groen
Groen wat niet als hoofd- of nevenstructuur wordt aangemerkt kan op een flexibele manier worden ingericht en beheerd. Wanneer dit groen niet voldoet aan de criteria van de negatieve uitgifte lijst kan het object eventueel worden uitgegeven. (Dit groen is niet op kaart weergegeven.)

In het paragrafen worden de verschillende kernen afzonderlijk beschreven. Hierbij wordt van iedere kern de karakteristiek, de huidige groenstructuur, de ontwikkelingen, de visie, de gewenste groenstructuur en de verbetervoorstellen beschreven.

2.1 Groenstructuur Angeren

2.1.1 Dorpskarakteristiek

Angeren wordt omgeven door drie verschillende typen buitengebied. Het agrarisch productie landschap gekenmerkt door kassen en loodsen in het westen, een open agrarisch landschap met akkers en weides in het zuiden en de uiterwaarden van de Rijn en het Pannerdensche Kanaal in het oosten. Angeren ligt met de rug tegen de Rijndijk aan. Hoewel geen directe (zicht)relatie bestaat tussen dorp en dijk, is de dijk een belangrijk structurerend groenelement in het dorp. Het kruispunt van de dijk en twee bebouwingslinten vormt van oudsher het centrum van Angeren. Het kruispunt wordt gemarkeerd door twee kerken, beide geflankeerd door een kerkhof. De bebouwingslinten reiken vanuit de kern het buitengebied in. Tussen de bebouwing door bieden de linten zicht op het landschap. De linten vormen tevens de typisch dorpse rafelranden van de kern. De bebouwingslinten bestaan uit bebouwing, afgewisseld met open percelen. Deze percelen hebben een overwegend kleinschalig, groen karakter en bieden zicht op het omliggende landschap. De woonwijken tussen de linten hebben een weinig specifieke opbouw en hebben een overwegend versteend karakter. Door de compacte vorm van het dorp en de rafelige groene randen blijft het landelijke karakter echter overheersen. De nieuwbouwwijk ten zuiden van de Viswei heeft, door haar ligging ten zuiden van het sportterrein, een enigszins geïsoleerd karakter en lijkt niet helemaal binnen het dorp te passen. Bijzondere elementen in Angeren zijn de twee kerken aan de dijk.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Angeren**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.1.2 Huidige groenstructuur

Algemeen

De huidige groenstructuur is nauw verbonden met de dorpskarakteristiek. De belangrijkste kenmerken van de huidige groenstructuur zijn:

- De historische bebouwingslinten met boombeplanting en doorzichten naar het buitengebied.
- De dijk als groene ader langs de kern met bijzondere elementen zoals de kerken.
- De vormgeving van de dorpsrand met een naar binnen gekeerd karakter.

Angeren kent een typisch dorpse rafelrand die hoofdzakelijk bestaat uit achterkanten van percelen. Verspringende erfgrenzen, wisselende beplantingen en variabele bebouwingsvormen bepalen het beeld van het dorp vanuit het buitengebied. In het dorp worden de rafelranden gekenmerkt door de oude bebouwingslinten waarvan de Kampsestraat en Kamervoort goede voorbeelden zijn. Variabele bebouwing, soms dicht op de weg, soms op ruimere afstand, begeleid met bomenrijen en fraaie doorzichten naar het buitengebied bepalen het karakter van deze linten.
De Rijndijk vormt de duidelijke strakke oostrand van Angeren. Gekoppeld aan de dijk liggen twee kerken met bijbehorend kerkhof als groene accenten. De dijk vormt een groen lint dat het karakter van het buitengebied tot in de kern brengt. Een derde groen accent wordt gevormd door het sportterrein. Dit terrein vormt tevens de scheiding tussen het grootste deel van het dorp en de nieuwbouwwijk.

Omgeving Kerkstraat – Molenstraat

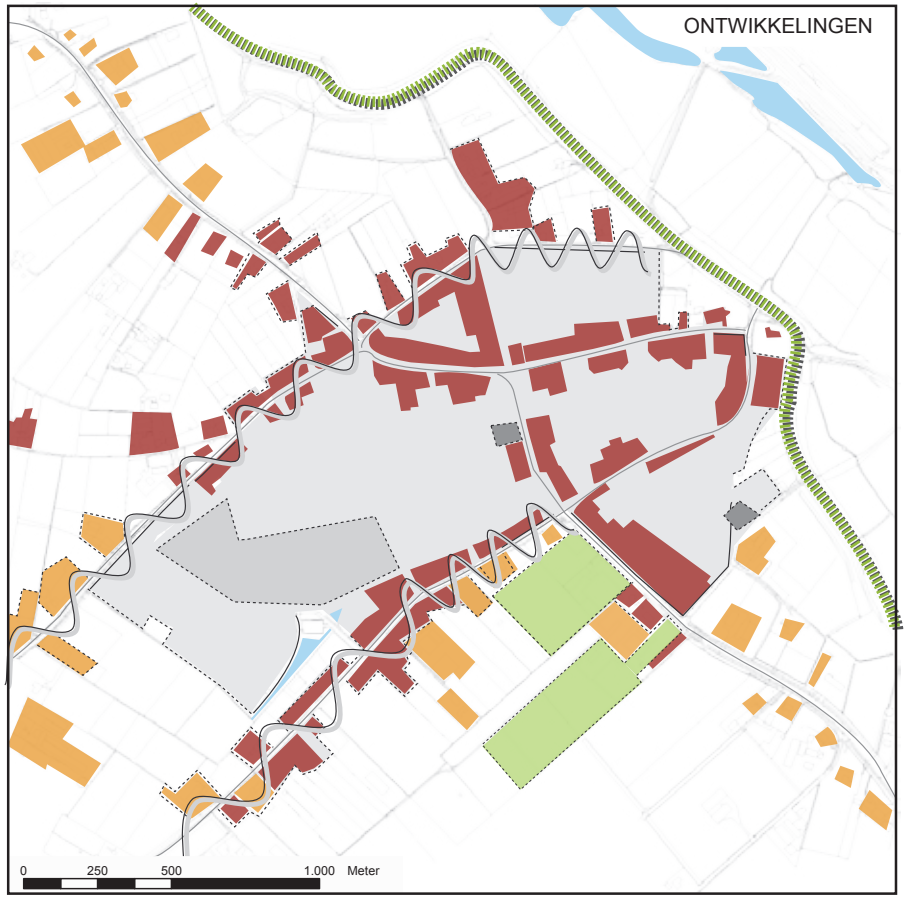
Zowel de Kerkstraat als de Molenstraat worden gedeeltelijk door korte bomenrijen begeleid. Aan de Molenstraat ligt een speelplek aangekleed met bomenrijen tegenover een monumentale boerderij. Zowel de Molenstraat als de Kerkstraat vormen belangrijke straten binnen de kern van Angeren. Met name de oude bomen weerspiegelen het dorpse karakter. Opvallend is het kermisterrein aan de Zahnstraat. De lege plak asfalt aan de rand van het dorp voldoet aan haar functie als kermisterrein, maar sluit niet aan bij het kleinschalige karakter van de omgeving.
In de oudere woonbuurten bestaat het groen veel uit heestervlakken met een enkele boom. Naast de twee belangrijkste oude bebouwingslinten, Kerkstraat en Molenstraat, zijn in Angeren diverse korte bebouwingslinten terug te vinden zoals de Duimeling, Grundel, Paddepoel en de Zahnstraat. Kenmerkend voor deze lijnen is de landelijke uitstraling met een smalle weg, grasbermen en knotbomen.

Omgeving Provinciale weg

De hoofdontsluiting wordt gevormd door de provinciale weg N838. In Angeren sluit deze weg achtereenvolgens aan op de Leutsestraat, Iepenstraat, Jan Joostenstraat en Lodderhoeksestraat. Deze weg wordt slechts gedeeltelijk door bomen begeleid waardoor de weg een versteende indruk maakt.

Omgeving Emmastraat

Het gebied tussen de hoofdontsluiting (Iepenstraat en Jan Joostenstraat) en het sportterrein bestaat uit planmatige woonbuurten tussen de twee oude linten, de Kampsestraat en Kamervoort. De bomenrijen bij de school en de groenvlakken aan de Emmastraat vormen de groenstructuur in deze omgeving. Het sportterrein is gedeeltelijk omkaderd met bomenrijen. In de oudere woonbuurten bestaat het groen uit heestervlakken met een enkele boom.

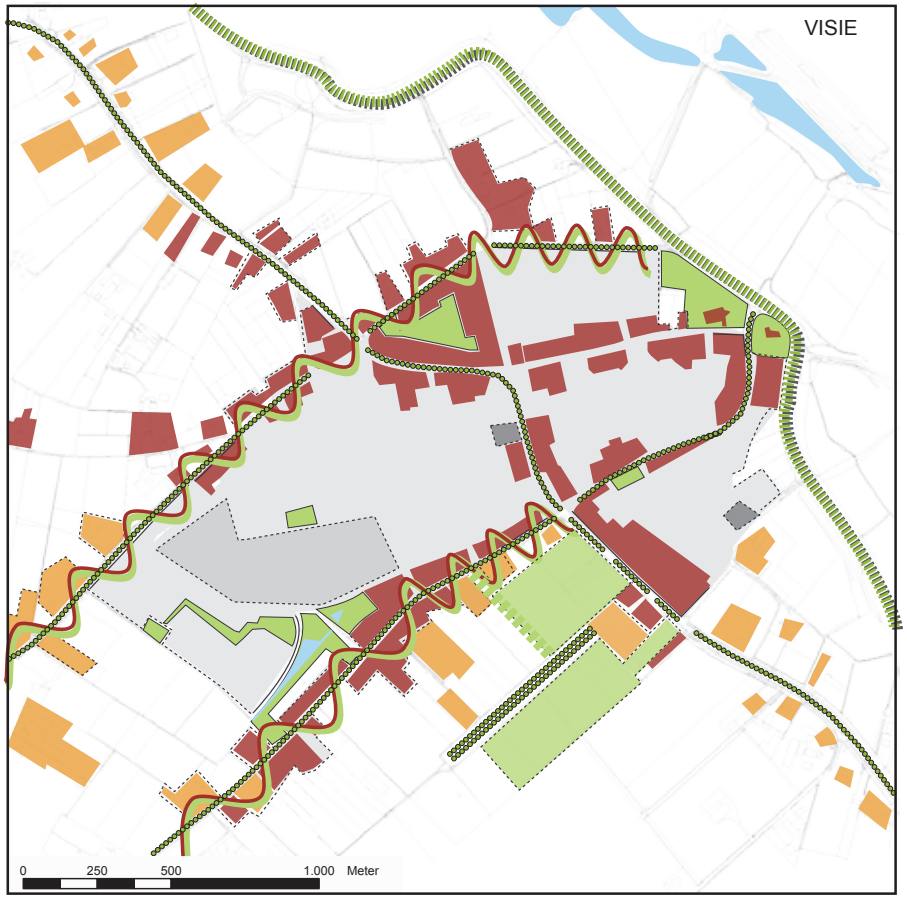
Omgeving Viswei

De nieuwbouwwijk ten zuiden van het sportterrein wordt gekenmerkt door een open structuur met bomenrijen in gras.

De zuidgrens van de nieuwbouwwijk en de nieuwe rand van het dorp is voorzien van een struweelzone om zo de karakteristieke groene rand rond Angeren in stand te houden. De zone is echter wat smal vergeleken met de bebouwing. Bovendien weerspiegelt de bebouwing maar zeer beperkt het kenmerkende naar binnen gekeerde karakter van Angeren.

2.1.3 Toekomstige ontwikkelingen

De mogelijkheden om uit te breiden zijn beperkt voor Angeren. Aangezien het huidige sportcomplex niet meer voldoet, is het doel een nieuw sportcomplex te realiseren ten zuidoosten van de Kampsestraat en de Lodderhoeksestraat. De locatie van het huidige sportcomplex zal dan (gedeeltelijk) worden benut voor woningbouw van de wijk De Nieuwe Poel. Belangrijk is dat bij de ontwikkeling van de nieuwe locatie de kansen en mogelijkheden van de lintbebouwing volledig worden benut. Doorzichten vanaf het lint naar het nieuwe sportterrein en een zorgvuldige versterking van de huidige linten vormen hierbij de belangrijkste punten. Bovendien bieden de linten ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen. Hierbij dient de verhouding tussen bebouwde en onbebouwde percelen goed in balans te zijn. Het kermisterrein aan de Zahnstraat en de kleine ontwikkelingen in het centrum vormen daarnaast de ontwikkelingslocaties.

2.1.4 Gewenste groenstructuur

De groenstructuurvisie voor Angeren wordt bepaald door een verschoven kruis, opgebouwd uit de provinciale weg en de dijk enerzijds en de twee bebouwingslinten anderzijds. De provinciale weg wordt versterkt door een doorgaande bomenrij. Tegenover deze beplante lijn ligt de dijk als tegenhanger, de groene rand van Angeren. Knotbomen en fruitbomen in rijen of gritpatroon bepalen ook het beeld in de dijkzone. De bebouwingslinten markeren niet alleen de historische structuur van de kern, door het grote aantal (oude) bomen zijn deze linten ook erg belangrijk voor de groenstructuur. Deze lijnen zijn (waar ruimte is) beplant met korte en langere rijen bomen, vaak lindes. Door gebrek aan ruimte, asverdraaiingen en de wisselende afstand tussen weg en bebouwing zijn lange doorgaande lijnen niet mogelijk en hebben de bomenrijen meer een fragmentarisch karakter. De Molenstraat-Kampsestraat is een mooi voorbeeld van een dergelijk lint. De bebouwingslinten van de Kampsestraat en de Kamervoort bieden gelegenheid tot verdichting. Belangrijk hierbij is de uitgekiende afwisseling tussen bebouwde en onbebouwde percelen. Deze open percelen zijn essentieel voor behoud van de doorzichten naar het omliggende landschap. Door deze percelen in te vullen met groene elementen zoals een boomgaard, trapveldje en ponywei wordt het kleinschalige agrarische karakter gewaarborgd.

Omgeving Kerkstraat – Molenstraat

De huidige groenstructuur met zijn kenmerkende groene rafelranden en beplante oude linten vormt een stevige basis, die recht doet aan een kleine kern in een overwegend open, agrarisch landschap. Zaak is om de belangrijke en kenmerkende onderdelen van de groenstructuur te benoemen, beschermen, versterken en waar nodig uit te breiden. Streven hierbij is vooral het beplanten van de doorgaande lijnen zoals Molenstraat-Kampsestraat, Kerkstraat-Iepenstraat, Kamervoort, Leutsestraat, Jan Joostenstraat en Lodderhoeksestraat. Daarnaast is handhaven en waar mogelijk versterken van de typische rafelranden bij bijvoorbeeld inpassing van nieuwe ontwikkelingen van belang voor

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd groenstructuur
- gewenste hoofd groenstructuur
- huidige neven groenstructuur
- gewenste neven groenstructuur
- particulier groen
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Angeren**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

het behoud van de kenmerkende dorpsrand. Harde, naar buiten gekeerde randen en ontwikkelingen die het kleinschalige karakter geweld aandoen zijn ongewenst. Op het huidige kermisterrein wordt woningbouw gerealiseerd, waarbij de groene buitenruimte functioneel wordt ingericht, passend bij de directe omgeving.

Omgeving Provinciale weg

De provinciale weg wordt versterkt door een doorgaande bomenrij, bestaande uit bomen van de eerste grootte in grasbermen. Als boomsoort wordt overwegend gebruik gemaakt van lindes, in aansluiting op de bestaande bomen. Door incidenteel gebruik te maken van een lossere boomgroep wordt het centrumgebied van een extra accent voorzien. Voor de realisatie is de gemeente sterk afhankelijk van de provincie. Samenwerking en een wederzijdse pro-actieve houding is wenselijk.

Ontwikkeling dorpsplein

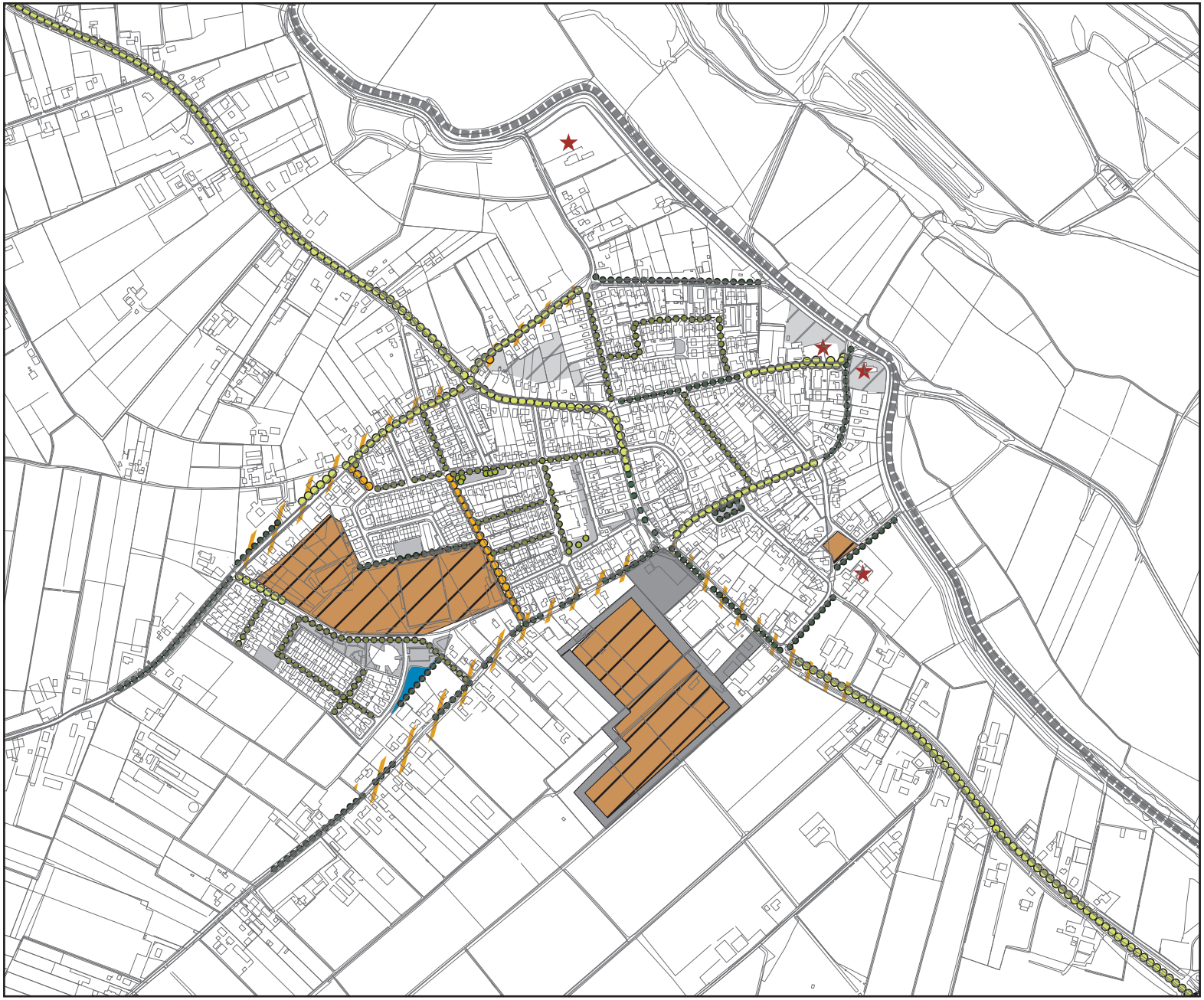
Het braakliggende terrein aan de Jan Joostenstraat/Kampsestraat wordt in de toekomst ingericht als centraal dorpsplein. Dit plein kan ruimte bieden aan de kermis, marktkramen, feesten en festiviteiten en doet dienst als ontmoetingsplek. Door bij de inrichting van het plein gebruik te maken van grote bomen, wordt het plein een onderdeel van de beoogde hoofdstructuur door Angeren.

Omgeving Emmastraat

In de verschillende buurten wordt middels kleinere ingrepen de structuur versterkt. De Emmastraat fungeert als groene lijn voor de omliggende buurten en als aangename route van en naar de school en overige voorzieningen. Hiertoe wordt zorgvuldig een beperkt aantal bomen aan de straatbeeld toegevoegd.

Omgeving Viswei

Het huidige sportterrein is omkaderd met bomenrijen in de richting dwars op de oude lijnen. Deze bomen kunnen de basis vormen voor een groen kader voor de toekomstige woningen. Groene verbindingen tussen het nieuwe sportterrein en de Kampsestraat sluiten aan op open percelen in het lint. Ook het lint aan de Kamervoort is verstevigd met aanvullende bebouwing, terwijl kleinschalige groene percelen blijven zorgen voor een agrarisch karakter.

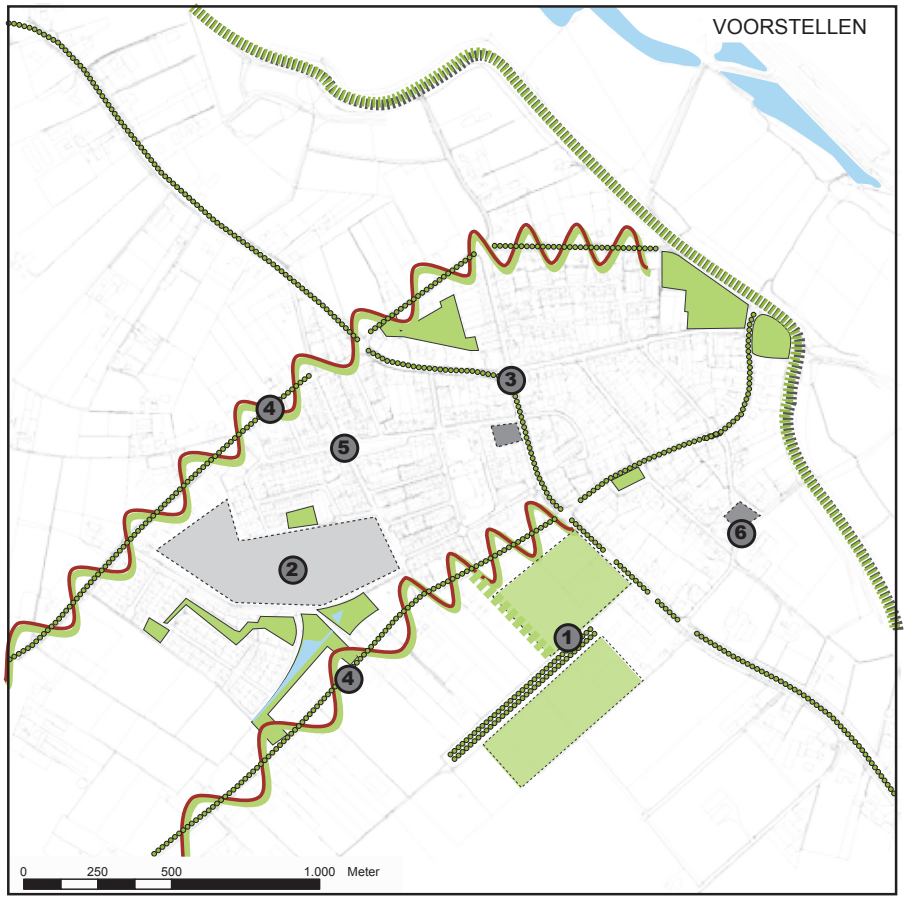
Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd boomstructuur
- huidige neven boomstructuur
- gewenste hoofd boomstructuur
- gewenste neven boomstructuur
- particuliere bomen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR**
onderwerp	**Angeren**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2. Boomstructuur De Nieuwe Poel

2.1.5 Gewenste boomstructuur

De boomstructuur in Angeren vormt een onderdeel van de hoofdstructuur en bestaat uit de boombeplanting langs de N838 (Leutsestraat en Iepenstraat, Jan Joostenstraat en Lodderhoeksestraat). Daarnaast worden ook de Kampsestraat en Molenstraat en de Kamervoort, Paddepoel en Duimeling als hoofdstructuur aangemerkt vanwege de ontsluitingsfunctie voor de omliggende wijken en het accentueren van de linten.
Voor de nevenstructuur zijn de boomstructuren langs de Viswei, Poelsestraat en Emmastraat belangrijk, omdat ze de buurtontsluitingswegen begeleiden.

2.1.6 Verbetervoorstellen

Om tot de gewenste groenstructuur te komen is een concreet aantal verbetervoorstellen aangegeven. Deze voorstellen zijn genummerd weergegeven op de kaart.

1. Rand rondom nieuw sportpark
2. Boomstructuur nieuwbouwwijk De Nieuwe Poel
3. Boomstructuur N838
4. Versterken dorpslinten
5. Versterken groenstructuur Emmastraat en Poelsestraat
6. Locatie Maliebaan

1. Sportpark

Het nieuw te ontwikkelen sportpark aan de zuidzijde van Angeren wordt zorgvuldig ingepast in de omgeving door gebruik te maken van afwisselend gesloten en open lijnvormige elementen. De lijnvormige elementen geleden niet alleen het terrein, ze verbinden het sportpark ook met de omgeving. Hierbij is de vormgeving van de randen van groot belang. Een gesloten element is bijvoorbeeld een houtwal, opgebouwd uit een struikenlaag met enkele bomen op een wal. Het open element kan bijvoorbeeld bestaan uit een boomgaard met fruitbomen in een regelmatig stramien. De onderbegroeiing bestaat uit ruig gras. Door beide elementen te combineren sluit de inrichting van het sportterrein zowel aan bij het dorp als bij het buitengebied.

Referentiebeeld sportpark: Boomgaard in bloei

Referentiebeeld sportpark: Een houtwal gebruikt als gesloten rand

Aangezien de toekomstige inrichting van de wijk De Nieuwe Poel nog niet bekend is, kan nog geen concrete boomstructuur worden aangegeven. Aangeraden wordt alleen de hoofdontsluiting in deze wijk geaccentueerd met doorgaande bomenrijen. Het overige groen in de wijk zal bestaan uit groene plekken en losse bomen, die in eerste instantie niet gekoppeld zijn aan de ontsluitingsstructuur. Door alleen de wijkontsluiting van een doorgaande boomstructuur te voorzien wordt het belang van deze route benadrukt.

3. Boomstructuur N838

Gezien de beperkte ruimte langs de N838 binnen de kern van Angeren zal de boomstructuur langs deze weg voornamelijk bestaan uit korte rijen en solitaire bomen. Door solitairen op enkele strategische punten aan te planten kan het aanzicht van deze doorgaande weg aanzienlijk worden verbeterd. Een goede locatie is het nieuw te ontwikkelen dorpsplein aan de Jan Joostenstraat. Het streefbeeld bestaat uit grote bomen, passend bij het karakter van de kern. Hierbij wordt gedacht aan linde, es en beuk. Wanneer langs deze weg een nieuwe boom wordt geplant, dient de ontwikkeling van de groeiplaats voldoende aandacht te krijgen.

Sfeerbeeld: Boomstructuur in grasberm langs de N838 en Kamervoort

4. Versterken dorpslinten

De dorpslinten worden gekenmerkt door afwisselend bebouwde en open percelen met een kleinschalig landelijk karakter. Incidenteel is aan de dorpslinten ruimte voor nieuwbouw. Voorstel is dit karakter met specifieke groenelementen te versterken en te behouden. Deze percelen krijgen een invulling als boomgaard, dierenwei, speelveldje of houtwal. Daarnaast wordt de boombeplanting langs de linten versterkt. Om het kenmerkende beeld van de dorpslinten vast te houden, is het behoud van een open grasberm tussen de bomen van groot belang.

5. Versterken groenstructuur Emmastraat en Poelsestraat

Mede door de ontwikkeling van de nieuwe wijk De Nieuwe Poel, neemt het belang van deze wegen als wijkontsluiting binnen Angeren toe. Door het realiseren van een doorgaande bomenrij, gecombineerd met de reeds aanwezige groene plekken, ontstaat een aantrekkelijk en afwisselend wegbeeld dat de ontsluitingsfunctie van deze wegen ondersteunt.

6. Locatie Maliebaan

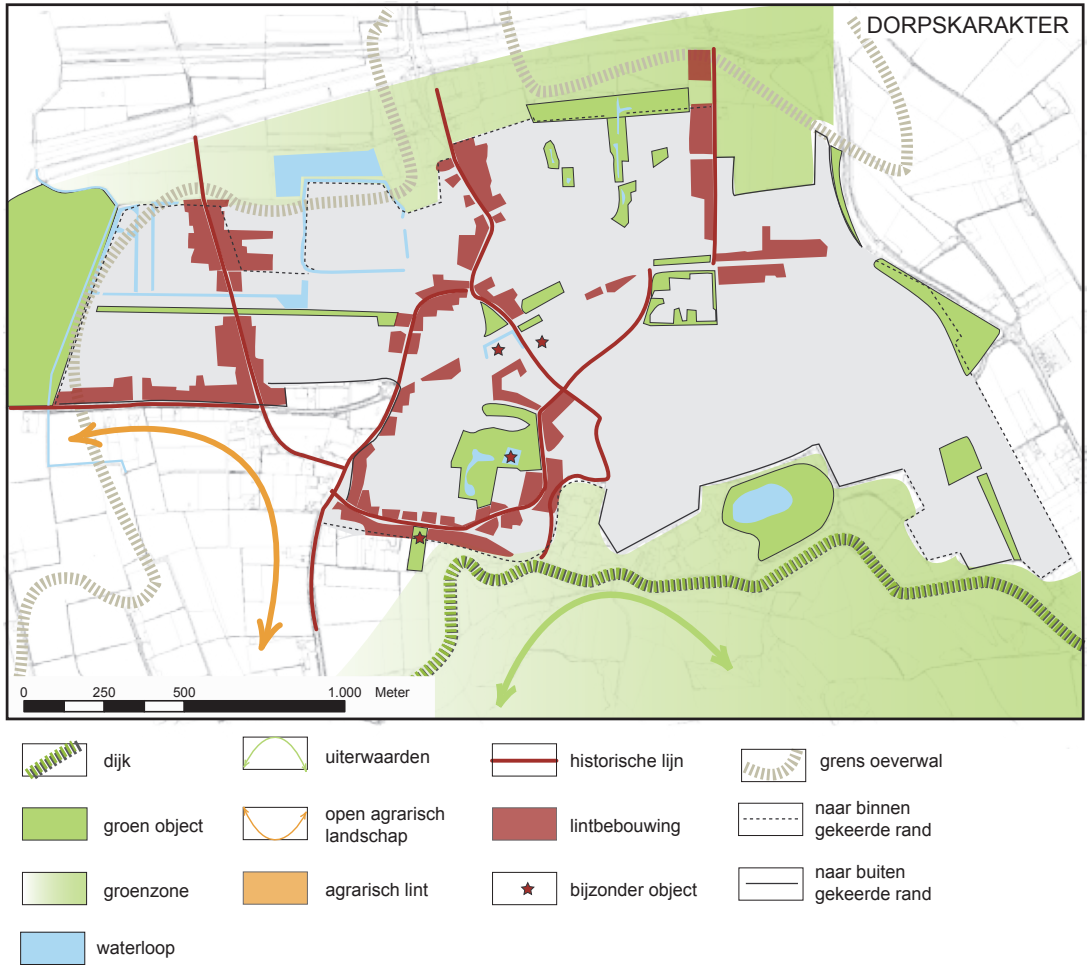
Het kermisterrein Locatie Maliebaan wordt op termijn een woningbouwlocatie. Aangezien voor de invulling van dit terrein nog geen concrete plannen bestaan, kan ook de groenstructuur voor deze locatie nog niet exact worden beschreven. Gezien de locatie van het terrein, aan de rand van de kern en dicht bij de dijk, is vooral de vormgeving van de rand naar het buitengebied van belang. Wanneer het terrein een nieuwe inrichting krijgt, moet eveneens de ligging in de dijkzone in de inrichting tot uiting komen. Gedacht kan worden aan karakteristieke bomen rijen (bijvoorbeeld knotwilgen) in gras als structurerend element.

Referentiebeelden: uiterlijk van kleinschalige rand waarbij het landschappelijke karakter wordt versterkt.

2.2 Groenstructuur Bemmel

2.2.1 Dorpskarakteristiek

Bemmel is een oost-west georiënteerde kern ingeklemd tussen de groenzone aan de Waaldijk in het zuiden en de A15 met groene buffer in het noorden. De historische kern ligt tegen de Waaldijk aan. Bemmel ligt als het ware met de rug tegen de dijk aan. Naast de Waaldijk en de bufferzone naar de A15 is de Herckenrathweg een belangrijk structurerend element in de kern. Deze weg ontsluit de verschillende wijken die in verloop van tijd zijn ontstaan. Tussen deze wijken door lopen oude bebouwingslinten en historische lijnen vanuit het centrum naar het buitengebied. Door de afwijkende vormgeving zijn deze linten in de huidige situatie nog steeds goed herkenbaar. De randen van Bemmel zijn relatief scherp vormgegeven. Zoals al vermeld vormt de Waaldijk een scherpe grens in het zuiden. De bufferzone in het noorden tussen de kern en de A15 is diffuser van karakter, mede door de aanwezige oude linten zoals de Karstraat, de Plak en de Groenestraat. Van deze linten is alleen de Plak voorzien van een verbinding over de A15, de overige lijnen lopen dood. De westgrens wordt gevormd door het sportpark Ressen en de ecologische zone. In het zuidwesten vormt het open agrarische landschap rond Ressen, geflankeerd door de Zandsestraat en de Ressensestraat de grens met de kern. Ten oosten van Bemmel wordt de grens gevormd door de Van Elkweg met het open agrarische landschap rond de Linge. Hoewel de grenzen niet diffuus zijn, heeft Bemmel wel een naar binnen gekeerd karakter.

De bijzondere elementen in Bemmel zijn het kasteel De Kinkelenburg, de oude kern aan de dijk, het kerkhof aan de Teselaar en de kerk met kerkhof aan de Loostraat.

2.2.2 Huidige groenstructuur

Algemeen

De groenstructuur van Bemmel wordt enerzijds bepaald door de bufferzone langs de A15, anderzijds door de groenzone langs de Waaldijk. De historische kern ligt direct tegen de dijk aan. De overige delen van de kern houden meer afstand tot de dijk, waardoor een groene lob richting het centrum ontstaat. In het centrum krijgt deze zone een vervolg in de groene omgeving van kasteel De Kinkelenburg.
In de dijkzone ligt ondermeer het recreatie- en sportterrein de Ward, de begraafplaats aan de Teselaar en de oude kern rondom Het Oude Kerkhof.
In de bufferzone tussen de A15 ligt een plas die als retentiebekken fungeert voor Klaverkamp en Plaksewei. Kenmerkend voor de oude bebouwingslinten zoals de Karstraat, de Plak en de Groenestraat is het open karakter van deze linten.
Naast deze twee zones is de Herckenrathweg met laanbeplanting en hagen een belangrijk element. Middels dit groene lint worden de verschillende wijken met elkaar verbonden. De ecologische verbinding bij sportpark Ressen vormt een tweede belangrijke groene lijn. De omgeving van kasteel De Kinkelenburg en de kruising tussen de Herckenrathweg en de Loostraat vormen de belangrijkste groene objecten binnen de kern.

Klaverkamp – Klein Rome

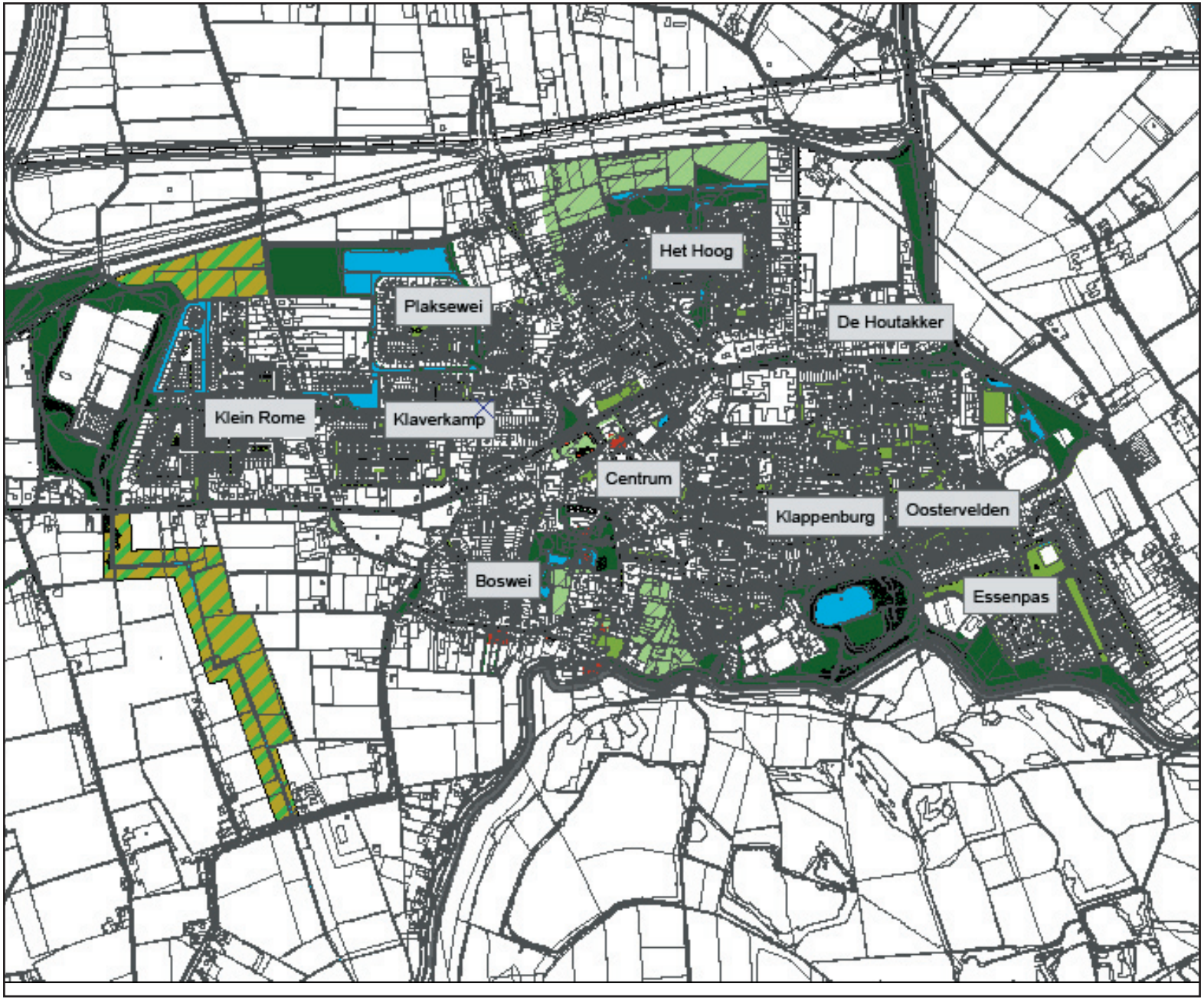
De wijken Klein Rome en Klaverkamp zijn de meest recente grootschalige uitbreidingen. De wijken worden begrensd en doorsneden door drie oude bebouwingslinten, te weten de Ressensestraat – Herckenrathweg, de Groenenstraat en De Plak – Loostraat. De Ressensestraat – Herckenrathweg vormt een duidelijke groene lijn, beplant met bomen en hagen en met zicht op het open buitengebied. Voor de Plak – Loostraat wordt het beeld bepaald door verspreide bomen en korte rijen. De beplanting weerspiegelt het afwisselende karakter van het lint. Sportpark Ressen en de bijbehorende ecologische zone vormen de groene beëindiging van de wijk aan de westelijke zijde.
De wijken kennen een sterke noord-zuid scheiding gerealiseerd door groene zone evenwijdig aan de Herckenrathweg. Deze groenstrook vormt samen met een waterloop één groene zone in de wijk. Water is in deze wijken een belangrijk structurerend element en zorgt tevens voor voldoende waterberging. In de noordelijke helft worden de woonbuurten onderling eveneens middels water van elkaar gescheiden. Met name in het zuidelijke deel ondersteunen bomenrijen de wegenstructuur. Langs Klein Rome wordt de weg begeleid met een vierdubbele rij bomen als accentuering van de wijkentree. De andere opvallende boombeplanting bevindt zich langs de Fruitlaan, Bloemstraat en Kruidenstraat als begeleiding van de buurtontsluiting.

Boswei – Centrum

Voor de wijken Boswei en Centrum wordt de groenstructuur bepaald door de Waaldijk, de Herckenrathweg en de omgeving van kasteel De Kinkelenburg. Daarnaast zijn de groene elementen bij de kruising tussen Herckenrathweg en Loostraat structuurbepalend. Hierbij gaat het om zowel privé als openbaar groen. Tussen de verschillende grote elementen wordt de wegenstructuur versterkt met bomen.

Het Hoog – De Houtakker

In de wijken Het Hoog en De Houtakker wordt de groenstructuur bepaald door de bufferzone tot de A15 en de groene lobben die vanuit deze bufferzone in de wijk prikken. Ook in deze lobben speelt water een belangrijke rol. De lintbebouwing van de Karstraat en de Plak zorgen voor geleding en afbakening van de wijken. De belangrijkste routes zijn gemarkeerd met bomen.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bemmel**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

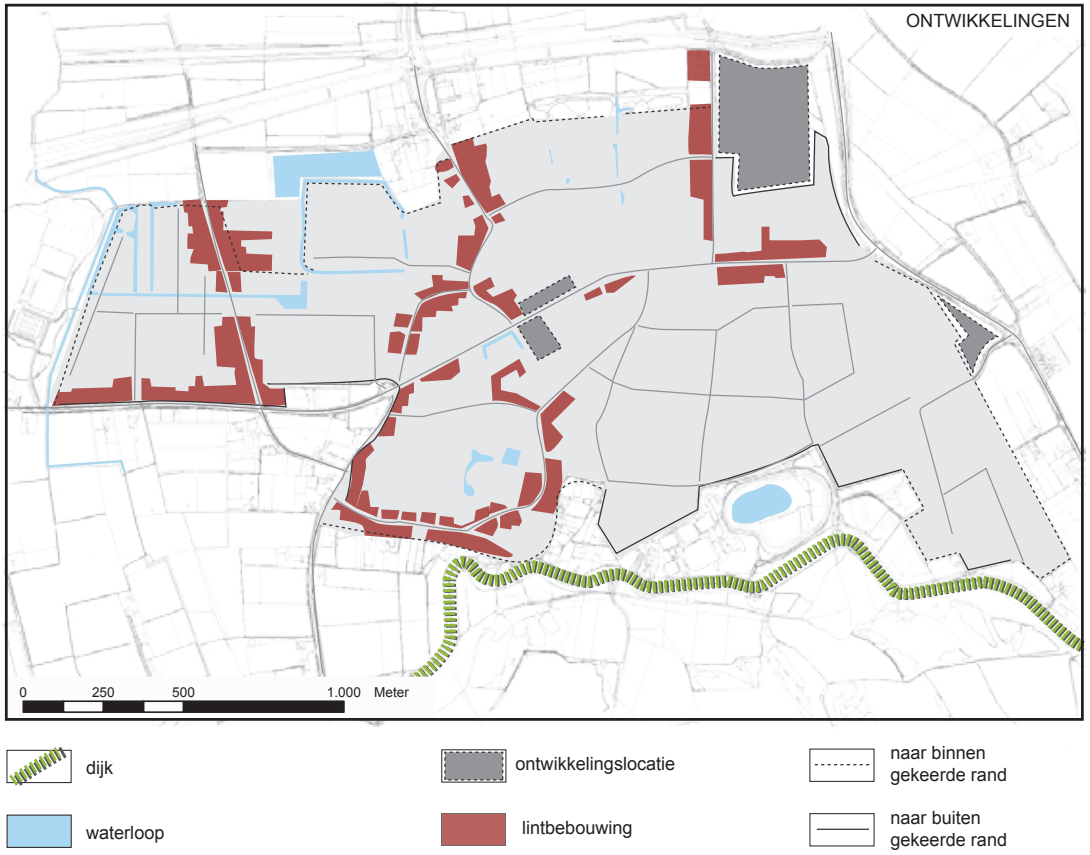
BTL Advies

Klappenburg – Oostervelden

De groenstructuur in de wijken Klappenburg en Oostervelden wordt vrijwel geheel bepaald door de Waaldijk en de bijbehorende groene zone. Een belangrijk deel van deze zone is in gebruik als sport en recreatieterrein De Ward. Tussen de Van der Mondeweg en de Van Nispenlaan ligt eveneens een sportpark. Het recreatieterrein de Ward heeft een opvallend gesloten uiterlijk, zonder een duidelijke visuele relatie met de wijk. Min of meer parallel aan de dijk zijn de wegen in de wijk voorzien van groenaccenten. Meestal in de vorm van bomenrijen, soms in de vorm van kleine plantsoenen.

Essenpas

De Essenpas is de nieuwe wijk tussen Bemmel en Haalderen. Ook deze wijk ligt met de rug naar de dijk. Via een groene wig en een laan wordt een verbinding gelegd tussen de Waaldijk en de centrale groene plek in de wijk. Tussen de wijk en de lintbebouwing van Haalderen is een strook kavels open gelaten om als buffer te dienen tussen beide kernen. Hierbij is een open en landschappelijk karakter van belang. De ontsluiting van deze wijk langs de Hoefslag en de van Nispenlaan wordt begeleid met bomen.

2.2.3 Ontwikkelingen

In de kern Bemmel zijn enkele kleine ontwikkelingen gepland. De uitbreiding van het bedrijventerrein De Houtakker is hiervan de grootste. Voor het groen zijn de ontwikkelingen rond het gemeentehuis en de plannen rondom de kruising Loostraat/ Heckenrathweg van belang. In de Structuurvisie Plus wordt tevens een uitbreiding van Bemmel aangegeven ten westen van de huidige kern zuidelijk van de wijk Klein Rome. Hiervoor zijn op dit moment geen daadwerkelijke uitwerkingen.

2.2.4 Gewenste groenstructuur

Visie

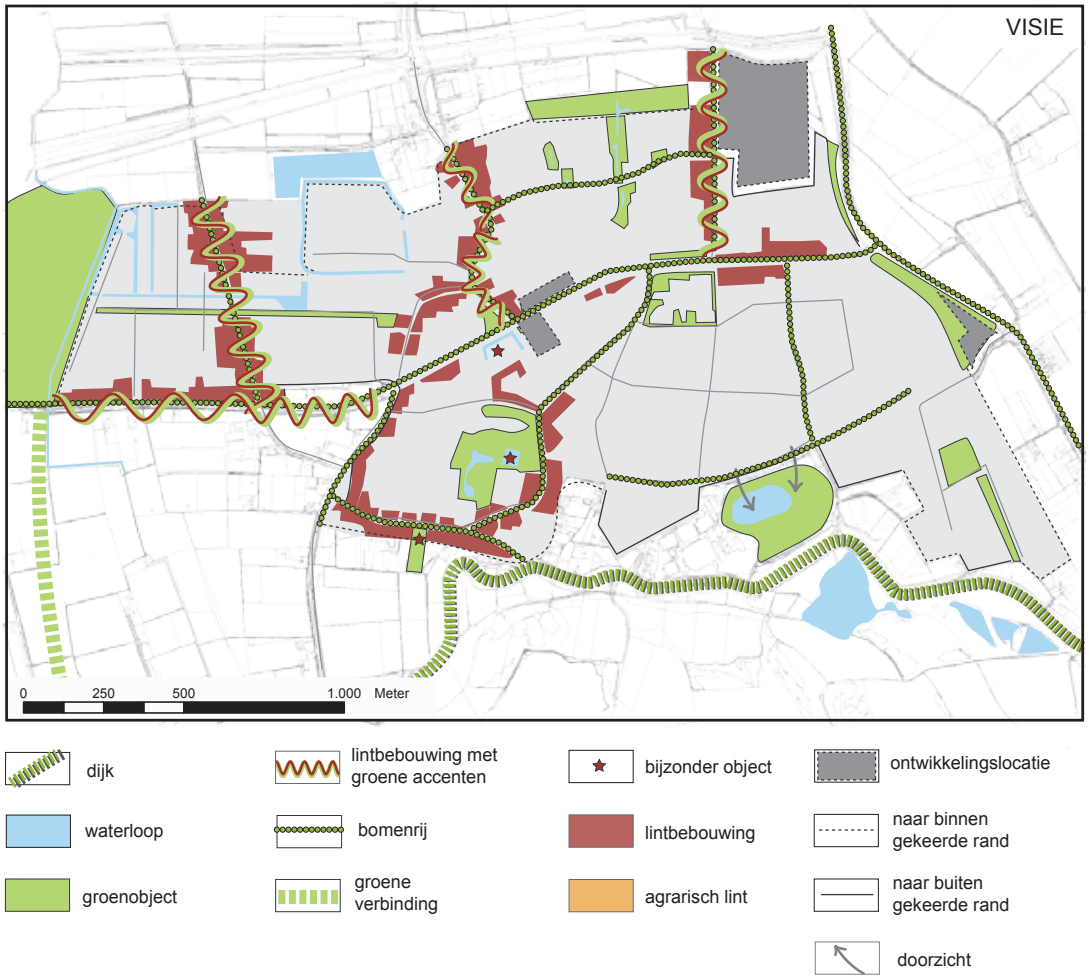
De belangrijke dorpslinten en ontsluitingwegen zijn geaccentueerd met een boombeplanting. Hierdoor ontstaat een heldere boomstructuur. Door de oude agrarische linten te versterken met een afwisseling van open kavels, kleinschalige groenobjecten en bebouwing blijft het kleinschalige en agrarische karakter enigszins behouden in een sterk verstedelijkte kern.

Algemeen

De hoofdopzet van de aanwezige groenstructuur voldoet aan het gewenste beeld van een enigszins verstedelijkte kern die omsloten wordt door grote groenzones. Enkele onderwerpen kunnen daarnaast worden opgepakt ter verbetering van de groenstructuur in de verschillende wijken. Zo kan een beeld ontwikkeld worden voor de doorzetting van de ecologische zone ten zuiden van de Herckenrathweg en wordt de groenzone bij De Ward opener gemaakt om de zichtrelatie met de dijk en de wijk te verbeteren.

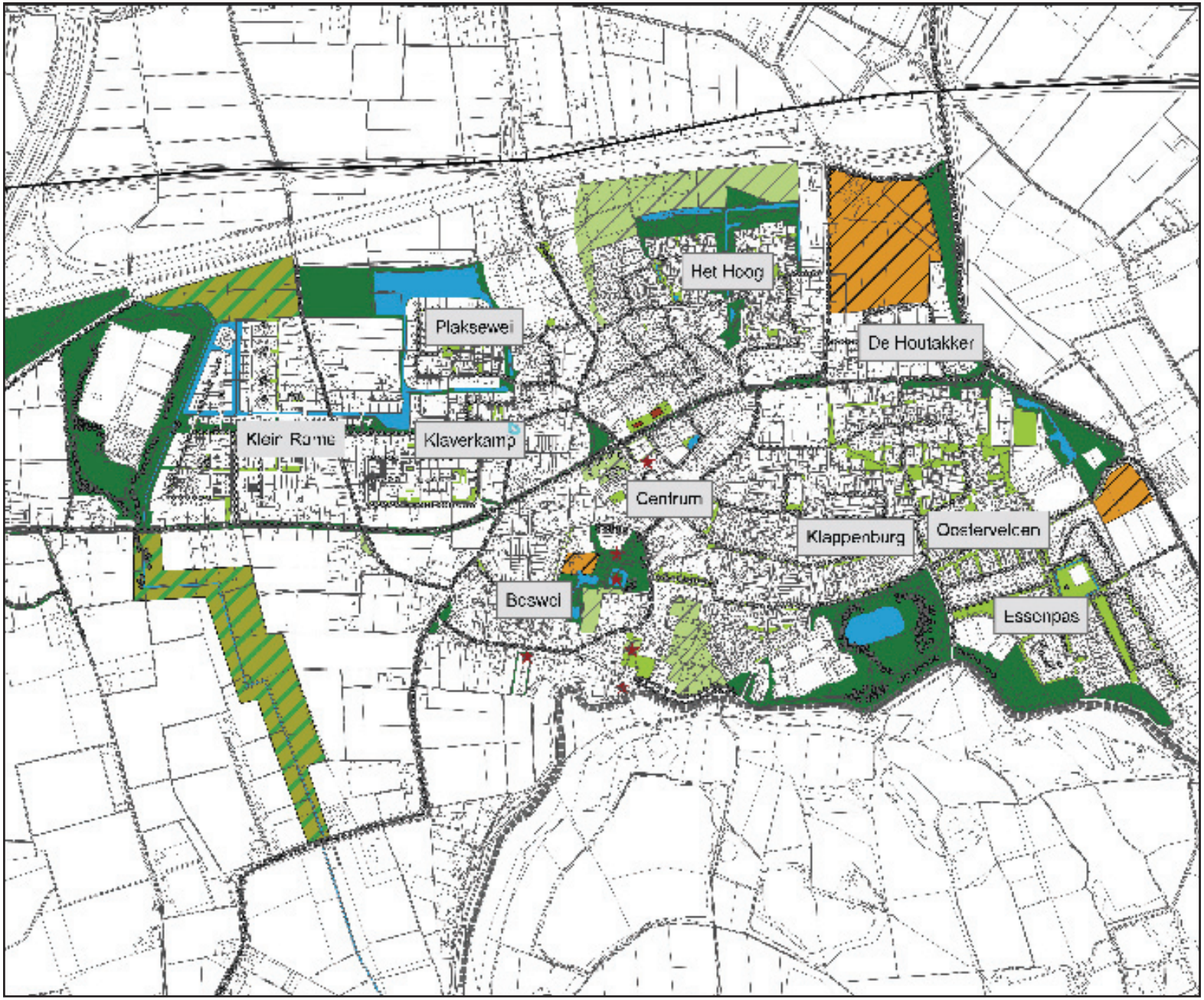
Klaverkamp – Klein Rome

De groenstructuur zoals aanwezig in de wijk voldoet aan het gewenste beeld. Wel zal de groenstructuur aan de rand van deze wijk bij de Ressensestraat worden versterkt door een boombeplanting.

Boswei – Centrum

De oude linten en tevens ontsluitingswegen van deze wijken (Teselaar en Dorpstraat) worden versterkt door een boombeplanting. Het groen bij de ontwikkelingen rondom het Gemeentehuis sluit aan op het al aanwezige groene karakter van het dorpshart.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd groenstructuur
- gewenste hoofd groenstructuur
- huidige neven groenstructuur
- gewenste neven groenstructuur
- particulier groen
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bemmel**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

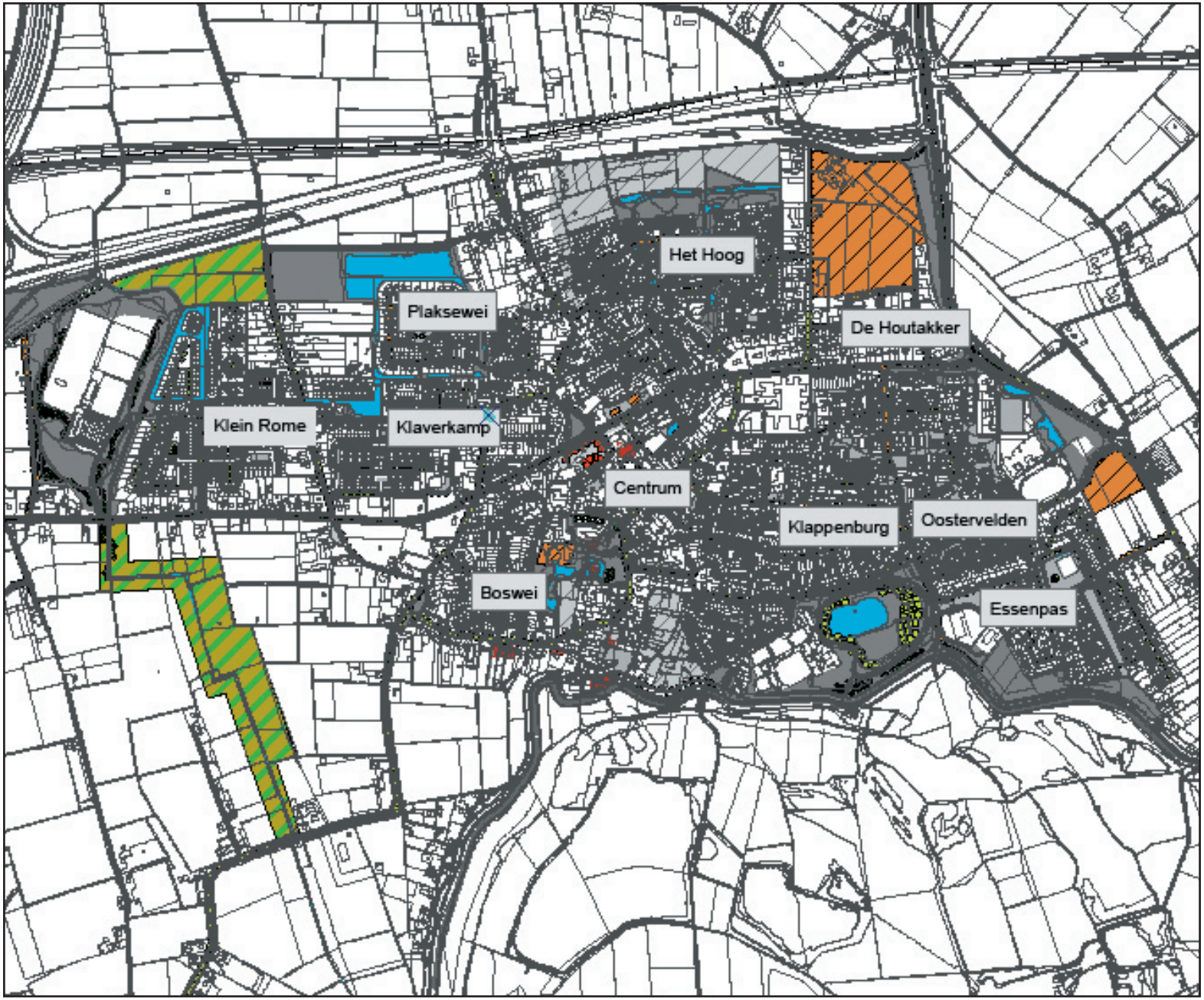
BTL Advies

Het Hoog – De Houtakker
Ook aan de rand van deze wijken worden de oude agrarische linten versterkt door een boombeplanting afgewisseld met bebouwing en open kavels. Daarnaast wordt de Deellaan als ontsluitingsweg door de wijk benadrukt met een boombeplanting waardoor deze aansluit bij het karakter van de andere ontsluitingswegen in Bemmel.

Klappenburg – Oostervelden
Met een aantal eenvoudige ingrepen kan de structuur van de wijken aanzienlijk worden verbeterd. Door de bosschages rond de Ward te voorzien van openingen naar de wijk en de dijk toe, ontstaan betere zichtrelaties met de omgeving. De belangrijkste wegen in de wijk krijgen een groenaccent met bomenrijen en kleine plantsoenen, waaronder de Dijkstraat, de Wardstraat – Leemkuilselaan, de ds. Israelstraat - dr.Poellstaat, Klappenburgstraat en de Oostervelden.

Essenpas
De groenstructuur in deze jonge wijk is nog niet geheel ontwikkeld. Wanneer deze werkzaamheden afgerond zijn is ook de groenstructuur volledig aanwezig. De jonge bomen langs de Leidijk zijn als begeleiding van de ontsluitingsweg belangrijk voor de wijk. Doordat deze bomen aan de bebouwingszijde van de straat zijn geplant zullen ze niet het gewenste beeld behalen. De bomen hebben aan de andere zijde van de weg een betere standplaats en zullen daar zonder problemen het gewenste beeld behalen.

2.2.5 Boomstructuur
De boomstructuur bestaat uit laanbeplanting als ondersteuning van de wegenstructuur. De belangrijkste hoofdstructuren worden gevormd door de Herckenrathweg en Van Elkweg. Daarnaast zijn de Zandsestraat en Vossenhol, Loostraat, De Plak, Deellaan en Karstraat, Teselaar, Dorpsstraat en de Wardstraat, Dijkstraat de belangrijke nevenstructuren. Bij de belangrijkste routes wordt de laanbeplanting gecombineerd met hagen. Ook in de wijken ondersteunen bomenrijen de wegenstructuur. De boomstructuur van de oude linten heeft een meer gevarieerd en afwisselend karakter. Hier worden geen strakke lange rijen toegepast, maar afwisselend links en rechts bomen als solitair of in kleine groepjes.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd boomstructuur
- huidige neven boomstructuur
- gewenste hoofd boomstructuur
- gewenste neven boomstructuur
- particuliere bomen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bemmel**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

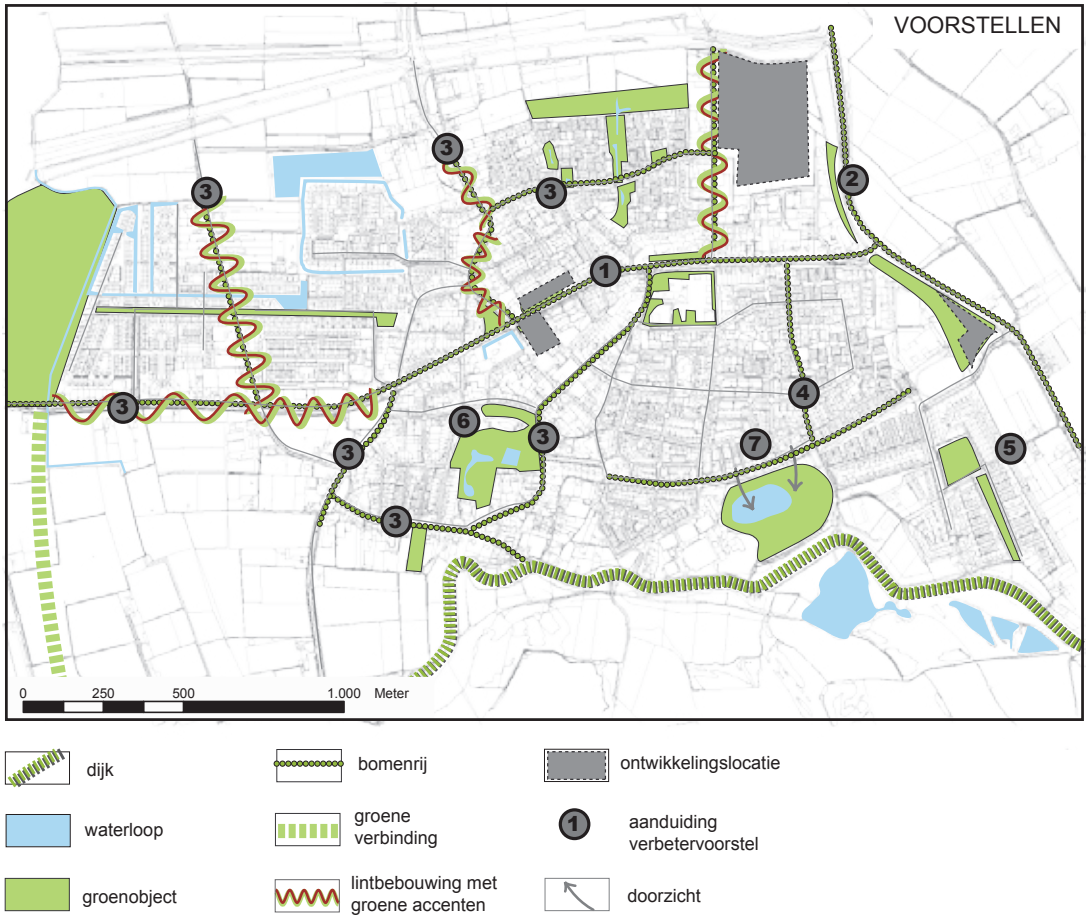
BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.2.6 Verbetervoorstellen

Om tot de gewenste groenstructuur te komen is een concreet aantal verbetervoorstellen aangegeven. Deze voorstellen zijn genummerd weergegeven op de kaart.

1. Herckenrathweg - Papenstraat - Ressensestraat
2. Van Elkweg
3. Accentueren oude linten
4. Versterken wegenstructuur in Oostervelden en Klappenburg
5. Verbinding voormalig kasteel Essenpas
6. Groenstructuur gemeentehuis
7. Zichtrelatie Ward

De bomen in de tussenbermen zijn een voorbeeld van inspelen op de ruimte die er langs de weg is voor bomen of hagen

1. Herckenrathweg - Papenstraat - Ressensestraat

De reeks Herckenrathweg - Papenstraat – Ressensestraat vormt de hoofdontsluiting van de kern Bemmel. Het karakter van deze weg wordt bepaald door de groene opzet met tussenbermen en zijbermen in gras, gecombineerd met rijen markante lindebomen en hagen. Vooral bij de ontwikkelingslocaties langs de Herckenrathweg en bij de herstructurering van de weg ter hoogte van het centrum is aanpassing aan het gewenste profiel van belang.
Het uiteindelijke profiel is sterk afhankelijk van de beschikbare ruimte. Van belang zijn de grasbermen en een min of meer doorgaande bomenrij van lindes. Bij een voldoende brede berm kan deze rij in de tussenberm staan, anders in de buitenberm. Wanneer de ruimte in de tussenberm ontoereikend is voor het plaatsen van bomen, bestaat wel de mogelijkheid (blok)hagen te plaatsen tussen rijweg en fietspad.

2. Van Elkweg

Dit deel van de provinciale weg N839 (de Van Elkweg) markeert de overgang van de oeverwal naar de lage, open komgronden van het Lingedal. De bijzondere ligging van de Van Elkweg kan extra worden aangezet door een doorgaande bomenrij langs de weg te realiseren aan de kant van de oeverwal. De bomenrij onderstreept het landschappelijke contrast tussen beide zijden van de weg.

3. Accentueren oude linten

De oude linten vormen een belangrijk onderdeel van de ontsluitingsstructuur van Bemmel. Bovendien vertegenwoordigen deze lijnen belangrijke historische en groene waarden binnen de kern. De oude linten zijn divers in vormgeving, maar delen een opvallend kenmerk; een onverharde berm. Deze berm kan uit gras of hagen bestaan, eventueel gecombineerd met bomenrijen of enkele solitaire bomen. Om de oude structuren te versterken verdient het de aanbeveling het open karakter van de bermen zo veel mogelijk te handhaven. Afhankelijk van de betreffende weg kan gekozen worden voor het aanvullend toepassen van hagen, enkele solitaire bomen of bomenrijen.

Sfeerbeelden: Boomstructuur in grasberm langs Herckenrathweg

Bermen zonder beplanting waarin gras wordt toegepast

Bermen waarbij een haag met grasberm het fietspad begeleidt

4. Versterken wegenstructuur in Oostervelden en Klappenburg

In de wijken Oostervelden en Klappenburg kan de bestaande ontsluitingsstructuur en groenstructuur worden verstevigd door de bestaande bomenrijen aan te vullen, bijvoorbeeld in de Dijkstraat en de Klappenburgstraat. Wanneer niet voldoende ruimte aanwezig is voor het realiseren van complete bomenrijen kunnen pleintjes en plantsoenen met enkele boomgroepen de structuur stapsgewijs doorzetten.

5. Verbinding voormalig kasteel Essenpas

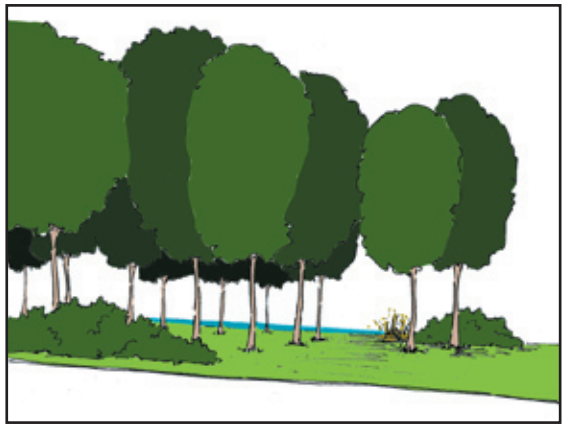
In de nieuwe wijk Essenpas kan de oude lijn (Hoefslag) opnieuw zichtbaar worden gemaakt door de aanplant van een dubbele bomenrij (bijvoorbeeld eik of linde) langs de Hoefslag, doorlopend langs de Essenpas tot aan de Van Der Mondeweg. Deze laanbeplanting refereert aan de vroegere verbinding naar het voormalig kasteel Essenpas.

6. Groenstructuur gemeentehuis

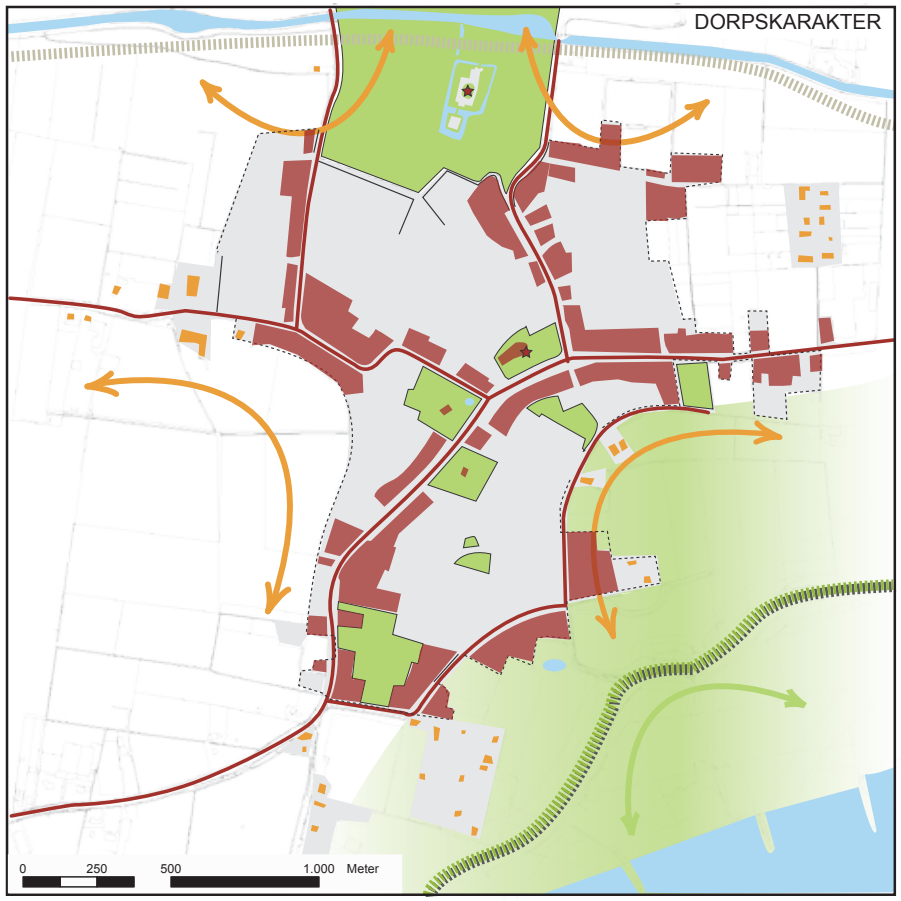
De plannen voor de omgeving van het gemeentehuis verkeren nog in een dusdanig pril stadium dat nog geen concrete uitspraken kunnen worden gedaan over de verwachte groeninvulling. Duidelijk is wel dat de huidige sfeer en uitstraling van parkachtig, monumentaal groen richtinggevend is en blijft.

7. Zichtrelatie Ward

Het groengebied rond de kolk De Ward krijgt een meer open karakter zodat een betere visuele relatie ontstaat tussen de wijk, de Ward en de Waaldijk. Door lokaal openingen in de beplanting te maken en meer variatie aan te brengen wordt de Ward een afwisselend en aantrekkelijk groenelement op de overgang tussen woonwijk en dijkzone.

Sfeerbeelden: Door het meer opener maken van het groengebied verbeterd de visuele relatie tussen de wijk, De Ward en de Waaldijk

2.3 Groenstructuur Doornenburg

2.3.1 Dorpskarakteristiek

Het dorp Doornenburg is ontstaan bij kasteel Doornenburg, tussen de Linge en de Waaldijk. Het kasteel ligt aan de Linge en vormt samen met de omliggende landerijen één groene zone ten noorden van de kern. Verder wordt de karakteristiek van Doornenburg met name bepaald door de infrastructurele lijnen en de dorpsranden. De hoofdontsluiting, de Pannerdenseweg en de oude linten van het kasteel naar de dijk vormen de belangrijkste infrastructurele lijnen. Verspreid hieraan liggen de belangrijkste functies.

Ook Doornenburg ligt met “de rug tegen de dijk”, hoewel tussen de dijk en de bebouwing een relatief brede groenzone ligt. Aan de kant van de dijk heeft de kern een opvallend rafelige rand die de overgang naar het landelijk gebied markeert. Naar het kasteel toe heeft de kern een scherpe, naar buiten gekeerde grens, met zicht op het kasteel. De bijzondere elementen in Doornenburg bestaan uit het kasteel met bijbehorend landgoed, het kerkhof, de kerk en twee opvallende groene particuliere percelen aan de Pannerdenseweg.

2.3.2 Huidige groenstructuur

De groenstructuur binnen de kern wordt hoofdzakelijk bepaald door de met bomen beplante ontsluitingswegen en particulier groen. Daarnaast bepaalt de wisselwerking tussen dorp, rand en buitengebied de groenstructuur. Hierbij is het kasteel bepalend voor de noordelijke dorpsrand en de Waaldijk voor de zuidelijke rand. De Pannerdenseweg deelt de kern van Doornenburg in twee delen, Doornenburg Noord en Doornenburg Zuid.

Doornenburg Noord

Doornenburg Noord kent als belangrijkste groenelement het kasteel met omliggend landgoed. De wegen naar en rond het kasteel zijn beplant met laanbeplanting van overwegend eik. Bepalend voor de noordelijke rand van Doornenburg is het zicht op het kasteel. De kern heeft hier een naar buitengekeerde rand. Het sportpark de Vijzel is op

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Doornenburg**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

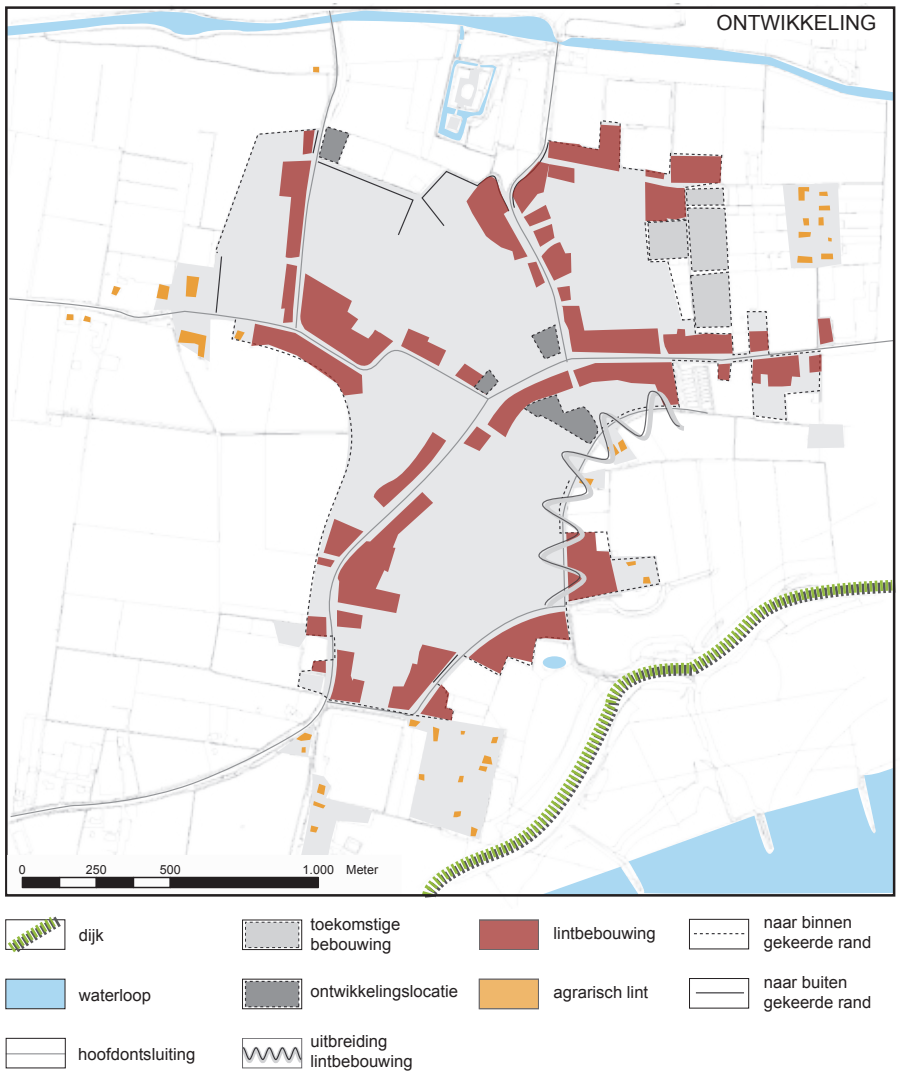
een vergelijkbare wijze omgeven met bomenrijen. Aan de noordelijke zijde van de Pannerdenseweg vormen de pastorietuin en een groot particulier terrein de belangrijkste groene elementen. Verder bevinden zich in de woongebieden kleine groenelementen die voor een belangrijk deel het karakter van de straat bepalen. De Homoetstraat en de Lange Weerdstraat zijn hiervan voorbeelden.

Doornenburg Zuid

Het karakter van het zuidelijke deel wordt met name bepaald door de opvallende rafelige rand en de relatie met het buitengebied. Het gebied tussen de Waaldijk en de rand van de kern is in Doornenburg relatief groot, zeker vergeleken met de overige kernen. Deze zone wordt gekenmerkt door open agrarisch landschap met een kleinschalig karakter en een natuurgebied aan de Veerweg. In de omgeving van de Mulderswei en de Hoppenhof liggen fragmenten buitengebied ingeklemd tussen de bebouwing. De weg naar de dijk (de Blauwe hoek en Veerweg) en de weg langs de school (Clara van Delwigstraat) zijn in het zuidelijk deel de belangrijkste structuurdragers. De Blauwe hoek kenmerkt zich door een open, landschappelijk karakter terwijl de Clara van Delwigstraat voorzien is van een stevige boomstructuur. Het kerkhof ligt aan de rand van de kern, ten zuiden van de Pannerdenseweg en is samen met de grote particuliere tuin en het groenelement bij de school waardevol voor de kern.

2.3.3 Ontwikkelingen

In de omgeving van de kerk en het dorpsplein wordt de centrumfunctie versterkt. Tevens wordt gezocht naar een nieuwe samenhang tussen dorpskern en kasteel. Het bebouwingslint aan de zuidzijde van de kern biedt ruimte voor ontwikkeling. Nabij de basisschool is een locatie gereserveerd voor nieuwbouw. Hierbij moet zorgvuldig worden omgegaan met de dorpsrand en de relatie tussen rand en centrum. Op termijn moet de nieuwbouwlocatie aan de Pannerdenseweg/ Homoetstraat, ten oosten van de kern, voorzien in de groei van de kern.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd groenstructuur
- gewenste hoofd groenstructuur
- huidige neven groenstructuur
- gewenste neven groenstructuur
- particulier groen
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Doornenburg**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.3.4 Gewenste groenstructuur

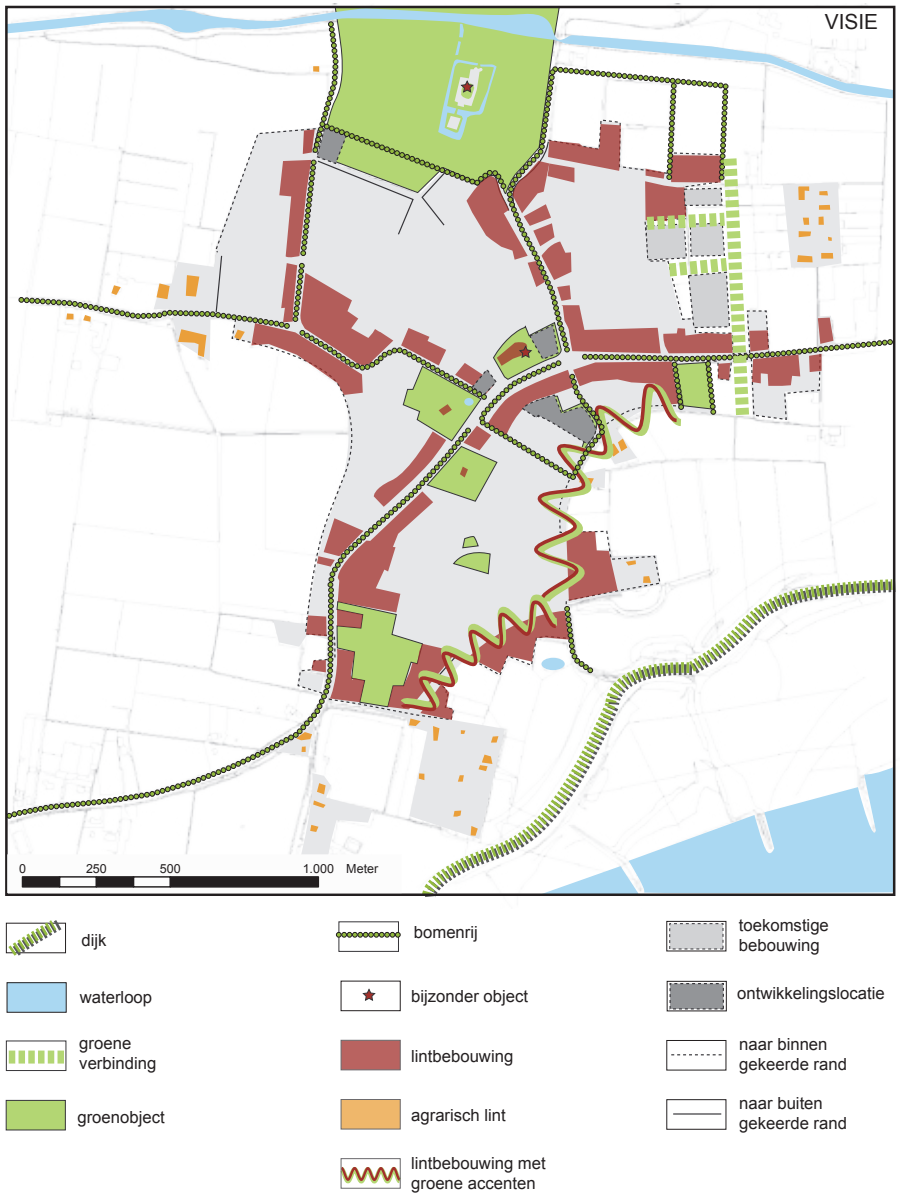
De gewenste groenstructuur van Doornenburg gaat uit van een kern ingeklemd tussen de Waaldijk met bijbehorende groenzone in het zuiden en kasteel Doornenburg aan de Linge in het noorden. De belangrijkste infrastructurele lijnen zijn geaccentueerd met bomenrijen, voor zover daar ruimte voor is.

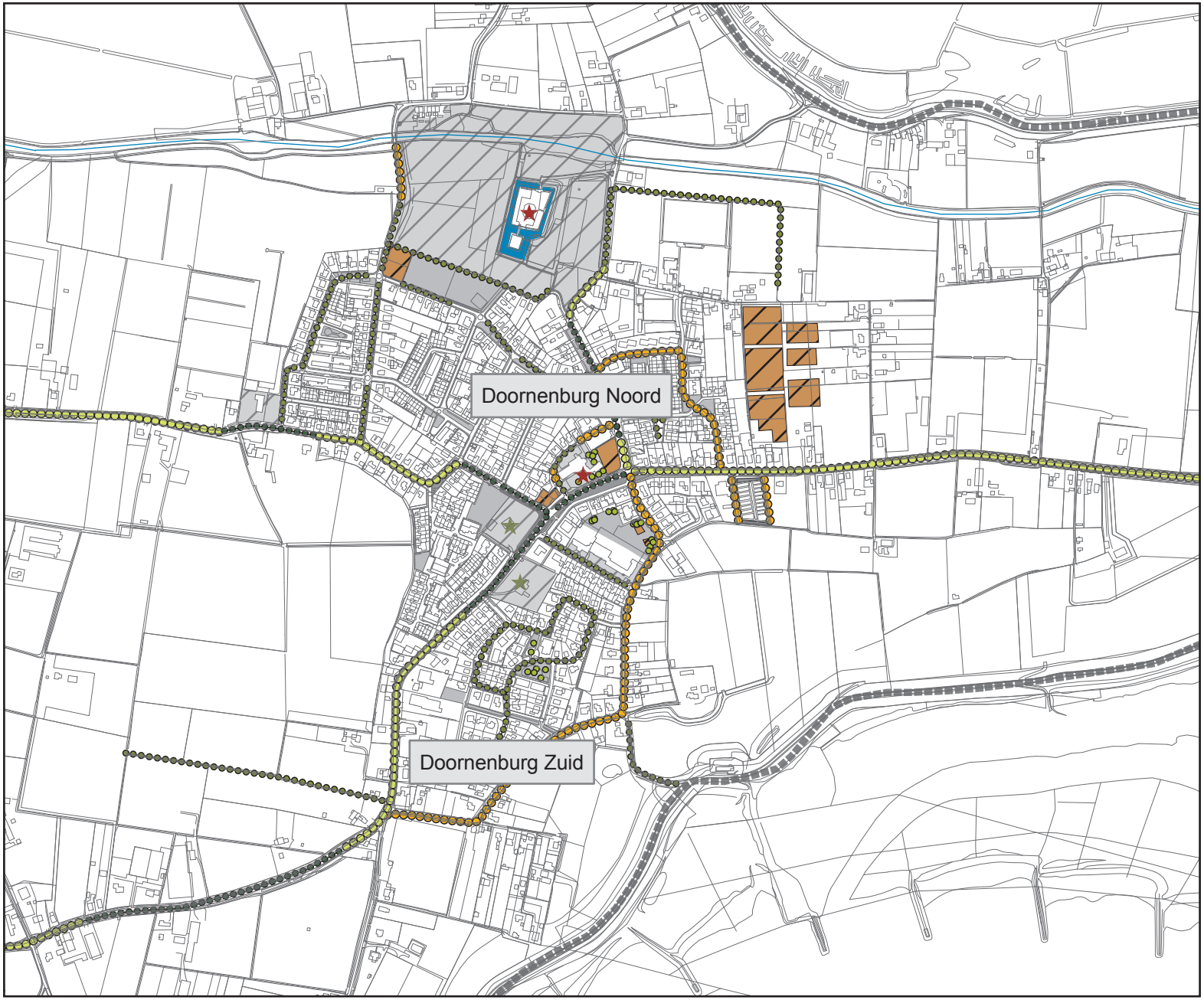
Doornenburg Noord

In noord Doornenburg verzorgen de Pannerdenseweg, de Duisterestraat en de Kerkstraat de toegang tot het kasteel. Deze routes zijn eveneens bepalend voor de gewenste groenstructuur. De groene pastorietuin en het kerkhof vormen de belangrijkste groene plekken aan de hoofdweg, de Pannerdenseweg. Bomenrijen versterken tevens de link tussen kasteel en centrum. De nevenstructuur wordt in het noordelijk deel gevormd door bomenrijen langs de Homoetstraat, de Van Heekstraat, de Slangenburgstraat en de Rijnstraat. De boomstructuur in Doornenburg bestaat enerzijds uit bomenrijen behorend bij, of gerelateerd aan het kasteel. Anderzijds zijn bomenrijen toegepast langs de belangrijkste infrastructurele lijnen. In beide gevallen worden overwegend bomen van de eerste grootte toegepast in gras. Het streven is een zo volledig mogelijke boomstructuur langs de belangrijkste infrastructurele lijnen. Door de plaatselijk beperkte ruimte zal dit niet overal mogelijk zijn.

Doornenburg Zuid

De Pannerdenseweg en de Waaldijk vormen de twee belangrijkste onderdelen van de hoofdstructuur in het zuidelijke deel. Beide elementen vormen tevens de grens van dit deel van de kern. In het zuidelijk deel bestaat de nevenstructuur uit bomenrijen langs de Clara van Delwigstraat en de Veerweg. Het lint langs de Blauwe Hoek wordt lokaal versterkt met bebouwing en groene accenten. Hierbij wordt vooral gebruik gemaakt van rijen knotwilgen of elzen. Ook de inpassing en aankleding van het kerkhof wordt verbijzonderd.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd boomstructuur
- huidige neven boomstructuur
- gewenste hoofd boomstructuur
- gewenste neven boomstructuur
- particuliere bomen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR**
onderwerp	**Doornenburg**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

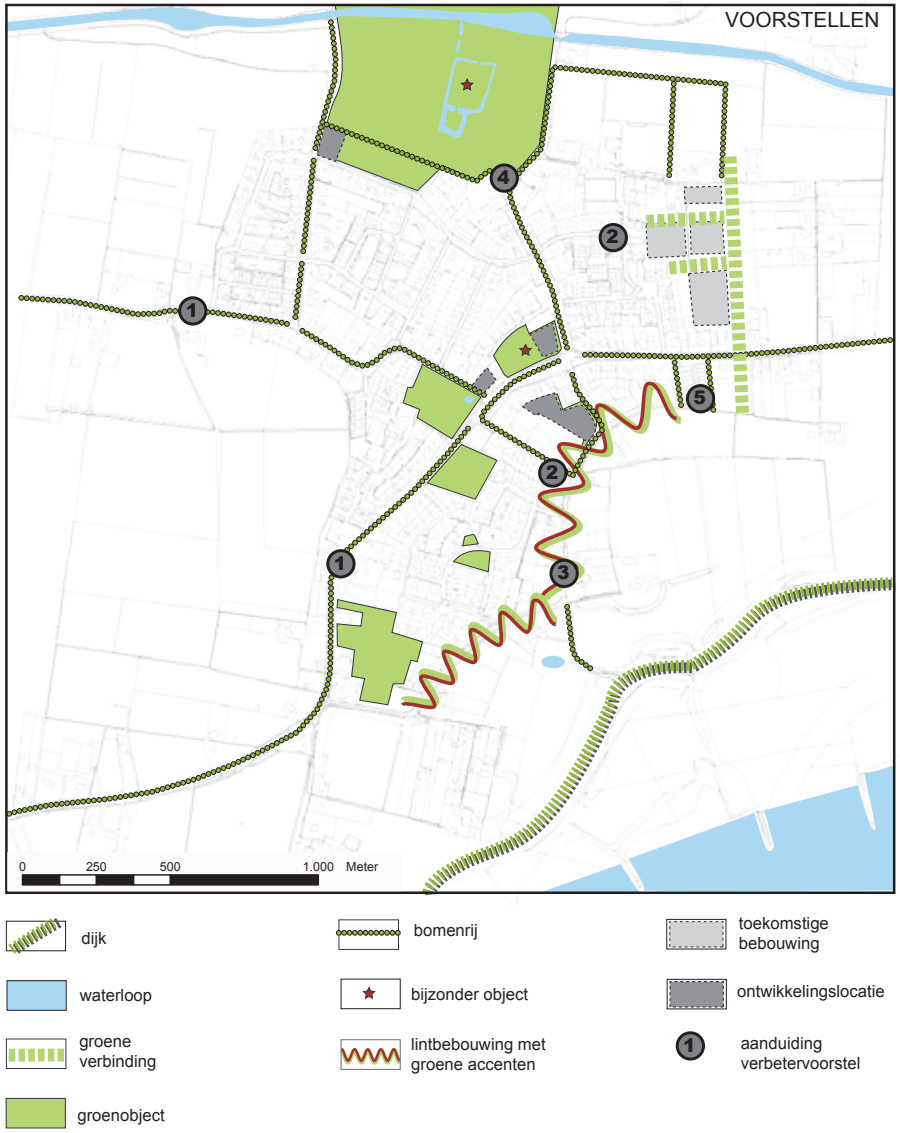
2.3.5 Gewenste boomstructuur

De boomstructuur van Doornenburg bestaat uit een hoofdboomstructuur langs de Pannerdenseweg en Duisterestraat als begeleiding van de ontsluitingswegen. Binnen de kern kunnen deze structuren versterkt worden met hagen. Langs de Kerkstraat wordt de bestaande bomenlaan aangevuld om de route naar het kasteel aan te duiden. Als nevenboomstructuur worden de Slangenburgstraat, Rijnstraat/ Van Heekstraat/ Homoetstraat en de Blauwe Hoek begeleid met een boomstructuur als versterking van de doorgaande routes door de wijken. Doornenburg heeft naast deze structuren nog enkele boomgroepen en korte bomenrijen die belangrijk zijn voor de directe omgeving, zoals bij de school, de kerk, langs de Blauwe Hoek, bij het plantsoen aan de Mulderswei en de laanvormige beplanting tegenover de Blauwe Hoek aan de Pannerdenseweg.

2.3.6 Verbetervoorstellen

Aan de hand van de volgende concrete verbetervoorstellen kan de realisatie van de gewenste groenstructuur een stap dichterbij komen. De volgende voorstellen zijn onder het bijbehorende nummer terug te vinden op de kaart.

1. Doorgaande boomstructuur langs de hoofdontsluitingswegen (Duisterestraat en Pannerdenseweg)
2. Ontwikkelen doorgaande nevenstructuur
3. Versterken agrarisch lint
4. Versterken structuur rondom het kasteel
5. Begraafplaats verbijzonderen

1. Doorgaande boomstructuur langs de hoofdontsluitingswegen

De twee hoofdontsluitingswegen, de Duisterestraat en de Pannerdenseweg, zijn rond het centrum van Doornenburg voorzien van bomen. Waar de ontsluitingswegen de randen van de kern naderen krijgt deze beplanting echter geen vervolg. Door de boombeplanting (waar mogelijk) door te zetten tot aan de rand van de kern krijgt Doornenburg fraaiere entrees. Bovendien sluit de wegbeplanting aan bij de bomenrijen

De boomstructuur in de Rijnstraat sluit als nevenstructuur aan op de hoofdstructuur van de Duisterestraat

Om in de groenstructuur de overgang naar het buitengebied te benadrukken kunnen bij Blauwe Hoek korte bomenrijen toegepast worden

die de wegen in het buitengebied begeleiden. Hierbij wordt ingezet op grote karakteristieke laanbomen. Bij beperkte ruimte kan gebruik worden gemaakt van strategisch geplaatste solitairen, bijvoorbeeld ter markering van een bocht of een opvallend punt. De laanbomen worden bij voorkeur uitgevoerd in één soort (linde) terwijl de solitairen van een afwijkende soort kunnen zijn (bijvoorbeeld een enkele eik, beuk, es of walnoot)

Sfeerbeelden: Door het aanbrengen van een boombeplanting ontstaat een fraaie entree van de kern

2. Ontwikkelen doorgaande nevenstructuur

Diverse bestaande groenelementen worden door middel van nieuw aan te planten bomenrijen aan elkaar gekoppeld tot een doorgaande nevenstructuur. Voor Doornenburg Noord betekent dit dat de groenelementen aan de Homoetstraat door middel van een bomenrij met elkaar worden verbonden. Het gaat hierbij om kleinere bomen, toegepast in een boomspiegel of een klein plantvak, passend bij de maat en schaal van de straat. De bomenrij van de Van Heekstraat wordt gekoppeld aan de nieuwe bomen in de Homoetstraat. Via de Rijnstraat en de Slangenburgstraat takt de nevenstructuur aan op de hoofdstructuur op de Duisterestraat.

In Doornenburg Zuid vormt de Blauwe Hoek niet alleen de rand van de kern maar ook de groene nevenstructuur. Hier worden landschappelijke bomenrijen voorgesteld. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan korte rijen (knot)wilgen en elzen.

3. Versterken agrarisch lint

De Blauwe Hoek vormt niet alleen de groene nevenstructuur van Doornenburg Zuid, dit agrarische lint definieert aan deze kant van de kern de rand en de overgang naar het buitengebied. Door incidentele ontwikkeling van bebouwing en het realiseren van een landschappelijke getinte groenstructuur wordt het karakter van het lint versterkt. De groenelementen aan dit lint kunnen bestaan uit een houtwal, boomgaard, dierenwei of een trapveldje.

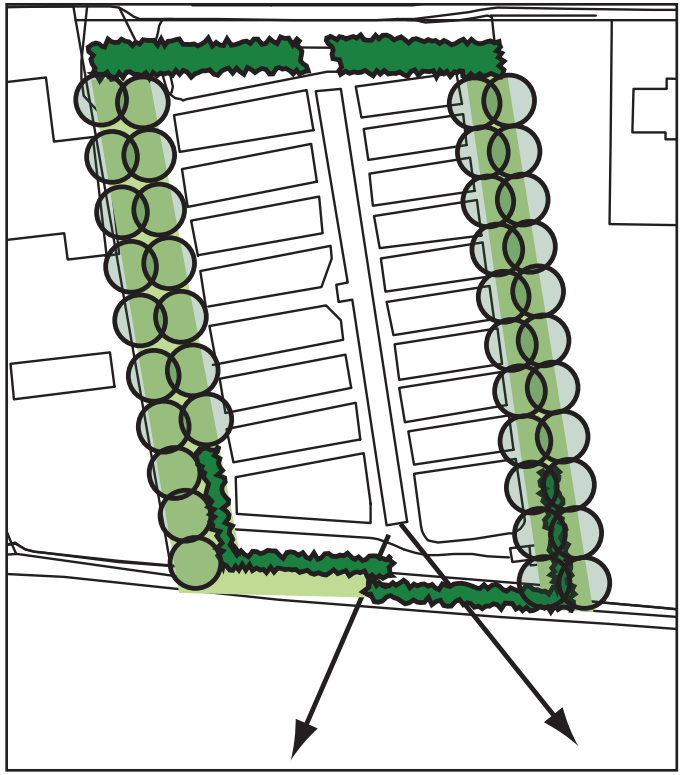
Referentiebeelden: uiterlijk van kleinschalige rand waarbij het landschappelijke karakter wordt versterkt.

4. Versterken structuur rond kasteel

Markante eikenlanen markeren de omgeving van het kasteel. Ten zuiden van het kasteel is de structuur vrijwel volledig, ten westen van het kasteel ontbreken de bomenrijen gedeeltelijk. Het voorstel is de boomstructuur bij de Kerkstraat aan te vullen terwijl het zicht op het kasteel behouden blijft. Ten westen van het kasteel wordt de boomstructuur doorgezet in het verlengde van de Rijnstraat tot aan het Lingedal.

5. Begraafplaats verbijzonderen

De begraafplaats van Doornenburg ligt aan de rand van de kern met zicht op de dijkzone. De randen van de begraafplaats worden voorzien van stevige bomenrijen terwijl het open uitzicht naar het zuiden toe gehandhaafd blijft.
Iedere bomenrij bestaat uit een dubbele rij bomen in gras, gecombineerd met een haag. Als boom kan gedacht worden aan walnoot of beuk.

De doorzichten vanaf de begraafplaats naar de dijkzone blijven gehandhaafd terwijl de bomen aan de randen zorgen voor afscherming van de begraafplaats. In het bovenaanzicht hiernaast is hiervan een principeschets opgenomen.

2.4 Groenstructuur Gendt

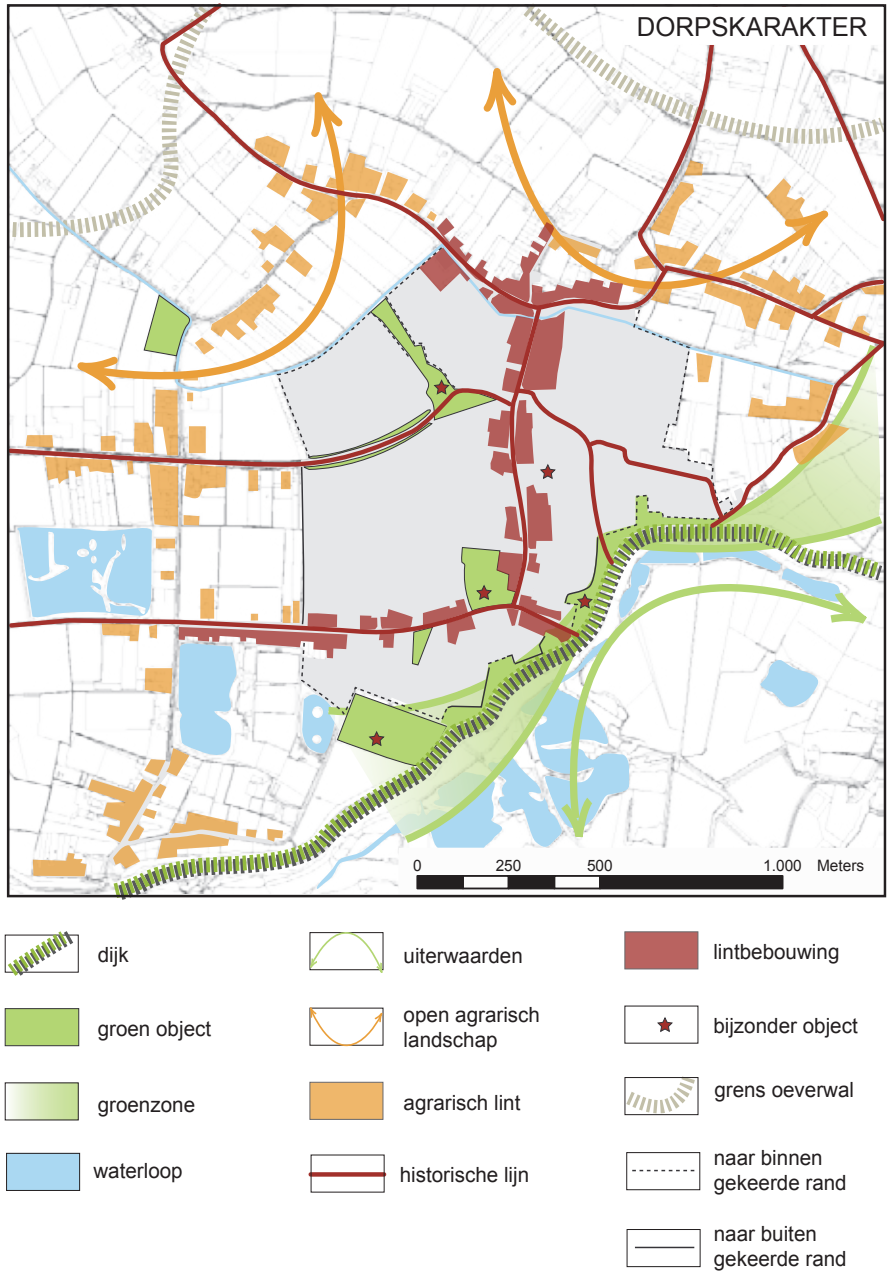
2.4.1 Dorpskarakteristiek

Gendt ligt op een stroomrug ten noorden van de Waal. Verder naar het oosten ligt Doornenburg, ten westen van Gendt liggen Haalderen en Bemmel. Het landschap ten zuiden van Gendt wordt bepaald door de uiterwaarden van de Waal, in het noorden door de open komgronden met een agrarisch invulling. De Waaldijk markeert de grens tussen uiterwaarden en stroomrug.

De oude bebouwing van Gendt bestaat uit lintbebouwing langs de hoofdwegen. Langs deze lijnen heeft de ontwikkeling van Gendt plaatsgevonden. De belangrijkste linten zijn de Dorpstraat, de Nijmeegsestraat en de Kapelstraat. Tussen de oude linten zijn de diverse woonbuurten ontwikkeld. De linten bestaan zowel uit losse bebouwing als uit aaneengesloten rijen. Enkele ruime kavels bieden ruimte aan bijzondere functies, zoals de kerk, het voormalige gemeentehuis en het Julianaplein. De afstand tussen de weg en de bebouwing wisselt binnen een beperkte marge, zodat een herkenbare rooilijn ontstaat. De bomenrijen (eventueel gecombineerd met hagen) geven de linten, ondanks de hogere bebouwingsdichtheid, een groen aanzien.

Buiten de kern vormen de agrarische linten de historische structuur. In tegenstelling tot de bebouwingslinten in de kern bestaan ze uit grote kavels met een lage bebouwingsgraad. Ook de afstand van de bebouwing tot de weg varieert meer. De doorzichten naar het buitengebied bepalen het beeld. De agrarische linten vormden zich voornamelijk langs de belangrijkste routes tussen de kernen. Deze linten vormden op den duur kleine enclaves, zoals de Kommerdijk, Hulhuizen, Zandvoort en Flieren.

Gendt is een kern met een introvert karakter. Hierbij speelt de vormgeving van de dorpsranden, de overgang tussen bebouwd en onbebouwd, een belangrijke rol. Deze overgang bestaat grotendeels uit achterkanten van percelen. Dit resulteert in een typische dorpse rafelrand. Met name de achterkant van de linten voldoet aan dit beeld,

zoals de Kapelstraat en de Hegsestraat. Ook de randen van nieuwere wijken worden overwegend gevormd door achterkanten, echter met een minder rafelig karakter dan bij de oude bebouwingslinten. Een goed voorbeeld hiervan is de rand van de wijk Lootakkers. De Waaldijk vormt een strakke groene rand tussen de kern en de uiterwaarden. De dijk wordt begeleid door een groenzone met daarin een aantal opvallende elementen zoals de Nederlands Hervormde kerk en het landgoed Poelwijk.

2.4.2 Huidige groenstructuur

Algemeen

De huidige groenstructuur van Gendt wordt enerzijds bepaald door de bomenrijen en hagen die de linten begeleiden, anderzijds door twee groene lobben. Eén groene lob is de groenzone langs de Waaldijk. De andere zone loopt vanaf de Oostleigraaf tot aan de Langstraat. De belangrijkste boomstructuren begeleiden de Langstraat, de Dorpstraat en de Nijmeegsestraat. De omgeving van de kerk, het voormalige kerkhof en het volkstuinencomplex vormen daarnaast de belangrijkste groenelementen binnen de kern. Op een lager structuurniveau is iedere buurt voorzien van een eigen groenelement. Een voorbeeld hiervan zijn de driehoekige groenelementen in Vleumingen en de hofjes in de Dries.

Lootakkers:

De overgang tussen de wijk Lootakkers en het buitengebied wordt gevormd door de waterloop de Oostleigraaf en de bijbehorende ecologische zone. Deze zone bestaat uit de relatief steile oevers van de Oostleigraaf en een ruiggraszone tussen waterloop en privé-kavels. Voor de afscherming van de particuliere kavels worden zowel schuttingen, hagen als heesters gebruikt. De overgang tussen de waterloop en het buitengebied bestaat uit korte stroken singelbeplanting, smalle stroken heesters of meer verspreide individuele heesters. De overgang tussen groenzone, Oostleigraaf en het buitengebied is opvallend hard, vooral omdat de structuren in de wijk nauwelijks een vervolg krijgen in het buitengebied.

De wijk is verdeeld in twee delen door de groenzone die vanaf de Oostleigraaf tot aan de Langstraat loopt. Deze groenzone bestaat uit een speel en wandelzone in gras omlijst met diverse heestergroepen en verspreide bomen. Het groen heeft een overwegend natuurlijk karakter en is goed onderhouden. Vooral voor het instand houden van de gewenste doorzichten en de sociale veiligheid is dit van belang. Vanaf de Langstraat is het zicht op de oude boerderij omlijst met bomen beeldbepalend.

Op een lager schaalniveau sluiten verschillende structuren op deze groenzone aan, al dan niet in combinatie met een langzaam verkeer route. In de wijk worden meer cultuurlijke soorten toegepast. Met name de verschillende speelplekken in de wijk verdienen extra aandacht. De beplanting rondom deze plekken is aan vernieuwing toe en de toepassing van bielzen als afscheiding tussen heestervlak en speelplek vraagt extra aandacht. Het verzorgingsniveau van het groen in deze wijk is wisselend. De groene lob maakt een verzorgde indruk. De Oosleigraafzone heeft een natuurlijk karakter, passend bij deze dorpsrand. Het kleinere groen in de wijk en met name rond de speelplekken kan een kwaliteitsimpuls gebruiken.

Bonkelaar:

De wijk de Bonkelaar is een recente wijk met een centrale ontsluitingslus. De verschillende groene plekken zijn gekoppeld aan deze lus. Een aantal groenelementen is terug te leiden naar fragmenten van historische lijnen. De ontsluitingslus is geaccentueerd met bomen. De meeste groenobjecten in deze wijk zijn gecombineerd met speelvoorzieningen. Deze plekken bestaan uit gras, omlijst met hagen. Kleinere hoeken zijn ingeplant met sterke heesters. Het groen in deze wijk maakt een verzorgde indruk.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Gendt**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Dries:
De wijk de Dries is opgebouwd uit verschillende hofjes, voorzien van een groenaccent. De hofjes en daarmee de wijk, zijn georiënteerd op de Waaldijk en de bijbehorende groenzone. Het beeld wordt bepaald door gras met zowel verspreide bomen als bomenrijen, hier en daar knotbomen en hagen. Het groen in deze wijk maakt een verzorgde indruk. Het karakter van het groen sluit zowel aan bij de dijkzone als bij de hofjesstructuur van de wijk.

Vleumingen:
Vleumingen is een ruim opgezette wijk met veel ruimte voor groen, gekoppeld aan de wegen. Het huidige groen bestaat overwegend uit gras en heestervlakken gecombineerd met bomen. De grote groenobjecten bestaan uit een grasveld, eventueel voorzien van speelobjecten, gecombineerd met bomenrijen en boomgroepen. De westelijke rand bestaat uit een volkstuinencomplex en een boomgaard. De bomenrijen rondom de school, kerk en voormalig kerkhof zijn niet alleen op wijkniveau maar ook voor de hele kern belangrijke groenobjecten. Doordat Vleumingen tussen de verschillende bebouwingslinten ligt, is het omkaderd door boomstructuren. Het groen in deze wijk verkeert in redelijke staat, in sommige straten (zoals de Christinastraat) komt het groen wat sober over. Op verschillende plekken is de ruimte om iets meer te realiseren dan alleen bomen in gras. Hiermee kan het groen in deze wijk een kwaliteitsimpuls krijgen. Bovendien is op sommige locaties het formaat van de huidige bomen nogal klein ten opzichte van de aanwezige ruimte.

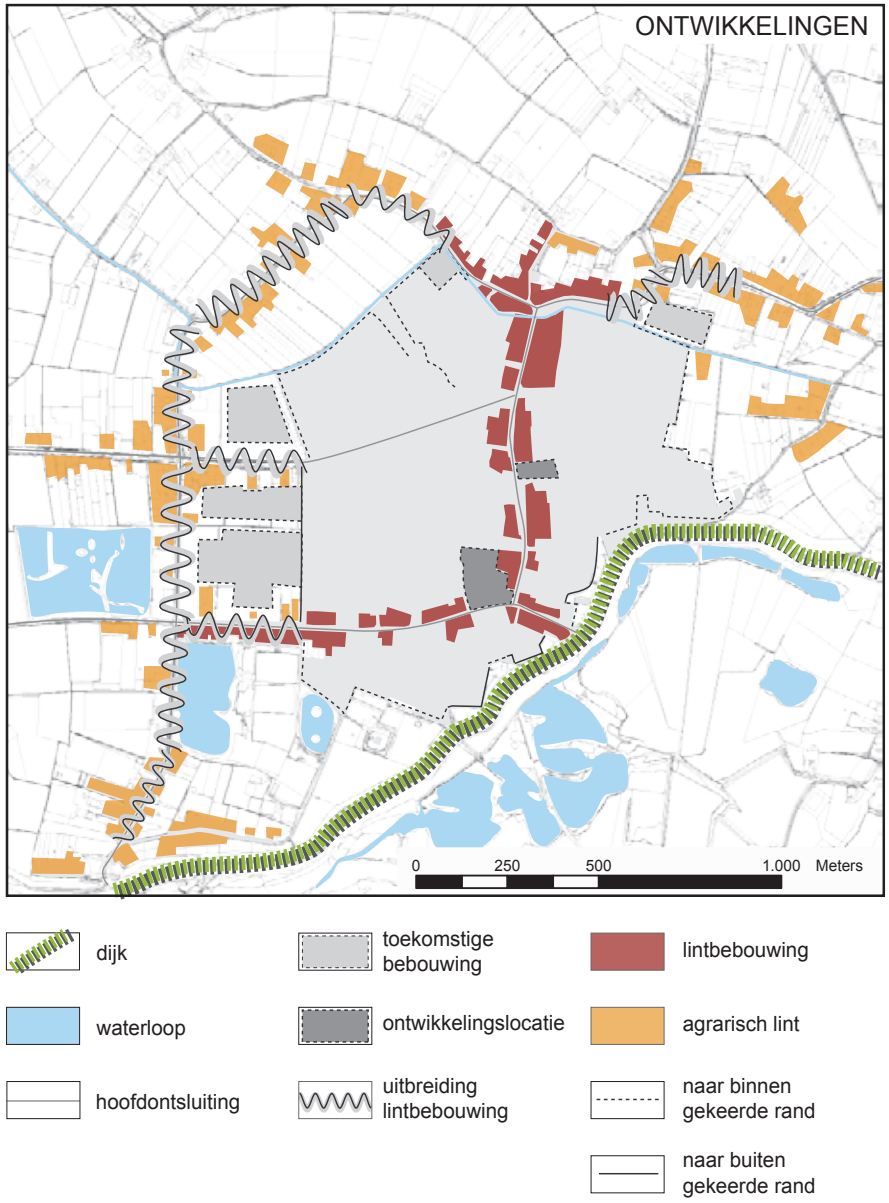
Centrum:
De groenstructuur in het centrum wordt grotendeels bepaald door markante bomenrijen, zoals de platanen aan de Dorpstraat. Voor de Langstraat en Nijmeegsestraat bepalen bomenrijen met hagen het beeld. De kerk met het voormalige kerkhof vormt de belangrijkste groene plek op de grens van het centrum en Vleumingen. Middels de oude linten voorzien van bomenrijen is het centrum direct verbonden met de groenzone langs de Waaldijk. Deze groenzone vormt ondermeer het decor voor de Nederlands Hervormde kerk. Een ander opvallend element in het centrum is het Julianaplein. Dit plein is te groot en te leeg ten opzichte van de omliggende bebouwing. Het bestaande bomengrid is te bescheiden om de grote ruimte te kunnen vullen en sluit bovendien qua vorm en schaal niet aan bij de beplanting langs de Dorpstraat. Ook de inrichting van de rotonde bij het centrum past qua maat en schaal niet bij de imposante platanenrijen in de Dorpstraat.

Walburgen:
De groenstructuur in deze wijk wordt grotendeels bepaald door particulier groen, met name het landgoed Poelwijk en het sport- en recreatiecomplex Walburgen. Daarnaast is het oude dorpslint van de Nijmeegsestraat met haar bomen en hagen van belang. Op de kruising tussen de Nijmeegsestraat en de Pastoor Pelgrimlaan ligt een driehoekig park met beeldbepalende bomen bij het voormalige gemeentehuis. Dit park wordt gekenmerkt door een goed verzorgingsniveau en fraaie oude bomen.

2.4.3 Toekomstige ontwikkelingen

Gendt breidt in de toekomst in westelijke richting uit. In de Structuurvisie Plus uit 2004 staan hiervoor de gebieden Vleumingen West en De Bongerd aangegeven. De bestaande agrarische linten Smidstraat – Kruisstraat – Hegsestraat vormen in de toekomst de begrenzing van de kern. Incidenteel kan de lintbebouwing worden verdicht terwijl tussen de bebouwing kavels open blijven. Door de ontwikkeling van dit lint behoudt Gendt haar introverte karakter met de kenmerkende rafelrand. De Oostleigraaf en haar ecologische zone blijft voorlopig de grens vormen tussen Gendt en het buitengebied.

Behalve deze grote nieuwbouwlocatie kent Gendt twee belangrijke ontwikkelingslocaties binnen de kern. Het gaat hierbij om het Julianaplein en het voormalige kerkhof. Beide locaties betreffen opvallende delen van de openbare ruimte op prominente plaatsen in de kern. Voor het Julianaplein wordt een gedeeltelijke nieuwe inrichting gezocht. De plannen voor het voormalige kerkhof voorzien in een kleiner kerkgebouw en een appartementencomplex.

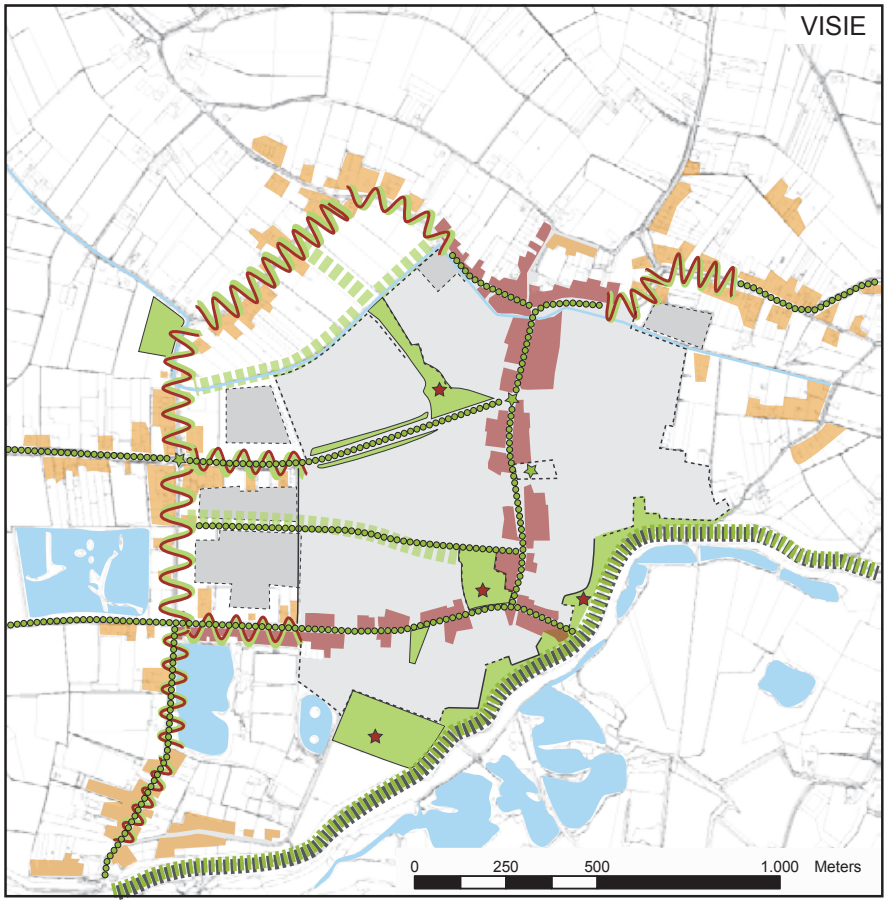
2.4.4 Gewenste groenstructuur

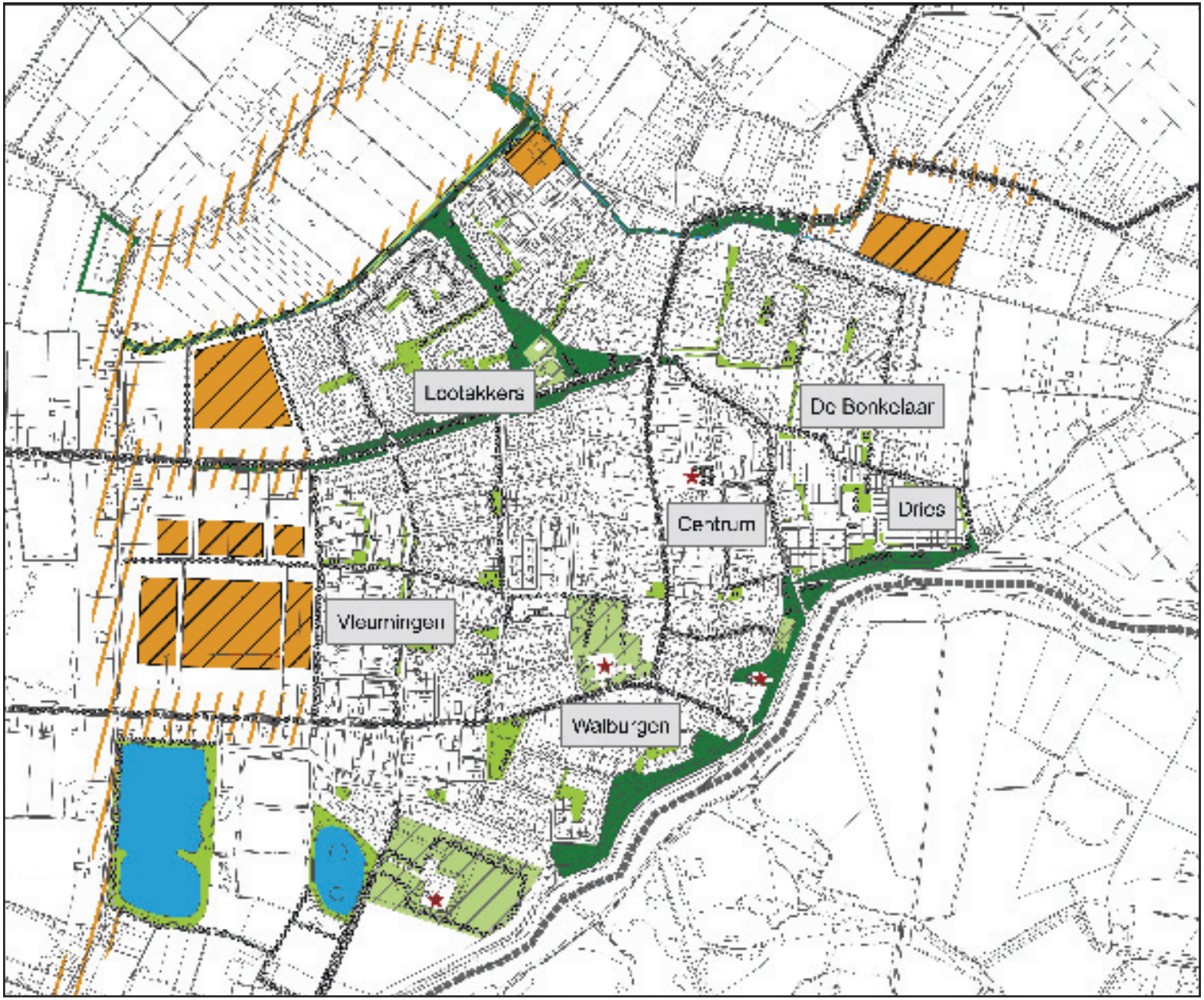
Visie

De dorpslinten en belangrijkste ontsluitingslijnen zijn geaccentueerd met laanbeplanting eventueel gecombineerd met hagen. Hierdoor ontstaat een heldere hoofdstructuur die de Kapelstraat, de Langstraat, de Nijmeegsestraat en de Dorpstraat omvat. Samen met de groenzone bij de Waaldijk, de groenzone bij de Oostleigraaf, de groenzone tussen de Smidstraat en de Langstraat en de introverte dorpsranden wordt de groene hoofdstructuur van Gendt gevormd. Daarnaast is iedere wijk voorzien van een eigen groenstructuur die aansluit bij de hoofdstructuur. Hierbij dient de groenstructuur tevens ter ondersteuning van de oriëntatie in de wijk. Deze groene plekken zijn onder te verdelen in verschillende categorieën, passend bij de dorpskern, de dijkzone en agrarisch groen. Het dorpskerngroen past qua sfeer en uitstraling bij de Dorpstraat, grote bomen in verharding of gras. Ook het park aan de Pastoor Pelgrimlaan weerspiegelt dit beeld. Het groen in de dijkzone wordt gekenmerkt door openheid, gras, (losse) hagen en heesters in strookvorm, sporadisch gecombineerd met bomen. De omgeving van de Nederlands Hervormde kerk is een goed voorbeeld van het groen in de dijkzone. Het agrarische groen bestaat uit kleine elementen met een landelijk karakter zoals een boomgaard, een dierenwei of een strook geriefhout. Deze elementen komen terug langs de dorpsranden en linten, met name in de nieuwe woonwijken.

Nieuwe wijk:

De bestaande agrarische linten Smidstraat – Kruisstraat – Hegsestraat vormen de nieuwe rand van de kern aan de noordwestzijde. De bebouwing (zowel oud als nieuw) aan het lint wordt afgewisseld met open kavels. Deze kavels bieden ruimte aan bijzondere groene plekken met een landelijk karakter. Hierbij kan gedacht worden aan een ponywei, een boomgaard of een trapveldje. De Oostleigraaf vormt samen met haar ecologische zone de grens tussen de Lootakkers en het buitengebied. In de nieuwe wijken Vleumingen West en De Bongerd vormen agrarisch landschappelijke elementen de basis van de groenstructuur. Hierbij kan gedacht worden aan groenelementen gebaseerd op een boomgaard.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd groenstructuur
- gewenste hoofd groenstructuur
- huidige neven groenstructuur
- gewenste neven groenstructuur
- particulier groen
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Gendt**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Lootakkers:
Het huidige beeld van deze groenzone, met bomen, gras en heestervlakken blijft gehandhaafd. De Oostleigraaf zone bestaat uit stroken ruig gras aan beide oevers, gecombineerd met korte stroken singelbeplanting, smalle stroken heesters en verspreide heesters en boomvormers. Het buurtgroen in de wijk bestaat overwegend uit bomen in heestervlakken. De speelplekken zijn omzoomd met heesters en hebben een natuurlijk karakter. Hierbij dient wel voldoende aandacht te worden besteed aan de sociale veiligheid. De heesters mogen dus niet te hoog worden.

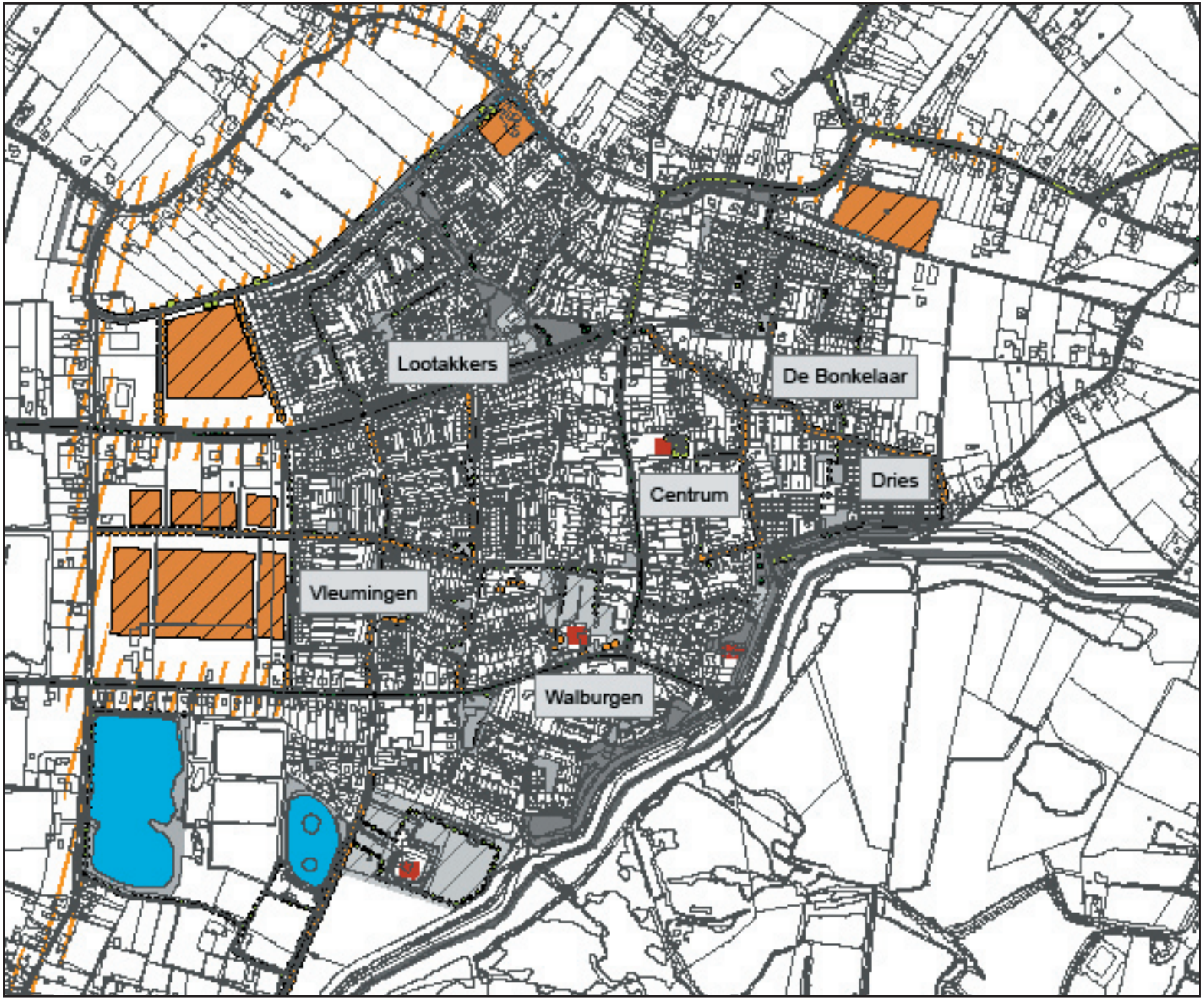
Bonkelaar:
Na de herstructurering van de Kapelstraat kan de brede bermstrook ten zuiden van de weg opnieuw worden ingericht. Hierbij kan een bomenrij worden gecombineerd met een ecologische zone bij de Oostleigraaf. De groeninrichting in de wijk bestaat uit een bomenrij als ondersteuning van de ontsluitingslus en verschillende groene plekken. De groene plekken bestaan uit enkele bomen in gras, gecombineerd met hagen rond de speelvoorzieningen.

Dries:
De nadruk in deze wijk ligt enerzijds op de dijkzone met haar open groene karakter. Gras en hagen bepalen het beeld, gecombineerd met bomen in gras. De hofjes in de wijk zijn voorzien van een groenaccent zoals een rij leibomen of een markante solitair. Deze hofjes weerspiegelen op bescheiden schaal hetzelfde karakter als het groen in de dorpskern.

Vleumingen:
In de wijk Vleumingen blijft het groen ruim van opzet met veel gras. De kleine bomen zijn vervangen door een volwassen boomstructuur met bomen passend bij de aanwezige ruimte. Hierdoor krijgt de wijk een groener en robuuster karakter en sluit het groen beter aan bij het bestaande dorpskerngroen. De Schoolstraat vormt een groene ader door de wijk en verzorgt de verbinding tussen de Dorpstraat en de nieuwe wijk Vleumingen West.

Centrum:
Het groen in de dorpskern wordt grotendeels bepaald door de markante bomenrijen langs de Dorpstraat, Nijmeegsestraat en Langstraat. Aan de Dorpstraat staan de bomen in ruime boomspiegels in de bestrating, langs de Nijmeegsestraat en de Langstraat staan de bomen in plantvakken gecombineerd met beukenhagen. De omgeving van de kerk en de groene Waaldijkzone vormen de belangrijkste groene plekken in het centrum. Hieraan wordt het Julianaplein toegevoegd.
In aansluiting op de bestaande inrichting van de Dorpstraat spelen bomen een prominente rol in de toekomstige inrichting van dit plein. De plannen voor het voormalige kerkhof voorzien in een kleiner kerkgebouw en een appartementencomplex. Bij de inrichting van dit terrein biedt de huidige laanbeplanting een goed uitgangspunt voor een interessante inrichting van deze markante plek.

Walburgen:
Het aandeel openbaar groen in deze wijk is bescheiden en beperkt zich tot het park aan de Pastoor Pelgrimlaan, de Waaldijkzone en de bomenrijen met hagen aan de Nijmeegsestraat. Voor deze wijk zijn geen aanpassingen in de groenstructuur voorzien. Het huidige beeld weerspiegelt het gewenste kwaliteitsniveau voor dorpskerngroen.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd boomstructuur
- huidige neven boomstructuur
- gewenste hoofd boomstructuur
- gewenste neven boomstructuur
- particuliere bomen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR**
onderwerp	**Gendt**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.4.5 Gewenste boomstructuur

De gewenste boomstructuur in Gendt bestaat uit een hoofdstructuur van doorgaande boombeplanting langs de Nijmeegsestraat, Langstraat en de Dorpstraat. Als nevenstructuur is een boomstructuur gewenst langs de Schoolstraat/Hendrik Braamstraat/ Bernhardstraat en de Dijkstraat/ Dries om de ontsluiting van de verschillende wijken te benadrukken.

2.4.6 Verbetervoorstellen

De volgende verbetervoorstellen bieden concrete aanknopingsmogelijkheden voor het realiseren van de gewenste structuur.

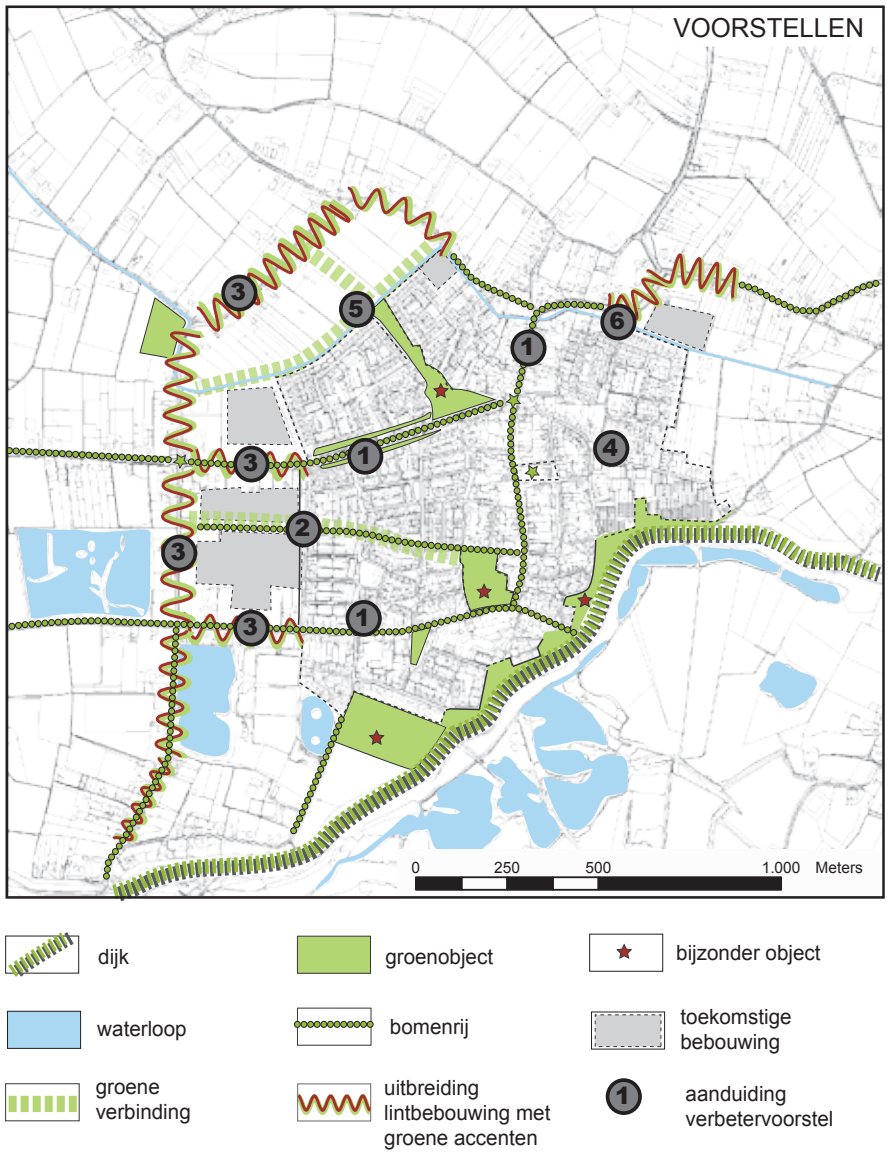
1. Versterken van de hoofdstructuur
2. Doorgaande boomstructuur realiseren in Vleumingen
3. Nieuwe agrarische linten realiseren
4. Boomstructuur langs Dijkstraat en Dries
5. Groenzone Oostleigraaf
6. Zichtbaarheid Oostleigraaf

1. Versterken van de hoofdstructuur

De hoofdstructuur in Gendt (Langstraat, Nijmeegsestraat, Dorpstraat en de Kapelstraat richting Doornenburg) wordt grotendeels begeleid met markante laanbeplanting, al dan niet gecombineerd met hagen. Op enkele locaties is de laanbeplanting onderbroken, onder meer langs de Dorpstraat ten noorden van de rotonde. Het voorstel is om in het noordelijke deel van de Dorpstraat een vergelijkbare beplanting terug te laten komen als in het zuidelijke deel. Platanen in ruime plantvakken maar zonder begeleidende hagen. Langs zowel de Nijmeegsestraat als Langstraat wordt de laanbeplanting gecombineerd met hagen in de tussenbermen.

2. Doorgaande boomstructuur realiseren in Vleumingen

De wijk Vleumingen kent veel groene plekken en veel ruimte, maar opvallend genoeg heeft de wijk nauwelijks een doorgaande boomstructuur. Met name de Schoolstraat, de Hendrik Braamstraat, de

Bernhardstraat, het Thorbeckeplein en de straat Vleumingen lenen zich voor de ontwikkeling van een doorgaande boomstructuur. Hierbij kunnen de bestaande groenelementen met veelal bomen in gras worden ingepast. De nieuwe elementen bestaan overwegend uit bomen in grasstroken of in ruime boomspiegels in de bestrating. Het sortiment wordt afgestemd op de reeds aanwezige bomen en de beschikbare ruimte. Het verdient de voorkeur om in de Schoolstraat een grotere boom toe te passen dan in de dwarsstraten. Wanneer deze straat met de ontwikkeling van de nieuwe wijk Vleumingen West wordt doorgetrokken tot de Kruisstraat wordt de Schoolstraat een belangrijke buurtverzamelweg.

3. Nieuwe agrarische linten realiseren

De nieuwe agrarische linten vormen de nieuwe grenzen van Gendt wanneer de wijken Vleumingen West en De Bongerd gerealiseerd zijn. Deze linten bestaan uit bebouwing afgewisseld met groenobjecten met een agrarisch karakter. De groenobjecten bevatten bijvoorbeeld een kleine fruitboomgaard, een trapveldje, een paardenwei of een houtwal.

Referentiebeelden: uiterlijk van kleinschalige rand waarbij het landschappelijke karakter wordt versterkt.

4. Boomstructuur langs Dijkstraat en Dries

Langs zowel de Dijkstraat als de Dries wordt een doorgaande boomstructuur gerealiseerd ter ondersteuning van de wijkontsluitende functie van deze twee wegen. Hiermee wordt tevens een continue groen beeld gerealiseerd in deze straten. Hoewel de ruimte beperkt is kunnen in de Dijkstraat op enkele open plekken bomen worden toegepast. Aan de Dries is aan de kopgevels van de bouwblokken wellicht voldoende ruimte voor enkele bomen. Mogelijk kan de Dries na een toekomstige herstructurering voldoende ruimte bieden voor een volledige bomenrij langs het gehele tracé.

5. Groenzone Oostleigraaf

De Oostleigraaf vormt nu de grens van het bebouwde deel van Gendt. Door de verbreding van de groene zone rond de Oostleigraaf blijft de landschappelijke rand aan deze kant van Gendt gegarandeerd, ongeacht eventuele ontwikkelingen in de toekomst. De Oostleigraaf bepaalt voor een belangrijk deel het aanzien van de zone, geflankeerd door twee brede stroken ruig grasland, afgewisseld met boomgroepen (bijvoorbeeld wilg en els) en stroken struweel. Naast deze natuurlijke elementen worden enkele fragmenten van fruitboomgaarden toegepast. Hierdoor ontstaat een speels contrast tussen de natuurlijke setting en enkele cultuurlijke elementen.

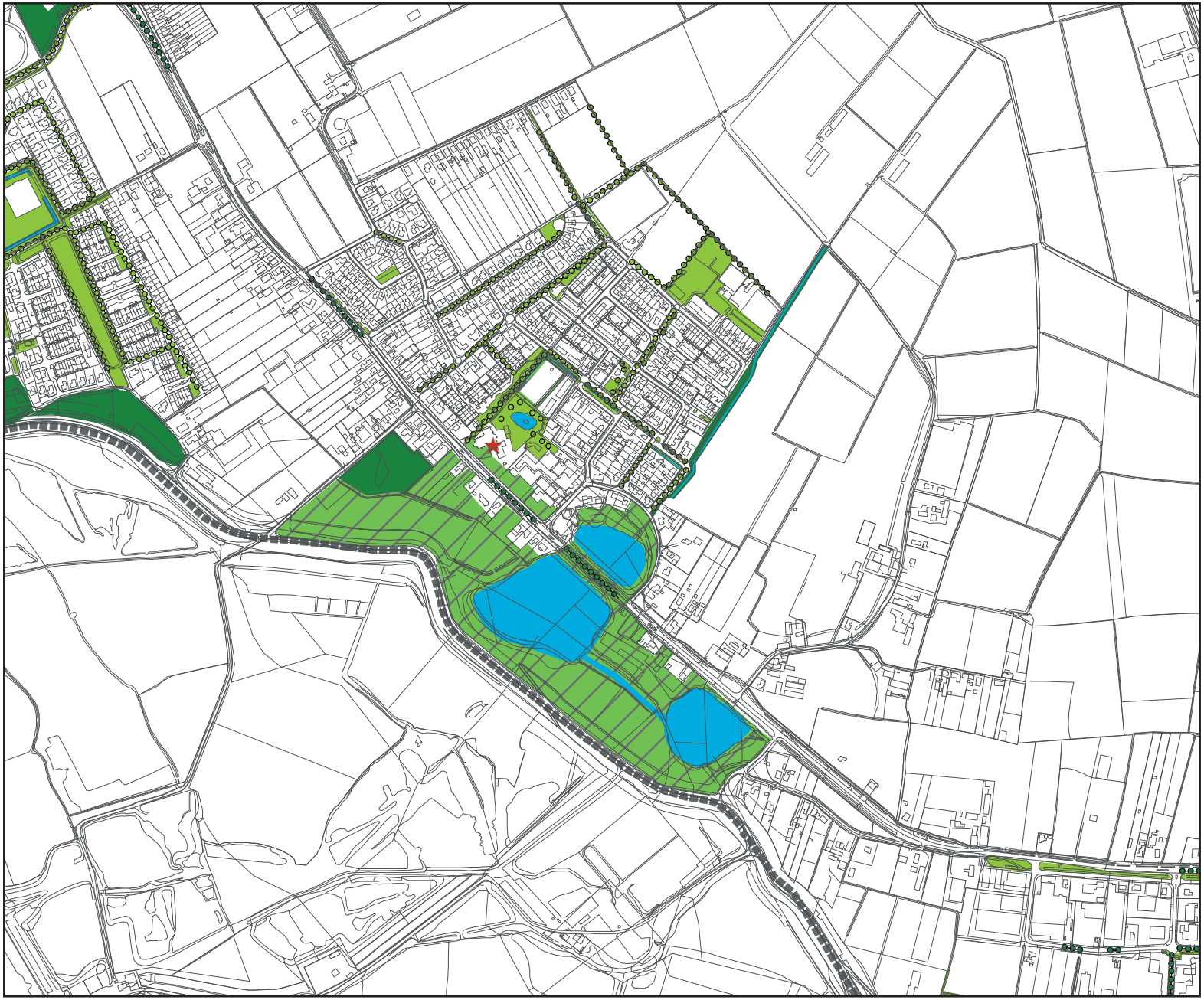
6. Zichtbaarheid Oostleigraaf

Met name aan de noordzijde van Gendt is de Oostleigraaf slechts beperkt zichtbaar. Hier voert de watergang in een smal profiel tussen een aantal woningen door. Met name het deel ten zuiden van de Kapelstraat biedt mogelijkheden voor het verbeteren van de zichtbaarheid van de Oostleigraaf. In combinatie met de reeds afgeronde herstructurering van deze weg is hier wellicht ruimte voor een bescheiden ecologische zone met enkele flauwe oevers. Enkele strategisch geplaatste boomgroepen kunnen de passant op de aanwezigheid van de watergang attenderen.

Door het ontwikkelen van een brede groenzone langs de Oostleigraaf blijft een landschappelijke rand van de kern behouden.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Haalderen**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.5 Groenstructuur Haalderen

2.5.1 Dorpskarakteristiek

Haalderen heeft zich ontwikkeld als een langgerekt bebouwingslint aan de verbindingsweg tussen Bemmel en Gendt, vlak achter de Waaldijk. Haalderen kon zich alleen maar van de dijk af ontwikkelen. Tussen de oude lijnen loodrecht op de Van der Mondeweg hebben zich de verschillende woonbuurten ontwikkeld. Haalderen is een duidelijk voorbeeld van een lintdorp achter de rivierdijk. Langs de oude bebouwingslinten, zoals de Kolkweg, Klein Baal en Van der Mondeweg, is de klassieke rafelrand bewaard gebleven. De nieuwere woonwijken zijn strakker van opzet maar hebben wel het oorspronkelijke introverte karakter overgenomen. Opvallend zijn de kolken tussen de dijk en de kern. Rond de kolken en de Waaldijk is een groene zone ontwikkeld. Helaas geldt de N839 als een forse barrière voor de bereikbaarheid van de groene dijkzone vanuit de kern.

2.5.2 Huidige groenstructuur

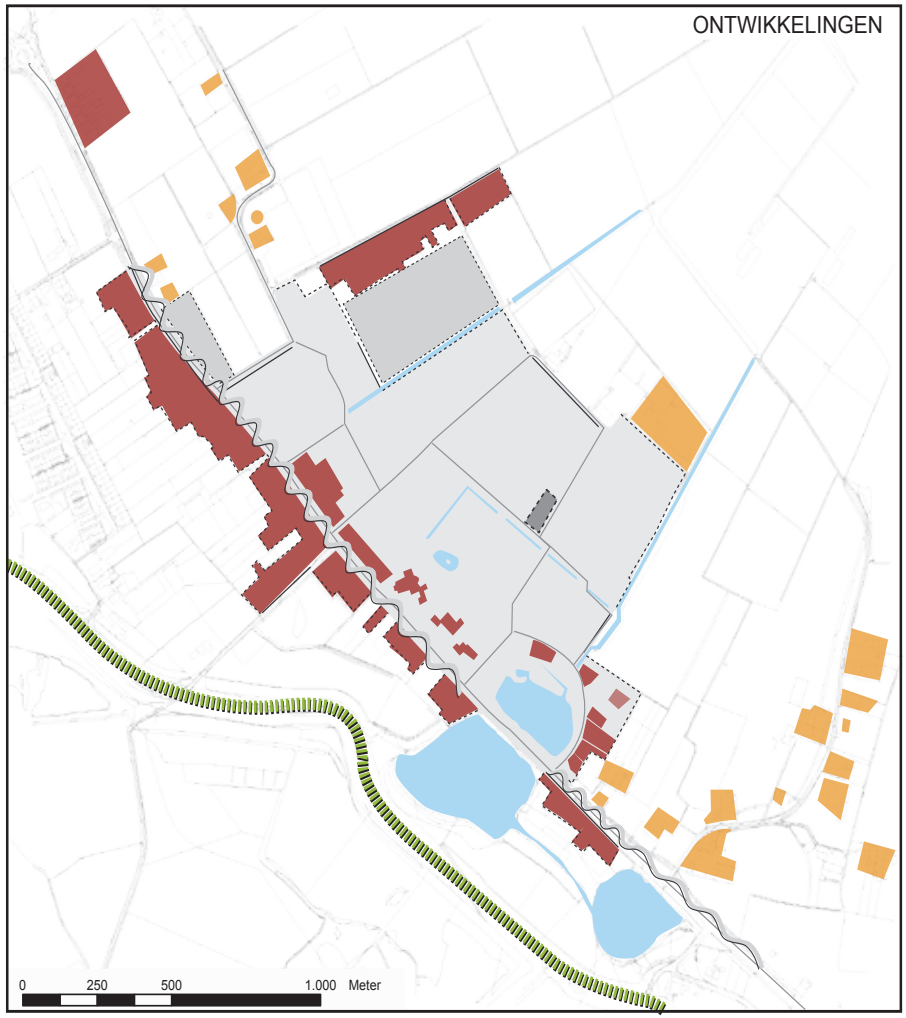
Algemeen

De groenstructuur van Haalderen wordt bepaald door de Waaldijk en de vormgeving van de dorpsranden. De dorpsranden zijn oorspronkelijk rafelig van karakter en gevormd langs bebouwingslinten. Deze linten voeren, haaks op de Van der Mondeweg, het achterland in. De oude lijnen zijn slechts gedeeltelijk bewaard gebleven. De huidige randen zijn minder rafelig maar handhaven het naar binnen gekeerde karakter. De grens met het achterland wordt gemarkeerd door het sportpark de Notenboom.

Omgeving Van der Mondeweg

De groenzone langs de Waaldijk met daarin de kolk sluit aan bij de achterkanten van het bebouwingslint. Aan de overzijde van de Van der Mondeweg liggen de belangrijkste functies, waaronder kerk, kerkhof, pastorie en school. Het kerkhof vormt samen met het hertenkamp en de laan achter de kerk het groene hart van de kern.

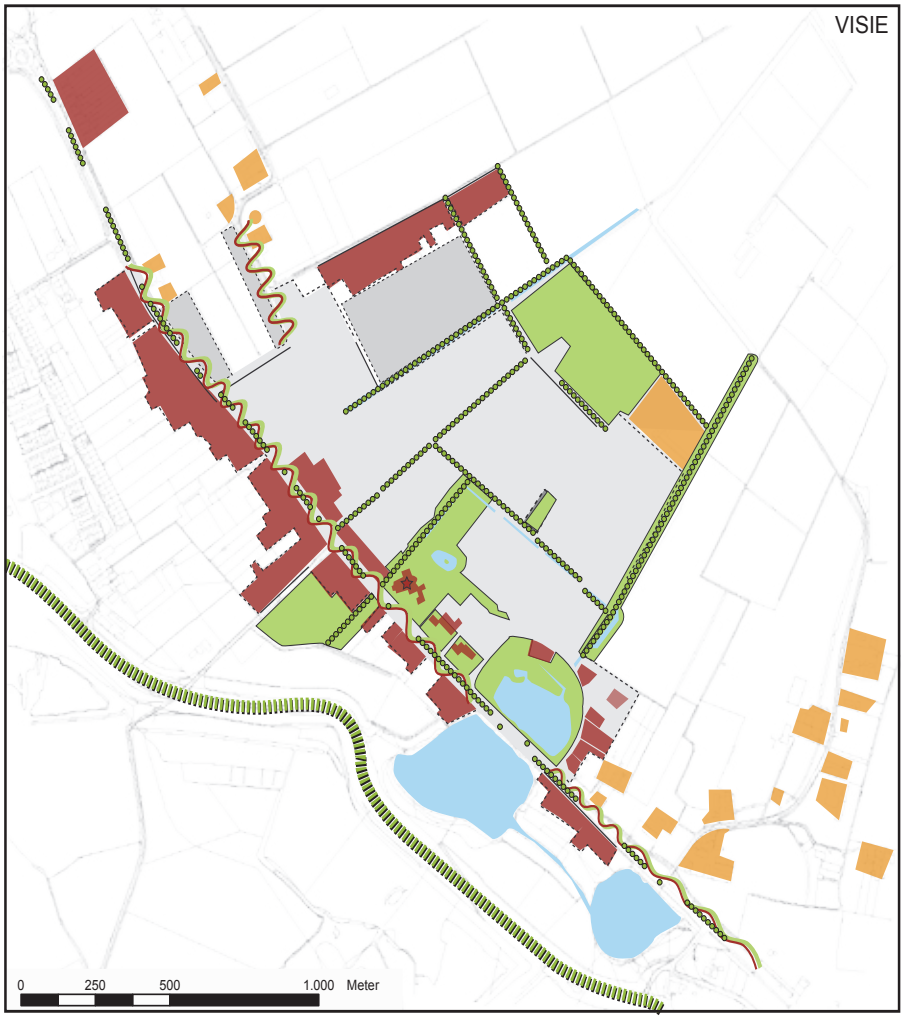

Het Mariaplein bood in het verleden ruimte aan enkele winkels en vormde een logisch vervolg op de voorzieningen rond de kerk. De inrichting met bomen, heesters en bankjes herinnert nog aan haar oude functie. Het plein geeft nu een verlaten indruk maar heeft voldoende potentie om een prettige ontmoetingsplek in de wijk te worden.
Het sportpark De Notenboom vormt de grens tussen Haalderen en het achterland en is omgeven door bomenrijen en beplantingsstroken. In het noordwesten van Haalderen bevindt zich de jonge wijk De Halden die als een nieuwe lijn over een oude structuur heen is gezet. Tussen de Halden en Klein Baal ligt een akkercomplex doorsneden met enkele bomenrijen.

2.5.3 Ontwikkelingen

Voor Haalderen zijn de uitbreidingsmogelijkheden beperkt. De inbreidingslocatie De Halden is de belangrijkste nieuwbouwlocatie. Daarnaast bestaan plannen om het Mariaplein nieuw leven in te blazen. Hoewel Haalderen te klein is om een echte centrumfunctie te ondersteunen, biedt deze locatie mogelijkheden. Ten noorden van de kern is een verdichting van de bestaande lintbebouwing voorzien. Hierbij gaat het om enkele percelen.

dijk
waterloop
groenobject
bomenrij
bijzonder object
lintbebouwing
agrarisch lint
lintbebouwing met groene accenten
toekomstige bebouwing
naar binnen gekeerde rand
naar buiten gekeerde rand

2.5.4 Gewenste groenstructuur

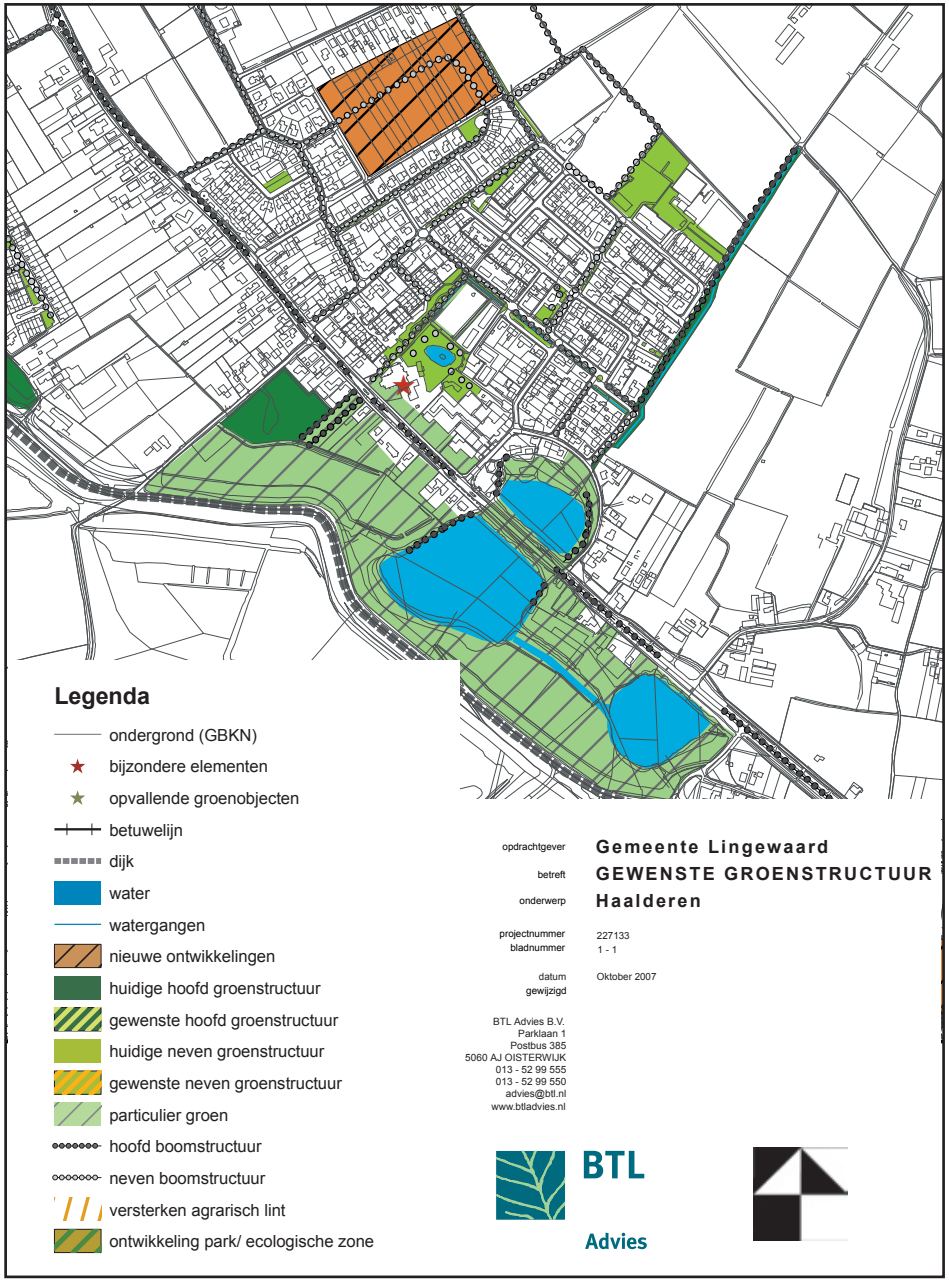
Visie

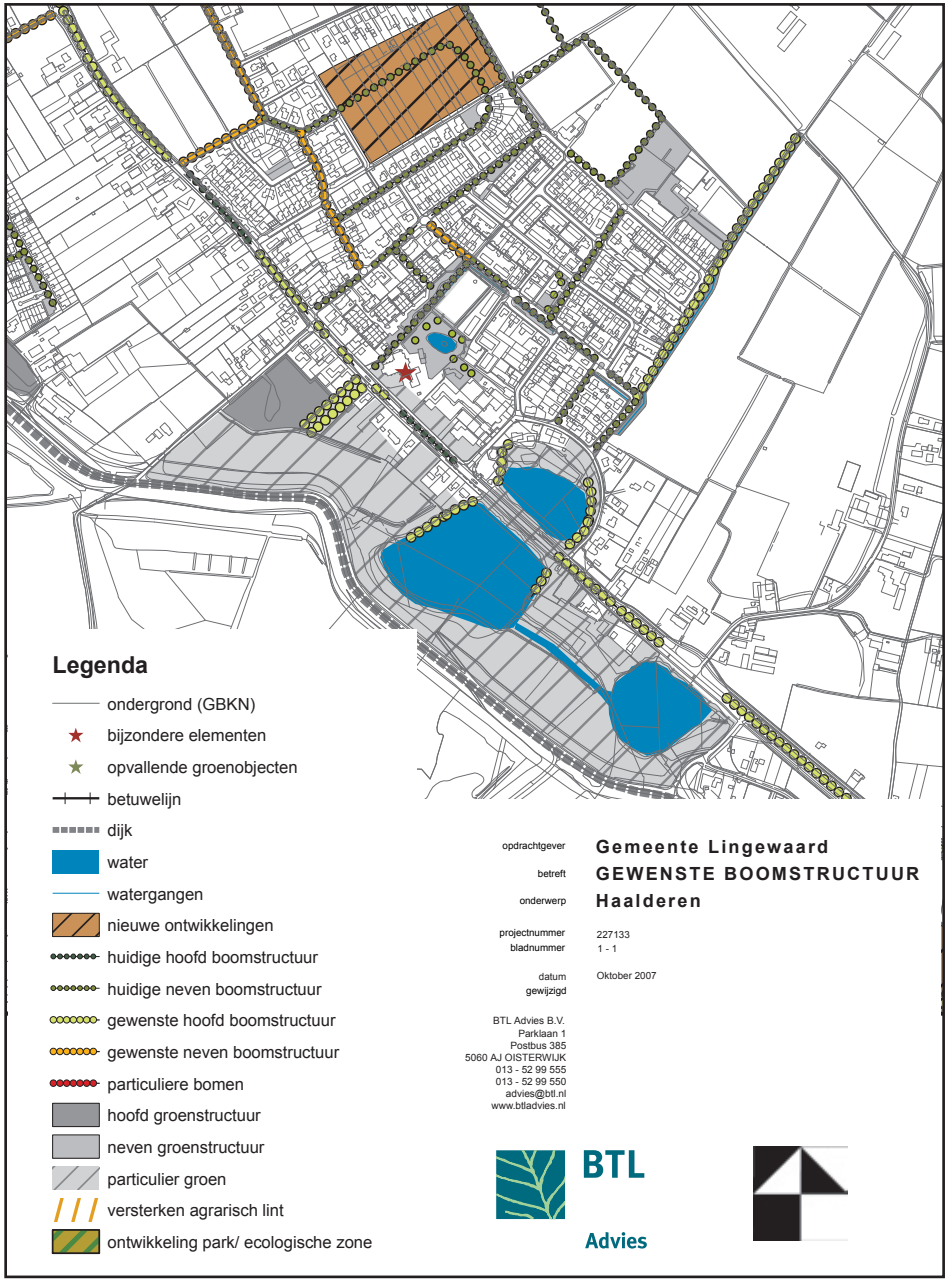
De structuur in Haalderen wordt enerzijds bepaald door de brede zone van provinciale weg en Waaldijk. Anderzijds staan de meeste boomstructuren haaks op deze zone. Door het lint langs de provinciale weg een groener karakter te geven, kan de groenstructuur van de hele kern worden opgewaardeerd. De boomstructuren dienen vooral ter ondersteuning van de oude lijnen en de ontsluitingsstructuur.

Omgeving Van der Mondeweg

De Van der Mondeweg wordt waar mogelijk voorzien van verspreide bomen en korte rijen. Maar ook open groene percelen met een agrarisch karakter kunnen de barrièrewerking van deze weg verzachten. De oude lijn ter hoogte van de Sallandstraat (de zuidoost grens van Haalderen) wordt gemarkeerd met een landschappelijke bomenrij. De laan langs de kerk krijgt een vervolg aan de overzijde van de Van der Mondeweg, naar de Waaldijk toe. In aansluiting op de groenstructuur rond de kerk worden zowel de Biezenkamp als de Huchtstraat beplant met bomen.

Het Mariaplein herwint haar oude allure en wordt voorzien van een nieuwe functie, passend bij een groene, dorpse ontmoetingsplek gecombineerd met parkeerruimte. In de nieuwe woonwijk De Halden wordt ook de oude lijn opnieuw geaccentueerd met bomen.

Legenda
ondergrond (GBKN)
bijzondere elementen
opvallende groenobjecten
betuwelijn
dijk
water
watergangen
nieuwe ontwikkelingen
huidige hoofd groenstructuur
gewenste hoofd groenstructuur
huidige neven groenstructuur
gewenste neven groenstructuur
particulier groen
hoofd boomstructuur
neven boomstructuur
versterken agrarisch lint
ontwikkeling park/ ecologische zone
opdrachtgever
betreft
onderwerp
projectnummer
bladnummer
datum
gewijzigd
Gemeente Lingewaard
GEWENSTE GROENSTRUCTUUR
Haalderen
227133
1 - 1
Oktober 2007
BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl
BTL
Advies

Legenda
ondergrond (GBKN)
bijzondere elementen
opvallende groenobjecten
betuwelijn
dijk
water
watergangen
nieuwe ontwikkelingen
huidige hoofd boomstructuur
huidige neven boomstructuur
gewenste hoofd boomstructuur
gewenste neven boomstructuur
particuliere bomen
hoofd groenstructuur
neven groenstructuur
particulier groen
versterken agrarisch lint
ontwikkeling park/ ecologische zone
opdrachtgever
betreft
onderwerp
projectnummer
bladnummer
datum
gewijzigd
Gemeente Lingewaard
GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR
Haalderen
227133
1 - 1
Oktober 2007
BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl
BTL
Advies

2.5.5 Gewenste boomstructuur

Haalderen is ontstaan langs de Van der Mondeweg, een onderdeel van de ringweg door Lingewaard. Deze weg wordt door middel van een boombeplanting geaccentueerd. Ter hoogte van de kolken wordt de boombeplanting onderbroken om het water beter zichtbaar te maken. In het woongebied van Haalderen worden de Huchtstraat, Biezenkampstraat, De Halden, Lage Zandsestraat en de ontsluiting van de nieuwe woonbebouwing begeleid met een nevenstructuur boombeplanting. Aan de overzijde van de weg slingert het pad zich door een bosschage richting de Waaldijk.

2.5.6 Verbetervoorstellen

Om de visie en de gewenste groenstructuur te realiseren zijn de volgende concrete verbetervoorstellen geformuleerd.

1. Historische lijnen benadrukken
2. Boombeplanting Huchtstraat en Grote Geer
3. Verstevigen boomstructuur Van der Mondeweg
4. Mariaplein.
5. Wandelroute naar de dijk

1. Historische lijnen benadrukken

Diverse historische lijnen (Lage Zandsestraat, de Halden en de Sallandstraat) zijn door de ontwikkeling van nieuwe woonbuurten onderbroken of verminderd herkenbaar. Door deze lijnen te accenturen met bomenrijen worden ze extra benadrukt. Met name voor de Sallandstraat kan de combinatie worden gezocht met de naastgelegen waterloop. Een rij knotbomen kan hier zowel de dorpsrand markeren als deze oude lijn benadrukken.

Een vergelijkbare oude lijn vormt de achterzijde van De Halden. Ook hier ligt de mogelijkheid om een bomenrij te combineren met de aanwezige waterloop. Het is aan te bevelen deze lijn op te nemen in de plannen voor De Halden.

De Lage Zandsestraat vormt een oude verbindingsweg tussen Haalderen en Baal. Deze weg ligt op de overgang van oeverwal en open komgrond.

Sfeerbeelden: De oude lijn aansluitend op de Sallandstraat zal door accentuering met bomen beter herkenbaar worden. De knotbomen benadrukken tevens de dorpsrand

Om deze unieke ligging te benadrukken, wordt de oeverwal zijde (zuidzijde van de weg) geaccentueerd met een bomenrij. Binnen de kern sluit deze bomenrij aan op de aanwezige bomen aan de noordzijde van de weg.

2.Boombeplanting Huchtstraat en Grote Geer
De bomen aan de Huchtstraat en de Grote Geer worden aangevuld zodat een volledige nevenstructuur ontstaat die de wijkontsluiting ondersteunt. Door diverse grasveldjes en plantsoenstroken te voorzien van enkele bomen kan een doorgaande boomstructuur worden gerealiseerd.

3. Verstevigen boomstructuur Van der Mondeweg

Waar mogelijk de aanwezige boombeplanting langs de Van der Mondeweg versterken. Dit is echter niet eenvoudig aangezien de aanwezige ruimte beperkt is. De stroken tussen fietspad en rijweg zijn veelal te smal om hier op een duurzame en veilige manier bomen in te planten. Toch zal deze weg veel aan kwaliteit winnen wanneer een doorgaande boomstructuur wordt gerealiseerd. Wellicht liggen hier mogelijkheden voor een toekomstige reconstructie. Een andere mogelijkheid is om samen met aanwonenden bomenrijen aan de rand van de privé-percelen te realiseren. Ter hoogte van de twee kolken die worden doorsneden door de Van der Mondeweg wordt juist een bewuste opening in de wegbeplanting gerealiseerd. Hierdoor wordt het zicht op het water vergroot zodat de eigenheid van Haalderen wordt onderstreept. De contour van deze kolken kunnen extra geaccentueerd worden met enkele knotwilgen.

4. Mariaplein

Het huidige Mariaplein heeft vooral te lijden onder het gebrek aan functies met een aanzuigende werking. Het Mariaplein kan als groene ruimte voor de wijk gaan fungeren. Door de boombeplanting door te zetten over het huidige parkeergedeelte wordt het plein minder scherp opgedeeld en krijgt het een groener aanzicht. Bovendien heeft het groene deel van het plein een sterk naar binnen gekeerd karakter. Door het Mariaplein meer op de omliggende straten en bebouwing te oriënteren en door toevoeging van bloeiende planten en bollen ontstaat een vriendelijk groen plein dat dienst doet als waardevolle ontmoetingsplek in de wijk.

Sfeerbeelden: Door het realiseren van een boomstructuur langs de Van der Mondeweg zal de kwaliteit van de weg verbeteren

5. Wandelroute naar de dijk

De wandelroute naar de dijk sluit aan op het pad langs de kerk en het kerkhof. De van der Mondeweg vormt echter een flinke barrière. Door het vervolg van het pad aan de zuidzijde van de weg een duidelijk startpunt te geven wordt de barrière gevoelsmatig verkleind. Het pad wordt herkenbaar voor de wandelaar. Door het startpunt van het pad recht tegenover de oversteekplaats te leggen wordt de looplijn vereenvoudigd en gevoelsmatig de toegankelijkheid vergroot. Het pad kan gemarkeerd worden door enkele bomen of heesters hoewel deze elementen wellicht teveel wegvallen in de huidige beplanting. Als grapje kan een alternatief poortgebouw gerealiseerd worden. Hierbij kan worden gedacht aan een vergelijkbare poort als bij de kerk uitgevoerd in wilgentenen of een ander organisch materiaal.

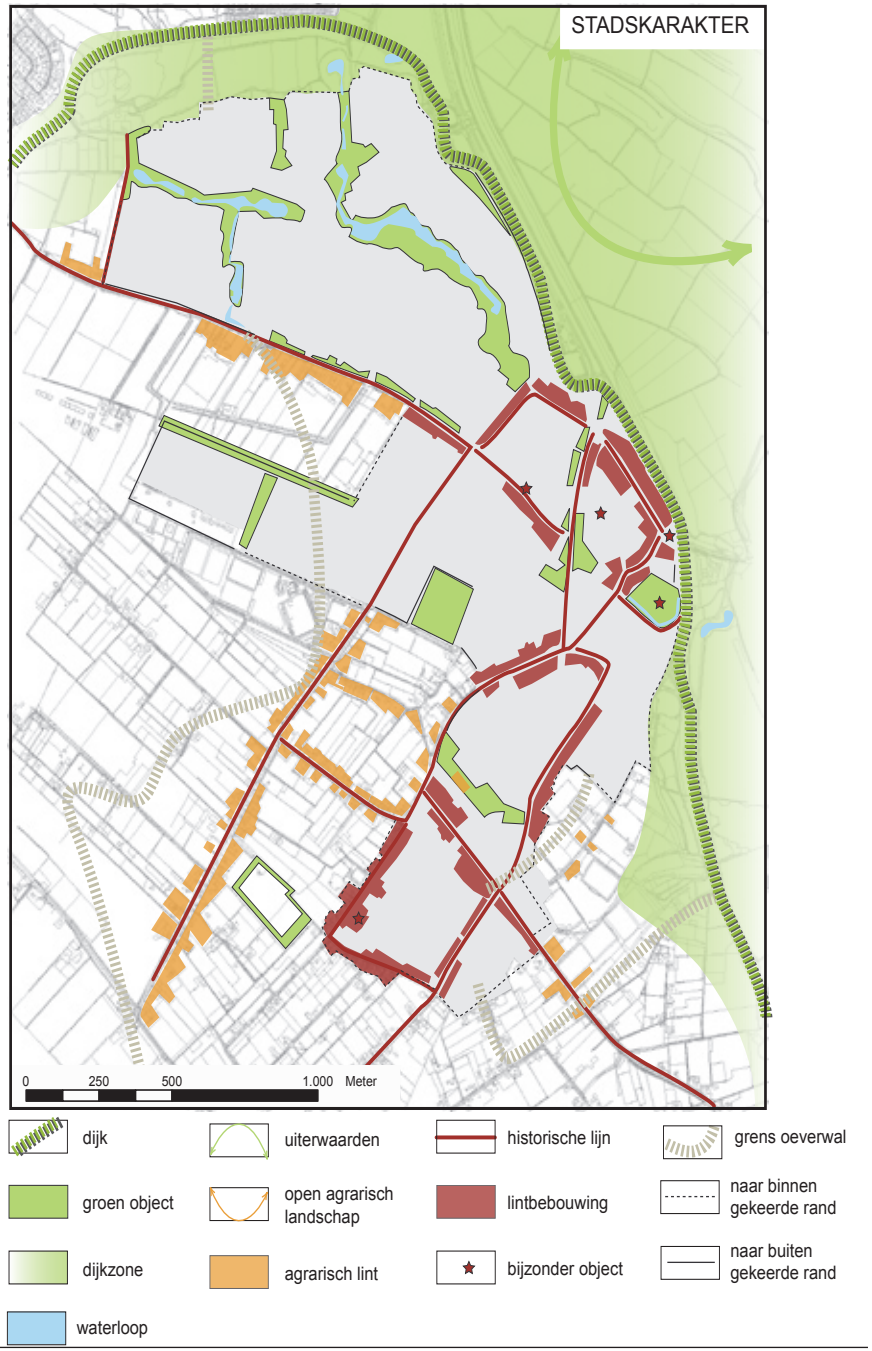
Sfeerbeelden: De wandelroute vanaf de dijk sluit aan op het wandelpad langs de kerk. Door de gevoelsmatige barriere van de Van der Mondeweg te verminderen ontstaat een doorgaande verbinding

2.6 Groenstructuur Huissen

2.6.1 Stadskarakteristiek

Huissen is ontstaan op een oeverwal en ligt achter de rivierdijk. Ondanks de oprukkende stad, de omvangrijke uitbreidingen van Huissen zelf en de bescheiden toepassing van gestapelde bouw heeft de kern haar stadse karakter redelijke goed weten te behouden. Hierbij is de uitstraling van het historische centrum met het Dominicaner klooster van groot belang.

Net als de overige kernen heeft Huissen van oorsprong een introvert karakter. Zowel de dijk als de bufferzone ten noorden van Huissen versterken dit karakter. De zuidwest rand van de kern is een combinatie van geleidelijke ontwikkelingen en planmatige uitbreidingen.
In het buitengebied ontstonden bebouwingslinten zoals aan de Loostraat, de Hoeve, de Bredestraat en de Driegaardsestraat. De verschillende woonbuurten werden tussen deze linten gebouwd. Uiteindelijk groeide op deze wijze het kerkdorp Het Zand aan Huissen vast. De bebouwingslinten geven de kern een rafelige rand. De uitbreidingswijk Zilverkamp houdt vast aan het introverte karakter, door het toepassen van groene lobben die diep in de wijk prikken. De meest recente uitbreidingen in de nieuwbouwwijk Loovelden breken met deze traditie en lijken een meer naar buiten gekeerd karakter te krijgen.
Het buitengebied rond Huissen bestaat grotendeels uit agrarisch productielandschap met kassen en loodsen. Het huidige buitengebied biedt op de meeste plekken slechts beperkt een aangenaam uitzicht. Uitzondering hierop vormen de bufferzone tussen Huissen en Arnhem, rondom de Huissensedijk en het open landschap van de uiterwaarden langs de Nederrijn/ Pannerdensche Kanaal. Ten zuiden van Huissen vindt sanering plaats van oude glastuinbouw ter faveure van woningbouw. Hierbij worden de kenmerkende bebouwingslinten in stand gehouden. Als bijzondere elementen heeft Huissen het historische centrum, het klooster en de kerk van Het Zand.

2.6.2 Huidige groenstructuur

Algemeen

De groenstructuur van Huissen wordt bepaald door aan de dijk gekoppelde groene lobben. Vanuit het zuiden prikt de groene lob van het Slingerbos langs de Angerensedijk via het klooster naar het centrum van Huissen. Vanaf het noordwesten prikt de groene lob van het park Holthuizen samen met de Huissensedijk in de kern. Vanuit het park Holthuizen worden de groene lobben in de wijk Zilverkamp gevoed.

Het buitengebied rond Huissen wordt grotendeels bepaald door kassen en loodsen. Hierdoor ontbreekt de klassieke tegenstelling tussen een compact dorp waar voornamelijk harde materialen gebruikt zijn en een weids en groen buitengebied. Mogelijke doorzichten vanuit de kern naar het buitengebied worden regelmatig geblokkeerd door kassen. De hoofdroute door de kern, Karstraat-Stadswal en ir. Molsweg en daarop aantakkend de Loostraat, heeft een overwegend open en groen karakter.

In Huissen is de realisering van voldoende waterberging van groot belang. Vooral in de nieuwere wijken is dat terug te vinden in de koppeling van waterelementen aan de groenstructuur. Verschillende wijken uit verschillende periodes met een eigen opbouw hebben ook een andere groenstructuur. Het groen in Huissen is grofweg te verdelen in vier groepen:

- Dijkgerelateerd groen.
- Organisch gevormde lobben.
- Groen in de vorm van bomenrijen.
- Groene accenten in bebouwingslinten.

Zilverkamp

De wijk Zilverkamp is een typische wijk uit de jaren 70 van de twintigste eeuw. De opzet van de wijk onderstreept het introverte karakter. Niet alleen de wijk als geheel is naar binnen gekeerd, ook de verschillende buurten keren zich naar binnen toe en zijn onderling gescheiden door groene lobben. Veel van de kleine groenobjecten sluiten aan bij de twee grote groenlobben die diep de wijk in prikken. In beide lobben speelt water een belangrijke rol. De bufferzone rond de Huissensedijk geeft het landschappelijke en toch parkachtige karakter en geeft de sfeer voor de groenstructuur van de hele wijk aan.

Het groen in de wijk heeft een losse structuur en een natuurlijke uitstraling. Een groene lob is opgebouwd uit een asfaltpad, langs of in een strook gras, geflankeerd door brede vlakken met diverse heesters en bomen. Diversiteit en een natuurlijke uitstraling vormen de sleutelwoorden voor het groen. De enkele strakke lijnen in het gebied bestaan voornamelijk uit bomenrijen, zoals korte rijen knotwilgen en groepjes elzen.

De Nielant vormt de hoofdroute door de wijk en ontsluit de verschillende buurten. De hoofdroute wordt op verschillende plekken geaccentueerd met boomgroepen in gras of enkele heesters.

Structuurmatig is het groen in deze wijk goed op orde, ook de soortenkeuze van de beplanting klopt met het beoogde beeld en de omgeving. De huidige beplanting wordt wat sleets en is net als de veel gebruikte bielzen aan verjonging en vervanging toe. De grote hoeveelheid bomen kan op sommige plaatsen voor problemen zorgen, maar deze boomstructuur is wel heel bepalend voor het karakter van de wijk. De speelplekken verdienen extra aandacht, net als de inpassing van de achterkanten van percelen. Dit om verloedering tegen te gaan.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Huissen**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Loovelden – Rietkamp – Hofmeesterij

Aan de zuidzijde van de Loostraat is de wijk Loovelden nog volop in ontwikkeling. Bij de beschrijving van het gewenste beeld is de toekomstige groenstructuur van deze wijk aangegeven.

De wijk Hofmeesterij ligt tussen de toekomstige wijk Loovelden en de Bredestraat. De groenstructuur wordt gevormd door twee groene lobben gecombineerd met de doorgaande bomenrij langs het sportpark de Blauwenburcht – Hazenkamp. Binnen de wijk is de hoofdontsluiting ondersteund met bomenrijen en sluit een aantal kleinere groenen plekken aan op de twee groene lobben.

De wijk Rietkamp bestaat uit een kleine compacte wijk waarin het groen gekoppeld is aan de wegenstructuur. Het wordt omsloten met en boombeplanting die aansluit bij de omliggende wijken.

Johannahoeve – Brouwersland – Centrum – 't Kempke – De Altena

Het centrum van Huissen is een typisch historisch centrum, met een compacte bebouwde kern ingeklemd tussen de Stadsdam en de Stadswal. De groenstructuur van het centrum wordt enerzijds bepaald door de dijk met de groene dijkzone met daarin het klooster, anderzijds door de ruime groen setting van de Stadswal. Aan deze weg ligt ondermeer het kerkhof wat bijdraagt aan deze structuur. De Stadswal wordt begeleid met enkele bomen. Verspreid in het centrum zijn kleine groenaccenten aanwezig met name rond de kerk of op de markt, in de vorm van bomenrijen en boomgroepen.

Buiten het centrum, in de wijken Johannahoeve, Brouwersland en De Laak, bepalen de bomenrijen langs de wegenstructuur de groenstructuur voor de wijken. Voor Brouwersland is vooral de groene aansluiting met de Stadswal van belang. De Julianastraat is als grens tussen Brouwersland en De Laak van belang. De aanwezige boomstructuur versterkt dit. Voor de Laak is het park Rosendael een belangrijk element. Dit park omgeven door forse bomenrijen combineert een prettige open ruimte met diverse sport en spelvoorzieningen. Doordat aan de zuidzijde van het park de kassen verdwijnen en plaatsmaken voor de woonwijk Driegaarden ontstaat een centraal gelegen parkgebied. De groenstructuur van 't Kempke wordt voornamelijk bepaald door de groenobjecten aan de rand van de wijk zoals de dijk, het Slingerbos en de kloostertuin. Verder zijn in deze wijk geen bepalende groenobjecten aanwezig.

De Altena vormt een nieuwe wijk binnen het stedelijk weefsel van Huissen ten zuiden van het centrum. De wijk is opgebouwd uit enkele gesloten bouwblokken met grondgebonden woningen en enkele appartementen gebouwen. Het geheel is gegroepeerd rond een parkzone.

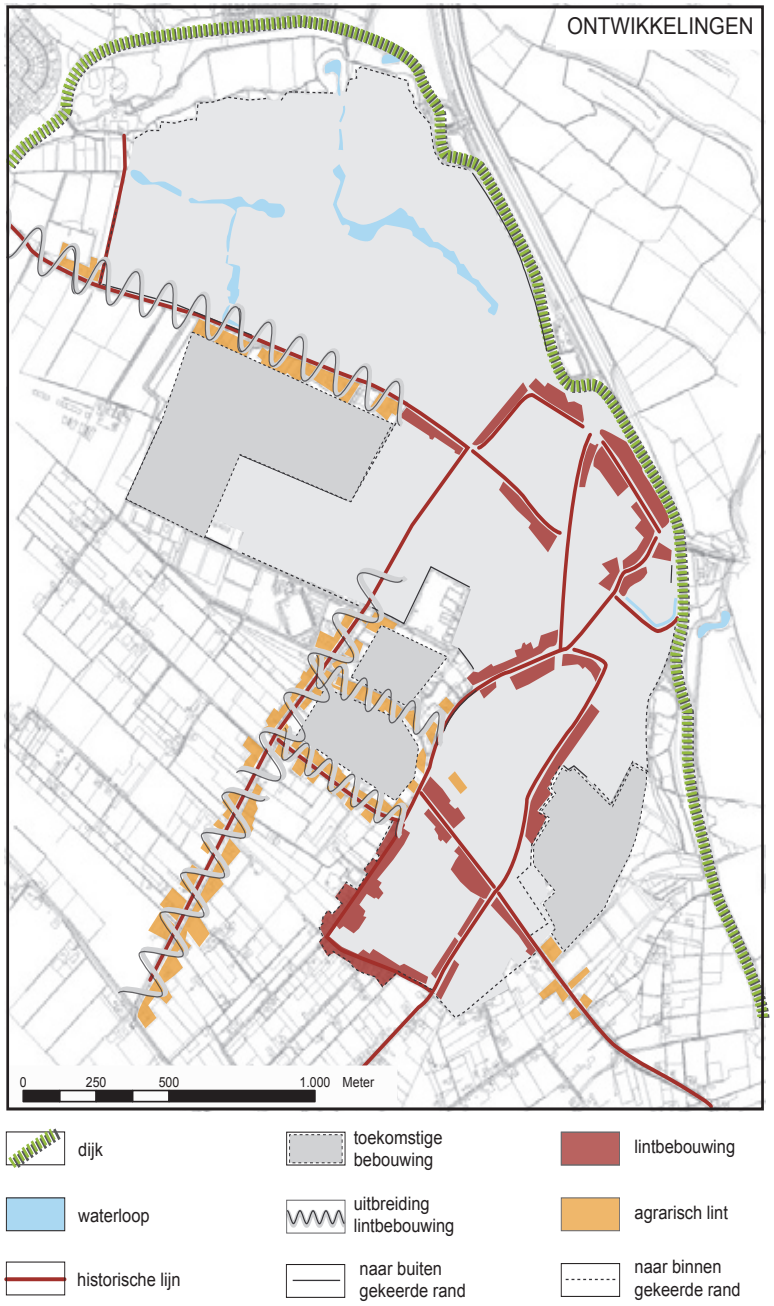
Binnenveld – Bloemstraat

Voor de wijk Binnenveld is vooral het hoofdwegenpatroon dat begeleid wordt met bomen van belang, (Huismanstraat en de Stadswal). Verder is de groene zone ten noorden van de Baron van Spittaellaan een belangrijk structurerend element, met een opvallende oude boerderij. De wijk Bloemstraat is nog volop in ontwikkeling Voor deze wijk zijn de dijk met dijkzone, de Stadswal en de oude lijn de Bloemstraat van belang. De dijkzone bestaat uit een combinatie van grasvegetatie, bos en water. Naast de dijkzone draagt ook het sportpark Schalkshof en het Tuinbouwmuseum in oprichting bij aan het groen in en om de wijk.

Het Zand – Tabakshof

Het Zand is een oud kerkdorp dat in verloop van tijd aan Huissen is vastgegroeid. De groenstructuur wordt bepaald door bomenrijen die de wegenstructuur volgen. Rond de kerk is extra ruimte voor spelen en groen. Verder bepalen de bebouwingslinten de overgang van de kern naar het buitengebied.

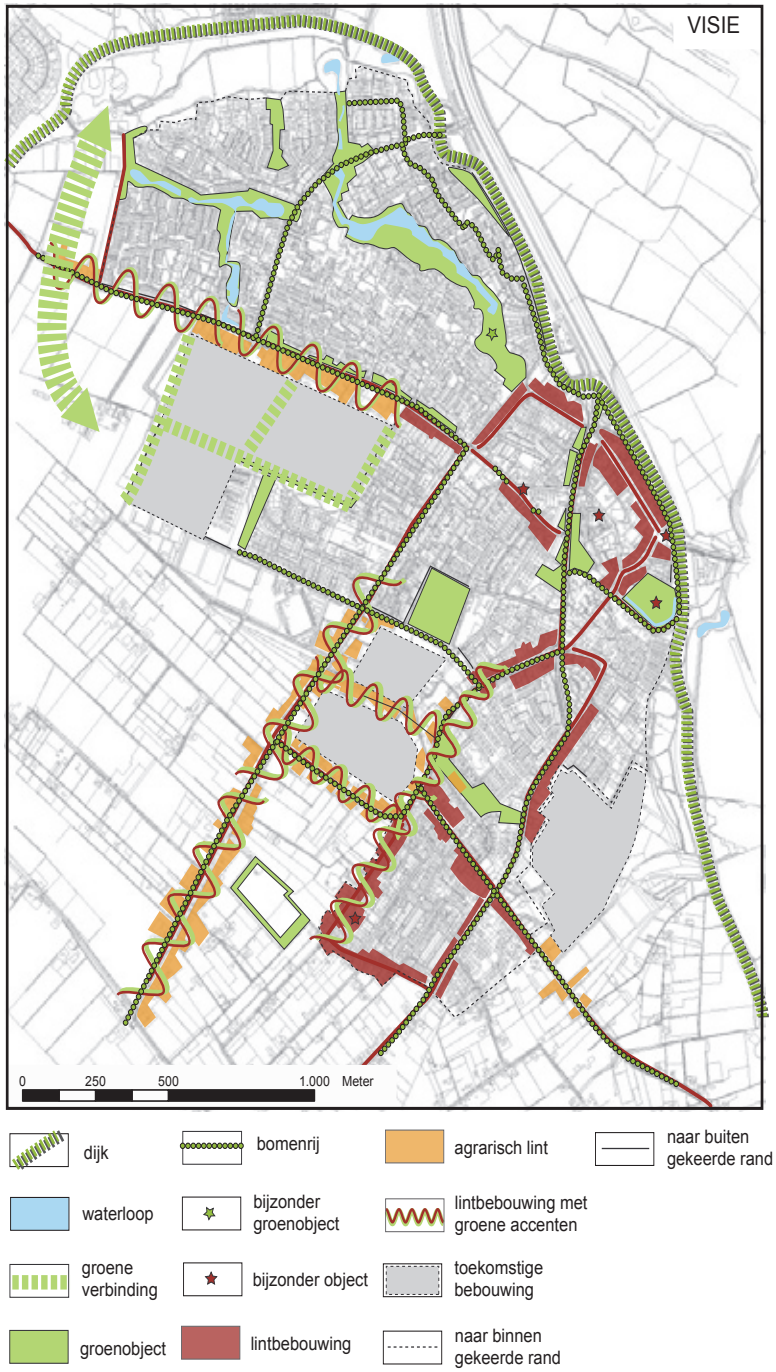
De groenstructuur van Tabakshof wordt bepaald door de bomenrij aan de Karstraat en de losse bomen langs de Polseweg. Verder zijn voor deze wijk ook de randen naar het buitengebied toe van belang. Hiermee worden op diverse plaatsen doorzichten naar het buitengebied gemaakt.

2.6.3 Ontwikkelingen

De komende jaren zal Huissen flink uitbreiden. Niet alleen voor woningbouw (Loovelden, Bloemstraat) maar ook in glastuinbouw. Vanuit de Structuurvisie Plus is het plan uitgezet voor glastuinbouw ten zuidwesten van Huissen. Dit project sluit aan bij Park Lingezegen en zal het buitengebied van Huissen sterk veranderen. Door deze nieuwe ontwikkelingen aan te laten sluiten bij de groenstructuur wordt ingezet op het behoud van het karakter van Huissen.

In de toekomst wordt ten zuiden van de Muntstraat de woonwijk Driegaarden gerealiseerd.Deze nieuwe wijk kan een impuls vormen voor de verdere ontwikkeling van park Rosendael. Omgekeerd kan de nieuwe wijk profiteren van dit bestaande park met haar volwassen bomen. Door groene structuren aan te sluiten worden de verschillende elementen krachtiger en wordt de nieuwe wijk een logisch vervolg van de huidige kern.

2.6.4 Gewenste groenstructuur

Visie

De groenstructuur van Huissen wordt enerzijds bepaald door de dijkzones, anderzijds door de agrarische linten. De dijkzones hebben vooral in het noorden van Huissen veel invloed, groene waterrijke lobben dringen diep de kern in. Door de agrarische linten te versterken met bomenrijen of groene accenten, blijft het kleinschalige groene karakter gehandhaafd. De nieuwe ontwikkelingen sluiten bij voorkeur aan op de bestaande groenstructuur. In grote lijnen voldoet de huidige groenstructuur van Huissen prima. Per wijk zijn punten ter verbetering aan te merken.

Zilverkamp

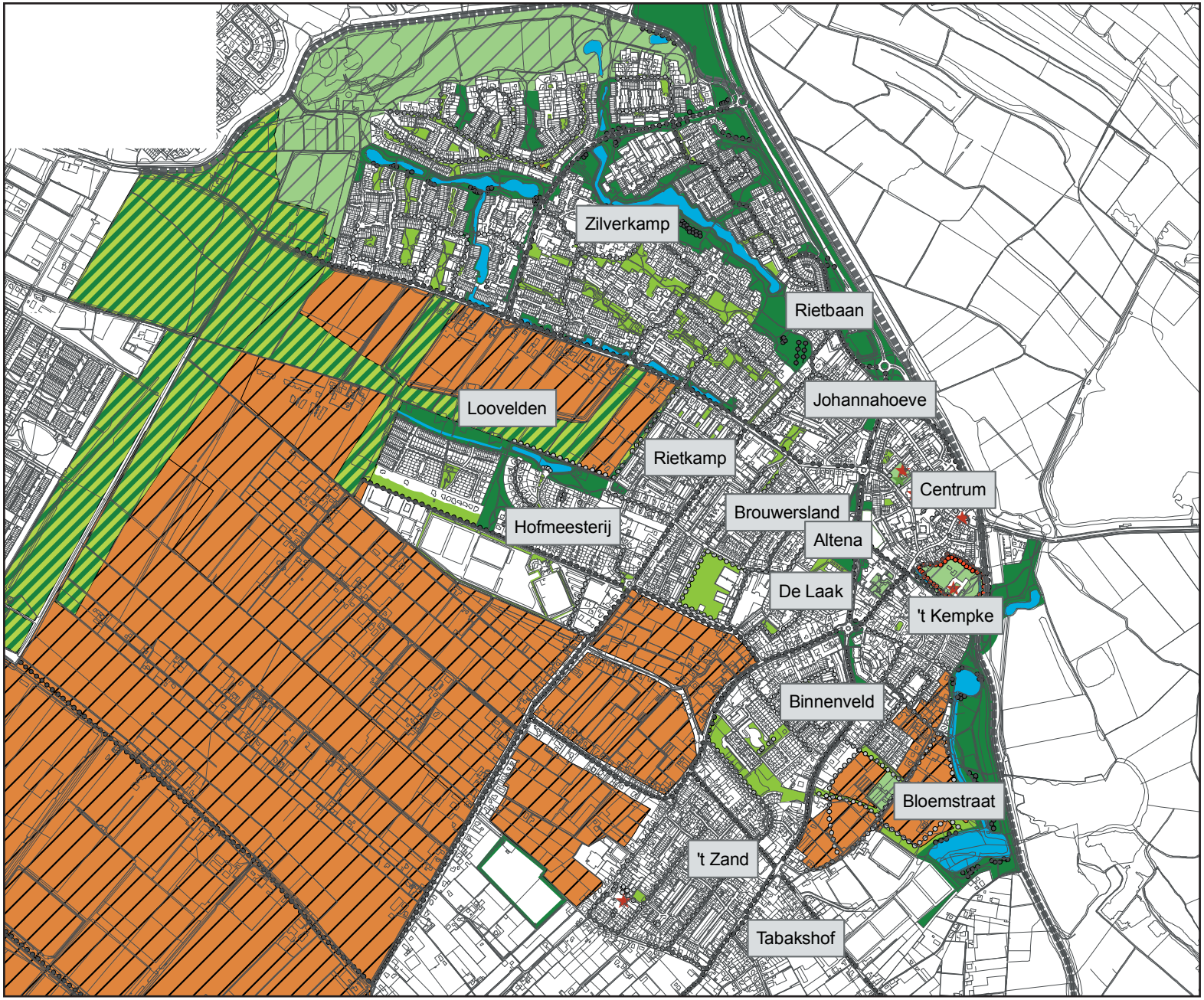
De huidige groenstructuur voldoet over het algemeen aan het gewenste beeld. De wijk wordt gekenmerkt door het grote aantal bomen in de plantsoenen en langs de wegen. Gezien de leeftijd van de wijk en het groen is het verstandig een verjongingsplan op te stellen. Hierin kan de gewenste sfeer en uitstraling van de wijk worden vastgelegd, gecombineerd met een plan van aanpak welke bomen en groenobjecten vervangen moeten worden en welke in de huidige vorm gehandhaafd blijven. Tijdige verjonging van beplanting is noodzakelijk om te voorkomen dat de beplanting sleets wordt. Ook de speelplekken en de achterkanten van percelen verdienen extra aandacht. Een goed voorbeeld hiervan is het plein Holthuizerdreef/ Kolk waar de inrichting niet meer voldoet aan de huidige wensen.

Loovelden – Rietkamp – Hofmeesterij

Ten Zuiden van de Loostraat is de nieuwste uitbreidingswijk Loovelden in ontwikkeling. De plannen voor deze omvangrijke wijk voorzien in een grote groenlob die de wijk in tweeën deelt. Aan deze centrale groenzone worden vier appartementen complexen gesitueerd met uitzicht over de groene omgeving. Daarnaast zorgt het groen aan de rand van deze wijk voor aansluiting op het Zeegbos. Ook in deze nieuwe wijk gaat water een belangrijke rol spelen in de groen openbare ruimte.

Johannahoeve – Brouwersland – Centrum – ’t Kempke – De Altena

De groenstructuur in deze wijken is goed in balans met de omgeving. In het centrum kunnen op enkele plaatsen extra boomaccenten worden aangebracht. Belangrijk is dat het groene karakter van de hoofdwegen gewaarborgd blijft. Niet alleen voor de

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd groenstructuur
- gewenste hoofd groenstructuur
- huidige neven groenstructuur
- gewenste neven groenstructuur
- particulier groen
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Huissen**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

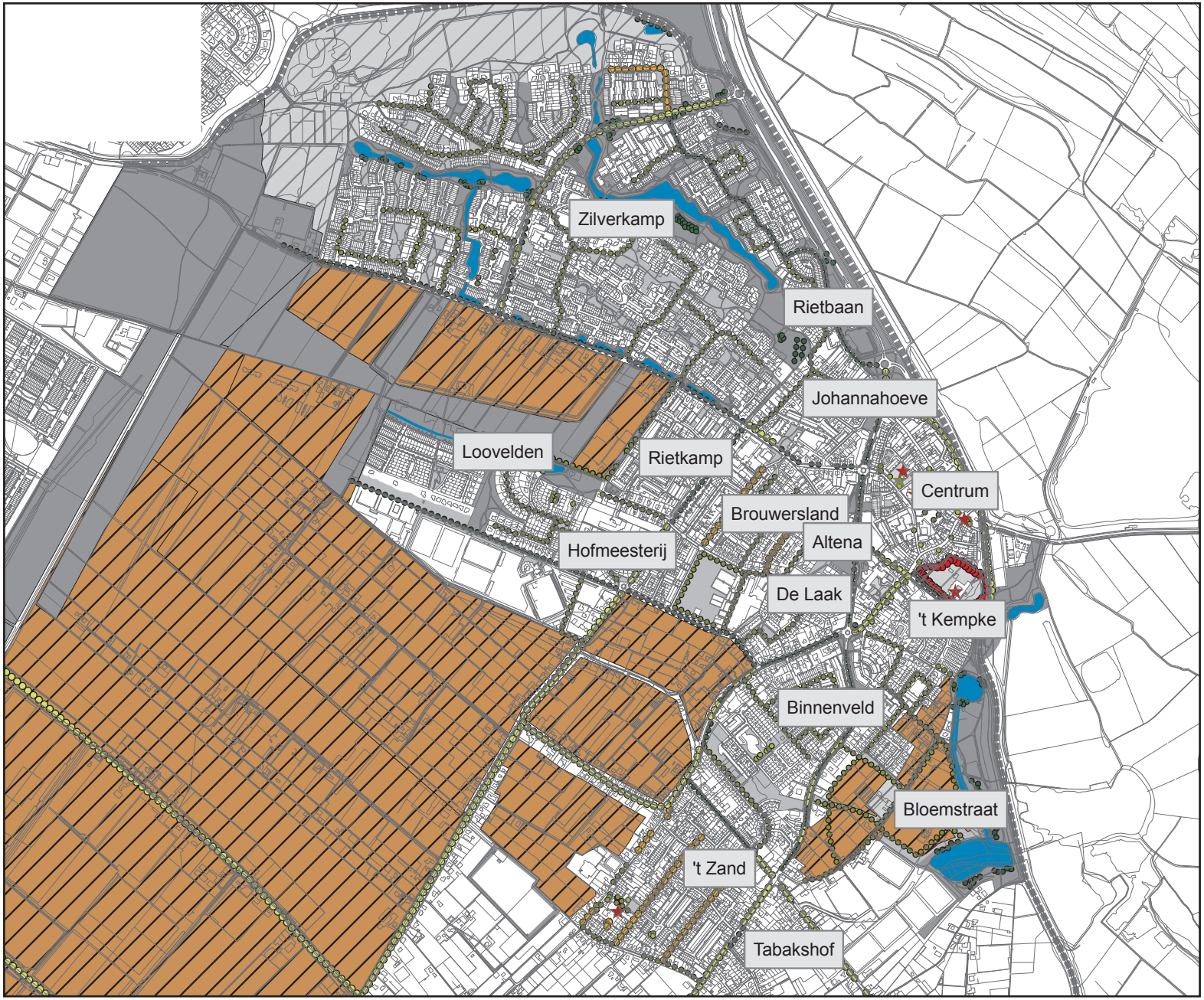
Stadswal, maar ook voor de Van Voorststraat – Loostraat en de Muntstraat. Een tweede punt van aandacht is de aansluiting van Park Rosendael op de nieuwe wijk Driegaarden. De aanleg van de nieuwe wijk kan worden aangegrepen om een kwaliteitsimpuls te realiseren voor het park Rosendael. Omgekeerd kan de kwaliteit van het groen in de nieuwe wijk een vliegende start maken door slim aan te sluiten bij het bestaande park.

Binnenveld – Bloemstraat
De huidige en geplande structuur voor deze wijken voldoet prima. Wanneer het karakter van de Bloemstraat als oude lijn gewaarborgd blijft, betekent dit een extra kwaliteitsimpuls voor de nieuwe wijk.

Het Zand – Tabakshof
De huidige groenstructuur in Het Zand en Tabakshof wordt aangevuld met boomaccenten in de hofjes en doodlopende woonstraten.

2.6.5 Gewenste boomstructuur

De gewenste boomstructuur van Huissen bestaat uit een begeleidende boombeplanting langs de Stadswal en Karstraat, Driegaardsestraat, Loostraat en Bredestraat. Daarnaast zorgt een boombeplanting in de groene hoofdstructuur voor accentuering van het oude centrum van Huissen.
Als nevenstructuur worden in diverse wijken belangrijke (ontsluitings)wegen, zoals Holthuizerdreef, Grevenveld en Bloemstraat met een boombeplanting begeleid. Wanneer een volledige bomenlaan niet mogelijk is worden boomgroepen als accenten gebruikt.

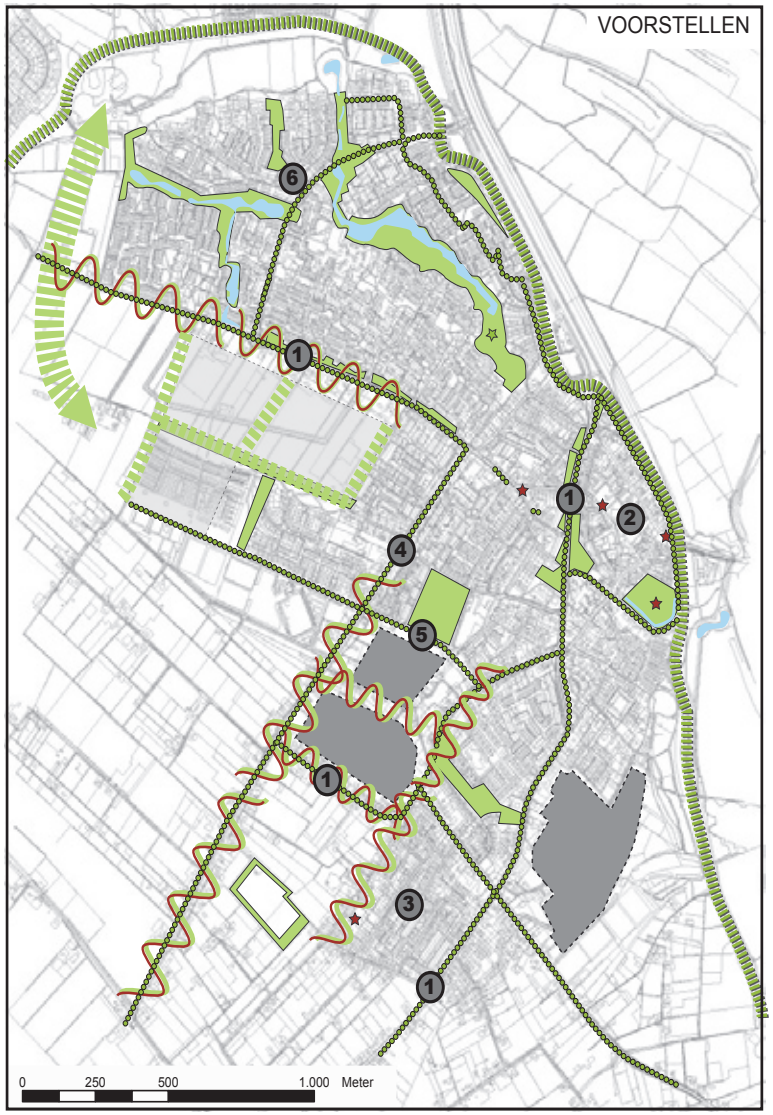
Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd boomstructuur
- huidige neven boomstructuur
- gewenste hoofd boomstructuur
- gewenste neven boomstructuur
- particuliere bomen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR**
onderwerp	**Huissen**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

dijk
bomenrij
toekomstige bebouwing
waterloop
bijzonder groenobject
ontwikkelingslocatie
groene verbinding
bijzonder object
1 aanduiding verbetervoorstel
groenobject
lintbebouwing met groene accenten

2.6.6 Verbetervoorstellen

De groenstructuur voor de kern Huissen zit goed in elkaar. Door het realiseren van concrete verbetervoorstellen op wijk- en buurtniveau kan de gewenste groenstructuur een stap dichterbij worden gebracht.

1. Aanvullen van de hoofdstructuur
2. Aanvullen van de boomstructuur in het oude centrum
3. Verbeteren van de groenstructuur in Het Zand
4. Verbeteren boombeplanting wijkontsluiting Hofmeesterij
5. Realiseren connectie tussen park Rosendael en de wijk Driegaarden en Binnenveld
6. Reconstructie plein Holthuizerdreef en Kolk

1. Aanvullen van de hoofdstructuur

De hoofdstructuur wordt langs de belangrijkste ontsluitingswegen (o.a. Stadswal, Karstraat, Diergaardsestraat, Loostraat, Polseweg en Bredestraat) ondersteunt door bomenrijen. Langs sommige tracés zijn deze bomenrijen onderbroken. Het streven is om langs deze tracés zo veel mogelijk een doorgaande bomenstructuur te realiseren. Waar bomen door ruimtegebrek (nog) niet mogelijk zijn, is dit wellicht in de toekomst wel te realiseren bij een eventuele herstructurering.

2. Aanvullen van de boomstructuur in het oude centrum

Hoewel het oude centrum van Huissen duidelijke groene kwaliteiten heeft, is hier nog enige winst te boeken. Behalve de grotere groenelementen zoals de Stadswal en het klooster, kent het centrum diverse kleinere elementen. Door deze verschillende elementen met elkaar te verbinden kan de oude structuur van het centrum worden geaccentueerd.

3. Verbeteren groenstructuur Het Zand

De groenstructuur in de wijk Het Zand wordt uitgebreid met enkele bomenrijen. Deze bomen verbinden de verschillende groene plekken in de wijk en vergroten de samenhang.

4. Verbeteren boombeplanting wijkontsluiting Hofmeesterij

De nieuwe wijk de Hofmeesterij heeft een duidelijke groenstructuur. De wijkontsluiting wordt begeleid door bomen. Door deze bomenrij aan te vullen wordt de structuur versterkt en de functie van de wijkontsluitingsweg onderstreept.

Een bestaande boomstructuur langs de Hoeve is een goed voorbeeld van een hoofdboomstructuur.

Het groen bij het klooster is onderdeel van de groene route door het centrum.

5. Realiseren connectie tussen park Rosendael en de wijk Driegaarden en Binnenveld

Park Rosendael in de wijk Brouwersland grenst in het zuiden aan een glastuinbouwcomplex. In de toekomst is hier de nieuwe wijk Driegaarden voorzien. Deze ontwikkeling biedt mogelijkheden om een fraaie aansluiting te realiseren tussen park en nieuwe wijk. Wellicht kan een nieuw groenelement het park en de wijk met elkaar verbinden.

6. Reconstructie plein Holthuizerdreef

De inrichting van het centrale plein aan de Holthuizerdreef past niet langer bij het beoogde beeld. Door de inrichting te veranderen in een naar buiten gericht plein, sluit het meer aan bij de omgeving. Ook de invulling dient beter te worden afgestemd op de wensen van de verschillende gebruikers en omwonenden.

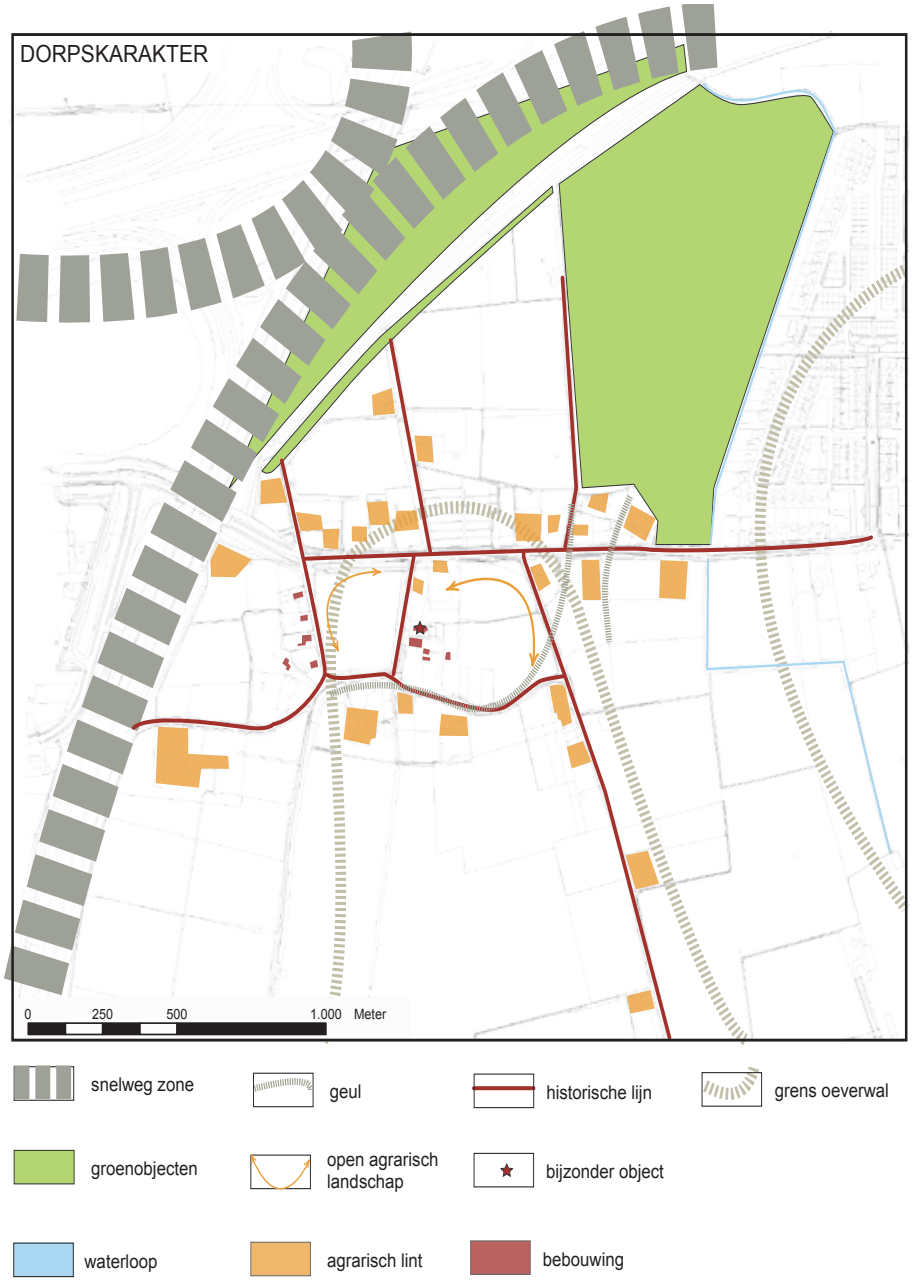
2.7 Groenstructuur Ressen

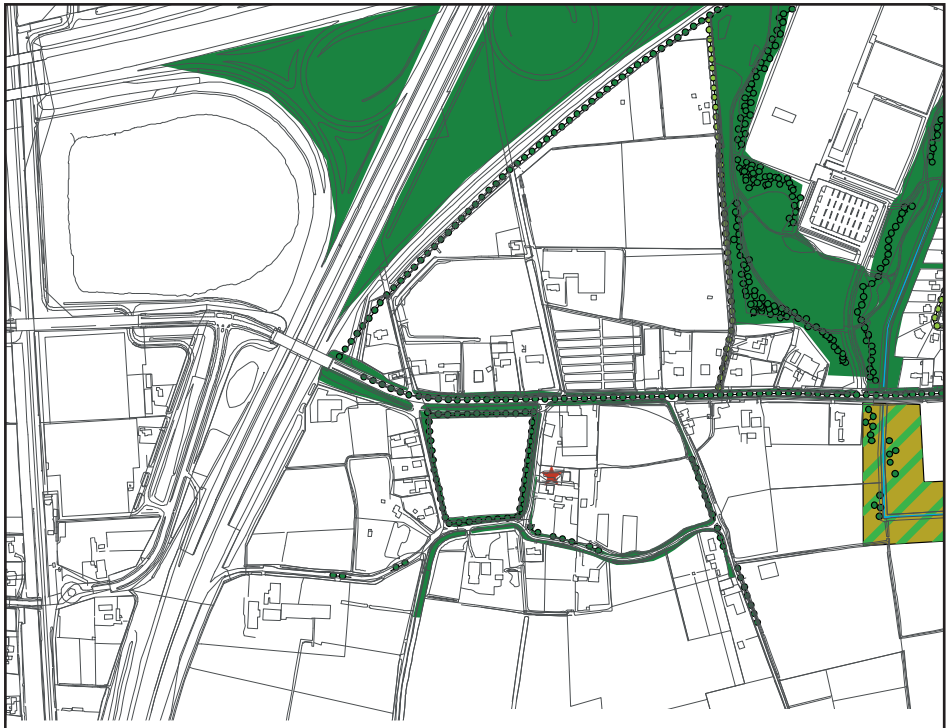
2.7.1 Dorpskarakteristiek

De kern Ressen ligt ingeklemd tussen Bemmel in het oosten, de A15 in het noorden en de A325 in het westen. Ressen heeft een beschermd dorpsgezicht en is ontstaan uit verspreide bebouwing rond een akker. Het sportpark Ressen past qua structuur en schaal veel meer bij Bemmel, maar zorgt wel voor een duurzame buffer tussen beide kernen. De kerk aan de Kerkenhofstraat en de centrale akker zijn de meest opvallende elementen in de kern.

2.7.2 Huidige groenstructuur

Door de uitgesproken landelijke ligging bestaat Ressen eigenlijk uit een grote groenstructuur. Hoewel Ressen niet aan een dijk ligt zoals de andere kernen, heeft het wel een introvert karakter, maar dan ten opzichte van de omringende snelwegen. De laanbeplanting aan de Ressensestraat maakt van deze weg een belangrijke structurerende groene lijn. Ook de open akker omgeven met bomenrijen tegenover de kerk is een opvallend element. Ten zuiden van de Ressensestraat kruisen de verschillende dorpsstraten elkaar op kruisingen, voorzien van een opvallend driehoekige groenaccent. De kleinschalige driehoekspleinen zijn typische elementen van Ressen. Sportpark Ressen vormt samen met de ecologische zone een duurzame buffer ten opzichte van Bemmel en maakt onderdeel uit van deelgebied de Woerdt in Park Lingezegen

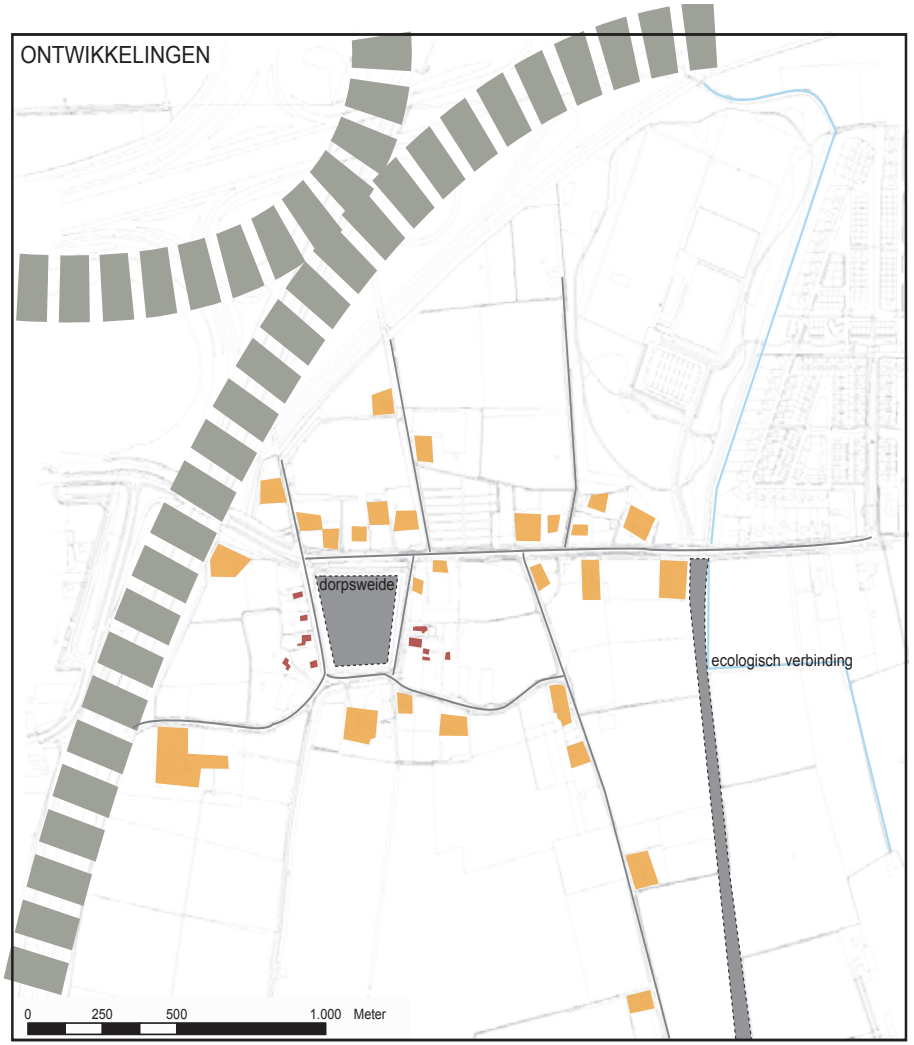
Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Ressen**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

- waterloop
- ontwikkelingslocatie
- agrarisch lint
- hoofdontsluiting
- snelweg zone
- bebouwing

2.7.3 Ontwikkelingen

Vanwege het beschermd dorpsgezicht zal het aantal nieuwe ontwikkelingen binnen de kern beperkt zijn. De omvorming van de centrale akker naar een dorpsweide zal de grootste verandering in de nabije toekomst zijn. Door de ontwikkeling van park Lingezegen gaat Ressen samen met sportpark Ressen onderdeel uitmaken van dit park.

2.7.4 Gewenste groenstructuur

De groenstructuur van Ressen voldoet aan het gewenste beeld. Bij de omvorming van de centrale akker zal het realiseren van een duurzame boomstructuur rondom de nieuwe dorpsweide een belangrijk streven zijn. Daarnaast speelt de beplanting langs de wegen vanuit de kern naar het buitengebied en de open, groene bermen een belangrijke rol in het groene karakter van Ressen. De open groene bermen voorzien samen met de driehoekige groene objecten op de kruisingen, de wegen van een bijzonder groen, kleinschalig en landelijk karakter.

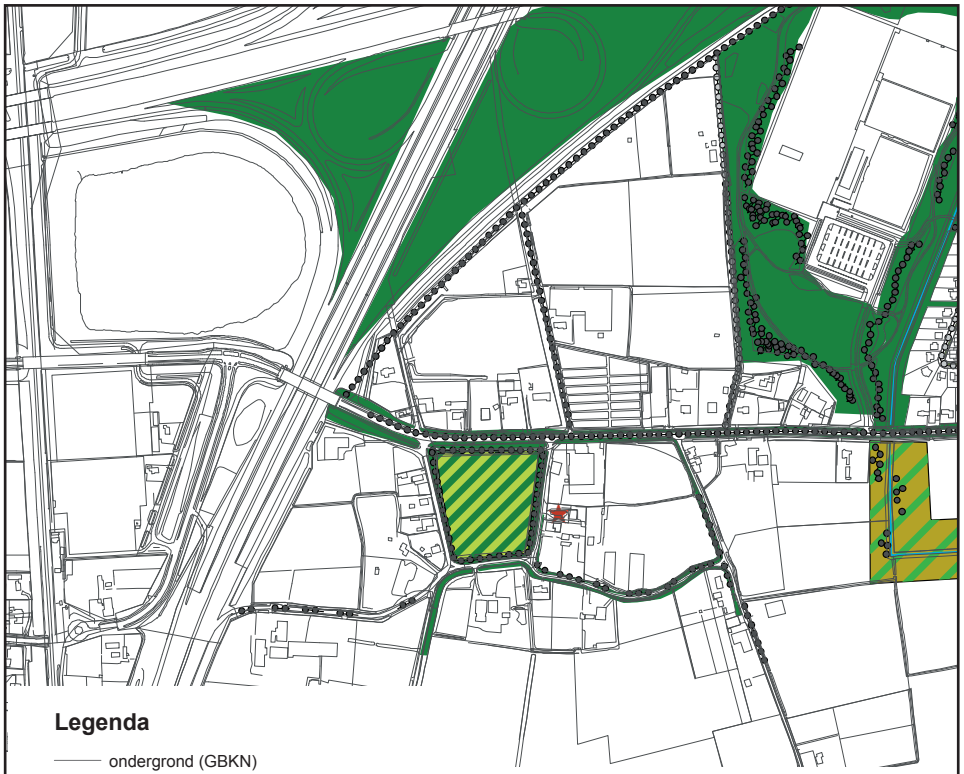
2.7.5 Gewenste boomstructuur

De laanbeplanting langs de Ressensestraat en rond de dorpsweide (nu akker) vormen de belangrijkste boomstructuur. De bomenrijen en bosschages op het sportpark en in de ecologische zone staan hier haaks op. Ook veel dorpsstraten zijn voorzien van (verspreide) bomen. Bij deze wegen speelt het groen karakter en de open bermen een belangrijke rol. De verschillende wegen kruisen elkaar zelden haaks, ze snijden elkaar schuin aan, waardoor kleine groene driehoeken ontstaan waar de dorpswegen elkaar kruisen.

De driehoekige groenobjecten als markering van een wegsplitsing zijn van belang voor het kleinschalige en landschappelijke karakter van Ressen

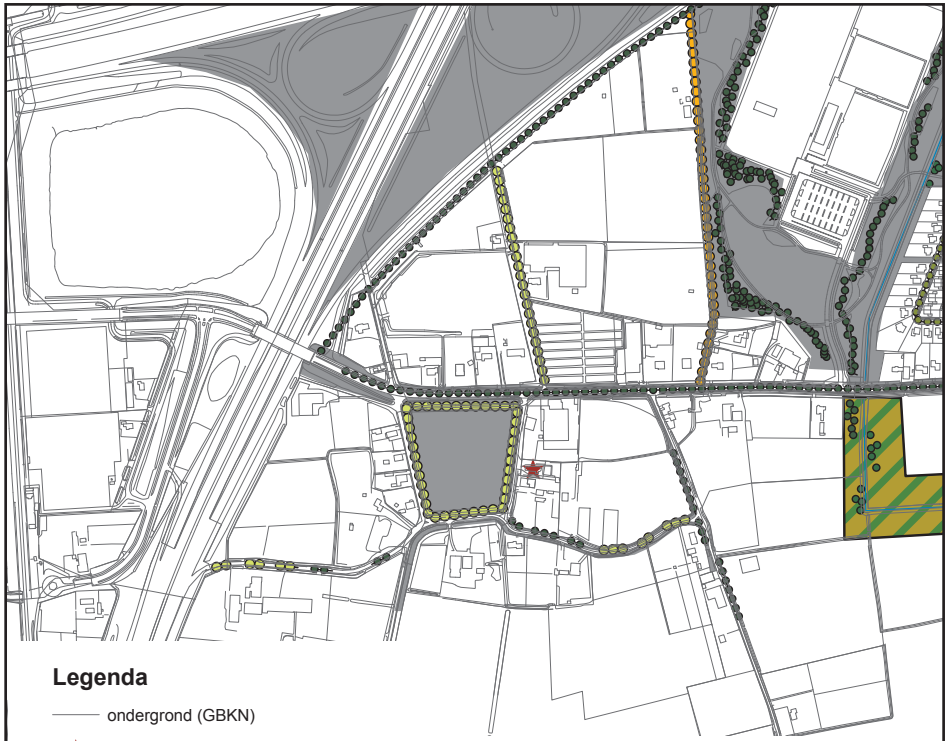
Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd groenstructuur
- gewenste hoofd groenstructuur
- huidige neven groenstructuur
- gewenste neven groenstructuur
- particulier groen
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Ressen**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum	Oktober 2007
gewijzigd	

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd boomstructuur
- huidige neven boomstructuur
- gewenste hoofd boomstructuur
- gewenste neven boomstructuur
- particuliere bomen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR**
onderwerp	**Ressen**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum	Oktober 2007
gewijzigd	

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.7.6 Verbetervoorstellen

Om de gewenste groenstructuur te verbeteren is een tweetal verbetervoorstellen geformuleerd.

1. Duurzame boomstructuur rondom dorpsweide
2. Kwaliteitsverbetering voor Oude Postweg en ’t Laantje.

1. Duurzame boomstructuur rondom dorpsweide

De huidige boombeplanting rondom de dorpsweide heeft zijn langste tijd gehad. Om dit karakteristieke element niet verloren te laten gaan wordt een nieuwe duurzame boombeplanting aangeplant.

2. Kwaliteitsverbetering voor Oude Postweg en ’t Laantje.

De Oude Postweg en ’t Laantje behoren tot de oudste wegen van Lingewaard. De inrichting van deze straten is toe aan een opknapbeurt, die tegelijkertijd recht doet aan het historische karakter.

Huidig beeld van de toekomstige dorpsweide

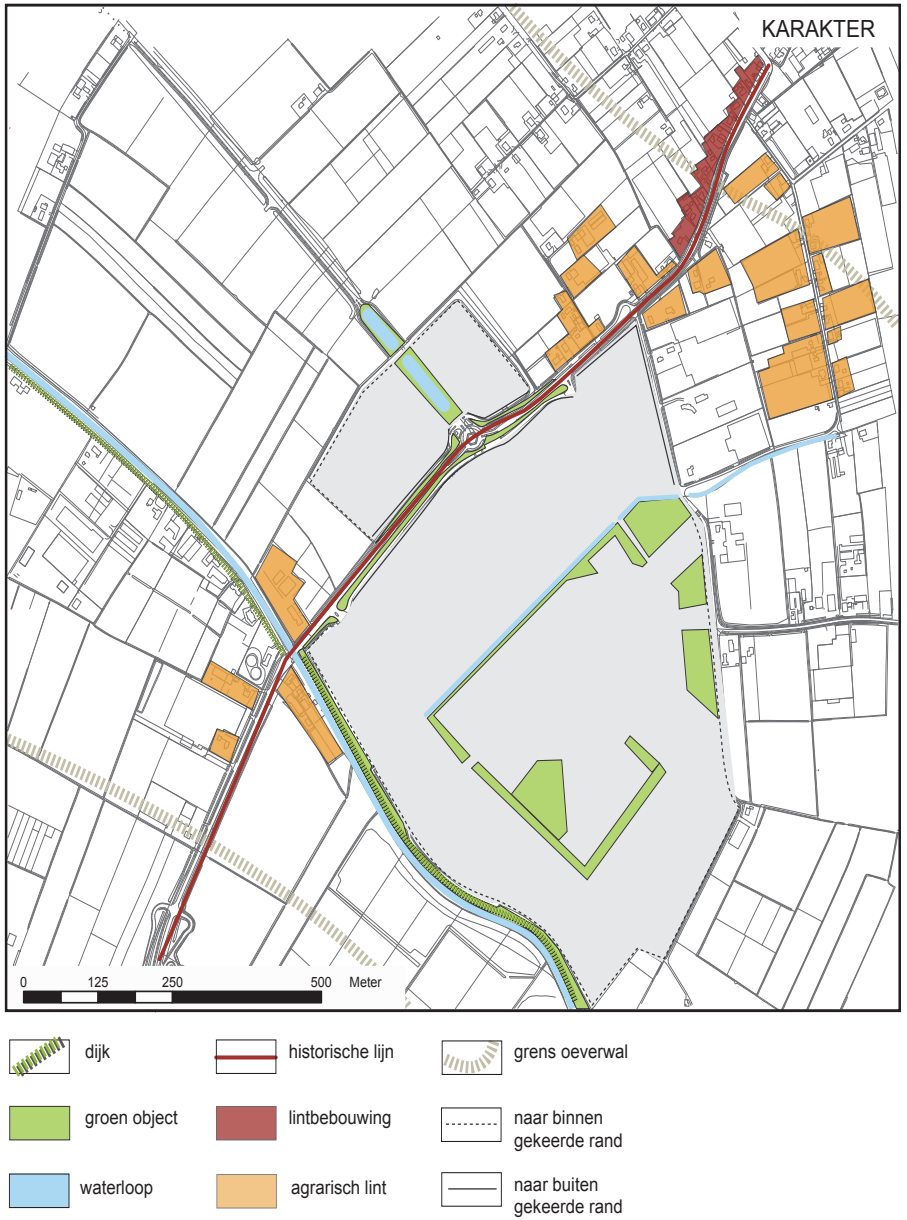

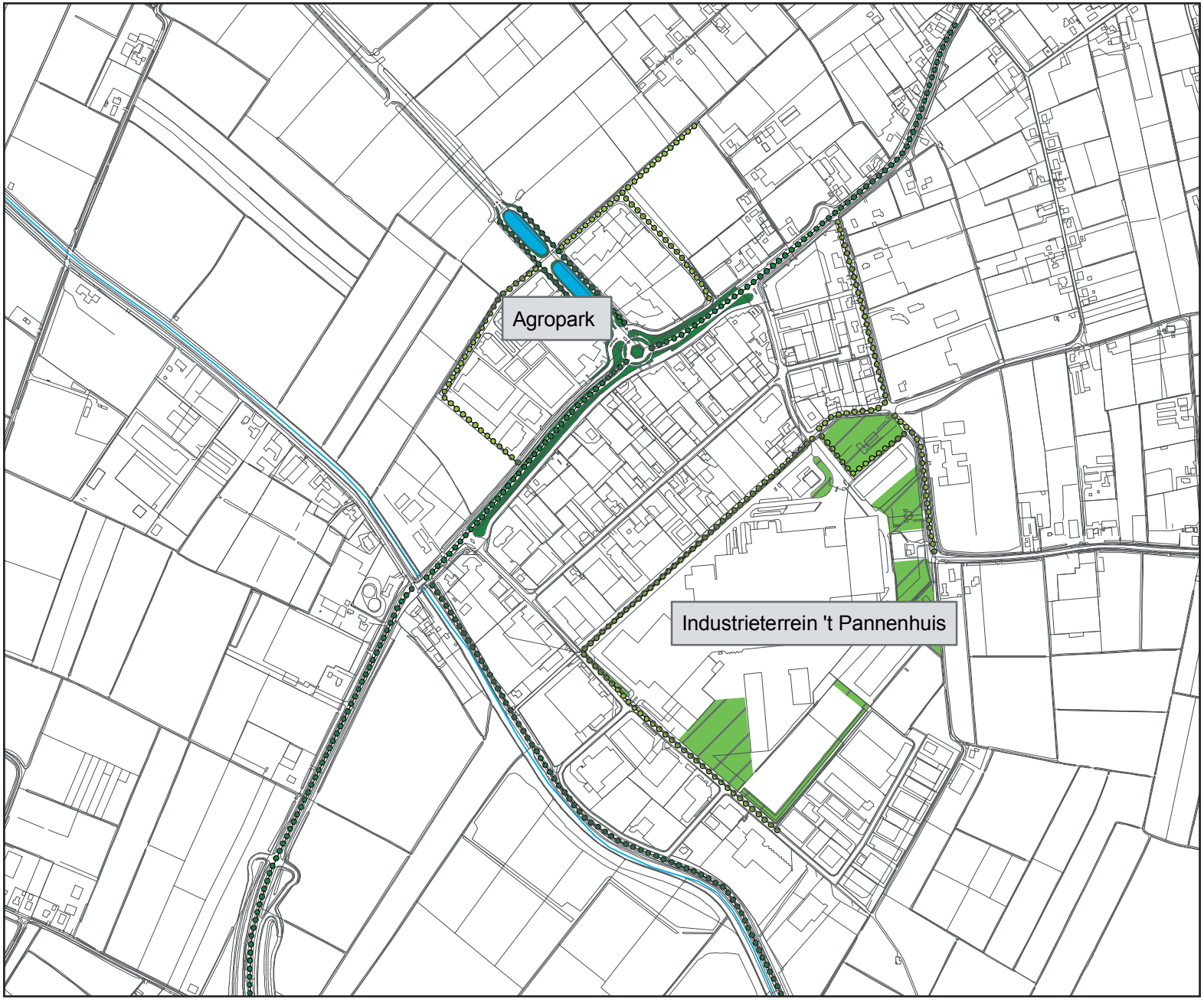
Huidig beeld van de Oude Postweg

2.8 Groenstructuur bedrijventerrein ’t Pannenhuis, Agropark en Bergerden

2.8.1 Karakteristiek

Het bedrijventerrein ’t Pannenhuis, Agropark en Bergerden bevindt zich tussen de kernen Bemmel en Huissen. ‘t Pannenhuis wordt gekenmerkt door weinig openbaar groen. Het meeste groen is particulier en bevindt zich op de verschillende percelen. Als gevolg hiervan is groen nogal divers van karakter. Opvallend is ook de grote schaal van de wegen, passend bij een bedrijventerrein met veel vrachtverkeer. Het meest opvallende complex op het bedrijventerrein is de bloemenveiling. Verder bevinden zich hier grote handelsvestigingen en enkele transportbedrijven. De randen van het bedrijventerrein worden bepaald door agrarische percelen. De westzijde van het terrein is vormgegeven door de Linge gecombineerd met een dubbele bomenrij en een fietsroute.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bedrijventerrein 't Pannenhuis, Agropark en Bergerden**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

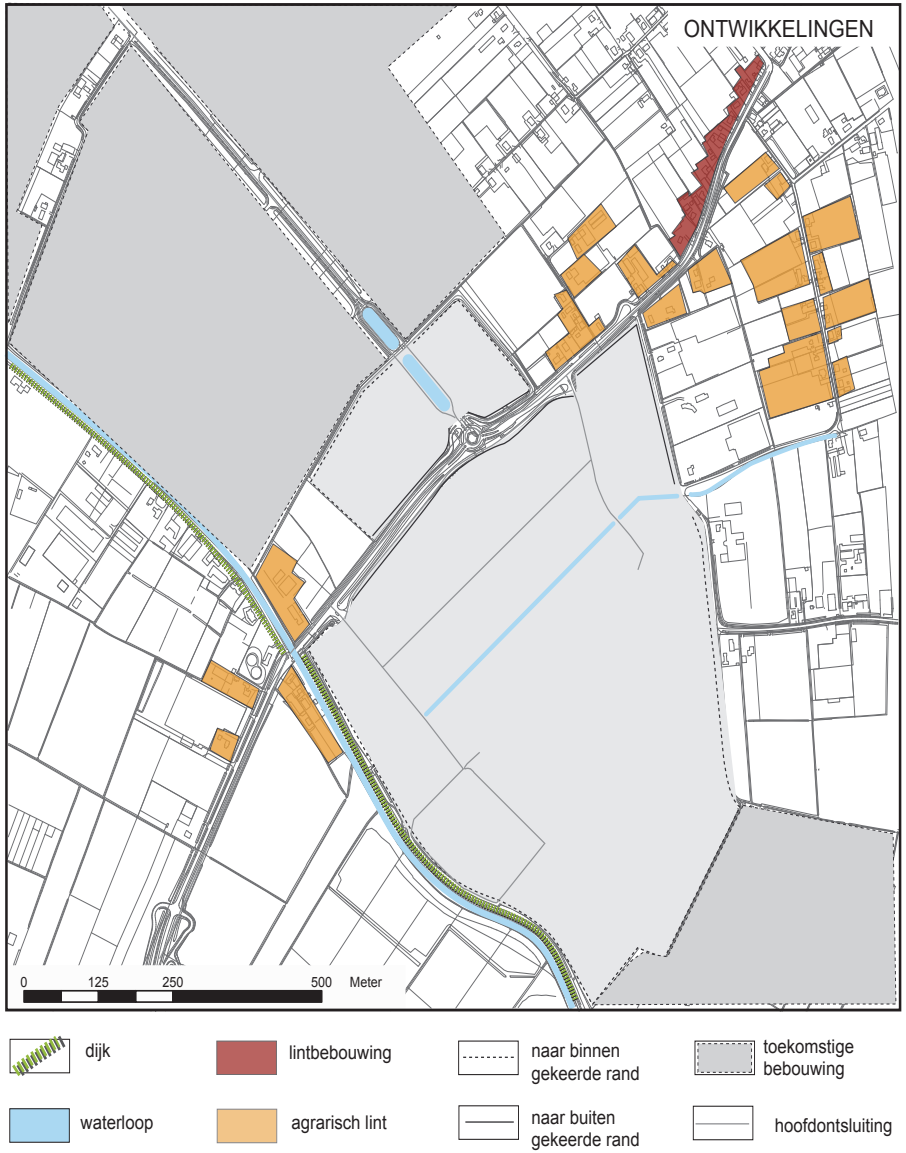
BTL Advies

2.8.2 Huidige groenstructuur

Het groen op het bedrijventerrein bestaat uit een boombeplanting langs de Linge ten zuiden van de Karstraat. Het overige groen bevindt zich in de directe omgeving van de bloemenveiling. Gekoppeld aan het slotensysteem is dit (particuliere) groen in grote mate bepalend voor de groenstructuur op het bedrijventerrein. Het nieuwe Agropark aan de overzijde van de weg is wel voorzien van een planmatig opgezette openbare groenstructuur. De centrale waterloop met brede grasoevers wordt geflankeerd door bomen en hagen.

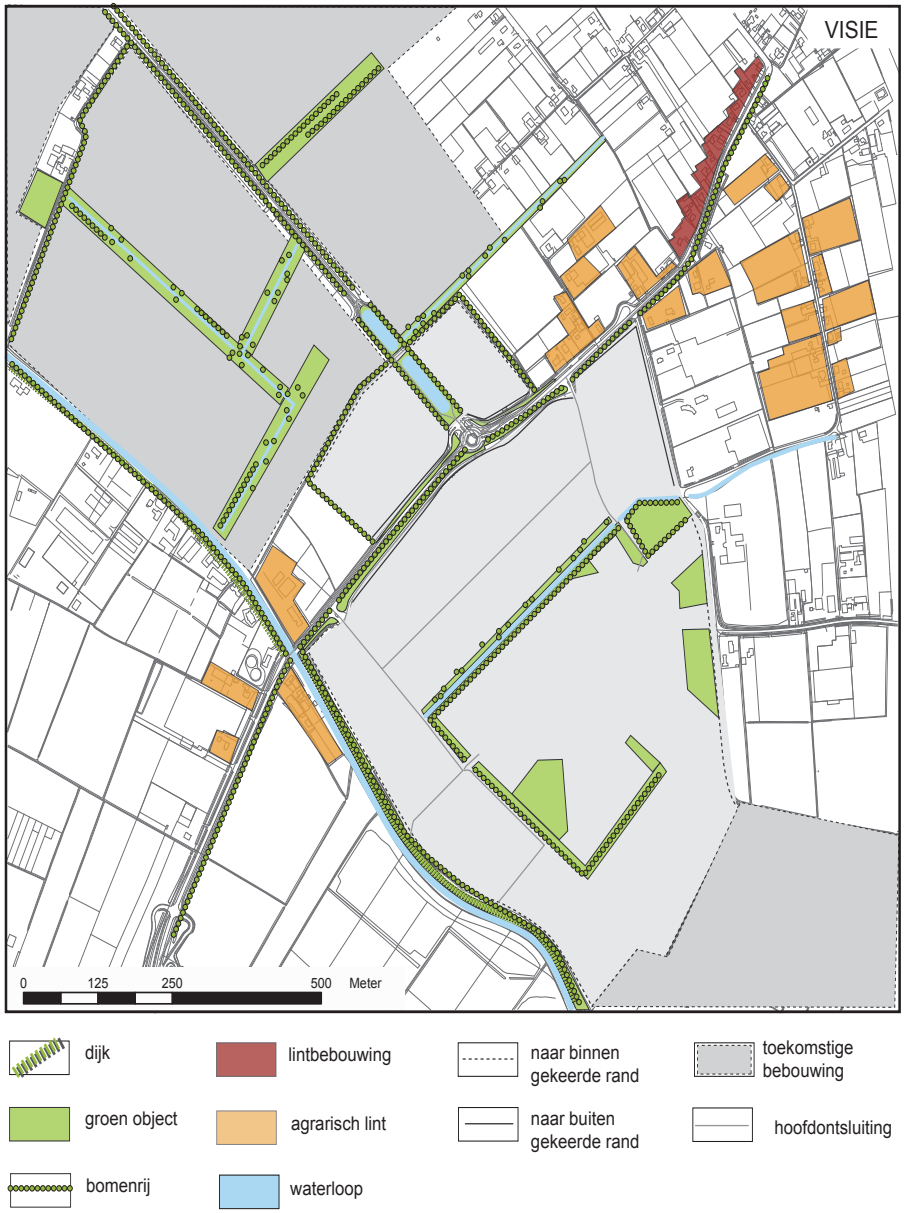
2.8.3 Ontwikkelingen

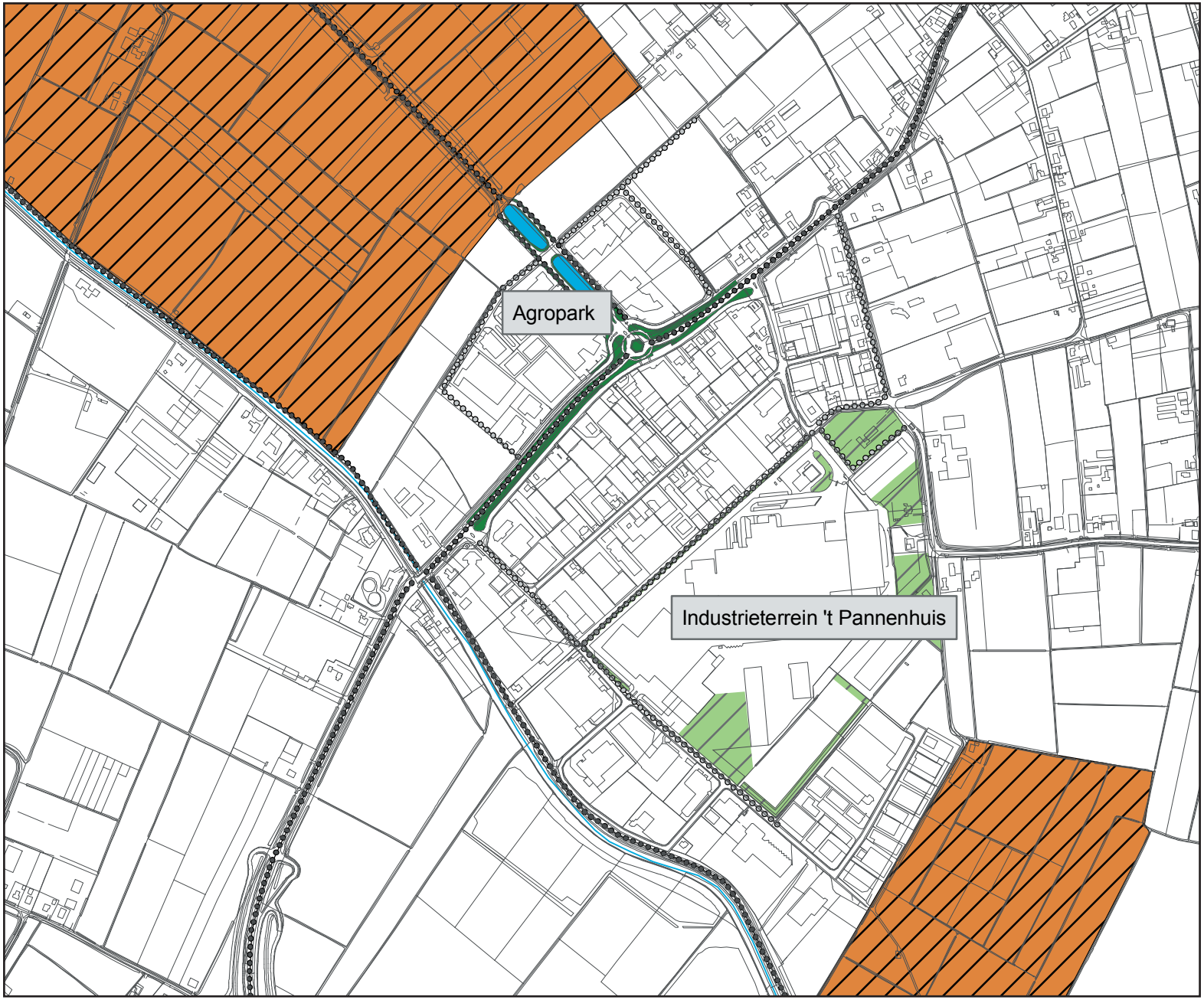
Het bedrijventerrein en zijn directe omgeving zal de komende jaren veel veranderen. Door de ontwikkeling van het glastuinbouwproject Bergerden ontstaat een groot bedrijventerrein met name gericht op de tuinbouw.

2.8.4 Gewenste boom- en groenstructuur

Om het bedrijventerrein ‘t Pannenhuis en het glastuinbouwproject Bergenden op elkaar te laten aansluiten zal de boomstructuur langs de Linge worden doorgetrokken. Deze boombeplanting dient als afscherming van de glastuinbouw naar het meer open agrarische gebied. Daarnaast worden de hoofdontsluitingswegen van Bergerden (Azalealaan/ Bergerdensestraat) begeleid met een boombeplanting net zoals dat ook in de woonkernen gebeurt. Naast een boombeplanting bestaat de groenstructuur vooral uit watergangen voor voldoende waterberging met aansluitend ecologisch groen. De hagen zoals ze nu worden toegepast zijn wellicht te subtiel in deze grootschalige omgeving. Bovendien is de haagbeplanting langs de wegen vooral in bochten en bij inritten kwetsbaar voor schade door het (grootschalige) verkeer.
De groenstructuur op ‘t Pannenhuis blijft gehandhaafd. Het groen rondom de bloemenveiling is hierbij van groot belang. De grootschalige, effectieve opzet van de wegen maakt ze minder geschikt voor het realiseren van een doorgaande groenstructuur. Door het openbare groen te koppelen aan het slotensysteem, kan een doorgaande groene zone over het hele bedrijventerrein ontstaan, waarbij tevens gestreefd kan worden naar een bescheiden ecologische zone.

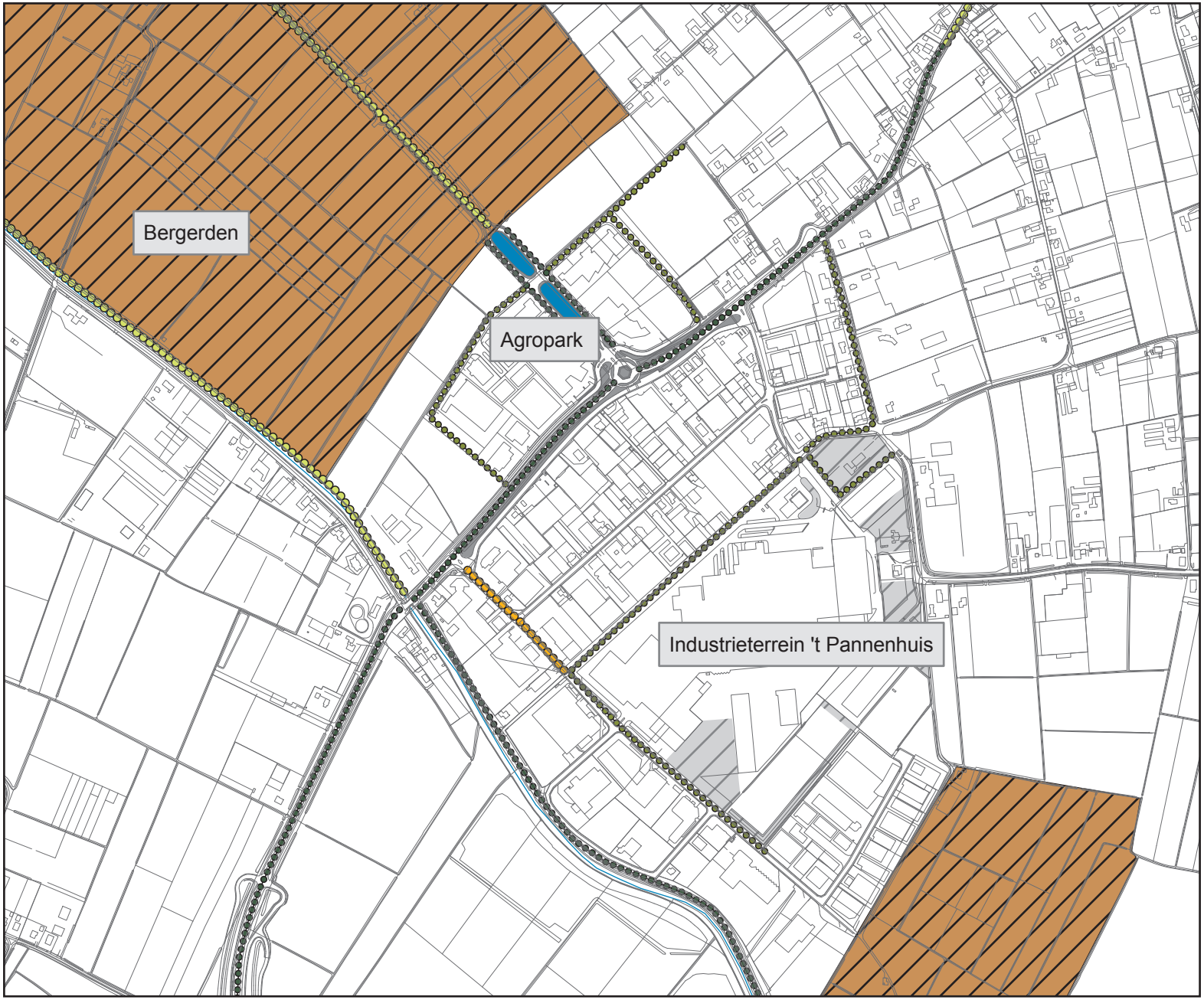
Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd groenstructuur
- gewenste hoofd groenstructuur
- huidige neven groenstructuur
- gewenste neven groenstructuur
- particulier groen
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bedrijventerrein 't Pannenhuis, Agropark en Bergerden**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd boomstructuur
- huidige neven boomstructuur
- gewenste hoofd boomstructuur
- gewenste neven boomstructuur
- particuliere bomen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bedrijventerrein 't Pannenhuis, Agropark en Bergerden**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.8.5 Verbetervoorstellen

1. Uitbreiden groenstructuur ‘t Pannenhuis
2. Ontwikkelen boombeplanting langs de Linge
3. Ontwikkelen (ecologische) groenstructuur

1. Uitbreiden groenstructuur ‘t Pannenhuis

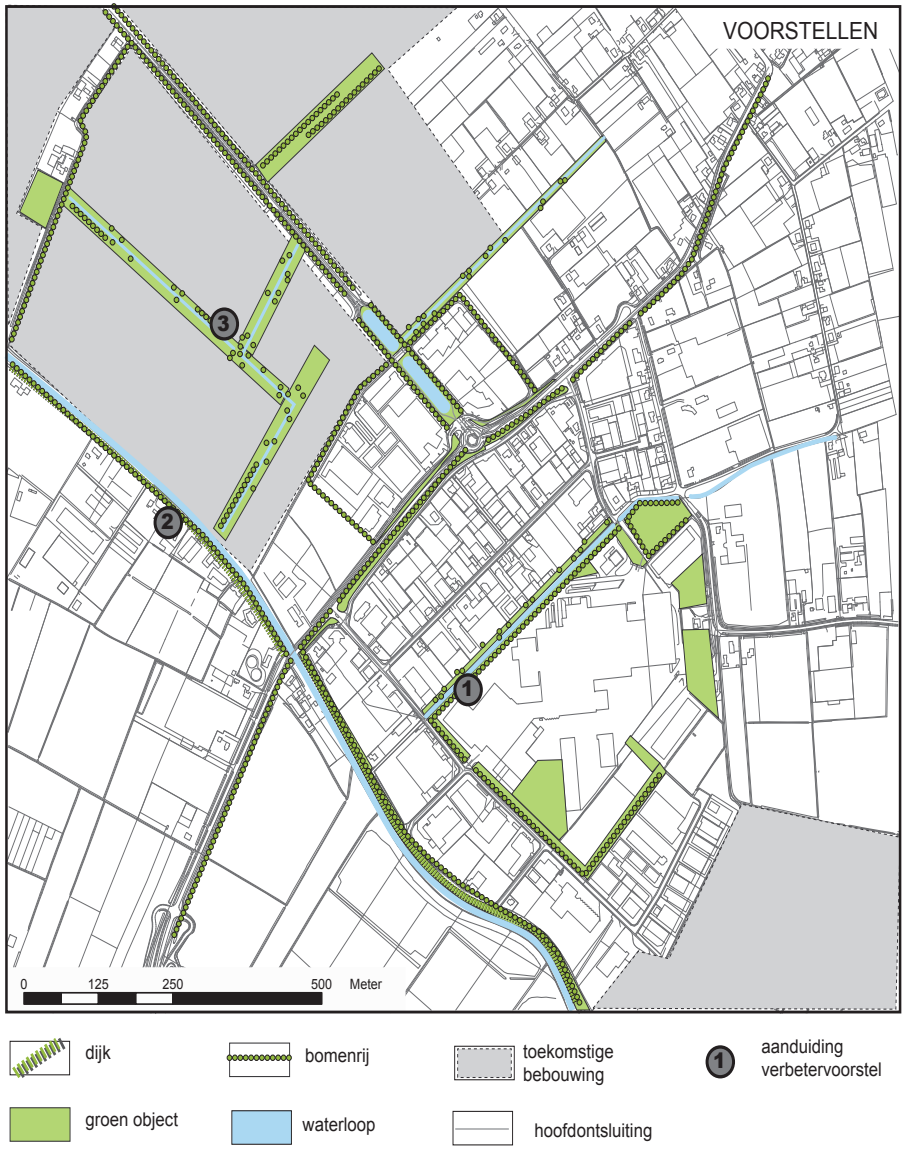
Door langs het slotensysteem ruimte te reserveren voor het ontwikkelen van een ecologische zone, wordt de groenstructuur op het bedrijventerrein versterkt.

2. Ontwikkelen boombeplanting langs de Linge

Langs de Linge bij ’t Pannenhuis is een boomstructuur aanwezig. Deze wordt doorgezet langs het nieuw te ontwikkelen Bergerden. Dit gebeurt in overleg met de betreffende organisaties zoals het waterschap.

3. Ontwikkelen (ecologische) groenstructuur

In de toekomstige groenstructuur van Bergerden wordt veel aandacht besteed aan ecologie en waterberging. De exacte locatie van de groenstructuur wordt in de plannen voor Bergerden meegenomen.

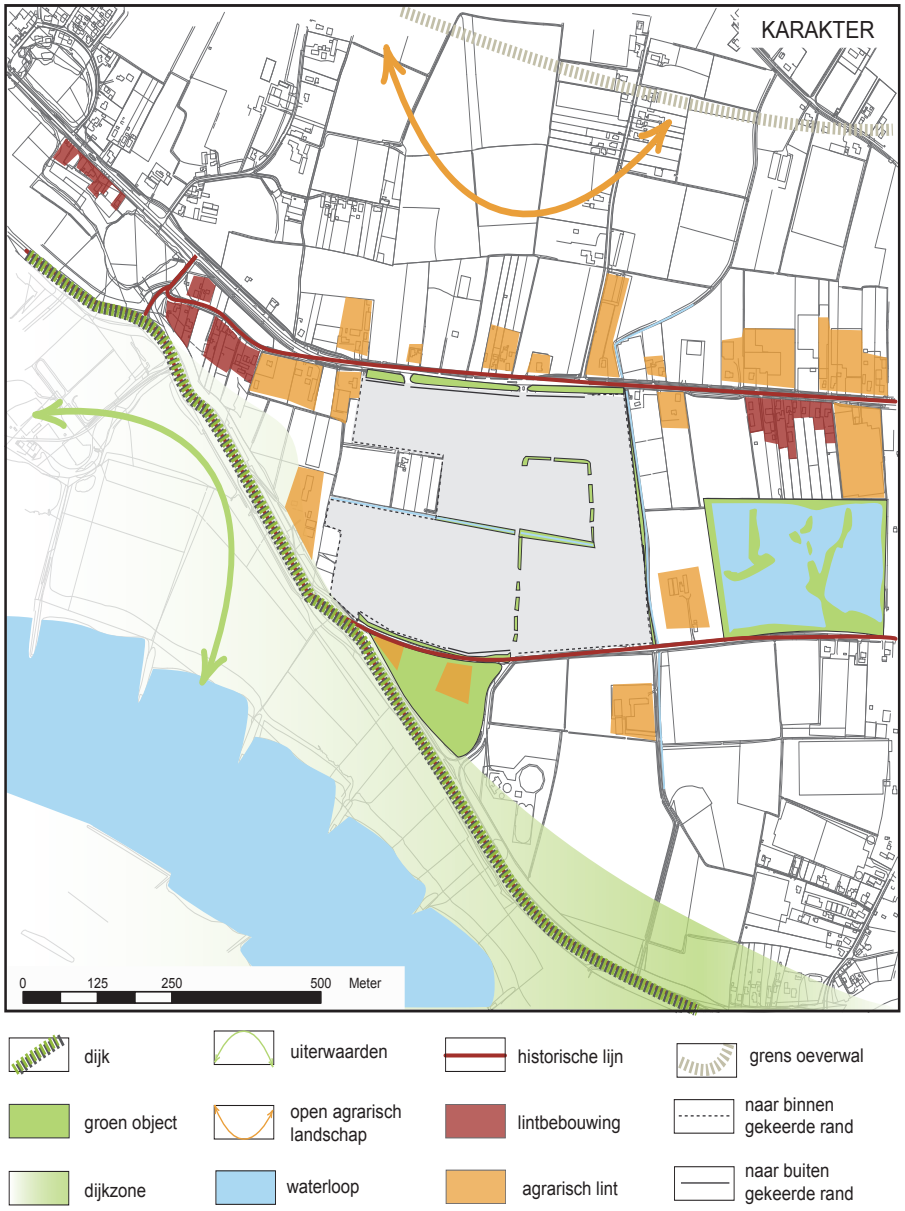
2.9 Groenstructuur Bedrijventerrein Bemmel/Gendt

2.9.1 Karakteristiek

Het bedrijventerrein Bemmel/Gendt is een gemengd lokaal bedrijventerrein gelegen aan de doorgaande ringweg door Lingewaard en ontsloten vanaf de Langstraat. Dit bedrijventerrein ligt als het ware ingeklemd tussen de ringweg en de dijkzone van de Waal.

2.9.2 Huidige groenstructuur

Het bedrijventerrein wordt omsloten door een groene rand van de dijkzone en agrarische percelen. Het groen bestaat voornamelijk uit grasranden als omkadering van percelen en een gefragmenteerde boombeplanting in de Willem Alexanderstraat, Henri Dunantstraat, Biezenkamp en Nijverheidsweg. Aan de oostzijde wordt het terrein begrensd door een waterloop. Halverwege het bedrijventerrein loopt een tweede sloot, in oost-westelijke richting. Deze waterloop vormt slechts een zeer smalle groene zone over een beperkt tracé.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergang
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- particuliere boom/ boomgroepen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- ontwikkeling park/ ecologische zone

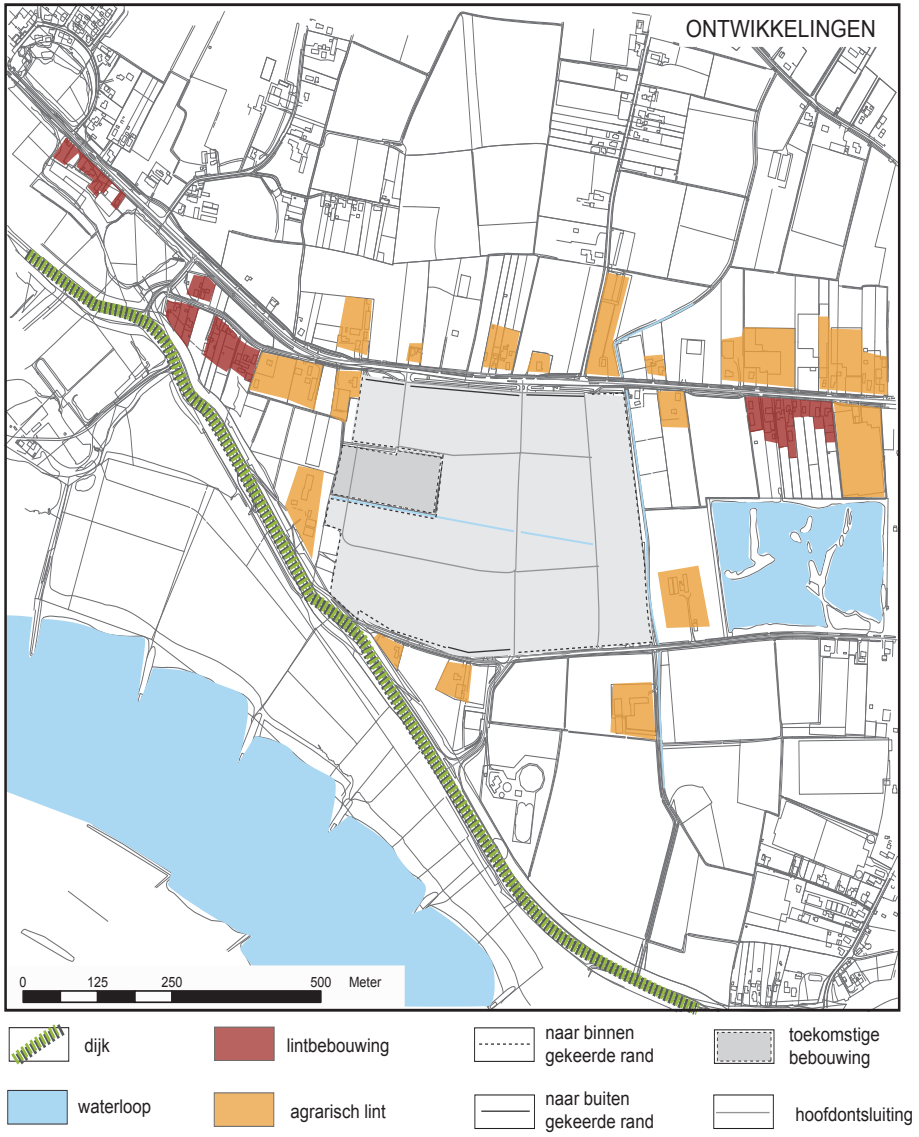
opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**HUIDIGE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bedrijventerrein Bemmel/ Gendt**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.9.3 Ontwikkelingen

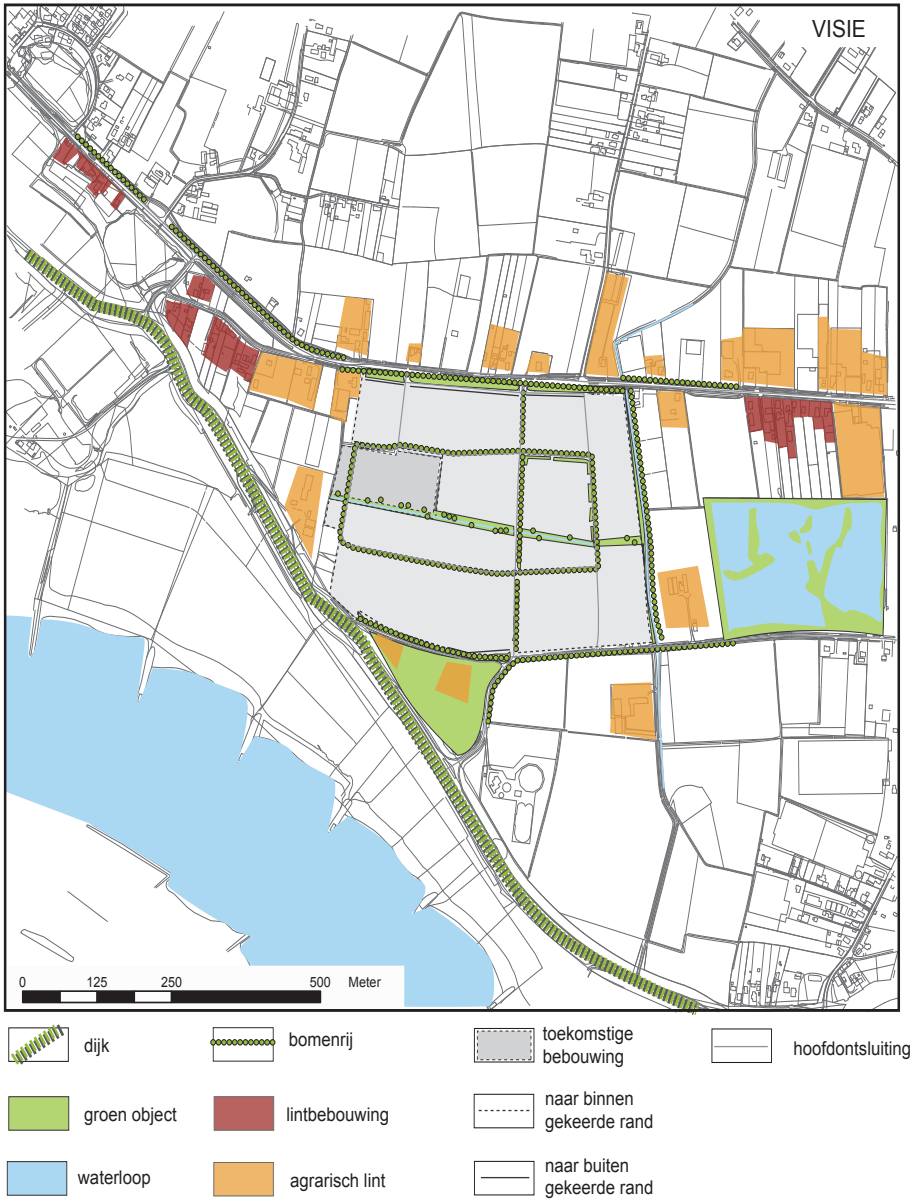
Vanuit de Structuurvisie Plus is bepaald dat een beperkte uitbereiding van het bedrijventerrein noodzakelijk is ten behoeve van lokale bedrijven. Aan de westzijde van het bedrijventerrein zijn voor deze uitbreiding enkele percelen beschikbaar. Op deze manier blijft de uitbreiding binnen de contour van het huidige terrein en wordt voorkomen dat een deel aan het terrein “wordt aangeplakt.” Deze uitbreiding wordt gecombineerd met een uitbreiding van de ontsluitingsstructuur. Daarnaast is meer aandacht nodig voor het vasthouden van water, onder meer door het verminderen van het percentage verharding bij de inrichting van de verschillende percelen.

2.9.4 Gewenste boom- en groenstructuur

Om het bedrijventerrein beter binnen de omgeving in te passen is een groene inpassing noodzakelijk. Met name de oostzijde en bij de uitbreiding aan de westzijde van het terrein is een betere groen inpassing gewenst. Aan de oostzijde kan een smalle ecologische groene zone worden gekoppeld aan de waterloop. De nieuwe uitbreiding wordt gecombineerd met een nieuwe ontsluitingslus voorzien van doorgaande boomstructuur. Bovendien wordt de uitbreiding gecombineerd met een vergroting van de groene zone rond de oost west gerichte waterloop. Waar de Henri Dunantstraat een groene geleiding in noord zuid richting verzorgt, geeft de groenzone bij de waterloop een zonering in oost westelijke richting.

De doorgaande boombeplanting aan de Langstraat zorgt voor een afscherming aan de noordzijde. De grasstroken langs de percelen geven de straten een duidelijke groene begeleiding en blijven gehandhaafd.

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd groenstructuur
- gewenste hoofd groenstructuur
- huidige neven groenstructuur
- gewenste neven groenstructuur
- particulier groen
- hoofd boomstructuur
- neven boomstructuur
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE GROENSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bedrijventerrein Bemmel/ Gendt**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Legenda

- ondergrond (GBKN)
- bijzondere elementen
- opvallende groenobjecten
- betuwelijn
- dijk
- water
- watergangen
- nieuwe ontwikkelingen
- huidige hoofd boomstructuur
- huidige neven boomstructuur
- gewenste hoofd boomstructuur
- gewenste neven boomstructuur
- particuliere bomen
- hoofd groenstructuur
- neven groenstructuur
- particulier groen
- versterken agrarisch lint
- ontwikkeling park/ ecologische zone

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**GEWENSTE BOOMSTRUCTUUR**
onderwerp	**Bedrijventerrein Bemmel/ Gendt**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

2.9.5 Verbetervoorstellen

1. Ontwikkelen groene ecologische zone langs oostelijke waterloop.
2. Ontwikkelen boomstructuur gekoppeld aan de nieuwe ontsluitingslus.
3. Ontwikkelen verbrede groene zone langs oost west georiënteerde sloot.
4. Ontwikkelen doorgaande bomenrij langs de Langstraat.

1. Ontwikkelen groene ecologische zone langs oostelijke waterloop

Aan de oostzijde van het bedrijventerrein ligt een waterloop waaraan ecologische waarden kunnen worden gekoppeld. Met de ontwikkeling van deze ecologische zone kan aansluiting worden gezocht bij de waterplas langs Galgendaal en de dijkzone.

2. Ontwikkelen boomstructuur langs nieuwe ontsluitingslus

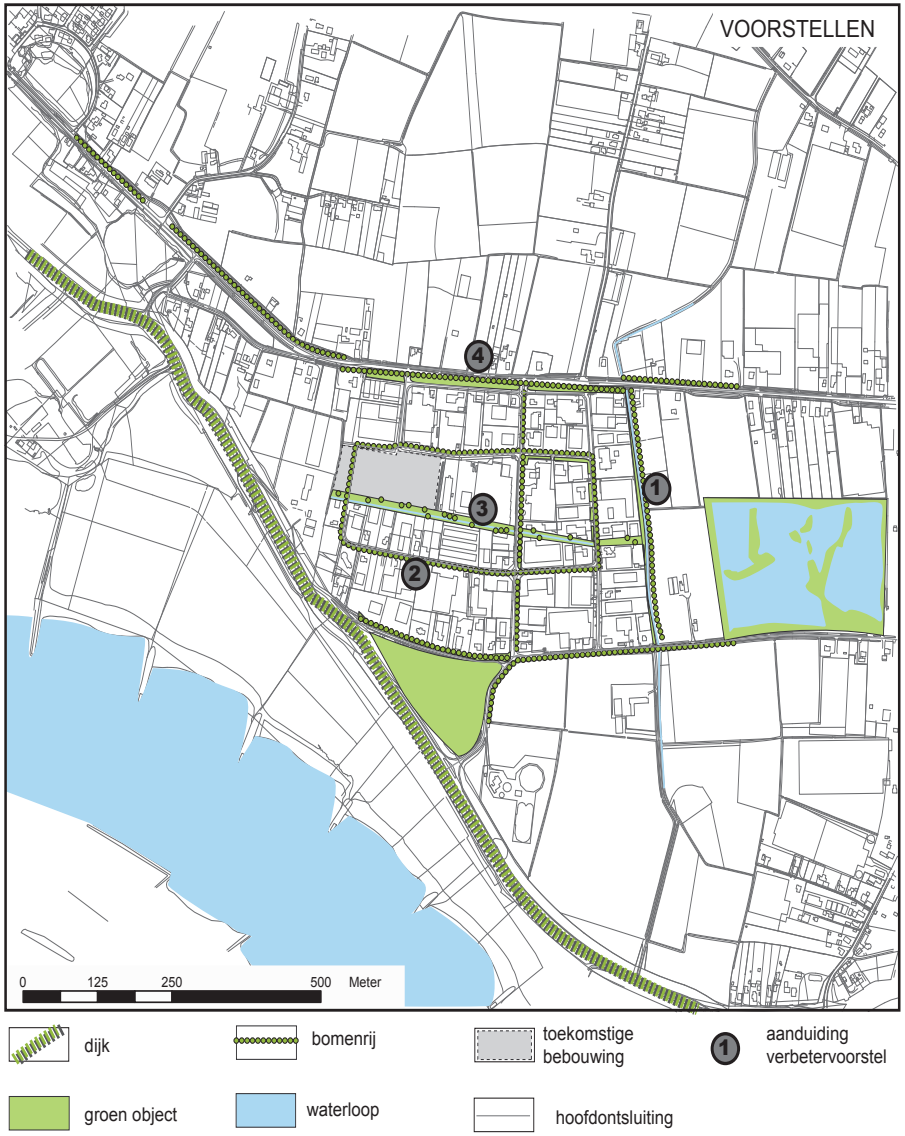
Hoewel het nog niet vaststaat hoe de ontsluiting van het bedrijventerrein naar aanleiding van de uitbreiding wordt aangepast, is het gewenst langs deze ontsluiting een boomstructuur te ontwikkelen. Hiermee wordt de ontsluiting benadrukt en ontstaat een verbetering van de groenstructuur op het bedrijventerrein. In de kaart ‘ Voorstellen’ is hiervoor een mogelijkheid gegeven.

3. Ontwikkelen verbrede groene zone langs oost west georiënteerde sloot.

Midden op het bedrijventerrein ligt een sloot met op enkele plaatsen ruimte voor de ontwikkeling van een groen- en boomstructuur. Ook deze ontwikkeling draagt bij aan het verbeteren van de groenstructuur op het bedrijventerrein.

4. Ontwikkelen doorgaande bomenrij langs de Langstraat

Net zoals bij de kernen van Lingewaard wordt bij het bedrijventerrein de ringontsluiting van de gemeente benadrukt met bomen. Voor een deel is deze boombeplanting al aanwezig. Op ander plaatsen moet de beplanting nog toegevoegd worden in solitaire of een bomenrij.

3 GROENBELEID

Groen wordt steeds belangrijker in onze drukke samenleving. Investeren in groen is dan ook noodzakelijk en leidt zowel direct als indirect tot aanzienlijke besparingen op kosten voor gezondheidszorg, veiligheid, wonen en recreatie. Enkele voorbeelden waaruit blijkt wat groen voor mensen doet zijn hier weergegeven:

- Toenemende bestedingen in en rond natuurgebieden leiden tot een sterke groei van de toeristisch-recreatieve sector.
- Een woonomgeving waarin groen en water gecombineerd worden, verhoogd de waarde van onroerend goed. Niet alleen gunstig voor woningbezitters, maar bijvoorbeeld ook voor gemeenten, projectontwikkelaars en woningcorporaties.
- Een groene werkomgeving leidt tot minder ziekteverzuim, tot een grotere inzet en inventiviteit van werknemers, dus tot meer arbeidsvreugde en meer productiviteit. Dit betekent uiteindelijk minder druk op de sociale fondsen.
- Uitzicht op een groene omgeving in bijvoorbeeld een zieken- of verpleeghuis versnelt het herstelproces (dus minder ligdagen) en doet het gebruik van pijnstillers afnemen. Dit kan een aanzienlijke kostenbesparing betekenen.
- Groen in de woonomgeving maakt wandelen, fietsen en hardlopen aantrekkelijk. En lichaamsbeweging is gezond! Gezonde mensen doen minder vaak een beroep op de gezondheidszorg.
- In een uitnodigende woonomgeving waarin groen en water gecombineerd zijn, voelen burgers zich verantwoordelijker voor en meer betrokken bij hun omgeving. Zij werken mee aan het onderhoud van hun woonomgeving, wat weer tot minder vandalisme leidt.

(bron: www.groenforumnederland.nl)

De gemeente Lingewaard heeft met het vastleggen van de visie op de groenstructuur een begin gemaakt om het groen in de gemeente meer kwaliteit te geven. Het vastleggen is echter nog geen garantie voor het zorgvuldig omgaan, realiseren en in stand houden van een duurzame en karakteristieke groenstructuur. In het hoofdstuk Groenbeleid wordt daarom voor beleidsthema's die een directe relatie hebben met het openbaar groen omschreven welke visie de gemeente op dit thema heeft en welke acties nodig zijn om dit beleid uit te voeren.

De thema's die in dit hoofdstuk behandeld worden zijn:

- Zonering kwaliteitsniveaus
- Gewenste streefbeelden en richtlijnen
- Beheer van het openbaar groen
- Afstoten van openbaar groen

In onderstaande paragrafen wordt de koers beschreven die de gemeente inzet. Daarnaast wordt duidelijkheid gegeven naar bestuur, gemeentelijke organisatie en burgers wat deze koers voor gevolgen heeft voor het openbaar groen.

Het park rondom het gemeentehuis heeft een Esthetisch kwaliteitsniveau

Woonstraten hebben het kwaliteitsniveau Economisch

De randen naar het buitengebied hebben kwaliteitsniveau Ecologisch

3.1 Zonering kwaliteitsniveaus

Zo verschillend als de samenleving is, zo divers is ook de mening over een schoon, verzorgd en een acceptabel beeld. Doorgaans wordt de kwaliteitsnorm ‘goed’ of ‘onvoldoende’ afgelezen aan storende factoren zoals de mate van voorkomen van blad, zwerfvuil, onkruid, overhangende takken en versleten of open plekken. Deze beoordeling heeft eveneens te maken met de plaats en het soort groen. Zo wordt in een natuurlijk bosje eerder een kruidenvegetatie getolereerd dan in een rozenperk. In de winkelcentra, nabij de markt, op de begraafplaats en in de omgeving van verzorgingscentra kunnen eerder klachten worden verwacht dan in een natuurlijker gebied in de dorpsrand. Op dit moment wordt daar ten aanzien van het beheer geen bewust en planmatig onderscheid in gemaakt.

3.1.1 Toelichting verschillen in zonering

Middels zonering is voor elke plek binnen een kern of wijk aangegeven op welk niveau het onderhoud van het groen moet plaatsvinden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in 3 kwaliteitsniveaus (Esthetisch - Economisch - Ecologisch). Het onderhoudsniveau economisch komt overeen met het huidige groenbeheer. De keuze voor de aangegeven zonering van kwaliteitsniveaus is ingegeven door een groot aantal verschillende afwegingen, waarvan de onderstaande de meeste betekenis hebben voor de indeling:

- Bij gebieden welke een representatieve uitstraling dienen te hebben, wordt het openbaar groen op een esthetisch niveau onderhouden, bijvoorbeeld dorpsentrees, wijkentrees en ontsluitingswegen.
- Bij een hogere gebruiksdruk wordt het openbaar groen op een esthetisch niveau onderhouden, bijvoorbeeld centrumgebieden en hoofdverkeerswegen, terwijl bij een lagere gebruiksdruk gezocht kan worden naar mogelijkheden voor een ecologisch niveau, bijvoorbeeld parken en bermen.
- Daar waar het openbaar groen een voorbeeldfunctie vervult, wordt het op een esthetisch niveau onderhouden, bijvoorbeeld nabij scholen en openbare gebouwen; dit geldt met name voor het ruimen van zwerfvuil; randen of delen van dergelijke terreinen kunnen een meer economisch of ecologisch karakter hebben.
- Bij een directe relatie met het landelijk gebied wordt er op een ecologisch niveau onderhouden om zo een overgang naar het landschap te creëren en de ecologische waarden te verhogen, bijvoorbeeld dorpsranden en beplanting rond sportvelden.

Kwaliteitsniveau		
Esthetisch	gericht op het behouden van de maximaal esthetische en architectonische waarde met een optimaal verzorgd beeld en het uitsluiten van afwijkingen en natuurlijke processen	dorpscentra, begraafplaatsen en bijzondere locaties*
Economisch	gericht op het behalen van maximaal rendement tegen minimale kosten waarbij een net beeld ontstaat en afwijkingen en natuurlijke processen kunnen voorkomen.	woon- en werkomgeving
Ecologisch	gericht op ecologisch en landschappelijk beheer met een maximaal haalbaar resultaat, waarbij het doel is om voorwaarden te scheppen voor een zo hoog mogelijke natuurwaarde	randen om sportvelden, grotere groengebieden, wegen met een landelijk karakter, dorpsranden, buurtschappen in het buitengebied

* Onder bijzondere locaties wordt verstaan incidentele objecten waarop een accent wordt gelegd. Dit kan onder andere het geval zijn bij bepaalde entrees, kunstwerken, speelvoorzieningen of pleinen.

3.1.2 Uitgangspunten zonering

De zonering voor het openbaar groen binnen de bebouwde kom van Lingewaard zal bestaan uit drie verschillende kwaliteitsniveaus. Op de zoneringskaarten in bijlage 2 is per kern aangegeven waar zich welke kwaliteitsniveaus bevinden.

De ruimtelijke verdeling van kwaliteitsniveaus heeft consequenties voor het gewenste beeld, voor het technische beheer, de organisatie hiervan en de financiële middelen. Een goed voorbeeld is het knippen van hagen. In een gebied met kwaliteitsniveau Esthetisch is een strakke haag gewenst. Om te voorkomen dat deze uitstraling verdwijnt, moet de frequentie van knippen worden verhoogd. In een gebied met een Economisch kwaliteitsniveau is een minder strak beeld van de haag acceptabel en dus ook een lagere frequentie van knippen noodzakelijk. De verdeling van kwaliteitsniveaus heeft hiermee tot gevolg dat onderhoudsrondes met een rationele logistiek minder voorkomen.

De zonering van de kwaliteitsniveaus dient te worden verwerkt in de onderhoudsbestekken en onderhoudsbudgetten. De afweging tussen Esthetisch - Economisch - Ecologisch heeft uiteraard ook financiële consequenties. Indien de gekozen zonering binnen het huidige onderhoudsbudget gerealiseerd moet worden, heeft dit mogelijk als consequentie dat een hoger niveau in centrumgebieden ten koste gaat van een lagere onderhoudsfrequentie in de zones normaal of natuurgericht.

Conclusie
Door middel van de opgestelde zonering kwaliteitsniveaus zal de gemeente bewuster en planmatiger kunnen beheren, wat weer gevolgen heeft voor het gewenste beeld en de benodigde financiële middelen

3.2 Streefbeelden inrichting en beheer

3.2.1 Gerichte toepassing beheertypen per kwaliteitsniveau

Voor een praktische haalbaarheid van de zonering dient het sortiment en beheertype afgestemd te zijn op het kwaliteitsniveau van het groenbeheer. Zo zal cultuurlijk groen in een Ecologisch kwaliteitsniveau worden omgevormd tot groen met een meer natuurlijke uitstraling en samenstelling, waarin kruiden als vanzelfsprekend worden ervaren. In een Esthetisch kwaliteitsniveau voldoet bosplantsoen niet aan de gewenste uitstraling.

In nevenstaande tabel zijn de gewenste beheertypen per kwaliteitsniveau aangegeven. Het gaat hierbij om richtlijnen waarbij de keuze voor een beheertype vooral is gebaseerd op de uitvoering van onderhoud in een kwaliteitsniveau binnen een bepaald budget. Wanneer het noodzakelijk is om andere beheertypen toe te passen is dit altijd mogelijk mits de reden hiervan goed gemotiveerd en budgettair onderbouwd wordt. Groenontwerpen dienen hiertoe voorzien te worden van een technische en financiele beheerparagraaf

3.2.2 Streefbeelden voor beheertypen

In elk kwaliteitsniveau heeft een beheertype een ander uiterlijk of andere functie. In bijlage 3 wordt per beheertype aangegeven waarvoor de beplanting gebruikt wordt en waarom er in bepaalde situaties wel of niet voor dit beheertype gekozen zal worden.

	Esthetisch	Economisch	Ecologisch
BOMEN			
Bomen	X	X	X
Bomen gekandelaberd	X		
Bomen geknot	X		X
Bomen geschoren	X		
Bomen geleid	X		
GROVE BEPLANTING			
Loofbos			X
Grove beplanting		X	X
HEESTERS EN BOTANISCHE ROZEN			
Bodembedekkende heesters	X	X	
Half opgaande heesters	X	X	
Opgaande heesters	X	X	
Bodembedekkende bloemheesters	X	X	
Half opgaande bloemheesters	X	X	
Opgaande bloemheesters	X	X	
VASTE PLANTEN EN BLOEMPERKEN			
Niet bodembedekkende vaste planten	X		
Bodembedekkende vaste planten	X		
Overige vaste planten en bloemperken	X		
HAGEN			
Lijnhaag	X	X	
Blokhaag	X	X	
Losse haag		X	X
GRAS			
Gazon	X	X	
Ruw gras			X
Kruidengras		X	X
Wadi	X	X	X
Graskanten	X	X	
WATER			
Oeverzone	X	X	X
Watervoerende sloot		X	X
Greppel		X	X
Vijver	X	X	
Poel			X
Plasdras		X	X
Rietkraag		X	X

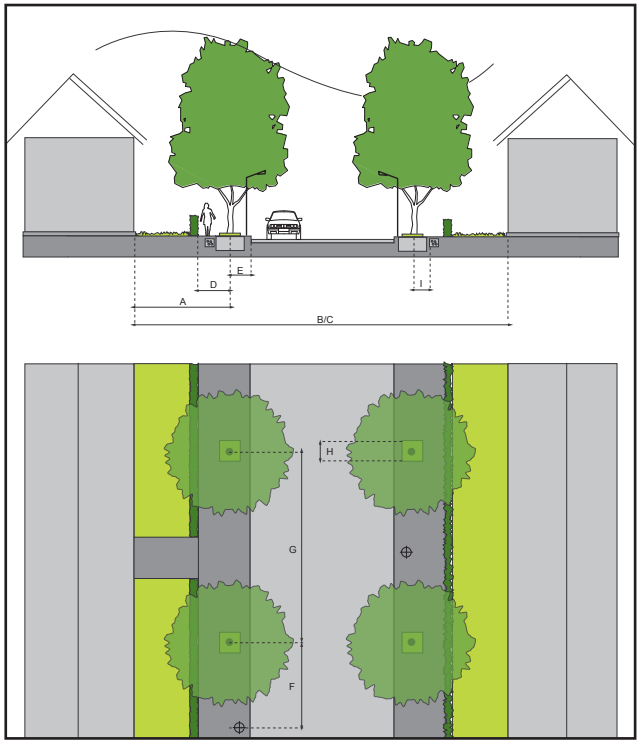
3.2.3 Richtlijnen voor aanplant

Door middel van algemene richtlijnen wordt voor de beheertypen aangegeven welke ruimte een bepaald beheertype boven- en/of ondergronds nodig heeft en wat de afstand is tot bijvoorbeeld een fietspad of rijbaan.

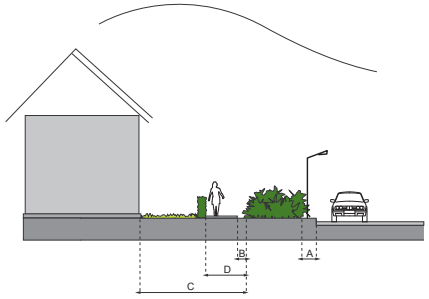
Net als bij het toepassen van de beheertypen in een kwaliteitsniveau geldt ook bij deze richtlijnen voor aanplant dat het gaat om gewenste afmetingen. Indien noodzakelijk kan hiervan worden afgeweken mits dit goed wordt onderbouwd en gemotiveerd.

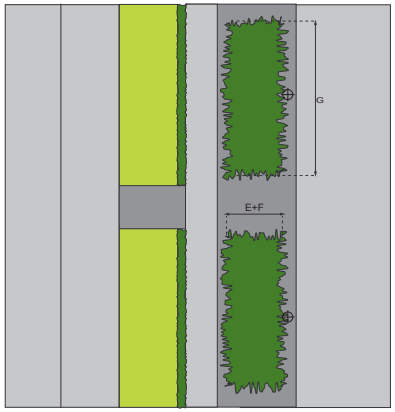
Bomen

	richtlijn	Boomgrootte 1e	2e	3e	eenheid
	bovengrondse ruimte				
A	minimale afstand tot gebouw/gevel	10	7.5	4	m1
B	minimale breedte straatprofiel voor één rij • uitgaande van bovengrondse maat van gevel tot gevel; • deze afstand is twee maal de minimale afstand van boom tot gevel	20	15	8	m1
C	minimale breedte straatprofiel voor twee rijen • uitgaande van bovengrondse maat van gevel tot gevel; • maat is berekend op basis van twee maal afstand tot gevel en minimale tussenmaat (bij driehoeksverband)	25	19	10	m1
D	minimale afstand tot kavelgrens • wettelijke minimale maat is voor gemeentelijke bomen niet gedefinieerd; gegeven maat is een gemeentelijke richtlijn • bij aanplant nabij achtertuinen zal rekening gehouden moeten worden met de schaduwwerking van bomen	2	2	1	m1
E	minimale afstand tot rijbaan • tevens afhankelijk van opkroonhoogte	2	2	2	m1
F	minimale afstand tot openbare verlichting • uitgezonderd situaties waarbij de onderzijde van de kronen zich boven de armatuur bevindt	6	4	3	m1
G	minimale onderlinge afstand • afstand in de rij, gebaseerd op uitgroeimogelijkheden tot natuurlijke habitus	10	8	6	m1
H	minimale boomspiegel bij standplaats in verharding	4	2.25	1	m2
	ondergrondse ruimte				
	minimale afstand tot kabels en leidingen ▪ richtlijn is gebaseerd op behoud van een acceptabel en veilig wortelgestel wanneer een sleuf gegraven wordt ten behoeve van kabels en leidingen. ▪ geldt niet voor bijzondere kabels en leidingen zoals hoogspanningstracés en transportleidingen	4.5	2.5	1.5	m1
	minimale hoeveelheid doorwortelbaar volume ▪ afhankelijk van de te verwachten levensduur en de ruimte die de boom ondergronds nog heeft buiten het plantgat. Bijvoorbeeld in beplantingsvak of voortuin.	20	10	8	m3
	doorrijhoogtes				
	stadsautowegen		5		m1
	overige wegen binnen bebouwde kom		5		m1
	fiets/ voetpaden		3		m1
	parkeerplaatsen		4		m1

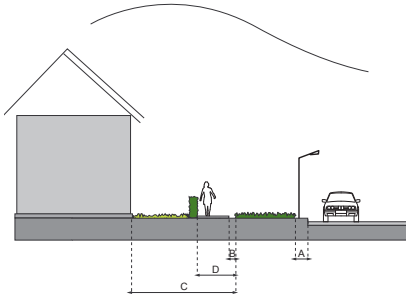

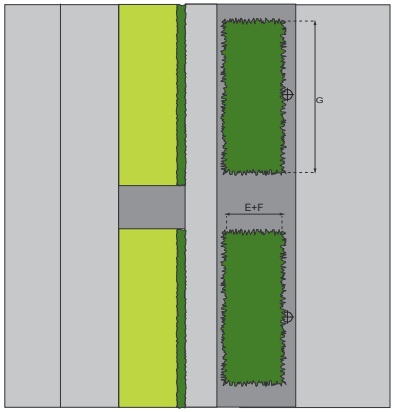
Richtlijnen voor aanplant van bomen

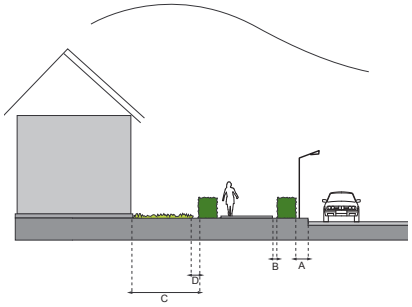

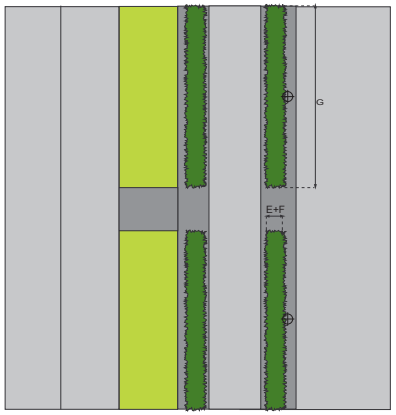
Richtlijnen voor aanplant van opgaande heesters

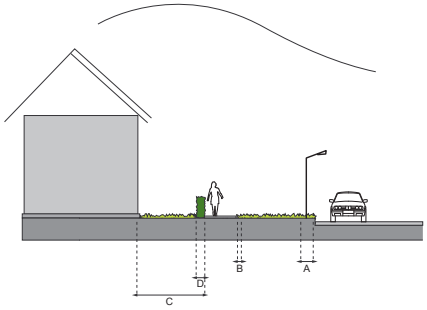

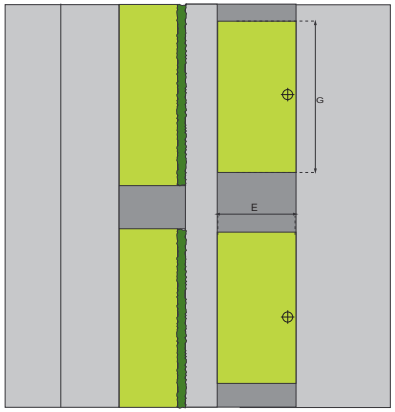
Richtlijnen voor aanplant van bedembe-dekkende heesters

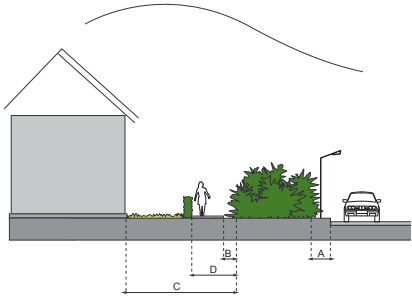
Richtlijnen voor aanplant van hagen

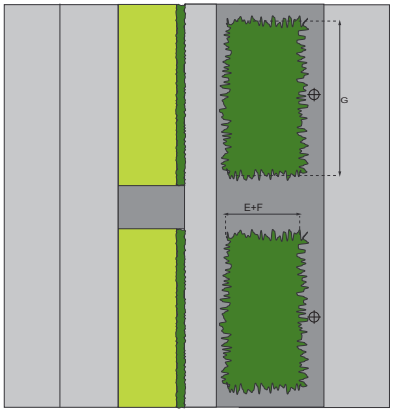

Richtlijnen voor aanplant gras

Beplantingen		*grove beplanting*	*heesters en botanische rozen*	*vaste planten en bloemperken*	*hagen*	*gras*
	bovengrondse ruimte					
A	minimale afstand tot rijbaan	2m	1m	nvt	0.3m	nvt
	▪ gemeten vanaf de rand van het plantvak ▪ om beschadiging en overlast door overhangende takken te beperken					
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	2m	0.5m	nvt	0.3m	nvt
	▪ gemeten vanaf de rand van het plantvak ▪ om beschadiging en overlast door overhangende takken te beperken					
C	minimale afstand tot gevel	1m	nvt	nvt	0.5m	nvt
	▪ gemeten vanaf de rand van het plantvak ▪ in verband met het onderhoud van hagen is het niet wenselijk een haag tot aan de gevel te planten ▪ in verband met opdruk van fundering door grove beplanting is het niet wenselijk deze aan te brengen dicht langs een gevel					
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt	nvt	nvt	0.5m	nvt
	▪ gemeten vanaf de rand van het plantvak ▪ in verband met het onderhoud van hagen is het niet wenselijk een haag tot op de kavelgrens te planten					
E	minimale vakbreedte/ lengte	3m	1m	0.5m	0.75m	3m
	▪ voor een kwalitatief goed plantvak is het noodzakelijk een minimale vakbreedte aan te houden waardoor de beplanting voldoende ruimte heeft om zich te ontwikkelen					
F	maximale vakbreedte/lengte	nvt	20m	10m	10m	nvt
	▪ om het plantvak beheerbaar te houden is een maximale vakbreedte bepaald ▪ daarnaast wordt op deze manier voorkomen dat een uniform geheel ontstaat					
G	minimale oppervlakte	50m2	10m2	5m2	Nvt	50m2
	▪ voor een kwalitatief goed plantvak is het noodzakelijk een minimale vakbreedte aan te houden waardoor de beplanting voldoende ruimte heeft om zich te ontwikkelen					
H	**maximale oppervlakte**	**nvt**	**200m2**	**50.m2**	**nvt**	**2000m2**
	▪ om het plantvak beheerbaar te houden is een maximaal oppervlakte bepaald. Wanneer toch een groter plantvak gewenst is moet afgewogen worden of dit beheertype daar wel het juiste voor is.					
	ondergrondse ruimte					
	minimale doorwortelbare ruimte ▪ onder deze doorwortelbare ruimte moet wel een waterdoorlatende laag aanwezig zijn, om overtollig water af te voeren	1m	0.5m	0.5m	0.5m	0.m

Richtlijnen voor aanplant grove beplanting

3.3 Beheer van het openbaar groen

Bij het beheer van de openbare groen wordt al snel gedacht aan het daadwerkelijke onderhoud van plantsoenen en bomen. Voorafgaand aan dit onderhoud dient echter een visie te worden opgesteld waarbij concrete afwegingen noodzakelijk zijn over de wijze waarop de openbare ruimte onderhouden wordt en volgens welke eisen de uitvoering moet plaatsvinden.

Onderwerpen die voor de gemeente Lingewaard belangrijk zijn, zijn het al dan niet gebruiken van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen in de openbare ruimte en de wijze van aanbesteding van het uit te voeren onderhoud.

3.3.1 Gebruik chemische onkruidbestrijding

De gemeente Lingewaard gebruikt in de openbare ruimte chemische onkruidbestrijding om het netheidsniveau op een basiskwaliteit te behouden. Met chemische onkruidbestrijding wordt het gewenste beeld behaald met lagere kosten voor inzet van personeel en materieel. Binnen de gemeente vindt chemische onkruidbestrijding plaats in zowel beplanting als op verharding.

Steeds vaker klinkt de vraag of chemische bestrijding wel noodzakelijk is en langzaam maar zeker neemt de draagkracht onder burgers voor gebruik van deze middelen af. Mensen worden door allerlei organisaties aangezet tot nadenken over het milieu en hoe zij het milieu minder kunnen belasten. Ook de landelijke overheid heeft al diverse beperkingen opgelegd ten opzichte van het gebruik van chemische middelen. Nu is het aan de gemeente de discussie aan te gaan over de inzet van chemische middelen binnen de gemeente. Als overheidsinstelling heeft de gemeente hierbij een belangrijke voorbeeldfunctie en zal zij een standpunt moeten innemen over het al dan niet gebruiken van deze middelen.

Mechanische onkruidbestrijding als vervanging van chemische bestrijdingsmiddelen

Eén van de beperkingen vanuit de landelijke overheid is dat het vanaf 1 januari 2007 voor professionele gebruikers (zoals de gemeente Lingewaard) niet meer toegestaan is zonder meer chemische bestrijdingsmiddelen toe te passen op verharding. Voor het gebruiken van chemische bestrijdingsmiddelen zullen zij moeten werken volgens de Duurzaam Onkruidbeheer-methode (DOB-methode).

Bestrijding onkruid in beplanting

Voor het gebruiken van chemische middelen in beplanting moet verwacht worden dat ook dit binnenkort wordt verboden.
Het is daarom voor de gemeente noodzakelijk na te denken over, en beleid te ontwikkelen voor het vermindering/afschaffing van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Om dit te kunnen doen moet gericht gekeken worden naar het beeld dat de gemeente wil bereiken. De discussie gaat dan niet zozeer over het wel of niet gebruiken van chemische middelen, het gaat meer over welk beeld de gemeente acceptabel vindt. Geen gebruik maken van chemische bestrijdingsmiddelen leidt bij het gelijk blijven van het onderhoudsregime tot meer onkruid. De vraag is dus: moet de inrichting en het onderhoudsregime aangepast worden om het gewenste beeld, zoals omschreven in de Streefbeelden, te behalen. Voor beplanting in het esthetische en economische kwaliteitsniveau is dit zeker het geval.

Een eerste aanzet voor het verminderen van chemische bestrijdingsmiddelen kan door plantvakken op een andere manier in te richten. Hierdoor wordt onkruidgroei tegengegaan en is het onkruid wat toch ontstaat gemakkelijk en snel te verwijderen zonder gebruik van chemische middelen. Het omvormen

van beplanting zal in stappen moeten gebeuren. Nieuwe plantvakken of plantvakken die gerenoveerd worden, worden ingericht volgens onderstaande ontwerpcriteria. Voor het bestaande groen zal het huidige beheer (met zo min mogelijk chemische bestrijding) worden doorgezet tot renovatie plaatsvindt.

Richtlijnen die onkruidgroei tegengaan zijn:

- Gebruik van goed sluitende beplanting; In een goed gesloten plantvak komt minder licht op de ondergrond waardoor onkruiden niet kunnen ontkiemen.
- Toepassen van gazon in plaats van beplanting; In gazons wordt onkruid tot op zekere hoogte getolereerd.
- Toepassen van grote plantvakken in plaats van meerdere kleine; Kleinere plantvakken zijn gevoeliger voor doorlopen, vernieling of uitval van beplanting. Daardoor is het in grotere vakken eenvoudiger een goed sluitende beplanting te krijgen.

Bestrijding onkruid op verharding

Het bestrijden van onkruiden op verharding zal op termijn zoveel mogelijk gifvrij gebeuren door bijvoorbeeld borstelen, branden of gebruik te maken van heetwatermethode of biologische bestrijding. Voor slecht bereikbare plaatsen kan gebruik gemaakt worden van een selectieve en specifieke chemische onkruidbestrijding. Wanneer biologisch afbreekbare middelen met een vergelijkbaar resultaat voorhanden zijn zullen deze de chemische middelen vervangen. Hiervoor is het noodzakelijk de ontwikkelingen op het gebied van biologische bestrijdingsmethoden kritisch te volgen. Evenals voor beplanting is het ook voor verharding noodzakelijk ontwerpcriteria op te stellen.

Selectief en specifiek gebruik van chemische onkruidbestrijding op verharding

Richtlijnen voor verharding:

- Gebruik maken van gesloten verharding; voegen zijn een goede voedingsbodem voor onkruiden. Een gesloten verharding maakt de kans op onkruiden kleiner
- Voegen afdichten; wanneer toch voegen aanwezig zijn, bijv. op vluchtheuvels, kunnen de voegen afgedicht worden waardoor onkruidgroei verminderd wordt.
- Voorkomen van ongebruikte verharding; verhardingen die niet gebruik worden zoals hoeken en verharding buiten looplijnen zijn gevoeliger voor onkruid groei dan verhardingen die regelmatig gebruikt worden.
- Beperkt toepassen van obstakels; Obstakels zijn een goede kiemplaats voor onkruid. Ze sluiten vaak niet helemaal aan de omliggende verharding waardoor kieren ontstaan die zeer gewild zijn bij onkruiden.

3.3.2 Wijze van aanbesteding

Tot op heden wordt het onderhoud van het openbaar groen uitgevoerd door de eigen dienst en deels op regiebasis door het werkvoorzieningschap en derden. In de toekomst zal het onderhoud steeds meer uitgevoerd worden op basis van bestekken. Voor alle aanbestedingen is betrouwbaarheid, professionaliteit en degelijkheid belangrijk. Bij de aanbesteding van het groenonderhoud moet ook de visie van de gemeente duidelijk aanwezig zijn, zodat de kwaliteit en ontwikkeling van de beplanting gedurende lange tijd gewaarborgd is.

Omdat de kwaliteit van het groenonderhoud sterk bepalend is voor de ontwikkeling van een duurzame groenstructuur is het noodzakelijk dat de gemeente voorafgaand aan het uitbesteden uitgangspunten hiervoor opstelt. Hierin legt de gemeente de lange termijn visie voor het groenonderhoud vast en worden eisen opgesteld waaraan de uitvoerende partij moet voldoen om het groenonderhoud goed te kunnen uitvoeren. De uitgangspunten zien er als volgt uit.

Langlopende contracten
Door het groenonderhoud voor een langere periode door één partij uit te laten voeren wordt het eenvoudiger de opgestelde visie na te streven en krijgt de uitvoerder meer gevoel van betrokkenheid bij het aanwezige groen. Daarnaast geven langlopende contracten de gemeente meer zekerheid in prijs en ontstaat er een vertrouwensrelatie met de uitvoerende partij.

Continuïteit in uitvoering
Zoals hiervoor ook al is aangegeven is het voor het ontwikkelen van een duurzame groenstructuur noodzakelijk om het groenonderhoud consequent en constant uit te voeren. Een goed voorbeeld hiervan is het dunnen van grove beplanting (bosplantsoen) om zo een goede samenstelling te krijgen van struiken en boomvormers. Wanneer dit dunnen niet consequent plaats vindt, heeft dit directe gevolgen voor het gewenste eindbeeld.

Concurrerende prijs
Wanneer de gemeente meerdere partijen uitnodigt om een prijs op te stellen voor het groenonderhoud, wordt het mogelijk te kiezen voor de partij die de beste prijs/ kwaliteitsverhouding biedt. In de volgende paragraaf wordt hier nader op ingegaan.

Professionaliteit van de uitvoerder
Om het groen te ontwikkelen tot een duurzame groenstructuur moet verwacht kunnen worden dat de uitvoerder van het onderhoud beschikt over voldoende vakkennis om te bepalen wat juist is voor de ontwikkeling van het groen. Daarnaast dient gewerkt te worden met professioneel, degelijk en verzorgd materieel, wat op een juiste manier gebruikt wordt. Voor specifieke opdrachten zal de gemeente van de uitvoerende partij vragen om gespecialiseerde kennis voor de uitvoering van deze werkzaamheden.

Meedenken van uitvoerder bij groenonderhoud
De uitvoerder is door het regelmatige onderhoud sterk betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte. Hierdoor kan deze eenvoudig aangeven aan de gemeente waar zich in het groen knelpunten bevinden. Het betreft bijvoorbeeld plaatsen waar een plantsoort niet aanslaat of waar omgevormd moet worden zodat de beplanting beter voldoet aan de gevraagde functie. Daarnaast vinden regelmatig nieuwe ontwikkelingen plaats als het gaat om groenonderhoud. Door als gemeente samen met de uitvoerende partij na te denken over deze veranderingen is het makkelijker om groenonderhoud aan te passen aan deze nieuwe wensen en eisen.

Aanbesteding van het groenonderhoud
De daadwerkelijke aanbesteding zal plaatsvinden volgens het Europees aanbestedingsbeleid waarbij alle aanbestedingsreglementen gebonden zijn aan de Europese richtlijnen. Binnen de Europese richtlijnen wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën: werken, diensten en leveringen. Voor elke categorie is een drempelbedrag vastgesteld. Bij een geraamde waarde boven deze drempelwaarde moet openbaar worden aanbesteed. Een uitzondering hierop vormt het groenonderhoud. Dit valt onder de zogenaamde B-diensten waarop de drempelwaarden niet van toepassing zijn. Dit betekent dat voor opdrachten in het groenonderhoud, ongeacht de omvang van het werk, onderhands kan worden aanbesteed mits dit achteraf wordt gepubliceerd in het Publicatieblad voor de Europese Unie. *(bron/ jurisprudentie o.a.: Vznr. Rb. Breda, 30 december 2004, LJN AS 3372)*

Het gunnen van het onderhoud kan plaatsvinden op basis van de laagst geboden prijs of op grond van een prijs/ kwaliteitsverhouding van de aanbieding. De zogenaamde EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving). Hierbij geeft de gemeente aan hoeveel waarde zij hechten aan eisen die in de opdracht zijn gesteld, door middel van een puntenbeoordeling. De gemeente kiest vervolgens op prijs en de van tevoren vastgestelde eisen/puntenbeoordeling welke partij het beste/ goedkoopste is en het onderhoud mag uitvoeren.

Deze manier van aanbesteden wijkt af van het gemeentelijke aanbestedingsbeleid, daarom zal de keuze voor een aanbestedingsmethode pas gemaakt worden in de voorbereiding van de aanbesteding van het betreffende bestek. De keuze om af te wijken van het gemeentelijke aanbestedingsbeleid wordt dan gemotiveerd.

Uitvoering van het groenonderhoud

Voor de uitvoering van het onderhoud wordt gebruik gemaakt van de RAW-bestekssystematiek. Hiervoor is het noodzakelijk dat de gemeente een duidelijke visie heeft op de kwaliteit van het openbaar groen en de areaalgegevens op orde heeft. Een bestekssystematiek kan vanuit twee methoden ontwikkeld worden:

- **Frequentiebestek** waarin alle werkzaamheden qua handeling, frequentie en bewerkingspercentage exact worden omschreven. Deze bestekssystematiek wordt vooral toegepast bij harde samenwerkingso vereenkomsten en voor het uitvoeren van specifieke werkzaamheden waarvoor beeldnormen niet toereikend of overbodig zijn.
- **Prestatie- en/of beeldnormen** waarin het beeld is opgenomen waaraan de openbare ruimte continu moet voldoen. Dit wordt omschreven door bijvoorbeeld een maximaal percentage onkruid en de maximale lengte van gazon. De prestatie en/of beeldnormen hebben als voordeel dat optimaal gebruik kan worden gemaakt van de kennis van de uitvoerende partij en dat tevens het toezicht eenvoudiger kan worden. Deze besteksvorm stelt hoge eisen aan de kwaliteit van de organisatie van de aannemer op het gebied van meedenkend en gekwalificeerd personeel en zelfcontrole. Landelijk worden beeldnormen en beeldbestekken steeds vaker toegepast met goede resultaten.

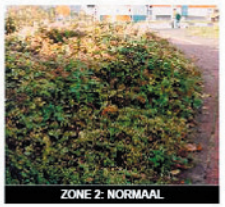
Naast deze twee besteksvormen is het ook mogelijk een combinatie van beide toe te passen waarbij bepaalde beheertypen op frequentie en andere op beeld worden omschreven.

BODEMBEDEKKENDE HEESTERS

Gesloten vakbeplanting van cultuurlijke, opgekweekte struiken met sierwaarde, niet hoger dan 0.75 meter. De plantensoorten en het beheer ervan zijn erop gericht dat de beplantingsvakken snel en duurzaam bedekt zijn.

ZONE 1: INTENSIEF

ZONE 2: NORMAAL

ZONE 3: EXTENSIEF

	ZONE 1: INTENSIEF	ZONE 2: NORMAAL	ZONE 3: EXTENSIEF
ONKRUIDBEHEERSING			
Periode waarin eisen worden gesteld aan: onkruidbeheersing	gehele jaar	gehele jaar	gehele jaar
Bedekking door onkruidbegroeiing (opp%)	20%	40%	Geen zode
Bedekking door resten onkruidbegroeiing (%)	10%	25%	-
Hoogte onkruidbegroeiing (m)	0,10	0,30	0,50
Verzamelde resten (hopen e.d.) mogen niet voorkomen	X	X	X
Chemische onkruidbestrijding	niet toegestaan	niet toegestaan	niet toegestaan
SNOEIEN			
Terugzetten beplanting machinaal (frequentie, bewerkingspercentage)	1 x 20%	1 x 20%	1 x 20%
Snede (scherp/rafelig)	Scherp	Scherp	Rafelig
Vrijgekomen materiaal verwijderen	X	X	X
RANDEN			
Periode waarin eisen worden gesteld aan: rand beplantingsvak	Groeiseizoen	Groeiseizoen	Groeiseizoen
Overgroeien buiten plantvak tot (m)	0,15	0,15	0,30
Snoeien binnen plantvak van 0,00 m tot (m)	0,15	0,30	0,50
RENOVEREN			
Renoveren oude beplanting (frequentie, bewerkingspercentage)	1 x 4%	1 x 4%	-

Voorbeeld van een normblad op basis van prestatie- en/of beeldnormen

De gemeente streeft naar een integrale manier van werken die ook terug dient te komen in de bestekken. Bijvoorbeeld door naast het groenonderhoud ook andere onderdelen van de openbare ruimte in de bestekken op te nemen. Hiervoor zal samenwerking moeten plaatsvinden met andere afdelingen binnen de gemeente. Deze manier van werken is aantrekkelijk vanwege de winst die de gemeente kan halen uit:

- één aanspreekpunt binnen de organisatie, dus geen lange communicatielijnen tussen verschillende afdelingen/ uitvoerders.
- één gedachte over de openbare ruimte
- geconcentreerd onderhoud in één werkronde
- minder vergaderingen, papierwerk

Conclusie	
Gebruik chemische onkruidbestrijding	
	Om tot een goede afweging te komen welke manier van onkruid bestrijden voor de gemeente het beste is zal de gemeente onderzoek uitvoeren naar kosten, werkmethodes en acceptatie.
Wijze van aanbesteding	
	Voor het ontwikkelen van een duurzame groenstructuur is het noodzakelijk dat de gemeente uitvoering geeft aan het Groenstructuurplan en plannen opstelt voor het groenonderhoud. Hiermee blijft het onderhoud op een constant niveau en krijgt de beplanting betere mogelijkheden om uit te groeien. Daarnaast is het opstellen van uitgangspunten bij aanbesteding belangrijk om aan te geven welke eisen de gemeente stelt aan de uitvoerende partij om het onderhoud goed uit te kunnen voeren.
	De meest gunstigste methode voor het gunnen van groenonderhoud is volgens de zogenaamde EMVI. De prijs/ kwaliteit verhouding die hierbij een rol speelt zorgt ervoor dat de gemeente de economisch meest voordelige partij de opdracht kan gunnen. Omdat deze manier van aanbesteden afwijkt van het huidige gemeentelijke aanbestedingsbeleid moet altijd gemotiveerd worden waarom voor een andere aanbestedingswijze is gekozen.

3.4 Afstoten openbaar groen

De gemeente krijgt regelmatig verzoeken van burgers voor de ingebruikname van gronden in de openbare ruimte. Het gaat dan in enkele gevallen om openbaar groen wat geen duidelijke functie heeft en in veel gevallen om gewone verzoeken voor tuinvergroting. Overhoeken of snippergroen zijn voor de gemeente onrendabel en moeilijk te onderhouden omdat de oppervlakte klein is en het groen maar een beperkte bijdrage levert aan het beeld. Verkoop van overhoeken of snippergroen heeft voor de gemeente de volgende voordelen:

- verminderen onderhoudskosten
- eenmalige extra inkomsten
- geen kosten voor handhaving van oneigenlijk gebruik

3.4.1 Criteria voor uitgifte

Om te bepalen of de gronden uitgegeven mogen worden gebruikt de gemeente beleidsregels met een negatieve criteria lijst. Aan de hand van deze criterialijst wordt beoordeeld of een aanvraag in aanmerking komt voor uitgifte. Wanneer een aanvraag voldoet aan één van de criteria zal *niet* tot uitgifte worden overgegaan.

In de negatieve criterialijst wordt bij de punten 3 tot en met 6 en bij punt 11 een criterium gegeven voor functies van openbaar groen. Deze functies zijn ook opgenomen in de hoofd- en nevenstructuur van de vastgestelde groenstructuur waardoor deze punten vervangen kunnen worden door het criteria: **Het openbaar groen mag niet uitgegeven worden als de grond onderdeel uitmaakt van de hoofd- en nevenstructuur van het geldende groenstructuurplan.**

3.4.2 Actief/passief uitgiftebeleid

Het uitgiftebeleid kan op twee manieren uitgevoerd worden, actief en passief. Bij een actief uitgiftebeleid probeert de gemeente zo snel mogelijk groenobjecten aan burgers uit te geven. Burgers die in aanmerking komen voor aankoop van openbaar groen dat grenst aan hun eigendom worden benaderd en gevraagd of zij interesse hebben deze grond te kopen. Bij een passief uitgiftebeleid zal de gemeente geen actie ondernemen om het voornemen tot uitgifte bekend te maken. De gemeente zal afwachten tot burgers zelf met verzoeken komen voor uitgifte.

	Voordelen	Nadelen
Actief beleid	▪ Binnen korte tijd wordt duidelijk welke groenobjecten verkocht worden	▪ Arbeidsintensief omdat alle aanvragen gelijktijdig binnen komen. ▪ Afschrikken van burgers door de actieve benadering
Passief beleid	▪ Door de verspreiding van de aanvragen is het voor de gemeente minder arbeidsintensief.	▪ Het initiatief gaat uit van de burgers waardoor het langer duurt voordat het gewenste resultaat is bereikt.

In de huidige situatie wordt uitgegaan van een passief uitgiftebeleid. In de toekomst blijft dit beleid gehandhaafd. Alleen bij reconstructies of herinrichtingen worden burgers actief benaderd met de vraag om gemeentelijk groen te kopen.

Het komt nu nog geregeld voor dat burgers gronden huren van de gemeente. Wanneer deze huurcontracten na afloop bij de gemeente terug komen zal de gemeente geen nieuw huurcontract aangaan en wordt de grond indien wenselijk te koop aangeboden.

Conclusie	
	Vanwege het vaststellen van het groenstructuurplan kunnen de criteria 3 t/m 6 en 11 van de negatieve criterialijst vervangen worden door: **Het openbaar groen mag niet uitgegeven worden als de grond onderdeel uitmaakt van de hoofd- en nevenstructuur van het geldende groenstructuurplan.**
	De gemeente gaat uit van een passief uitgiftebeleid en maakt alleen bij reconstructies of herinrichtingen gebruik van een actief uitgiftebeleid om burgers te benaderen.
	In de toekomst zullen geen nieuwe huurcontracten meer worden uitgegeven. Gronden die na verloop van het contract terug komen bij de gemeente zullen indien wenselijk te koop worden aangeboden.

4 BOOMBELEID

Bomen zijn van grote waarde voor de openbare ruimte. Bomenlanen langs ontsluitingswegen, knotbomen bij een watergang of solitaire bomen in gras dragen allemaal bij aan de kwaliteit van de buitenruimte.
Door hun omvang en groeiwijze kunnen (oude) bomen een imposante en indrukwekkende verschijning vormen. Het is daarom belangrijk de karakteristieke bomen in de gemeente te beschermen, zodat zij hun waardevolle rol kunnen behouden.

Het bomenbestand van de gemeente Lingewaard bestaat uit bomen in eigendom van de gemeente en bomen van derden zoals particulieren en andere overheden. De gemeente heeft ongeveer 20.000 bomen in eigendom en is als eigenaar verantwoordelijk voor het onderhoud en de veiligheid.

4.1 Boombeheer en boomveiligheid

De gemeente heeft als eigenaar van de bomen een zorgplicht voor haar bomen. Dit betekent dat de gemeente de bomen zodanig moet beheren en onderhouden dat geen nalatigheid kan worden verweten bij het ontstaan van schade. Wanneer schade door bomen ontstaat als gevolg van nalatigheid van de boomeigenaar, is er feitelijk sprake van een onrechtmatige daad. De eigenaar is aansprakelijk voor schade door bomen indien hij (verwijtbaar) onvoldoende zorg heeft besteed.

De zorgplicht bestaat uit drie delen. Allereerst de algemene zorgplicht waarin het reguliere onderhoud en de periodieke boomcontrole op zichtbare gebreken valt. De tweede zorgplicht is de verhoogde zorgplicht. Dit betekent dat op locaties met een verhoogde gevaarzetting minimaal 1x per jaar wordt gecontroleerd. De laatste is het nader onderzoek met de verplichting tot handelen bij constatering van een afwijking of verondersteld instabiliteitgevaar.

In de gemeente Lingewaard is een ‘grote bomenlijst’ beschikbaar waarop ca. 1500 bomen staan die 1x per 3 jaar volgens de VTA -methode worden gecontroleerd. De risicobomen op deze lijst worden jaarlijks gecontroleerd. Wanneer voorlieden van mening zijn dat een boom in aanmerking komt voor een boomcontrole wordt de boom op de ‘grote bomenlijst’ geplaatst en meegenomen in de controleronde.

Ondanks de aanwezige vakkennis is deze manier van werken niet sluitend en daardoor onvoldoende juridisch dekkend. De gemeente zal daarom inzetten op een volledige boomcontrole waarbij alle bomen in de gemeente in een tijdsbestek van 3 jaar worden gecontroleerd.

Na de inspectie en invoer van alle bomen wordt voor de grote en oudere bomen een inspectiecyclus opgezet waarbij deze bomen minimaal 1x per 3 jaar geïnspecteerd worden. Jongere bomen worden periodiek bezocht in verband met begeleidingssnoei waarbij gelijktijdig de inspectie wordt meegenomen. Bomen met een verhoogde zorgplicht worden jaarlijks bezocht.

Conclusie

Na inspectie en invoer van alle gemeentelijke bomen in de gemeente zal een inspectiecyclus worden opgezet waarbij alle bomen minimaal 1x per 3 jaar worden gecontroleerd. Jonge bomen vormen daarop een uitzondering.

4.2 Bescherming waardevolle bomen

Een belangrijke basis voor de bescherming van het bestaande boombestand is een degelijk beleid voor zowel gemeentelijke als particuliere bomen. De gemeente Lingewaard heeft voor de bescherming en instandhouding van het bestaande boombestand (zowel gemeentelijk als particulier) het kapbeleid opgenomen in de APV.

4.2.1 Evaluatie huidig kapbeleid

Binnen de bebouwde kom van Lingewaard is voor het kappen van loofbomen geen ontheffing van de Boswet nodig. Voor het kappen van een loofboom met een diameter groter dan 0.20m en een naaldboom met een diameter groter dan 0.40m op 1.30m hoogte, moet een kapvergunning worden aangevraagd. De gemeente heeft de mogelijkheid deze te weigeren op grond van de regels zoals die in Afdeling 3, artikel 4.3.3 weigeringsgronden van de APV zijn opgesteld. De vergunning kan in elk geval worden geweigerd op grond van:

- de natuurwaarde van de houtopstand;
- de landschappelijke waarde van de houtopstand;
- de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
- de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
- de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
- de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand;

Het college kan bij het weigeren of onder voorschriften verlenen van een vergunning tevens de boomwaarde als motivering hanteren. Het verwijst dan zoveel mogelijk naar gemeentelijke bestemmings-, groen-, bomen- of landschapsplannen.

Het huidige kapvergunningenbeleid is tijdrovend en kostbaar. Voor elke boom met een diameter groter dan 20 cm moet een kapvergunning aangevraagd worden. Dit vraagt veel inspanning van de medewerkers terwijl veel van de aanvragen gehonoreerd worden. De tijd die medewerkers nodig hebben om een boom te beoordelen wordt bij lange na niet gedekt door de legekosten. Daarnaast zijn de weigeringsgronden subjectief, waardoor een goede motivatie niet altijd mogelijk is. Een herziening van het kapvergunningenbeleid is dus noodzakelijk.

De overige drie bomen vallen vanaf dit moment onder verhoogde zorgplicht en worden extra gecontroleerd (foto btl advies)

oudere bomen worden 1x per 3 jaar gecontroleerd

Bij jonge bomen vindt noggeen boomcontrole plaats omdat regelmatig begeleiding en onderhoud plaatsvindt

4.2.2 Verbetering kapbeleid

Om het huidige kapbeleid te verbeteren heeft de gemeente verschillende mogelijkheden. Deze zijn hieronder in een tabel weergegeven.

Opties	Voordelen	Nadelen
Afschaffen kapvergunning	▪ Geen personele inzet nodig ▪ Kostenbesparing ▪ Optimale vrijheid burgers	▪ (Waardevolle) bomen en fraaie dorpsgezichten worden niet beschermd ▪ Algemeen belang kan lijden onder individuele wens burger
Huidig beleid doorzetten	▪ Individuele beoordeling	▪ Huidige onkosten blijven gehandhaafd ▪ Subjectieve weigeringsgronden
Huidig beleid, maar ondergrens verhogen	▪ Individuele beoordeling ▪ Minder kapvergunningen	▪ Waardevolle bomen met een kleinere diameter kunnen er door slippen ▪ Subjectieve weigeringsgronden ▪ huidige onkosten blijven gehandhaafd
Beoordeling op basis van objectieve beoordeling bijv. met. puntensysteem	▪ Individuele beoordeling ▪ Objectieve beoordeling ▪ Duidelijke onderbouwing ▪ Eenvoudig toetsbaar	▪ Eenmalige kosten voor opstellen systematiek ▪ Alle bomen dienen buiten getoetst te worden
Lijst waardevolle bomen (zowel solitair als boomstructuren en groepen)	▪ Weinig aanvragen leiden tot daadwerkelijke kapvergunning ▪ Objectieve beoordeling ▪ Beperkt aantal aanvragen ▪ Snelle afhandeling aanvragen	▪ Eenmalige kosten voor opstellen systematiek en inventarisatie ▪ Mutatiegevoelig

De meest geschikte manier om het kapvergunningenbeleid voor de gemeente Lingewaard te verbeteren is door het opstellen van een lijst met waardevolle bomen. Op deze waardevolle bomenlijst worden de waardevolle particuliere bomen opgenomen. Alleen voor bomen op deze waardevolle bomenlijst moet dan nog een kapvergunning aangevraagd worden. Alleen in uitzonderlijke situaties zal voor deze bomen een kapvergunning afgegeven worden. Alle andere particuliere bomen zijn kapvergunningvrij. Voor gemeentelijke bomen zal de gemeente altijd een kapvergunning aanvragen die volgens dezelfde beoordelingscriteria wordt verwerkt als de particuliere bomen.

Omdat bij een waardevolle bomenlijst de bomen individueel worden beoordeeld kan het voorkomen dat bomen (bijv. in laanbeplanting, boomgaarden of bosjes) als boom op zich niet waardevol zijn, maar de groep of structuur waarin ze staan wel. Daarom zal naast de waardevolle bomenlijst een overzicht opgesteld worden met bijzondere elementen die waardevol zijn voor bijvoorbeeld de sfeer en/of structuur van een kern of wijk. In de nieuwe bomenverordening (*Bomenstichting juni 2007*) wordt deze methode beschreven als het ‘groen kaart’ model. Inmiddels heeft ook de Vereniging van Nederlandse gemeente een voorstel aan gemeenten gedaan op welke wijze het kapvergunningensysteem (in de APV) kan worden opgenomen.

Voor het opstellen van de waardevolle bomenlijst moet de gemeente criteria opstellen waaraan een waardevolle boom moet voldoen. Een goed middel hiervoor is een boomwaarderingssysteem waarbij aan de criteria punten worden toegekend. Een voorbeeld van criteriums die bij andere gemeentes gebruikt worden zijn:

- *Boomsoort;* duurzaamheid, boomgrootte, (niet) inheemse beplanting en dendrologische waarde
- *Stamdiameter;*
- *Levensverwachting;* bijv. < 10 jr / > 10 jr.
- *Ruimtelijke betekenis;* zichtbaarheid, markant punt of solitair
- *Cultuurhistorische betekenis;* streekeigen, herdenkingsboom

Toekomstige wetgeving van invloed op kapvergunning

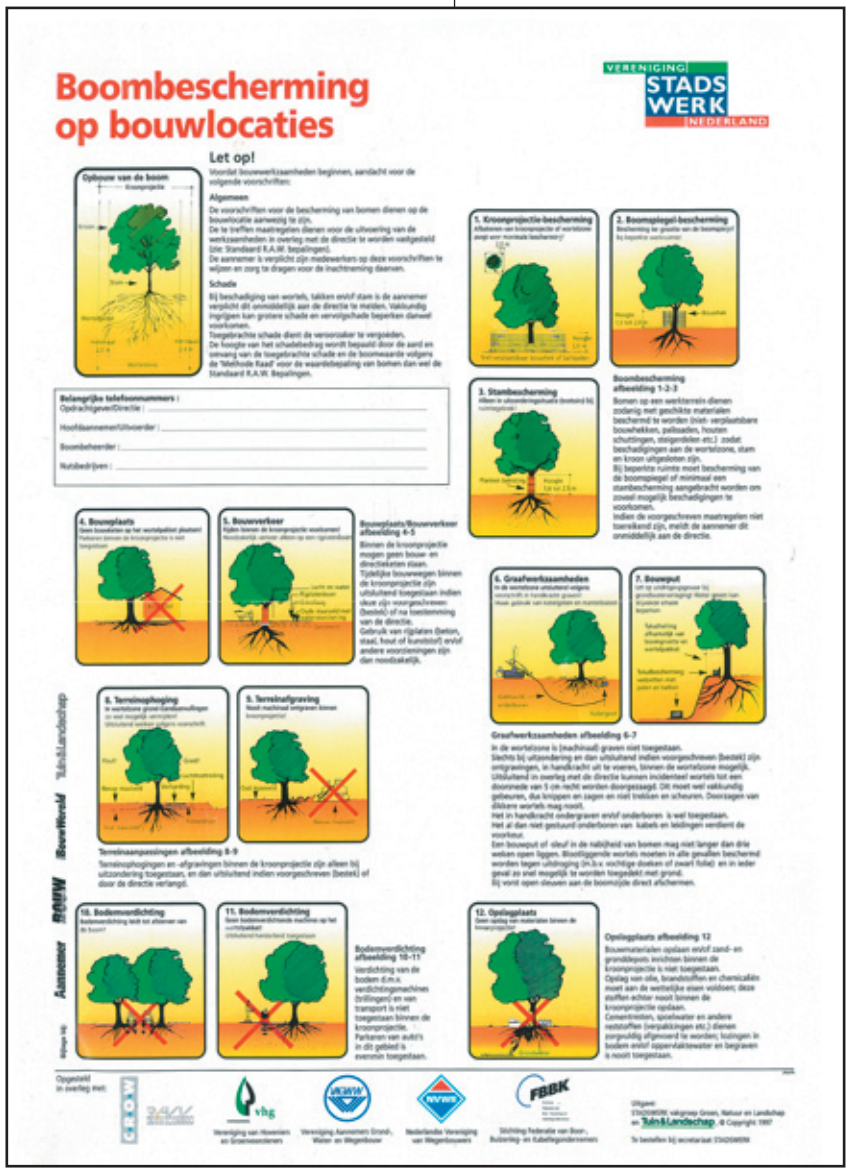
In de nabije toekomst staan meer veranderingen op stapel die van invloed zijn op de wijziging van de kapvergunning. Zo wordt de Omgevingsvergunning ingesteld waarin alle verschillende vergunningen, ontheffingen en toestemmingsstelsels van de gemeente samen worden gevoegd met als doel het aanvragen van deze vergunningen te vereenvoudigen en zo de service naar de burger te verbeteren. Het kapvergunningenbeleid is hiervan ook een onderdeel.

4.2.3 Boombescherming bij bouw- en graafwerkzaamheden

Bij sommige werkzaamheden en bouwplannen wordt een kapvergunning aangevraagd voor de te vellen houtopstanden. Ook de te handhaven bomen verdienen echter de nodige aandacht, zeker wanneer dit waardevolle bomen betreft waarvoor een kapvergunning zal worden geweigerd. Bouw- of graafwerkzaamheden kunnen ernstige nadelige gevolgen hebben voor de conditie van bomen. Hierbij valt te denken aan werkzaamheden als graven, bouwen, bronnering, opstallen, materiaalopslag en werkzaamheden aan kabels en leidingen. De gemeente Lingewaard maakt bij bouw- of graafwerkzaamheden geregeld afspraken met aannemers/ projectontwikkelaars over het beschermen van bomen. Bij elk bestek worden de poster ‘Boombescherming op bouwlocaties’ als leidraad meegegeven.

Om de bomen tijdens werkzaamheden beter te kunnen beschermen is het noodzakelijk dat de gemeente vaste voorschriften opstelt die bij alle werkzaamheden worden gehanteerd. Deze kunnen betrekking hebben op:

- Bescherming van stam en wortels
- Vrijhouden van de kroonprojectie van bouwverkeer, schadelijke stoffen, opslag en keten
- Beperking van schade bij aanleg kabels en leidingen
- Het constant houden van de grondwaterstand bij de boom
- De inrichting van het terrein rond de boom
- Geen verdichting onder de kroonprojectie
- Vakkundige uitvoering van snoeiwerk

Poster ‘ Boombescherming op bouwlocaties’

Graafwerkzaamheden dicht langs bomen is schadelijk voor het wortelstelsel

Bescherming van bomen bij (graaf)werkzaamheden

Bij waardevolle bomen draagt het opstellen van een Bomen Effect Analyse (BEA) bij aan de instandhouding en bescherming van de boom. Voor te handhaven bomen nabij een bouwproject of andere mogelijk werkzaamheden wordt een dergelijke BEA verplicht opgesteld door de aanvrager van de bouwvergunning. De BEA wordt verplicht gesteld voor bomen met een bepaalde waarde. Deze waarde kan gekoppeld worden aan bijvoorbeeld de uitkomst van de waardevolle bomenlijst.

Conclusie	
Evaluatie huidig kapbeleid	
	Het huidige kapbeleid is tijdrovend en wordt als subjectief ervaren.. Daarnaast zijn de legekosten niet voldoende om kostendekkend te werken. Een herziening is gewenst
Verbetering kapbeleid	
	De gemeente heeft verschillende mogelijkheden om het kapbeleid te verbeteren. Gekozen wordt voor een waardevolle bomenlijst waarop particuliere bomen worden opgenomen waarvoor een kapvergunning aangevraagd moet worden. Naast de waardevolle bomenlijst wordt een overzicht opgesteld met bijzondere elementen en gebieden waarbij de bomen beschermd moeten worden. De gemeente vraagt voor al haar bomen een kapvergunning aan.
Boombescherming bij bouw- en graafwerkzaamheden	
	Voor het beschermen van bomen tijdens werkzaamheden is het noodzakelijk dat de gemeente voorschriften opstelt.
	Een Bomen Effect Analyse (BEA) draagt vooral bij waardevolle bomen bij aan de instandhouding en de bescherming van de boom. De BEA kan gekoppeld worden aan de uitkomst van het boomwaarderingssysteem.

5 FINANCIËLE PARAGRAAF

In dit hoofdstuk wordt aangegeven waar vanuit dit groenstructuurplan voor de gemeente Lingewaard kosten te verwachten zijn en hoe hiermee kan worden omgegaan bij de realisatie van de gewenste groenstructuur en de uitvoering van beleidskeuzes.

5.1 Verbetervoorstellen

De realisatie van de groenstructuur zoals in hoofdstuk 2 middels verbetervoorstellen is voorgesteld vraagt om een financiële inspanning van de gemeente. Een deel van deze maatregelen kan de komende jaren worden meegenomen bij projecten die geïnitieerd worden vanuit andere disciplines, o.a. ten behoeve van wegreconstructies of vervanging van riolering. Op deze wijze vormt groen een onderdeel van het project waardoor de realisatiekosten een onderdeel zijn van het totale kostenplaatje van het project. Voor specifieke projecten zoals het verbijzonderen van de begraafplaats in Doornenburg of de kwaliteitsverbetering van de Oude Postweg in Ressen is het moeilijker aan te sluiten bij andere projecten. De uitvoering vraagt dan om een eigen investering.

5.2 Consequenties beleidskeuzes

In het hoofdstuk groenbeleid zijn enkele beleidskeuzes gemaakt voor het verbeteren van de inrichting en beheer van de openbare ruimte. Met name de zonering van kwaliteitsniveaus en de streefbeelden voor inrichting en beheer zijn thema's die van invloed zijn op de jaarlijkse onderhoudskosten van het openbaar groen.

De zonering maakt het mogelijk verschil te maken in beeldkwaliteit binnen de openbare ruimte. De gemeente zal per zone bepalen welk beeld wenselijk is. Zo kunnen in gebieden met een representatieve uitstraling zoals winkelcentra en begraafplaatsen hoogwaardige groentypes (vaste planten, leilinden) toegepast worden die vragen om een specifiek en intensief beheer. In de directe woonomgeving worden daarentegen beheergroepen gebruikt welke robuuster zijn en toe kunnen met een minder intensief beheer. Ook groen met een directe relatie naar het landelijk gebied krijgt een ander beheerniveau om de ecologische waarde te verhogen. Wanneer bij de inrichting van het groen rekening gehouden wordt met het gewenste beeld en de functie van het gebied, ontstaat een goed te beheren groenstructuur.

De invoering van een zonering kan gevolgen hebben voor de jaarlijkse beheerkosten. De intensiteit van het onderhoud, dat nodig is om het gewenste beeld in een zone te behalen is bepalend voor het stijgen, dalen of gelijk blijven van de jaarlijkse beheerkosten. Het jaarbudget dat nodig is voor het beheer van openbaar groen is dus afhankelijk van de keuzes die de gemeente maakt. Als uitgangspunt wordt genomen dat een goed groenstructuurplan op termijn een kostenverlaging van het beheer bewerkstelligd.

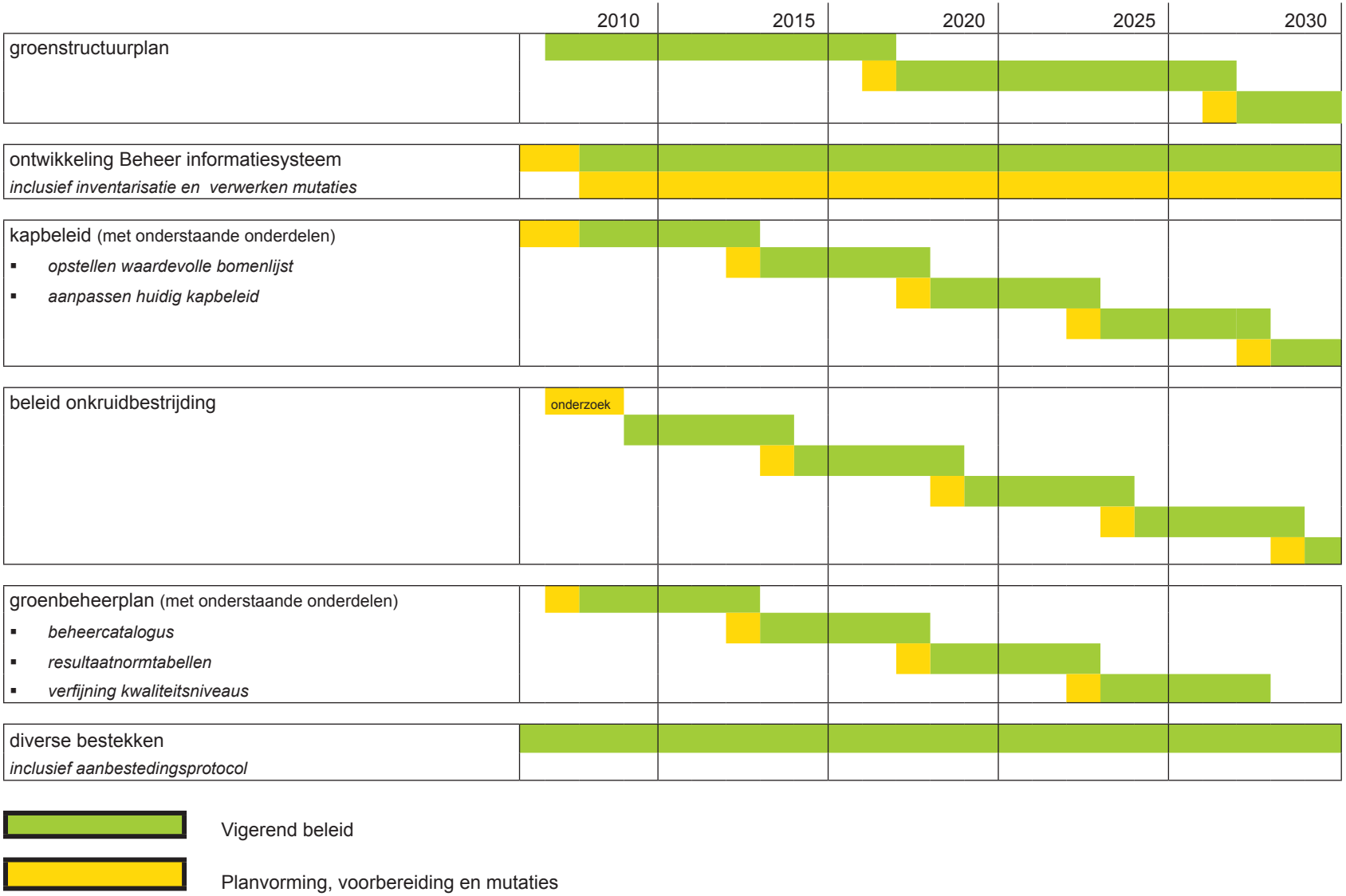
6 ORGANISATIE / INSTRUMENTARIUM

6.1 VERVOLGSTAPPEN VOOR EEN DUURZAME GROENSTRUCTUUR

Met het vastleggen van de gewenste groenstructuur en het opstellen van beleid heeft de gemeente Lingewaard een goede basis gelegd voor de inrichting en beheer van het openbaar groen. Om de bepaalde visie over langere tijd te realiseren is het noodzakelijk vervolgstappen te ondernemen. De vervolgstappen die de gemeente Lingewaard zal gaan nemen zijn hieronder samengevat.

Inventarisatie groen en bomen
Voor het opstellen van onder andere onderhoudscontracten is het noodzakelijk dat bekend is hoeveel bomen en groen de gemeente in een bepaald beheertype bezit. Omdat bij de gemeente Lingewaard geen volledige areaalgegevens aanwezig zijn, moet een inventarisatie van het groen en bomen plaatsvinden. De gegevens worden direct gekoppeld aan een digitale kaart.
Gelijktijdig met de inventarisatie van de bomen vindt ook de VTA- inspectie plaats.
Herziening kapbeleid
De gemeente zal het kapbeleid voor particuliere bomen terugbrengen tot een waardevolle bomenlijst. Hiervoor stelt de gemeente objectieve criteria op waaraan waardevolle particuliere bomen moeten voldoen. De gemeente onderzoekt de mogelijkheden tot het verlenen van subsidie voor onderhoud van deze waardevolle bomen
Opstellen beheerinformatiesysteem
In het beheerinformatiesysteem worden de inventarisatie kaarten gekoppeld aan gegevens die noodzakelijk zijn voor planmatig groenbeheer.
Voor het up to date houden van de gegevens moet de gemeente budget/ uren reserveren om mutaties op te nemen en te verwerken in het beheerinformatiesysteem.
Onkruidbestrijding
Om tot een goede afweging te komen welke manier van onkruidbestrijen voor de gemeente het beste is zal de gemeente onderzoek uitvoeren naar kosten, werkmethodes en acceptatie.
Uitwerken beheercatalogus en resultaatnormentabellen
Welk onderhoud hoort bij een kwaliteitsniveau. In een beheercatalogus wordt het gewenste beeld in een kwaliteitsniveau in beeld en omschrijving weergegeven. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de resultaatnormentabellen. Hierin staat aangegeven wat de minimale en maximale marges zijn voor onderhoud en ingrijpmomenten. Als basis zal de gemeente de resultaatnormentabellen van de CROW gebruiken en deze aanpassen naar de wensen van de gemeente.
Verfijnen zonering kwaliteitsniveaus
Om het opstellen van onderhoudscontracten volgens kwaliteitsniveaus mogelijk te maken is het noodzakelijk dat de gemeente exact het kwaliteitsniveau per plantsoen bepaalt.
Opstellen aanbestedingsprotocol
Mede aan de hand van het contract dient een aanbestedingsprotocol opgesteld te worden, tezamen met de reeds bestaande aanbestedingsregels van de gemeente.
Opstellen onderhoudscontract (bestek)
Het groen- en boomonderhoud wordt zoveel mogelijk middels een bestek uitbesteed aan een uitvoerende partij.

In de nabije toekomst zullen de verschillende plannen en systemen, zoals hierboven genoemd zijn, worden ontwikkeld. Voor een planmatig beheer van de openbare ruimte worden deze onderdelen op elkaar afgestemd. Onderstaand schema geeft een overzicht van de looptijd en vervanging of actualisatie van vingerende plannen.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Verslagen van de discussieavonden

Discussieavond Groenstructuurplan op 8 februari 2007 in zalencentrum 'De Kolk' te Haalderen.

Op 8 februari heeft in zalencentrum 'De Kolk' de eerste discussieavond over het groenstructuurplan plaatsgevonden. De gemeente Lingewaard heeft BTL Advies, als adviesbureau voor tuin- en landschapsarchitectuur en omgevingsadvies gevraagd dit plan op te stellen.
In het groenstructuurplan worden de gewenste groen- en bomenstructuren voor de toekomst vastgelegd en wordt aangegeven waar verbetering of wijziging noodzakelijk is. Op basis hiervan worden verdere richtlijnen en randvoorwaarden ontwikkeld voor de inrichting en aanleg van het openbaar groen. Daarnaast zal aan de hand van beleidsthema's de inhoudelijke koers bepaald worden. Thema's die hierbij aan bod komen zijn o.a. het afstoten van (snipper)groen, boombeleid en zonering van onderhoudsniveaus.

De discussieavond stond in het teken van de beleving van (openbaar) groen en groenstructuur door bewoners. Voor deze avond zijn de wijkplatforms en enkele belangenorganisaties (Lingewaard Natuurlijk, Bomenstichting en de Monumentencommissie) uitgenodigd om mee te praten over de groenstructuur binnen de kernen. De avond werd geopend door wethouder P. Lentjes. Hij benadrukt waarom het groenstructuurplan zo'n belangrijk (beleids)instrument is voor het openbaar groen. Het is de basis, het kader en de kapstok voor beheer, onderhoud en inrichting.

Na het woord van de wethouder nemen David van Uden en Wendy Hopmans van BTL Advies het over. Voor het opstellen van het groenstructuurplan hebben zij de hulp van de wijkplatforms en belangenorganisaties nodig. Immers, de wijkplatforms en organisaties weten wat onder de burgers leeft en kunnen ook aangeven waar belangrijke groenstructuren en kansen/ bedreigingen voor het groen liggen.

Na een korte inleiding over het belang van groen en opvallende punten uit de eerste inventarisatie, gaan de wijkplatforms per kern in discussie over de gewenste groenstructuur. Vragen die hierbij vanuit BTL Advies aan de wijkplatforms gesteld werden zijn:

- wat vinden burgers belangrijk bij groen
- welk groen is structuurbepalend voor de kern
- welke kansen/bedreigingen voor het groen zijn in de kern aanwezig/ te verwachten
- welke beleving heeft het groen per kern (zowel positief als negatief)
- zijn er voorstellen voor verbetering van het groen

De uitkomsten van de discussies waren zeer vruchtbaar. Bij elke kern werden wel belangrijke structuren op kaart geschetst en voorstellen gedaan voor verbetering. Opvallend hierbij is dat de kernen Bemmel en Huissen vooral behoefte hebben aan openbaar groen als compensatie van de verstedelijking en dat in

de kleinere kernen vooral het dorpse karakter behouden moet blijven.
Vanuit Lingewaard Natuurlijk kwam het voorstel om het groen een meer educatieve functie te geven en het zicht op industrie en kassen weg te nemen. Hieronder enkele resultaten per kern:

Huissen	Het waterpark Zilverkamp, Slingerbos en Park Rozendaal zijn belangrijke groenelementen voor de kern. Ook het groen op het oude deel van de begraafplaats is bepalend voor de groenstructuur in Huissen.
Angeren	Terugbrengen van kerkepaden en behoudt van het dorpse karakter
Doornenburg	Het groen moet passen bij de historische structuur van de kern. Bijvoorbeeld door toepassing van hoogstamfruit/ hagen/ knotwilgen of meidoorn. Aandachtpunt voor verbetering is het terug brengen van de oude (binnendijkse) kolken in Holenoever.
Gendt	Ook hier zijn de typisch dorpse karakteristieken als hoogstamfruitbomen en hagen van belang voor de uitstraling van de kern.
Haalderen	In deze kern zijn de kolken opvallend aanwezig, ze kunnen echter wel meer geaccentueerd worden. Door de bestaande groene hoofdstructuur binnen de kern door te zetten vindt aaneensluiting van de structuur plaats. Een aandachtspunt voor verbetering van het groen is het Mariaplein.
Bemmel	De grote groengebieden als Groene Hart, De Ward, groen langs A15 en de uiterwaarden zijn belangrijk voor Bemmel.
Ressen	De structuren die hier aanwezig zijn moeten behouden blijven om het landelijke karakter te behouden.

Als algemeen aandachtspunt werd regelmatig de kwaliteit van het groen genoemd. Ook het voorstel om burgers vrijwillig een stukje groen te laten onderhouden en zo een hogere beeldkwaliteit van de beplanting te behouden werd door een wijkplatform aangereikt aan de gemeente/BTL Advies.

De resultaten worden door BTL Advies meegenomen bij de ontwikkeling van de gewenste groenstructuur en het opstellen van beleidslijnen. De intentie is aanwezig om de opmerkingen ter overweging mee te nemen, maar of alles gehonoreerd wordt is uiteraard niet zeker. Verwacht wordt dat het groenstructuurplan in april in conceptvorm klaar is. Het conceptplan wordt dan verspreid onder de wijkplatforms en belangenorganisaties, waarna nogmaals een discussieavond wordt gehouden om gezamenlijk het plan door te nemen. Pas na deze discussieavond gaat het plan naar het College van B&W en wordt het besproken in de Rondetafel bijeenkomst. Het streven is om het plan in het derde kwartaal van 2007 definitief door de gemeenteraad vast te laten stellen.

Discussieavond Groenstructuurplan op 11 september 2007 in zalencentrum ‘De Kolk’ te Haalderen.

Hieronder is per wijkplatform opgenomen welke opmerkingen en aanvullingen tijdens/ na de discussieavond door de wijkplatforms zijn aangedragen voor verbetering van het concept groenstructuurplan. De vragen zijn daarna binnen de projectgroep besproken en beantwoord.

VERSLAG DISCUSSIEAVOND GROENSTRUCTUURPLAN GEMEENTE LINGEWAARD

document: **opmerkingen vanuit de wijkplatforms**
project: **groenstructuurplan Lingewaard**
discussieavond: **11 september 2007**

Wijkplatform Huissen West	
1	Verlengde bomenrij van de Bredestraat tot aan de Hoeve (v.a. Julianastraat) zijn een ander soort bomen dan de bomen in de Bredestraat v.a. Julianastraat t/m Loostraat. Deze huidige bomenrij (lindebomen) geven bijzonder veel overlast aan woningen en voertuigen.
	Antw: Bij vervanging en renovatie van de betreffende bomen zal bij de keuze voor nieuwe bomen rekening worden gehouden met de specifieke overlast van deze (linde)bomen.
2	Huidige ´nevenstructuur groen´ in de Margrietstraat is niet op tekening aangegeven. Alsnog vermelden. Dit geldt ook voor de Bernhardstraat hoek Duisterestraat. Dit geldt ook voor de groenstroken Willem Alexanderhof en Claushof. Ook in de Van Voorststraat (t/o Korte Loostraat) - Van Gelrestraat (achter zwembad) - het Van Kleefplein - Duisterestraat (achter flats Stadswal) - Julianastraat (t/o Beatrixstraat) en alle groenstroken in de straten van de Rietkamp (Churchillstraat, Rooseveltstraat, Kennedystraat, Marshallstraat, Trumanstraat en Doormanstraat.
	Antw: De aangegeven straten zijn geen hoofd- en/of nevenstructuur en worden daarom als overig groen in het groenstructuurplan opgenomen.
3	Bij de Doormanstraat de arcering (nieuwe ontwikkeling bebouwing) aanpassen. N.b. in bestaande groenstructuur.
	Antw: deze opmerking wordt op kaart aangepast
4	Verbinding Doormanstraat - Kampstuk (= rijweg) ontbreekt.
	Antw: Het groen is hier over de weg doorgetekend. Een splitsing wordt hier aangebracht.
5	Groenstructuur Kampstuk of nieuwe ontwikkeling bebouwing?
	Antw: In het ontwikkelingsplan voor de nieuwbouw zal de groenstructuur worden aangesloten op het al bestaande groen in de omgeving.
6	Bestaande bomenstructuur o.a. Gangulphusstraat / Van Kleefstraat.
	Antw: De aangegeven straten zijn geen hoofd- en/of nevenstructuur en worden daarom als overig groen in het groenstructuurplan opgenomen.

Wijkplatform Zilverkamp zuid (Huissen)	
1	Blz 73 2.6.4 Zilverkamp, in de laatste zin moet Kolk vervallen. Het betreft hier de speelplaats ter hoogte van de appartementen aan de Holthuizerdreef.
	Antw: De laatste zin wordt in de tekst verwijderd.

2	Tussen agrarisch gebied en woonwijk Loovelden ook groenstrook gewenst
	Antw: In het ontwikkelingsplan voor de nieuwbouw zal de groenstructuur worden aangesloten op het al bestaande groen in de omgeving.
3	Agrarisch gebied een andere kleur geven op kaart
	Antw: De legenda van de kaart wordt aangepast zodat dit symbool nieuwe ontwikkelingen aangeeft. Welke ontwikkelingen dat zijn wordt in de tekst toegelicht.
4	Bij het ontwikkelen van nieuwe plannen, aandacht blijven houden voor bestaande groenvoorzieningen
	Antw: Het bestaande groen wordt bij nieuwe plannen als uitgangspunt voor nieuw groen gebruikt. Vandaar dat in het groenstructuurplan ook het huidige groen is opgenomen.
5	Voor plannen die de gemeente maakt moet de gemeente ook financiële middelen beschikbaar stellen zodat onderhoud ook na jaren nog goed uit te voeren is.
	Antw: De gemeente is zich ter dege hiervan bewust.

	Wijkplatform Angeren
1	Er zijn geen wandelgebieden, mogelijkheden om de hond uit te laten. De gewenste hoofdstructuur groen rond het nieuwe sportpark dient veel ruimer te worden. De bestaande hoogstamkersenbongerd zou daarin opgenomen kunnen worden. Hierdoor kan in bovenstaande voorzien worden.
	Antw: De gemeente wil meer ruimte reserveren voor recreatieve mogelijkheden. Daarvoor is een nieuw plan gemaakt met meer ruimte voor het sportpark en wandelmogelijkheden.
2	Zahnstraat: bebouwing kermisterrein: rand naar landelijk gebied dient beplant.
	Antw: In de tekst van het groenstructuurplan wordt aangegeven dat bij ontwikkeling van het terrein aandacht moet zijn voor inpassing in het landschap. De wijze waarop, is voor dit plan te gedetailleerd en zal nader uitgewerkt worden in bij de ontwikkeling van het terrein.
3	Bebouwen sportvelden: Aan noord- en oostzijde groen. Ook hiervoor geldt dat daarmee het stenige karakter kan worden doorbroken en recreatie kan plaatsvinden en een hondenuitlaatplek kan worden gerealiseerd
	Antw: Ook hiervoor geldt dat dit een te gedetailleerde vraag is die aan bod komt bij de verdere ontwikkeling van het terrein.
4	Grote inspanning om laanbeplanting langs Jan Joostenstraat binnen de kom te realiseren. Bij herinrichting van Poelzicht en Helsen hier van de gelegenheid gebruik maken om z.s.m. bomen te planten.
	Antw: De boombeplanting langs de Jan Joostenstraat is opgenomen in de gewenste boomstructuur.
5	Zuidzijde wijk Visweij: groenstrookje van ca. 3m. (huidige situatie) uitbreiden zodat een mooie overgang komt van bebouwd -> landschappelijk d.m.v. struiken/ haag/ enkele bomen
	Antw: Omdat dit geen eigendom is van de gemeente kunnen hierover geen uitspraken gedaan worden.
6	Paddenpoel: vanaf de dijk bomen naar hoek Duimeling/ Jan Joostenstraat / Paddepoel
	Antw: Vanwege de eisen die het waterschap stelt is het niet mogelijk hier een boomstructuur aan te planten. Een solitaire boom is eventueel wel mogelijk. Deze worden niet in het groenstructuurplan opgenomen omdat de Paddepoel geen hoofd- of nevenstructuur is.

7	Er is hoog Essen gehalte in Angeren. Wij streven naar meer diversiteit (eiken/ beuk e.d)
	Antw: Dit is een constatering die voor dit plan te gedetailleerd is maar zeker bij de keuze voor nieuwe aanplan van bomen wordt meegenomen
8	In verhouding tot de andere dorpen wordt er in Angeren, waar al niets is,ook het minst uitgegeven. Dit vinden wij diep treurig.
	Antw: De gemeente is zich nadrukkelijk bewust van de gevoelens die leven onder de bevolking van Angeren en tracht hier ook nadrukkelijk rekening mee te houden. De in het eerste concept genoemde bedragen waren indicatief en bevatten daarnaast nog een viertal zogenaamde PM-posten waarvoor nog geen inschatting mogelijk was. Omdat op dit moment veel ontwikkelingen op de rol staan wordt zoveel mogelijk geprobeerd verbeteringen van de groenstructuur op te nemen in deze ontwikkelingen. De verplaatsing van het sportpark is hiervan een goed voorbeeld.
9	Voorstel t.a.v. zonering: één voorstel, waar alle mensen in het dorp blij mee zouden zijn nl. De randen van de bebouwde kom, waar nu 2x per jaar gemaaid wordt. Hiervan 1 april – 1 oktober 1x per maand maaien (mengeling economisch/ ecologisch)
	Antw: Het is voor de gemeente niet wenselijk een extra verdeling te maken in kwaliteitsniveaus. Er is voor gekozen de randen naar het buitengebied extensief te onderhouden. Welke onderhoudsmaatregelen daarbij horen zal op een later tijdstip worden bepaald.
10	Dorpsplein vervalt: grote behoefte om aan de Jan Joostenstraat aan beide kanten bij nieuwbouw bomen te realiseren.
	Antw: De boombeplanting langs de Jan Joostenstraat is opgenomen in de gewenste boomstructuur.
11	Toevoeging van de opmerkingen die ook al op 24 februari zijn aangeleverd. (hieronder toegevoegd).
	Antw: De toevoegingen zijn vooral gedetailleerde vragen die bij de uitwerking van plannen aan bod komen.

Inventarisatie gewenste groenvoorziening in Angeren door Platform Angeren *24 februari 2007*

Plaatsen voor het planten van meerdere bomen;

1. De invalswegen zoals weergegeven op de kaart tijdens de bijeenkomst in de Kolk te Haalderen
2. Bekend is dat bewoners van de Paddepoel een rij knotwilgen wensen (aan de kant van de kassen) maar het Waterschap hier niet enthousiast over in is verband met het onderhoud.
3. Verder denken wij dat het belangrijk is om op het Kermisterrein ook bomen te planten (bijv. aan de rand, maar ook binnen in) en dit in de nieuwbouwplannen mee te nemen. De gemeente zou dat als randvoorwaarde moeten stellen naar de projectontwikkelaar.

Plaatsen voor het planten van één of enkele bomen

1. Bavopleintje:1 boom tussen twee lantaarnpalen
2. Poelsestraat tegenover de voetbalkantine; 2 bomen bij de parkeerplaatsen (na overleg met de bewoners)
3. Beatrixstraat/hoek Poelsestraat: 1 boom

4. Prins Bernhardstraat/hoek Poelsestraat: 1 boom

5. Pastoor Rutjesstraat/ hoek Emmalaan: 1 boom (in struikenstukje)

6. Emmastraat /hoek Jan.Joostenstraat: 1 boom (maar dat valt onder de aanplant Jan Joostenstraat, reeds ingetekend op de kaart). Nog 1 boom aan de andere kant, dus aan beide kanten van de ingang naar de Emmastraat.

7. Molenstraat: voor het pand van de plaatselijke bloemist; 2 bomen

Overig groen:

1. De groenstrook aan de zuidrand van de Viswei is wel erg bescheiden. Voor meer groen moet waarschijnlijk wel grond worden aangekocht.. Op uw advies nemen wij deze wens desalniettemin op in dit overzicht.

2. Kamervoort; bij het begin van de 30 km-zone is aan de zijde van de Viswei reeds een boom geplant op ons verzoek, maar het zou nog beter zijn als er ook 1 boom aan de andere kant van de weg bij komt, want dan wordt de entree van de bebouwde kom beter benadrukt.

	Wijkplatform Gendt
1	Doorgaande boomstructuur realiseren maar uitvoeren tijdens compleet plan Vleumingen.
	Antw: De realisatie van verbetervoorstellen zal zoveel mogelijk gelijktijdig met andere projecten worden uitgevoerd om de kosten en overlast te beperken. Dit geldt natuurlijk ook voor de boomstructuur in Vleumingen.
2	Bij realisatie plan Bongerd rekening houden met groenvoorziening Kruisstraat/ Smidstraat.
	Antw: Bij de uitwerking van het plan zal aandacht besteed worden aan groenvoorzieningen in de gehele nieuwbouwwijk. Voor het groenstructuurplan is deze uitwerking te gedetailleerd om verder op in te gaan.
3	Park voor oud-gemeentehuis als Esthetisch opnemen incl. zwembad, visvijver en omgeving hervormde kerk.
	Antw: het park bij het oude gemeentehuis is een bijzonder object en zal opgenomen worden in het esthetische kwaliteitsniveau. De hervormde kerk is ook als bijzonder object genoemd maar de omgeving is slechts gedeeltelijk gemeentelijk eigendom zodat hier geen uitspraak gedaan kan worden over het kwaliteitsniveau. Het zwembad en de visvijver maken deel uit van het totale complex op sportpark Walburgen waarvoor één kwaliteitsniveau economisch geldt. De meerwaarde van een esthetisch niveau voor zwembad en visvijver ten opzichte van de rest van het complex, is gering.
4	Aanplanten van boombeplanting rondom Thorbeckeplein (denk aan spelende kinderen).
	Antw: Het voorstel om de carré van bomen compleet te maken past binnen de visie en hoofdboomstructuur. De boombeplanting wordt als verbetervoorstel opgenomen.
5	Meer groen binnenzijde Berkhof en op de binnenplaats Eikhof - Wilgenhof
	Antw: bij latere planontwikkeling of reconstructiewerkzaamheden zal deze opmerking als aandachtspunt worden meegenomen.

Wijkplatform Doornenburg	
1	Geen lindes bij bebouwing i.v.m. klachten over plakkerigheid
	Antw: Bij aanplant van bomen wordt rekening gehouden met deze problemen. Bij de keuze voor een boomsoort is dit een criterium dat meegenomen kan worden.
2	Plein OC graag leibomen, maar toegankelijkheid behouden
	Antw: Dit is een te gedetailleerde vraag voor het groenstructuurplan. Aangegeven is dat bomen op het plein gewenst zijn, maar in welke vorm zal bij de verdere ontwikkeling van plannen worden behandelt.
3	Graag groenstructuur langs kerkepaden (aangegeven op kaart)
	Antw: Van oudsher zijn deze paden niet beplant. In een apart traject voor het terugbrengen van de kerkepaden zal dit meegenomen worden.
4	Wat houdt verbijzondering van de begraafplaats in
	Antw: Het verbijzonderen van de begraafplaats betekent de uitstraling van de begraafplaats iets extra's geven. In het groenstructuurplan wordt dit gedaan door het aanplanten van een bomenrij met hagen en gras en doorzichten naar het landschap.
5	Onze bewuste keuze voor in het oorspronkelijke landschap passend groen zouden we willen handhaven
	Antw: Het groenstructuurplan richt zich op het groen binnen de kernen. In andere plannen zal de gemeente nader ingaan op het buitengebied. Het is een streven van de gemeente om beplanting in het buitengebied aan te laten sluiten bij de omgeving.
6	Zijn de plannen voor de Kerkstraat (o.a. gescheiden rijbaan aan het begin) in dit plan geïntegreerd?
	Antw: Bij de gemeente is niets bekend over plannen voor bijvoorbeeld rijbaanscheiding in de Kerkstraat. Het kan zijn dat de boomstructuur die op het midden van de weg is aangegeven deze suggestie heeft gewekt. De bomen zijn in het midden van de weg aangegeven omdat de exacte standplaats van de bomen pas bij de uitwerking van dit plan kan worden bepaald.
7	Gewenste hoofdstructuur Homoetstraat uitbreiden naar Vijzelpad
	Antw: Omdat Vijzelpad niet als hoofd- of nevenstructuur is aangewezen is een boomstructuur hier niet opgenomen. Indien daar de ruimte voor is kunnen bij een renovatie van de straat toch bomen worden opgenomen als overig groen. Op dit moment kan hierover echter geen uitspraak worden gedaan.
8	Pastorietuin wordt als bebouwing aangegeven, dient park te blijven
	Antw: Bebouwing van dit gebied is reeds vastgesteld in de dorpsvisie Doornenburg maar bij ontwikkeling van het plan wordt geprobeerd het groene karakter te behouden.
9	Wie zorgt voor onderhoud beplanting sloot/ akkerrand achter scherpe hoek?
	Antw: Dit is gemeentelijk eigendom en de verantwoordelijkheid voor het onderhoud berust bij de gemeente.
10	Oude filmbeelden geven aan dat ook de smallere straten zoals o.a. de Vlastenstraat bomen hadden. Valt hier met kleine soorten iets te verfraaien.
	Antw: Door de beperkte ruimte is het aanplanten van bomen geen duurzame ingreep. Indien er bij renovatiewerkzaamheden ruimte vrij kan daar een boom worden opgenomen. Op dit moment is dat echter nog niet aan de orde.

Wijkplatform Haalderen	
1	Op blz. 62, Hoofdstuk 2.5.3 worden de ontwikkelingen van Haalderen opgesomd. Het verbaasd mij om te lezen dat ten noorden van de kern een verdichting van de bestaande lintbebouwing is voorzien en dat het om enkele percelen gaat. Het platform zou graag de grondslag willen weten waarop uw ontwikkelingsvisie is gebaseerd en hierover geïnformeerd worden.
	Antw: Deze tekst hoorde niet bij Haalderen. Het wordt dan ook in het definitieve plan verwijderd.

2	In de stukken wordt steeds gesproken over twee kolken. Haalderen heeft drie kolken. De kolk nabij de Groenestraat en de dijk zou eveneens geaccentueerd mogen worden.
	Antw: De derde kolk bevindt zich buiten de komgrens en wordt daarom bij de verbetervoorstellen niet meegenomen. In plannen voor het buitengebied zal deze opmerking worden meegenomen.
3	De gewenste nevenstructuur in de Haalderse Essenpas(straat) wordt niet in het discussiestuk besproken.
	Antw: Omdat deze straat een belangrijke routing heeft naar de wijk Essenpas is deze straat opgenomen in de kern Bemmel.
4	Het rode gebied (esthetisch) zou uitgebreid mogen worden richting van der Mondeweg. Het perceel van het Hertenpark en de kerk is een belangrijk onderdeel van het dorp. De kerk wordt in de meeste legenda's als bijzonder element aangemerkt.
	Antw: Het hertenpark en kerkterrein zijn geen gemeentelijk eigendom. Daarom is het voor de gemeente niet mogelijk hieraan een hoger kwaliteitsniveau toe te kennen. Het zal dus net als de woon- werkgebieden kwaliteitsniveau Economisch krijgen.

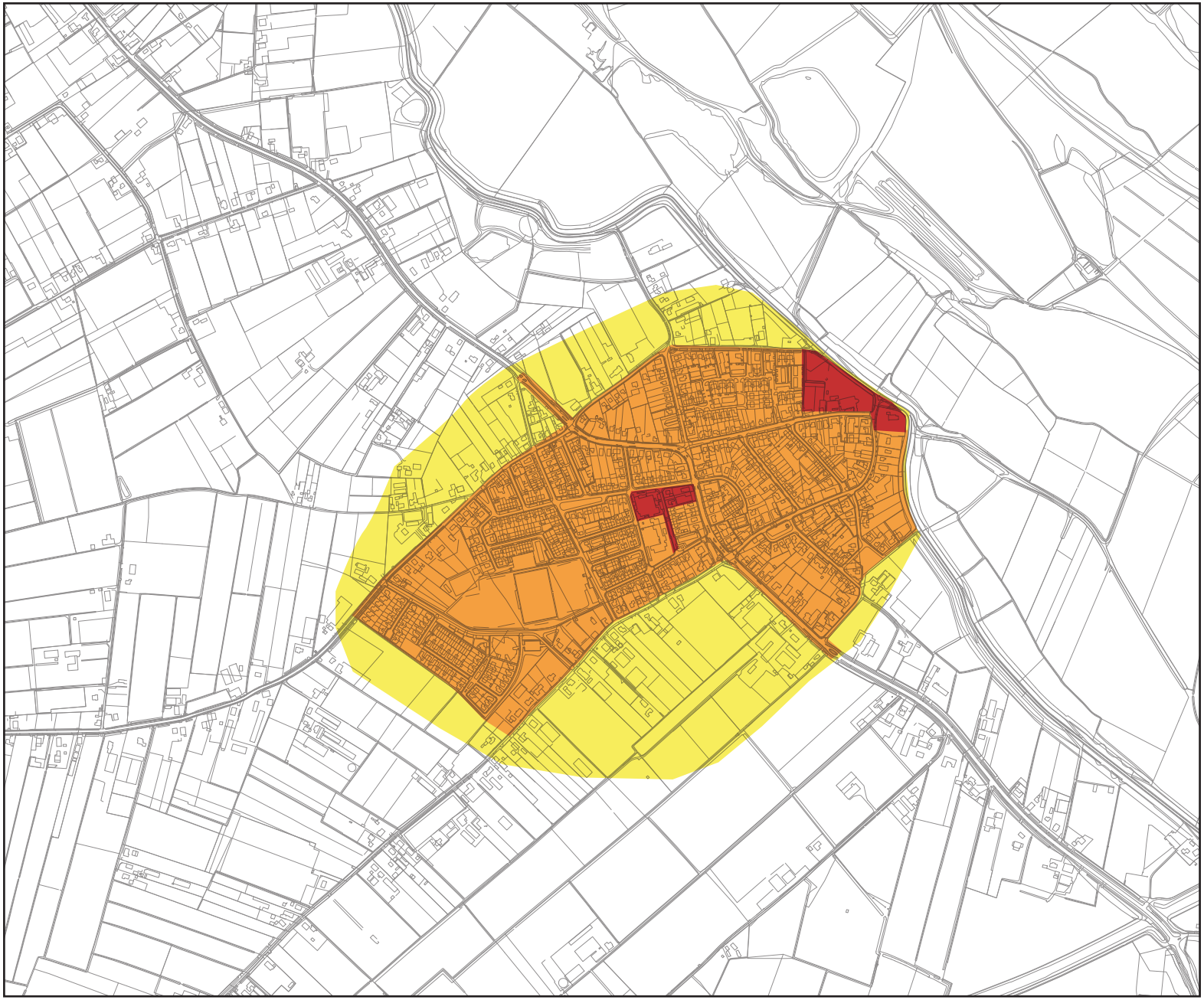
	Stichting Lingewaard Natuurlijk
1	Ik ben niet iets tegen gekomen over ecologisch bermbeheer. Nu zijn daar in Lingewaard op het eerste gezicht misschien niet zo veel mogelijkheden voor, maar zouden jullie hier nog eens bij stil willen staan?
	Antw: Door middel van de opgestelde zonering zal de gemeente Ecologisch beheer toepassen. De exacte invulling hiervan wordt in een later op te stellen plan uitgewerkt.
2	Heel belangrijk vind ik groene aankleding van industrieterreinen, waardoor lelijke plekken aan het oog worden onttrokken. Ook als de gemeente geen eigenaar is zou zij kunnen bewerkstelligen dat je door groene omzoming van lelijke plekken een betere beleving van het landschap gaat krijgen. Klopt het dat ik daar niets over lees?
	Antw: Bij de bedrijventerreinen zijn diverse verbetervoorstellen gedaan om met een boombeplanting de bedrijventerreinen aan te kleden. De uitwerking hiervan zal plaatsvinden in later te ontwikkelen plannen.
3	In diverse gemeenten wordt de groenstructuur verbeterd door bij nieuwbouw aan particulieren voorschriften op te leggen over perceelafscheidingen : geen schuttingen meer , maar heggen. Zijn er op dit punt mogelijkheden?
	Antw: deze voorschriften worden in bepaalde situaties binnen de gemeente Lingewaard al gebruikt als inrichtingseis bij nieuwbouwprojecten.
4	Wij zouden het mooi vinden als er voor de parken die er zijn, een soort diversiteitsdoelstelling wordt geformuleerd, waarin de ambitie tot uitdrukking komt dat groen niet een kleur is, maar een bijdrage aan een biodiversiteit. Dat is in een bebouwde omgeving natuurlijk niet gemakkelijk, maar als daar een wil is, dan valt er toch het een en ander voor elkaar te krijgen. Daar hangt natuurlijk ook wel weer een prijskaartje aan.
	Antw: bij de uitwerking van de opgestelde zonering kwaliteitsniveaus zal aandacht besteed worden aan de diversiteitsdoelstelling.
	Bomenstichting
1	In het concept "Groenstructuurplan" mis ik bij bijlage 6 de appendixen die de bomenstichting aan de modellen "Bomenverordening 2007 Algemeen" en "Bomenverordening 2007 Groene Kaart" heeft toegevoegd. Het betreft hier respectievelijk "Bijdrageregeling Monumentale Bomen" en "Bijdrageregeling Beschermde Houtopstand".
	Antw: Deze bijlagen komen in het definitieve plan te vervallen.

Bemmel Oost:	
2	Bij het accentueren van oude linten moeten echt noodzakelijke linten voorrang hebben.
	Antw: De gemeente is zich hiervan bewust.
3	De verbinding naar voormalig kasteel Essenpas is grotendeels al gerealiseerd, maar hoe meer groen/ bomen hoe beter.
	'-
4	De groenstructuur bij het gemeentehuis is nu hoofdgroenstructuur. Dit handhaven en bouwen waar nu al iets is zoals verharding.
	Antw: de nieuwbouw van het gemeentehuis zal ingepast worden bij de hoofdgroenstructuur. Op welke wijze dit zal zijn is nu nog niet bekend.
5	Kinkelplein groener karakter geven d.m.v. beplanting. Uitbreiding richting Klokhuis – Brugdijk.
	Antw: Wanneer bij het plein meer beplanting wordt aangebracht voldoet het niet meer in zijn functie als kermisterrein.
6	Juniorcollege is niet ingetekend – nu alleen hoofdgroenstructuur.
	Antw: deze zal opgenomen worden.
7	Huize Bemmel niet aangeven als markant punt.
	Antw: deze zal opgenomen worden
8	Eerst zorgen voor verbetering van huidige kwaliteit en onderhoud en toezicht op naleven contract. (Van belang voor leefbaarheid en tegengaan vandalisme/stinkend vuil.
	Antw: De gemeente is zich dit ter dege bewust.

Van onderstaande wijkplatforms is tijdens het project *geen* reactie ontvangen (zowel tijdens de discussieavond als daarna per mail/post)

- Bemmel Centrum
- 't Hoogste Belang (Bemmel)
- Bemmel Oost
- Bemmel West
- Zand Binnen Buiten (Huissen)
- Huissen Centrum
- Zilverkamp Holthuysen (Huissen)
- Molenwijk Dries (Gendt)
- Monumentencommissie Lingewaard

Bijlage 2 Zonering kwaliteitsniveaus

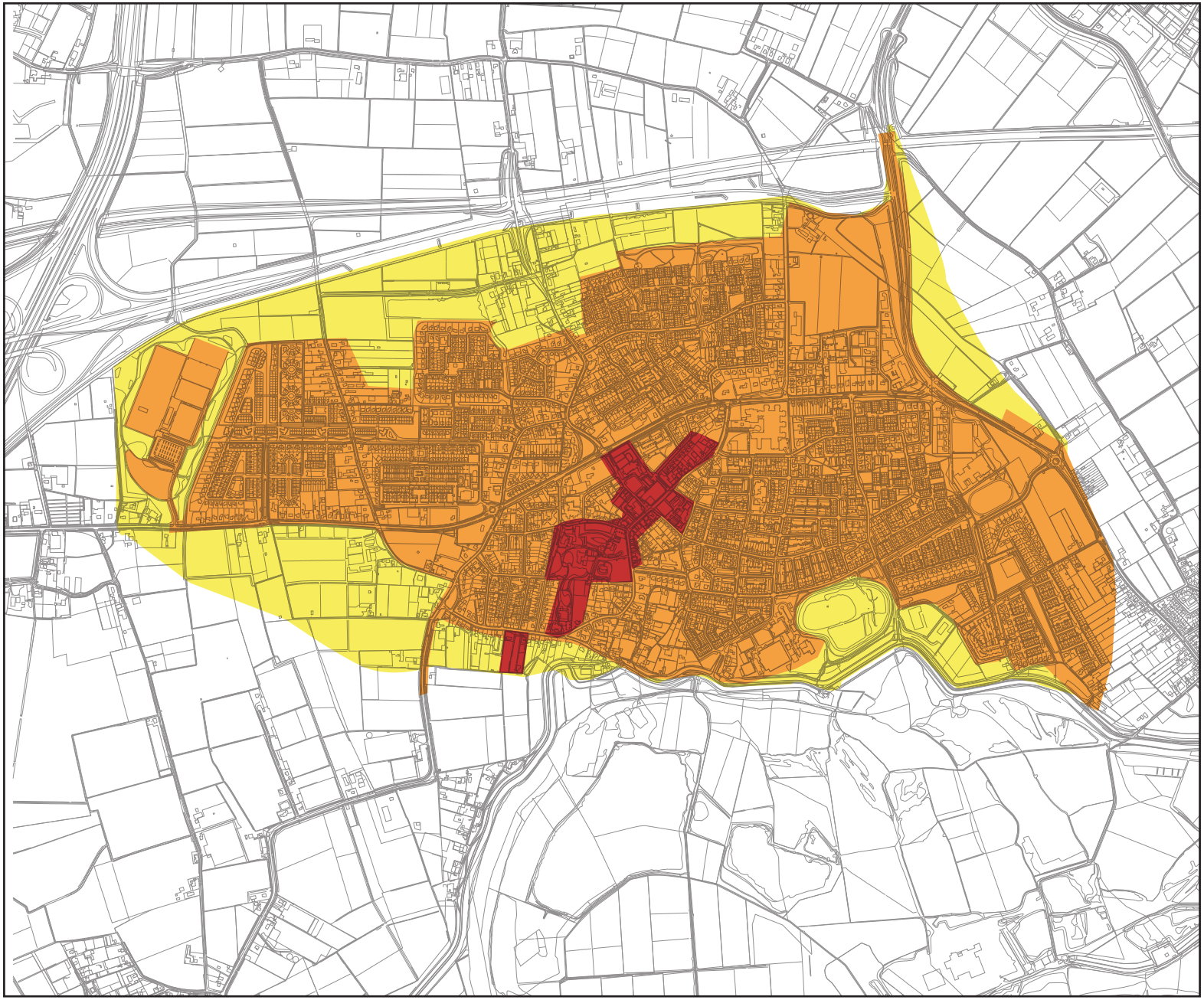
Legenda

- Esthetisch
- Economisch
- Ecologisch

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**Zonering kwaliteitsniveaus**
onderwerp	**Angeren**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Legenda

- Esthetisch
- Economisch
- Ecologisch

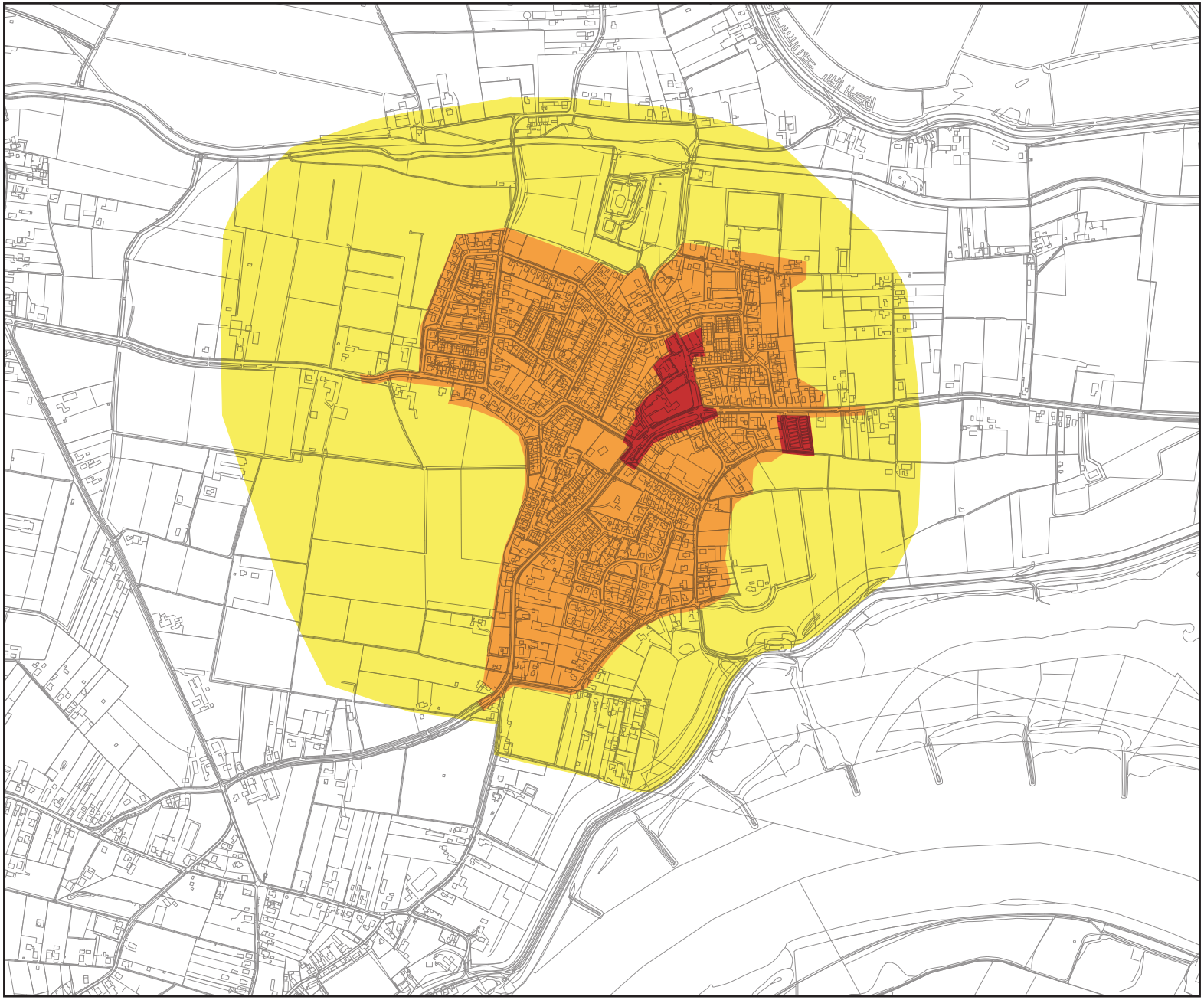
opdrachtgever **Gemeente Lingewaard**
betreft **Zonering kwaliteitsniveaus**
onderwerp **Bemmel**

projectnummer 227133
bladnummer 1 - 1

datum Oktober 2007
gewijzigd

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

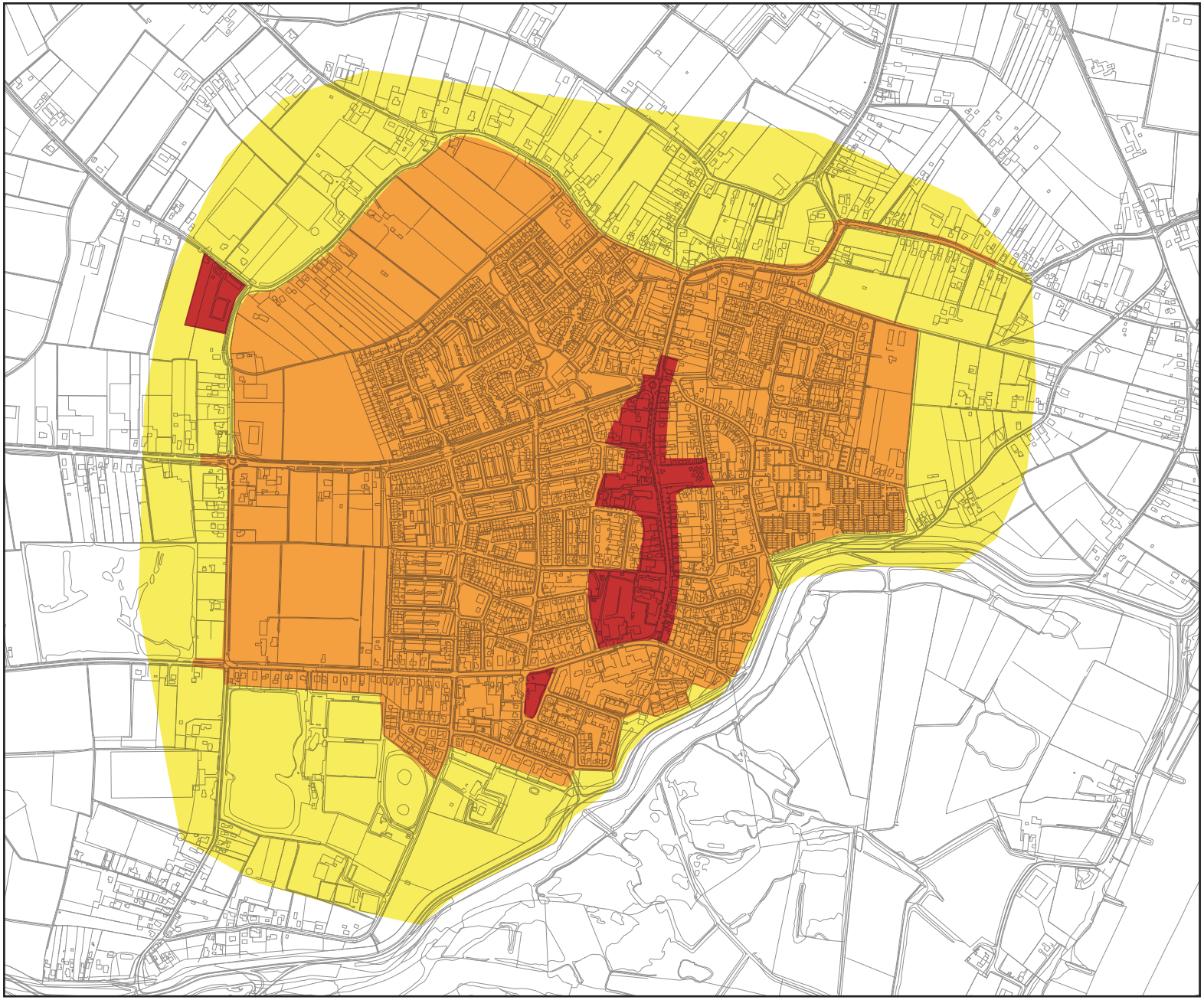
Legenda

- Esthetisch
- Economisch
- Ecologisch

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**Zonering kwaliteitsniveaus**
onderwerp	**Doornenburg**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum gewijzigd	Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Legenda

- Esthetisch
- Economisch
- Ecologisch

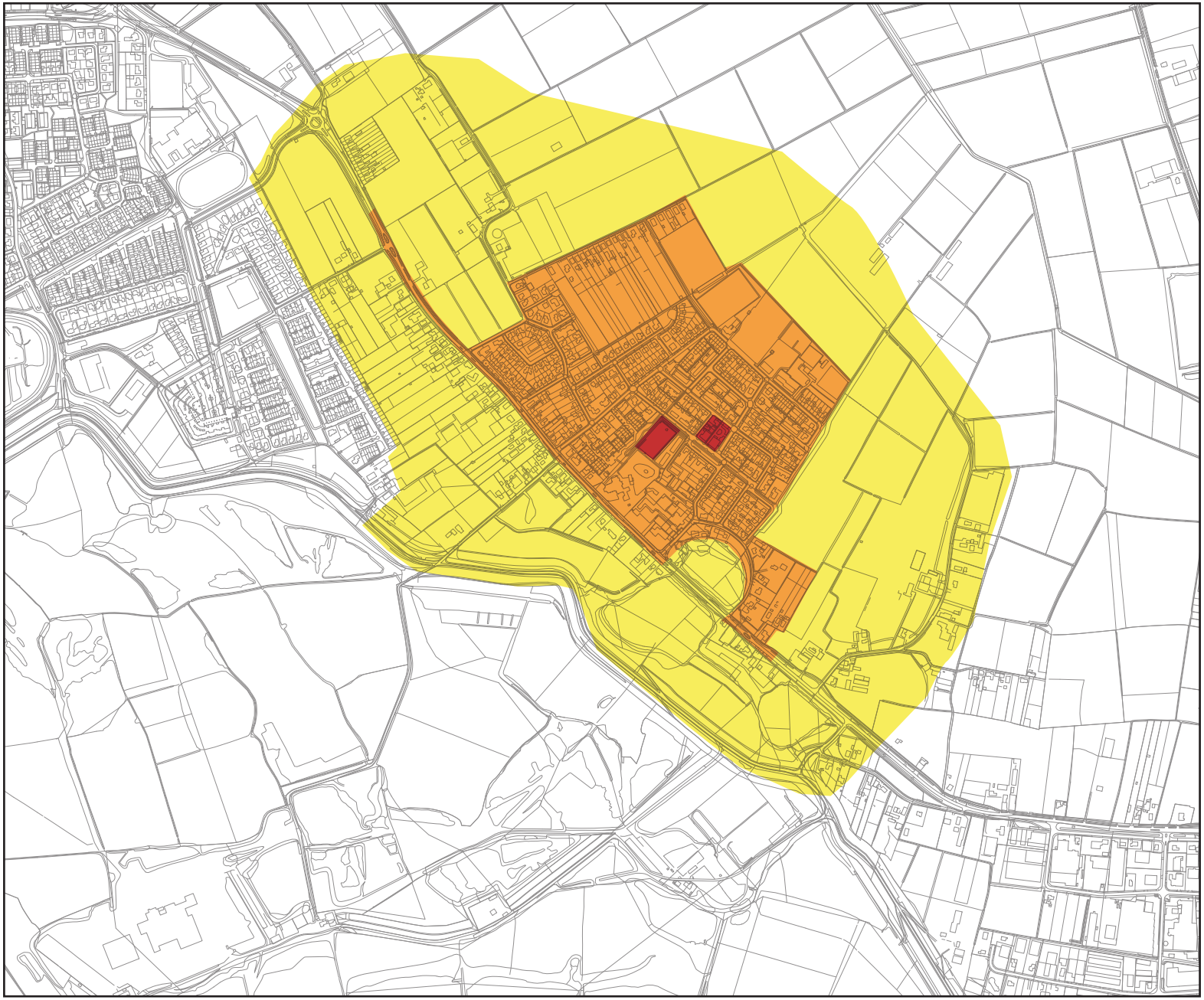
opdrachtgever: **Gemeente Lingewaard**
betreft: **Zonering kwaliteitsniveaus**
onderwerp: **Gendt**

projectnummer: 227133
bladnummer: 1 - 1

datum gewijzigd: Oktober 2007

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

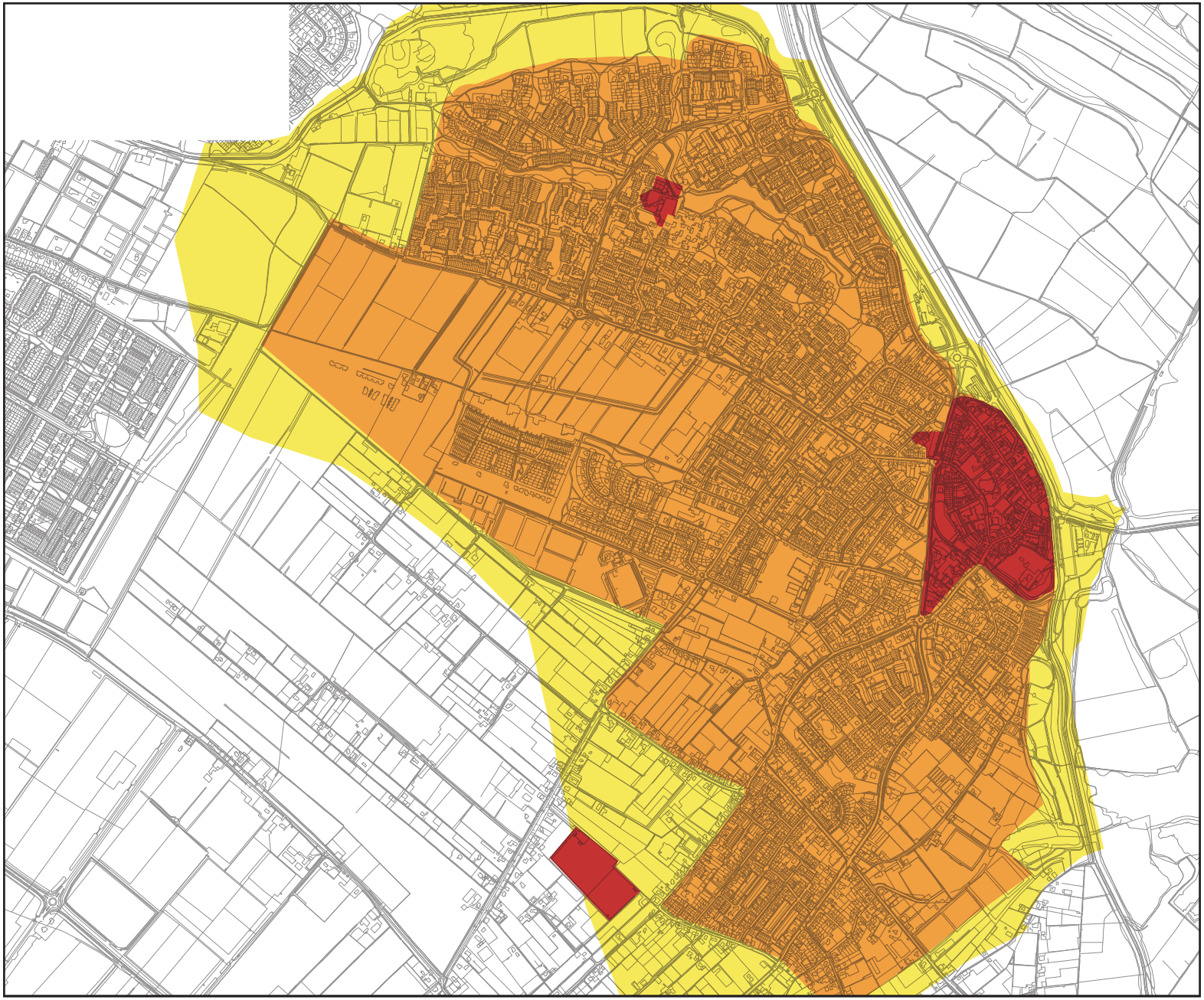
Legenda

- Esthetisch
- Economisch
- Ecologisch

opdrachtgever	**Gemeente Lingewaard**
betreft	**Zonering kwaliteitsniveaus**
onderwerp	**Haalderen**
projectnummer	227133
bladnummer	1 - 1
datum	Oktober 2007
gewijzigd	

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Legenda

- Esthetisch
- Economisch
- Ecologisch

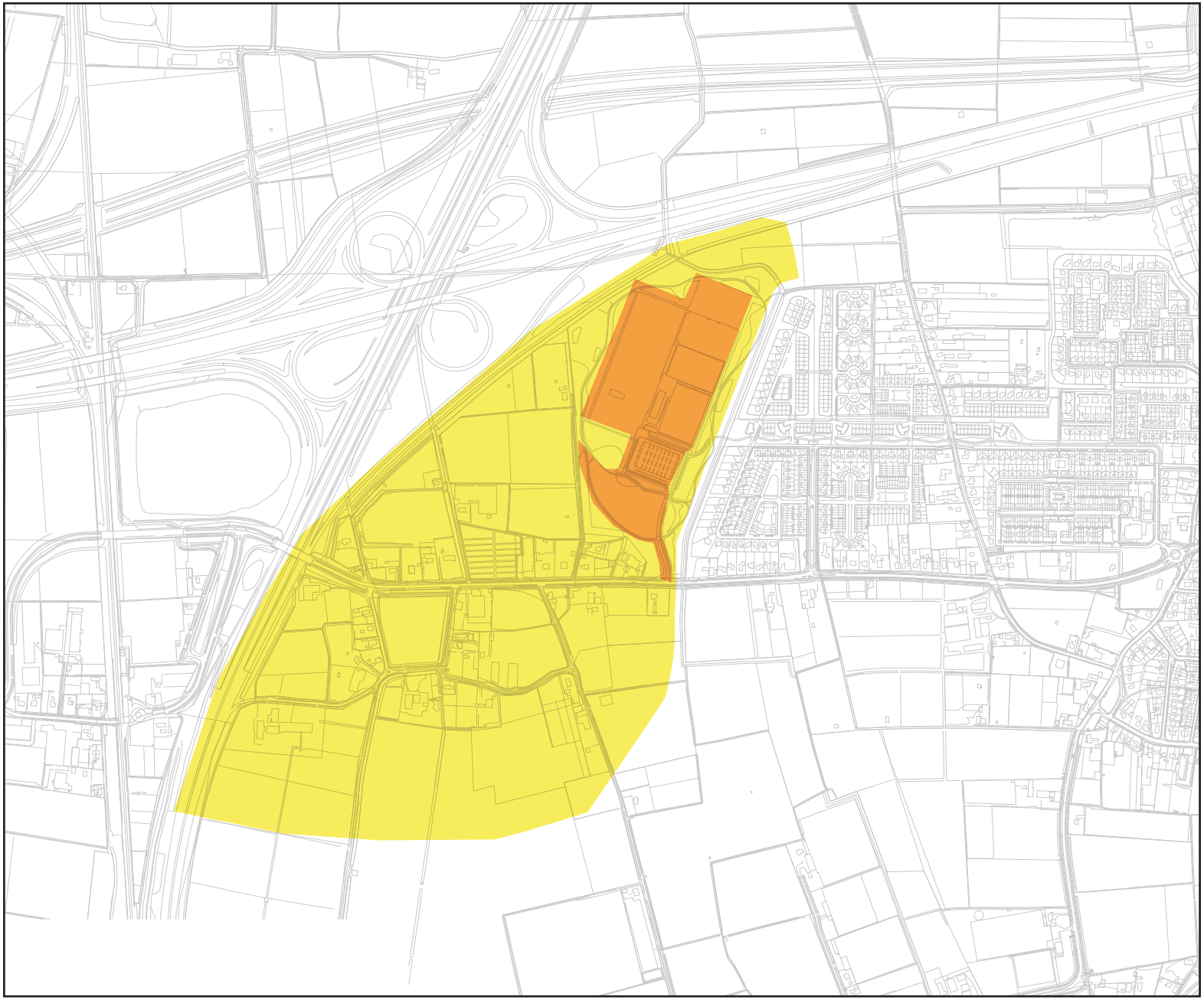
opdrachtgever **Gemeente Lingewaard**
betreft **Zonering kwaliteitsniveaus**
onderwerp **Huissen**

projectnummer 227133
bladnummer 1 - 1

datum Oktober 2007
gewijzigd

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

BTL Advies

Legenda

- Esthetisch
- Economisch
- Ecologisch

opdrachtgever **Gemeente Lingewaard**
betreft **Zonering kwaliteitsniveaus**
onderwerp **Ressen**

projectnummer 227133
bladnummer 1 - 1

datum Oktober 2007
gewijzigd

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
013 - 52 99 555
013 - 52 99 550
advies@btl.nl
www.btladvies.nl

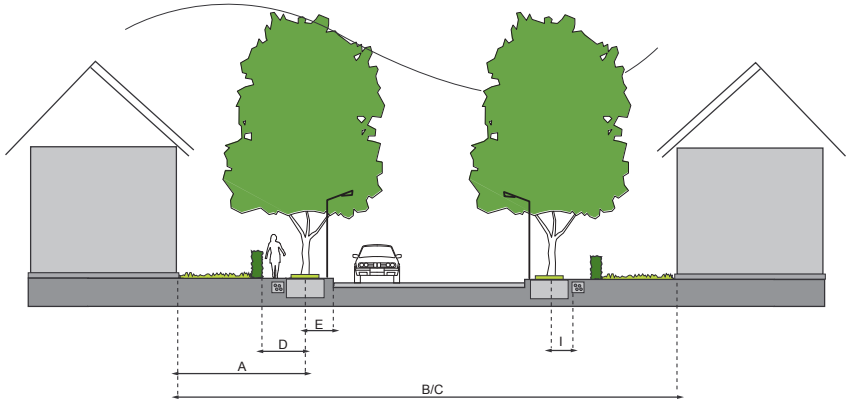
BTL Advies

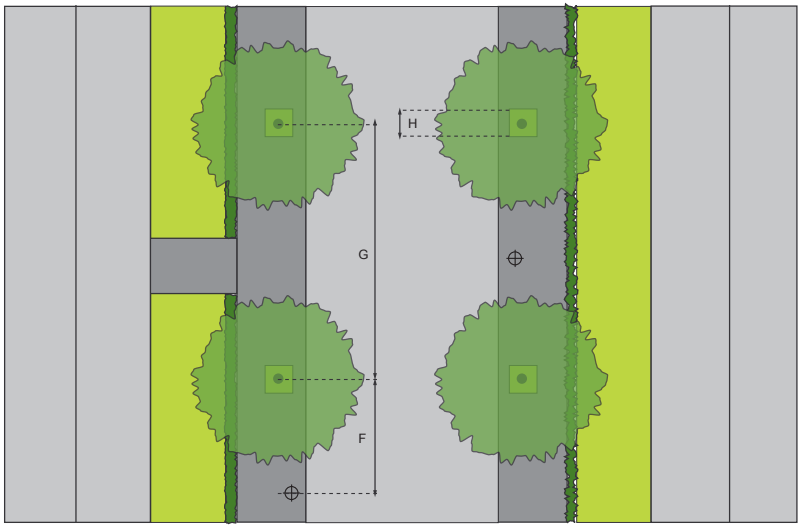
Bijlage 3 Streefbeelden en richtlijnen voor aanplant beheertypen

Door middel van streefbeelden en algemene richtlijnen wordt voor de beheertypen aangegeven welk beeld gewenst is in een bepaald kwaliteitsniveau. Tevens wordt aangegevne welke ruimte een beheertype boven- en/of ondergronds nodig heeft en wat de afstand is tot bijvoorbeeld een fietspad of rijbaan. Een uitwerking van deze afmetingen is te vinden in paragraaf 3.2.3. (De gebruikte foto's zijn afkomstig uit de fotobibliotheek van BTL Advies en de normbladen van het CROW)

Voor zowel de streefbeelden als de richtlijnen geldt dat het gaat om gewenste beelden/ afmetingen. Indien noodzakelijk kan hiervan worden afgeweken mits dit goed wordt onderbouwd en gemotiveerd. Daarnaast zijn naslagwerken als de ASVV medebepalend voor de inrichting van de openbare ruimte.

		Boomgrootte			
	richtlijn	**1e**	**2e**	**3e**	**eenheid**
	bovengrondse ruimte				
A	minimale afstand tot gebouw/gevel	10	7.5	4	m1
B	minimale breedte straatprofiel voor één rij • uitgaande van bovengrondse maat van gevel tot gevel; • deze afstand is twee maal de minimale afstand van boom tot gevel	20	15	8	m1
C	minimale breedte straatprofiel voor twee rijen • uitgaande van bovengrondse maat van gevel tot gevel; • maat is berekend op basis van twee maal afstand tot gevel en minimale tussenmaat (bij driehoeksverband)	25	19	10	m1
D	minimale afstand tot kavelgrens • wettelijke minimale maat is voor gemeentelijke bomen niet gedefinieerd; gegeven maat is een gemeentelijke richtlijn	2	2	1	m1
E	minimale afstand tot rijbaan • tevens afhankelijk van opkroonhoogte	2	2	2	m1
F	minimale afstand tot openbare verlichting • uitgezonderd situaties waarbij de onderzijde van de kronen zich boven de armatuur bevindt	6	4	3	m1
G	minimale onderlinge afstand • afstand in de rij, gebaseerd op uitgroeimogelijkheden tot natuurlijke habitus	10	8	6	m1
H	minimale boomspiegel bij standplaats in verharding	4	2.25	1	m2
	ondergrondse ruimte				
	minimale afstand tot kabels en leidingen ▪ richtlijn is gebaseerd op behoud van een acceptabel en veilig wortelgestel wanneer een sleuf gegraven wordt ten behoeve van kabels en leidingen. ▪ geldt niet voor bijzondere kabels en leidingen zoals hoogspanningstracés en transportleidingen	4.5	2.5	1.5	m1
	minimale hoeveelheid doorwortelbaar volume ▪ afhankelijk van de te verwachten levensduur en de ruimte die de boom ondergronds nog heeft buiten het plantgat. Bijvoorbeeld in beplantingsvak of voortuin.	20	10	8	m2
	doorrijhoogtes				
	stadsautowegen		5		m1
	overige wegen binnen bebouwde kom		5		m1
	fiets/ voetpaden		3		m1
	parkeerplaatsen		4		m1

ESTHETISCH

Bomen zijn belangrijk voor de buitenruimte in de bebouwde omgeving maar de benodigde ruimte is vaak beperkt. In gebieden met hoge esthetische waarde kunnen bomen worden gebruikt met opvallende kenmerken zoals kleur, vorm of textuur. De extra kosten voor bijv. leibomen en gekandelaberde bomen zijn in dit beheerniveau acceptabel omdat deze vormbomen iets extra's bijdragen aan de hoge kwaliteit van de buitenruimte.

ECONOMISCH

In deze gebieden zijn vanwege de hoge beheerkosten geen vorm- of leibomen gewenst. Ook het kandalaberen van bomen moet worden voorkomen vanwege de hoge terugkerende kosten. Voor belangrijke boomstructuren wordt gekozen voor duurzame boomsoorten.

ECOLOGISCH

In ecologische gebieden wordt gebruik gemaakt van inheems plantmateriaal en wordt gestreefd naar het volledig uitgroeien van de boom. Knotbomen kunnen toegepast worden om het ecologische/ landelijke karakter te versterken en bij te dragen aan de leefomgeving van flora en fauna.

Toelichting

Toelichting

- Voor belangrijke structuren staat de duurzaamheid van een soort bovenaan.
- Gebruik maken van gebiedseigen boomsoorten of soorten waarvan bekend is dat ze het goed doen in de gemeente
- Bomen worden zoveel mogelijk aangeplant in beplanting of gras om goede groeiomstandigheden te creëren en hierdoor de vervanging van bomen over langere tijd uit te spreiden. Voor bomen in verharding moeten extra voorzieningen getroffen worden.

BOMEN, vormbomen (gekandelaberd, geknot, geschoren, geleid)

ESTHETISCH

Vormbomen zijn van waarde op plaatsen waar ze betekenis hebben voor de openbare ruimte. Met vormbomen kunnen accenten gelegd worden bijvoorbeeld in een centrumgebied of bij een herdenkingsmonument. Vormbomen vragen extra beheerinspanning om de gewenste vorm te behouden. Daarom is het niet wenselijk vormbomen toe te passen buiten het esthetische kwaliteitsniveau.

ECONOMISCH

Beheertype niet gewenst

ECOLOGISCH

In Ecologische gebieden zijn vormbomen niet wenselijk. Alleen knotbomen kunnen hier voorkomen vanwege de grote ecologische waarde die zij hebben door de onregelmatige plantafstanden en grillige vormen. Door de knotboom periodiek terug te zetten vindt verjonging van de kroon plaats en ontstaat de kenmerkende grillige vorm.

Toelichting

- Bomen worden zoveel mogelijk aangeplant in beplanting of gras om goede groeiomstandigheden te creëren en hierdoor de vervanging van bomen over langere tijd uit te spreiden. Voor bomen in verharding moeten extra voorzieningen getroffen worden.
- Gekandalaberd: Een boom waarvan de zijtakken periodiek worden teruggezet. Het beeld wat hiermee bereikt wordt zijn forse bomen met enkele grillig lopende hoofdtakken waarop zich uitlopers bevinden.
- Geknot: Houtige gewassen welke gekenmerkt worden door éénstammigheid. Door regelmatig snoeien van alle takken vindt verjonging plaats en ontstaat een knot.
- Geschoren: Houtige gewassen welke gekenmerkt worden door éénstammigheid. Door regelmatig snoeien en/of knippen van de takken ontstaat een gewenste vorm.
- Geleid: Houtige gewassen welke gekenmerkt worden door éénstammigheid. Door regelmatig snoeien en/of leiden van de takken ontstaat een gewenste vorm (horizontaal dan wel verticaal).

GROVE BEPLANTING, loofbos

ESTHETISCH

Beheertype niet gewenst

ECONOMISCH

Beheertype niet gewenst

ECOLOGISCH

Loofbos bestaat uit een gemengde beplanting van loofbomen met hoge en ruige heesters. Vaak is een onderbeplanting van kruiden aanwezig. Loofbos is zeer aantrekkelijk voor vogels en kleine zoogdieren als schuil- en nestelgelegenheid en voedselbron. Ook voor kinderen zijn loofbossen een gewilde speelomgeving. Loofbossen strekken zich vaak uit over grote percelen. In de bossen wordt zo min mogelijk ingegrepen om natuurlijke processen niet te verstoren.

		grove beplanting
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	2m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	2m
C	minimale afstand tot gevel	1m
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	3m
F	maximale vakbreedte/lengte	nvt
G	minimale oppervlakte	50m2
H	maximale oppervlakte	nvt
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	1m

Toelichting

- Om de loofbossen ecologisch aantrekkelijk te maken is een geleidelijke overgang van kruiden naar struweel en bos noodzakelijk.

GROVE BEPLANTING, grove beplanting

ESTHETISCH

Beheertype niet gewenst

ECONOMISCH

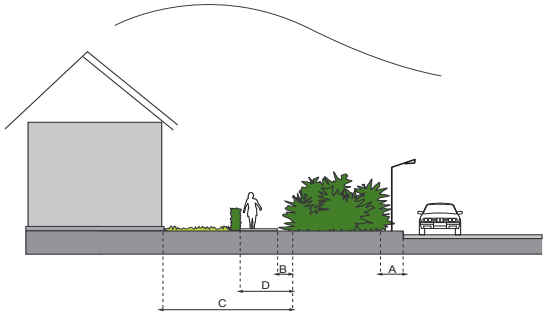
In woon- /werkgebieden wordt houtachtige, meestal inheemse grove beplanting toegepast in ruime plantvakken met een hoge dichtheid. Er is een goede verhouding aanwezig tussen struikvormende beplanting en boomvormers. De beplanting word in stand gehouden door snoei en verjonging. Exoten komen sporadisch voor.

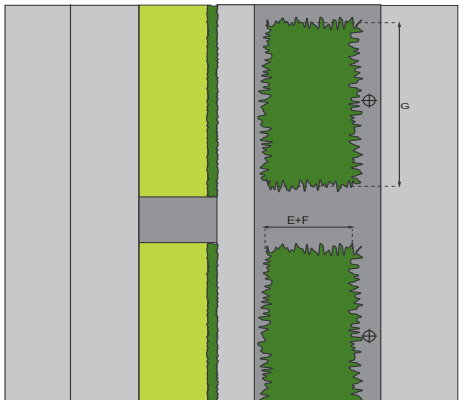
ECOLOGISCH

Grove beplanting is een goed beheertype in gebieden met een ecologisch karakter. Het beeld wordt gekenmerkt door hoge, ruige houtachtige beplanting met een natuurlijk uitstraling welke in stand worden gehouden door o.a. natuurlijke verjonging. De beplanting bestaat uit inheems plantmateriaal en heeft als onderbeplanting een kruidenlaag. Doordat natuurlijke processen niet worden onderdrukt ontstaan verschillende verschijningsvormen.

		grove beplanting
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	2m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	2m
C	minimale afstand tot gevel	1m
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	3m
F	maximale vakbreedte/lengte	nvt
G	minimale oppervlakte	50m2
H	maximale oppervlakte	nvt
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	1m

Toelichting

- Aan de rand van een plantvak langs een voet/fietspad kunnen een kruidenlaag of lage heesters toegepast worden om de overlast van overhangende takken te beperken en de dichtheid van de grove beplanting te verminderen en zo het veiligheidsgevoel te verhogen.

HEESTERS EN BOTANISCHE ROZEN, bodembedekkende heesters

ESTHETISCH

Lage beplanting met een bodembedekkende groeiwijze bestaande uit zowel gemengde als eenzelfde plantsoorten vaak gecombineerd met solitaire heesters of bomen. Een belangrijk kenmerk is dat de beplanting uitlopers maakt die opnieuw wortelen waardoor een gesloten plantenmassa ontstaat. De beheergroep wordt gebruikt op plaatsen waar hoge beplanting het zicht op bijvoorbeeld de rijweg zou ontnemen of als vulling van smalle beplantingsvakken.

ECONOMISCH

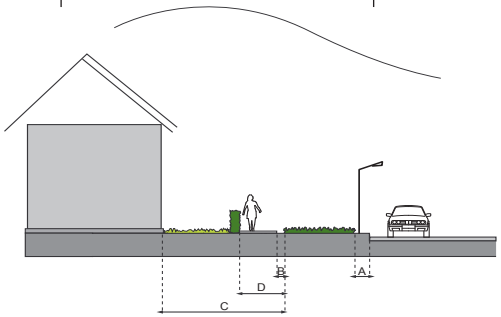

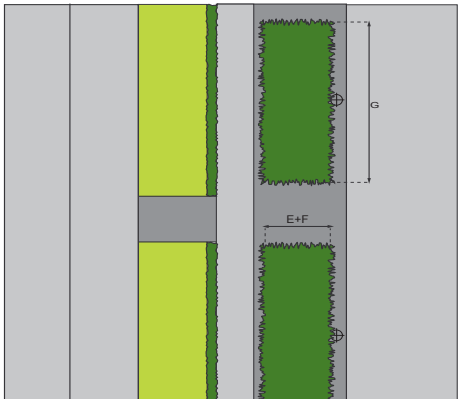
Lage beplanting met een bodembedekkende groeiwijze bestaande uit zowel gemengde als eenzelfde plantsoorten. Een belangrijk kenmerk is dat de beplanting uitlopers maakt die opnieuw wortelen waardoor een gesloten plantenmassa ontstaat. De gebruikte bodembedekkers hebben een hoog herstelvermogen en beschikken over voldoende groeikracht om snel het plantvak dicht vol te groeien.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		heesters en botanische rozen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	1m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.5m
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	1m
F	maximale vakbreedte/lengte	20m
G	minimale oppervlakte	10m2
H	maximale oppervlakte	200m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Door volledige begroeiing van het plantvak wordt onkruidgroei tegen gegaan waardoor de onkruidbestrijding verminderd.
- Zwerfafval blijft op de beplanting liggen en is daardoor minder aantrekkelijk. Het zwerfafval is door de gesloten beplanting wel eenvoudig te verwijderen.
- Bruikbaar als geleiding langs voetpaden of voor toepassing bij kruispunten

HEESTERS EN BOTANISCHE ROZEN, half opgaande heesters

ESTHETISCH

Lage beplanting met een bedekkende groeiwijze gecombineerd met solitair of in kleine groepen aangebracht met een natuurlijke groeihoogte hoger dan 0.60 meter. Vaak komt een combinatie voor met bomen. De beheergroep kan worden gebruikt als afscherming tussen voet- /fietspaden en rijwegen.

ECONOMISCH

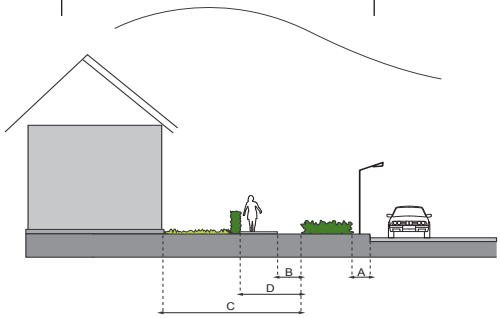

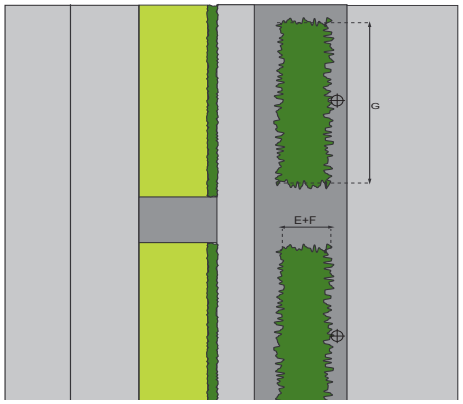
Lage beplanting met een bedekkende groeiwijze gecombineerd met solitair of in kleine groepen aangebracht met een natuurlijke groeihoogte hoger dan 0.60 meter. Vaak komt een combinatie voor met bomen. De gebruikte sierheester hebben een hoog herstelvermogen en beschikken over voldoende groeikracht om snel het plantvak dicht te groeien. In woongebieden mogen de sierheesters geen gevaar op leveren voor kinderen.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		heesters en botanische rozen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	1m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.5m
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	1m
F	maximale vakbreedte/lengte	20m
G	minimale oppervlakte	10m2
H	maximale oppervlakte	200m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Bruikbaar als geleiding langs voetpaden of voor toepassing bij kruispunten.

HEESTERS EN BOTANISCHE ROZEN, opgaande heesters

ESTHETISCH

Hoge beplanting met een opgaande groeiwijze vaak toegepast als solitair in lagere heesters maar kan ook voor gehele vakvulling worden gebruikt. Opgaande heesters met een natuurlijke groeihoogte hoger dan 1,20 meter.

ECONOMISCH

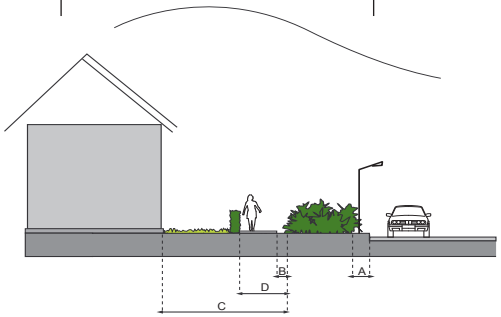

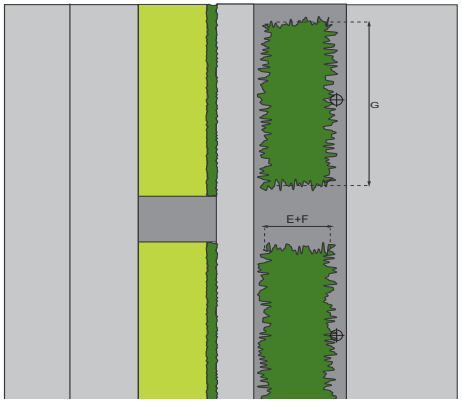
Hoge beplanting met een opgaande groeiwijze vaak toegepast als solitair in lagere heesters maar kan ook voor gehele vakvulling worden gebruikt. Opgaande heesters met een natuurlijke groeihoogte hoger dan 1,20 meter. De gebruikte sierheester hebben een hoog herstelvermogen en beschikken over voldoende groeikracht om snel het plantvak dicht te groeien. In woongebieden mogen de sierheesters geen gevaar op leveren voor kinderen.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		heesters en botanische rozen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	1m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.5m
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	1m
F	maximale vakbreedte/lengte	20m
G	minimale oppervlakte	10m2
H	maximale oppervlakte	200m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Niet bruikbaar op plaatsen waar overzicht noodzakelijk is zoals nabij kruispunten.

HEESTERS EN BOTANISCHE ROZEN, bodembedekkende bloemheesters

ESTHETISCH

Beplanting met een bodembedekkende groeiwijze bestaande uit zowel gemende als eenzelfde plantsoorten vaak gecombineerd met solitaire heesters of bomen. Een belangrijk kenmerk is dat de beplanting uitlopers maakt die opnieuw wortelen waardoor een gesloten plantenmassa ontstaat. De beheergroep wordt vaak toegepast om accenten te leggen in andere beheergroepen zoals bodembedekkende heesters. De beheergroep wordt gebruikt op plaatsen waar hoge beplanting het zicht op bijv. de rijweg zou ontnemen. De bloemheesters hebben een sierwaarde door bijvoorbeeld besdracht, bloemkleur en/of herfstverkleuring.

ECONOMISCH

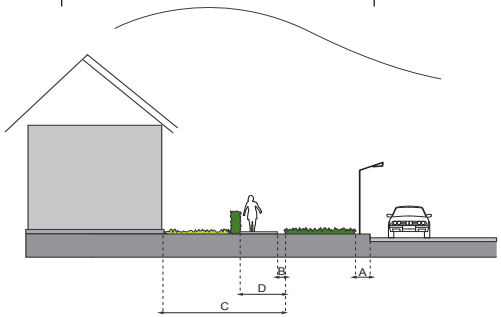

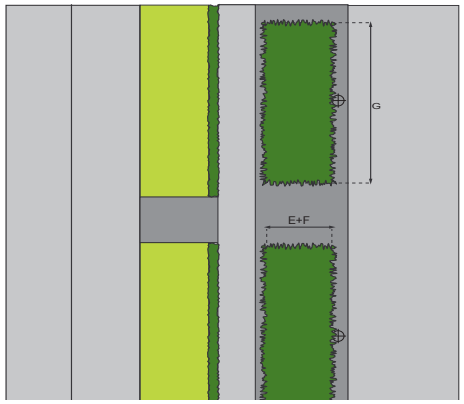
Beplanting met een bodembedekkende groeiwijze bestaande uit zowel gemengde als eenzelfde plantsoorten vaak gecombineerd met solitaire heesters of bomen. Een belangrijk kenmerk is dat de beplanting uitlopers maakt die opnieuw wortelen waardoor een gesloten plantenmassa ontstaat. De gebruikte beplanting heeft een hoog herstelvermogen en beschikken over voldoende groeikracht om snel het plantvak dicht vol te groeien. Het beheertype wordt vaak toegepast om accenten te leggen in andere beheergroepen. De beplanting heeft een hoog herstelvermogen en beschikken over voldoende groeikracht om snel het plantvak dicht vol te groeien. In woongebieden mogen de sierheesters geen gevaar op leveren voor kinderen.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		heesters en botanische rozen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	1m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.5m
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	1m
F	maximale vakbreedte/lengte	20m
G	minimale oppervlakte	10m2
H	maximale oppervlakte	200m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Door volledige begroeiing van het plantvak wordt onkruidgroei tegen gegaan waardoor de onkruidbestrijding verminderd.
- Zwerfafval blijft op de beplanting liggen en is daardoor minder aantrekkelijk. Het zwerfafval is door de gesloten beplanting wel eenvoudig te verwijderen.
- Bruikbaar als geleiding langs voetpaden of op plaatsen waar overzicht noodzakelijk is zoals nabij kruispunten.

HEESTERS EN BOTANISCHE ROZEN, half opgaande bloemheesters

ESTHETISCH

Lage bloemheesters met een bedekkende groeiwijze gecombineerd met solitair of in kleine groepen aangebracht met een natuurlijke groeihoogte hoger dan 0.60 meter. Vaak komt een combinatie voor met bomen. De beheergroep wordt gebruikt als afscherming tussen voet- / fietspaden en rijwegen en heeft een sierwaarde door bijvoorbeeld besdracht, bloemkleur en/of herfstverkleuring.

ECONOMISCH

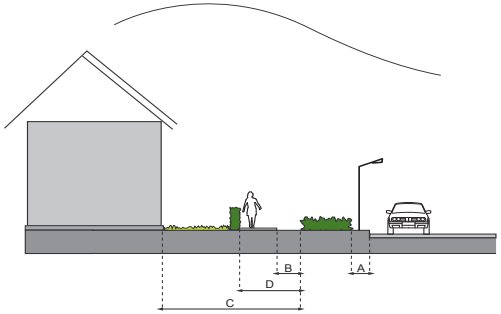

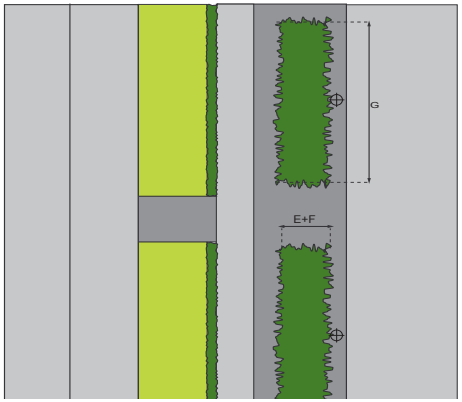
Lage bloemheesters met een bedekkende groeiwijze gecombineerd met solitair of in kleine groepen aangebracht met een natuurlijke groeihoogte hoger dan 0.60 meter. Vaak komt een combinatie voor met bomen. De gebruikte sierheester hebben een hoog herstelvermogen en beschikken over voldoende groeikracht om snel het plantvak dicht te groeien. In woongebieden mogen de sierheesters geen gevaar op leveren voor kinderen.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		heesters en botanische rozen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	1m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.5m
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	1m
F	maximale vakbreedte/lengte	20m
G	minimale oppervlakte	10m2
H	**maximale oppervlakte**	200m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Bruikbaar als geleiding langs voetpaden of voor toepassing bij kruispunten.

HEESTERS EN BOTANISCHE ROZEN, opgaande bloemhesters

ESTHETISCH

Hoge beplanting met een opgaande groeiwijze vaak toegepast als solitair in lagere heesters maar kan ook voor gehele vakvulling worden gebruikt. Opgaande heesters met een natuurlijke groeihoogte hoger dan 1,20 meter. De sierheesters hebben een sierwaarde door bijvoorbeeld besdracht, bloemkleur en/of herfstverkleuring.

ECONOMISCH

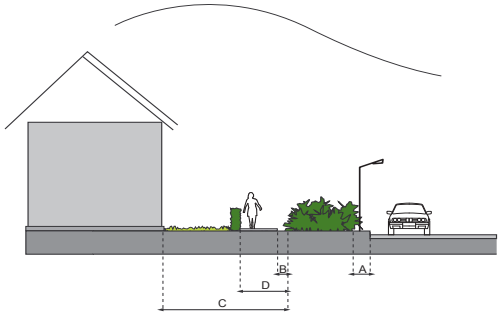

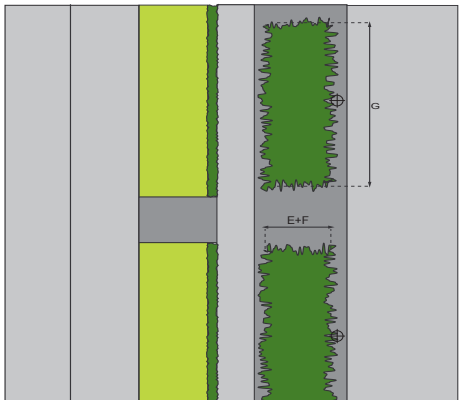
Hoge beplanting met een opgaande groeiwijze en opvallende bloei gecombineerd met solitair of in kleine groepen aangebracht. Opgaande heesters met een natuurlijke groeihoogte hoger dan 1,20 meter. De gebruikte sierheester hebben een hoog herstelvermogen en beschikken over voldoende groeikracht om snel het plantvak dicht te groeien. In woongebieden mogen de sierheesters geen gevaar op leveren voor kinderen.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		heesters en botanische rozen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	1m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.5m
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	1m
F	maximale vakbreedte/lengte	20m
G	minimale oppervlakte	10m2
H	maximale oppervlakte	200m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Niet bruikbaar op plaatsen waar overzicht noodzakelijk is zoals nabij kruispunten.

VASTE PLANTEN EN BLOEMPERKEN, niet bodembedekkende vaste planten

ESTHETISCH

Vakbeplanting bestaande uit plantsoorten die in de winterperiode onder de grond overwinteren. Door de opgaande groeiwijze wordt het plantvak niet geheel begroeid. De beplanting heeft een hoge waarde door opvallende bloem/ bladkleur of aantrekkingskracht op insecten.

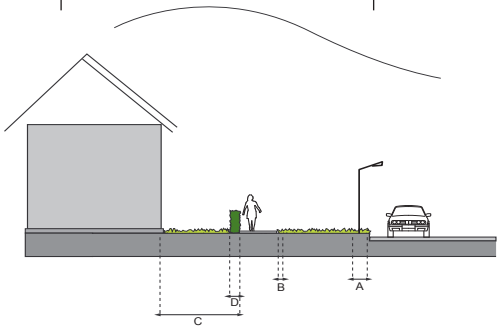
ECONOMISCH

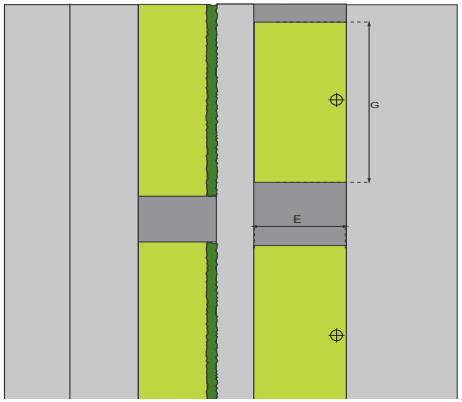
Beheertype niet gewenst

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		vaste planten en bloemperken
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	nvt
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	nvt
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	0.5m
F	maximale vakbreedte/lengte	10m
G	minimale oppervlakte	5m2
H	maximale oppervlakte	50m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Gebruiken om accenten te leggen
- Erg arbeidsintensief dus alleen toepassen in esthetisch niveau

VASTE PLANTEN EN BLOEMPERKEN, bodembedekkende vaste planten

ESTHETISCH

ECONOMISCH

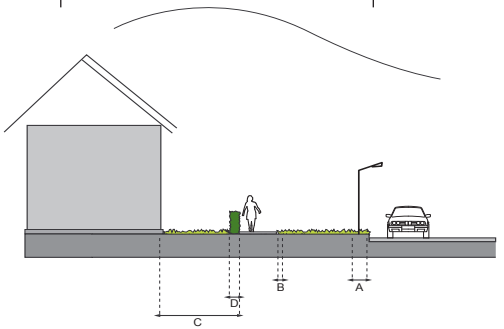
Beheertype niet gewenst

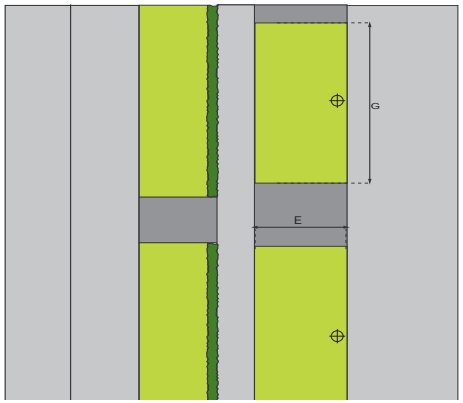
ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

Vakbeplanting bestaande uit plantsoorten die in de winterperiode onder de grond overwinteren. Door de bodembedekkende groeiwijze wordt het plantvak geheel begroeid. De beplanting heeft een hoge waarde door opvallende bloem/ bladkleur of aantrekkingskracht op insecten.

		vaste planten en bloemperken
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	nvt
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	nvt
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	0.5m
F	maximale vakbreedte/lengte	10m
G	minimale oppervlakte	5m2
H	maximale oppervlakte	50m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Gebruiken om accenten te leggen
- Erg arbeidsintensief dus alleen toepassen in esthetisch niveau

VASTE PLANTEN EN BLOEMPERKEN, overige vaste planten en bloemperken

ESTHETISCH

ECONOMISCH

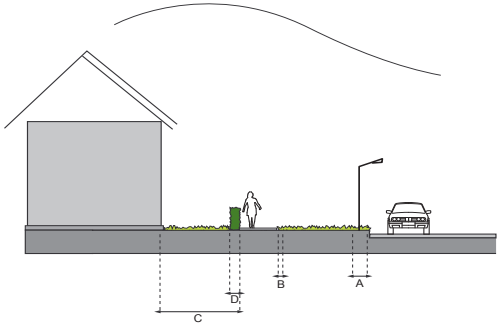
Beheertype niet gewenst

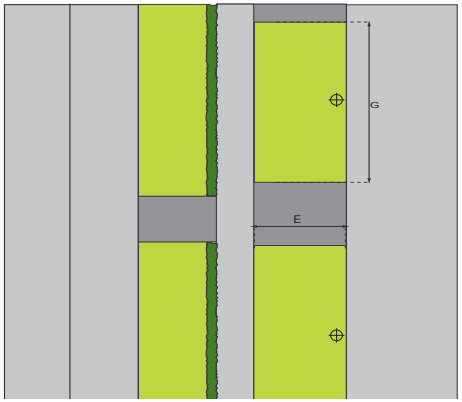
ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

Vakbeplanting bestaande uit plantsoorten die gedurende een bepaalde periode in het jaar aanwezig zijn zoals bollen of eenjarigen. De beplanting heeft een hoge waarde door opvallende bloem/ bladkleur of aantrekkingskracht op insecten en wordt gebruikt voor het plaatsen van accenten op bijvoorbeeld rotondes of entrees.

		vaste planten en bloemperken
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	nvt
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	nvt
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	0.5m
F	maximale vakbreedte/lengte	10m
G	minimale oppervlakte	5m2
H	maximale oppervlakte	50m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Gebruiken om accenten te leggen
- Erg arbeidsintensief dus alleen toepassen in esthetisch niveau

HAGEN, lijnhaag

ESTHETISCH

Een lijnvormig element met een breedte tot ca. 1.50 m. De haag heeft een strak uiterlijk en wordt regelmatig geknipt. Hagen worden gebruikt als accentuering van objecten of begeleiding van ontsluitingswegen. De haagvoet wordt vrij gehouden van onkruiden

ECONOMISCH

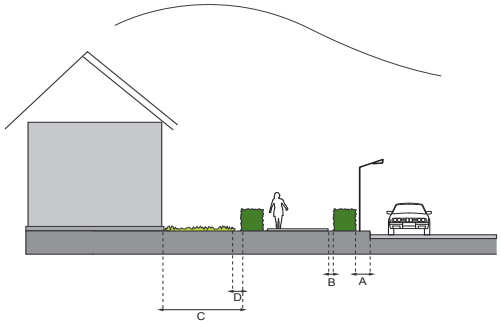

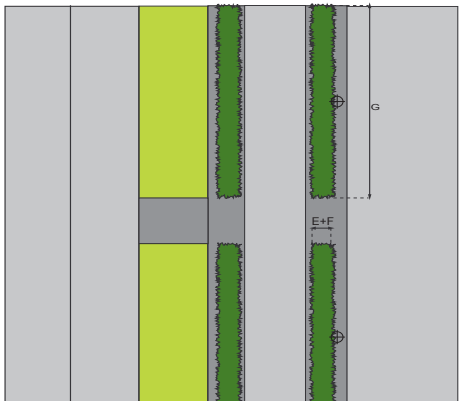
Een lijnvormig element met een breedte tot ca. 1.50 m De haag heeft een minder strak uiterlijk dan in het esthetische niveau en bestaat uit soorten met sterke groeikracht om vooral bij jonge aanplant, doorlopen tegen te gaan. In de haagvoet komen onkruiden voor die niet storend zijn voor het beeld.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		hagen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	0.3m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.3m
C	minimale afstand tot gevel	0.5m
D	minimale afstand tot kavelgrens	0.5m
E	minimale vakbreedte/lengte	0.75m
F	maximale vakbreedte/lengte	10m
G	minimale oppervlakte	nvt
H	maximale oppervlakte	nvt
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Gebruiken als begeleiding of accentuering
- De strakke vorm blijft beter gehandhaafd door extra knippen/ gebruik te maken van plantsoorten met minder groeikracht.
- De hoogte van de haag is variabel. Bij hagen hoger dan 1.50 m is voor het knippen meer tijd/ budget nodig i.v.m. het benodigde specifieke materieel en groteret knipoppervlak.

HAGEN, blokhaag

ESTHETISCH

Een blokvormig element met een breedte groter dan 1.50 m. De blokhaag heeft een strak uiterlijk en wordt regelmatig geknipt. Blokhagen worden gebruikt als accentuering van objecten of begeleiding van ontsluitingswegen. De haagvoet wordt vrij gehouden van onkruiden

ECONOMISCH

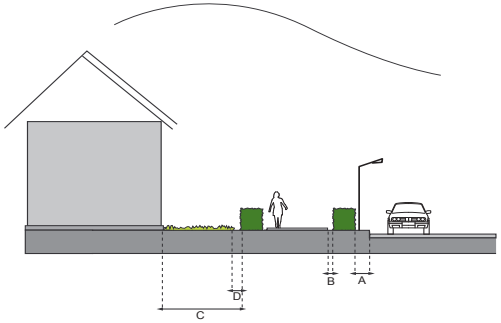

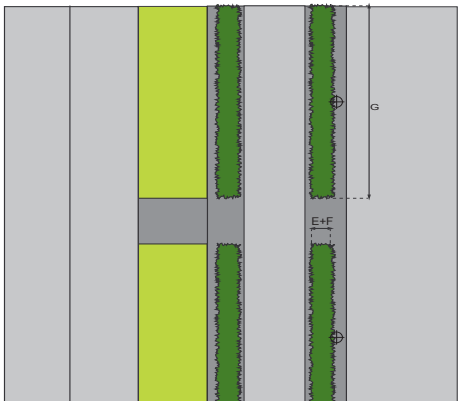
Een blokvormig element met een breedte groter dan 1.50 m. De blokhaag heeft een minder strak uiterlijk dan in het esthetische niveau en bestaat uit soorten met sterke groeikracht om doorlopen tegen te gaan. In de haagvoet komen onkruiden voor die niet storend zijn voor het beeld.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		hagen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	0.3m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.3m
C	minimale afstand tot gevel	0.5m
D	minimale afstand tot kavelgrens	0.5m
E	minimale vakbreedte/lengte	0.75m
F	maximale vakbreedte/lengte	nvt
G	minimale oppervlakte	nvt
H	maximale oppervlakte	nvt
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Toelichting

- Gebruiken als begeleiding of accentuering
- De strakke vorm blijft beter gehandhaafd door extra knippen/ gebruik te maken van plantsoorten met minder groeikracht.
- De hoogte van de haag is variabel. Bij hagen hoger dan 1.50 m is voor het knippen meer tijd/ budget nodig i.v.m. het benodigde specifieke materieel en knipoppervlak.

HAGEN, losse haag

ESTHETISCH

Beheertype niet gewenst

ECONOMISCH

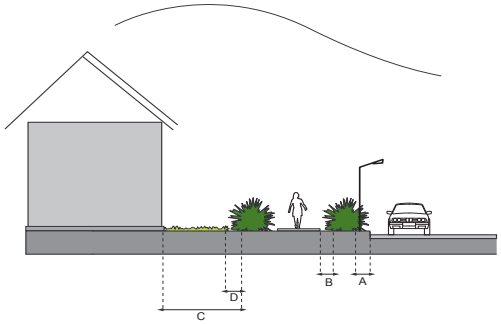
ECOLOGISCH

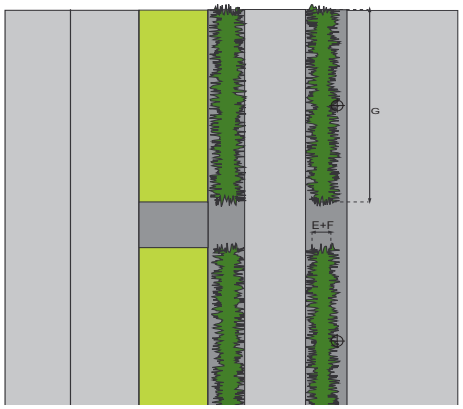

		hagen
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	0.3m
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	0.3m
C	minimale afstand tot gevel	0.5m
D	minimale afstand tot kavelgrens	0.5m
E	minimale vakbreedte/lengte	0.75m
F	maximale vakbreedte/lengte	10m
G	minimale oppervlakte	nvt
H	maximale oppervlakte	nvt
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.5m

Deze hagen worden minder strak geknipt als de cultuurlijke hagen en hebben hierdoor een ruiger uiterlijk. De haagvoet bestaat uit een ruig gras of kruidenlaag die extensief wordt onderhouden. Bij de soortkeuze worden zowel inheemse als uitheemse soorten gebruikt. In woongebieden mogen losse hagen geen gevaar op leveren voor kinderen.

Hagen in ecologische gebieden worden niet tot nauwelijks geknipt waardoor ze een ruiger en natuurlijk uiterlijk hebben. De haagvoet bestaat uit een kruidenlaag. Bij de soortkeuze worden inheemse soorten gebruikt en hebben soorten met besdracht, bloei of doorns/stekels de voorkeur.

Toelichting

- De hoogte van de haag is variabel. Bij hagen hoger dan 1.50m is voor het knippen meer tijd/ budget nodig i.v.m. het benodigde specifieke materieel en knipoppervlak.
- Losse hagen zijn vanwege hun natuurlijke karakter niet wenselijk in gebieden met een esthetisch niveau.

GRAS, gazon

ESTHETISCH

In gebieden met een esthetisch niveau komen strak gemaaide gazons en bermen voor met een cultuurlijke uitstraling. In het gazon zijn geen kale plekken of oneffenheden te vinden. Ook komen in de gazons nauwelijks kruiden voor.

ECONOMISCH

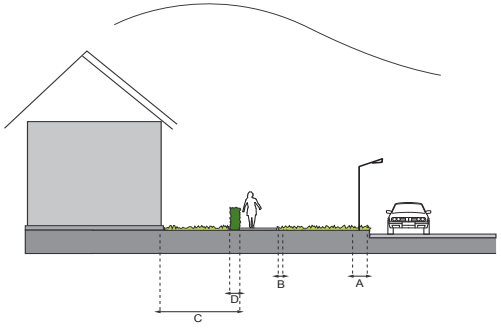

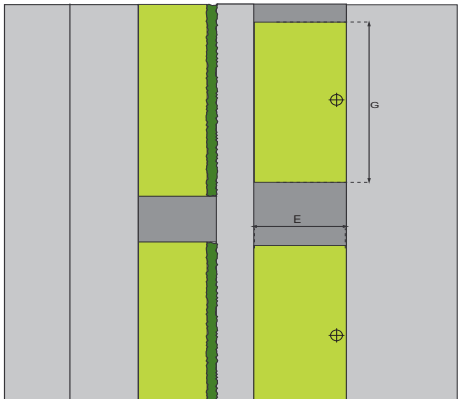
In woon- /werkgebieden worden de gazons intensiever gebruikt bijvoorbeeld als uitloopveld of trapveld. Het gazon heeft een natuurlijker beeld door het minder intensief maaibeheer. Incidenteel komen kale plekken of oneffenheden voor maar deze zijn niet storend voor de functie van het gazon. De bermen hebben een meer natuurlijke uitstraling. In de bermen komen kruidachtige beplanting voor.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

		gras
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	nvt
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	nvt
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	3m
F	maximale vakbreedte/lengte	nvt
G	minimale oppervlakte	50m2
H	maximale oppervlakte	2000m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.3m

Toelichting

- Grotere oppervlaktes aan gras zijn gunstig voor de beheerkosten ten opzichte van heesters
- Gazons is veelzijdig te gebruiken voor verschillende functies. (spelen, evenementen)
- Lange smalle stroken dient voorkomen te worden ivm te veel randlengte en de hoeveelheid kantensteken
- Als accent kunnen bollen toegevoegd worden in gazons
- Bij toepassing van gras is geen chemische onkruidbestrijding noodzakelijk
- Bij toepassing van gras is geen chemische onkruidbestrijding noodzakelijk
- Obstakels in gras zoveel mogelijk beperken of zo plaatsen dat dit geen belemmering geeft voor het maaibeheer

GRAS, ruw gras

ESTHETISCH

Beheertype niet gewenst

ECONOMISCH

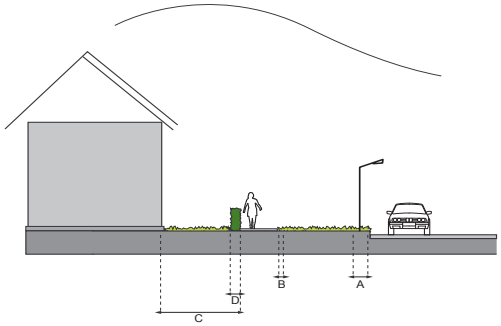
Beheertype niet gewenst

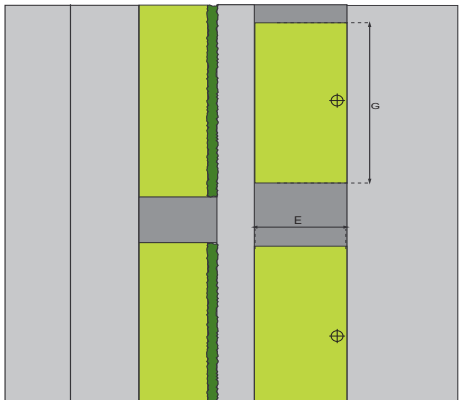
ECOLOGISCH

In ecologische gebieden wordt ruw gras toegepast. Het gras is gevarieerder aan kruiden en grassen die van nature voorkomen en is van waarde voor flora en fauna.

		gras
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	nvt
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	nvt
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	3m
F	maximale vakbreedte/lengte	nvt
G	minimale oppervlakte	50m2
H	maximale oppervlakte	2000m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.3m

Toelichting

- Toepassing met name in het buitengebied
- Weinig sierwaarde voor burgers

GRAS, kruidengras

ESTHETISCH

Beheertype niet gewenst

ECONOMISCH

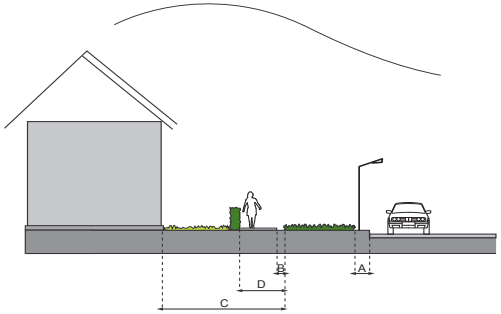
In economische gebieden wordt kruidengras toegepast. Het is door inzaaien met bloemrijke kruiden gevarieerd aan grassen en kruiden, wat naast de waarde voor de fauna ook een aantrekkelijk beeld geeft voor burgers is.

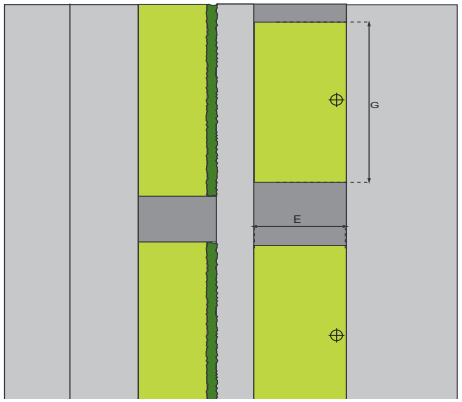
ECOLOGISCH

In ecologische gebieden worden kruidengras toegepast. Het is door inzaaien gevarieerd aan grassen en kruiden, wat naast de floristische waarde ook voor de fauna aantrekkelijk is.

		gras
	bovengrondse ruimte	
A	minimale afstand tot rijbaan	nvt
B	minimale afstand tot fiets/voetpad	nvt
C	minimale afstand tot gevel	nvt
D	minimale afstand tot kavelgrens	nvt
E	minimale vakbreedte/lengte	3m
F	maximale vakbreedte/lengte	nvt
G	minimale oppervlakte	50m2
H	maximale oppervlakte	2000m2
	ondergrondse ruimte	
	minimale doorwortelbare ruimte	0.3m

Toelichting

- Vanwege de gevarieerde flora aantrekkelijk voor bewoners
- Toepasbaar langs bermen en op grote kavels

ESTHETISCH

ECONOMISCH

ECOLOGISCH

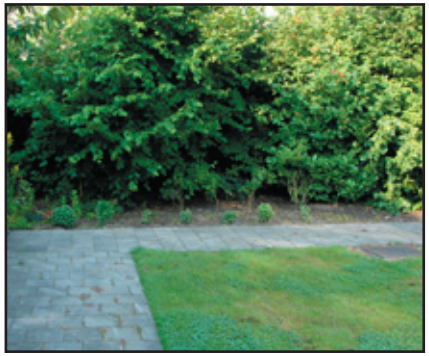
Buffering/ infiltratievoorziening voor regenwater vaak gecombineerd met recreatie of speelvoorzieningen waarbij in regenachtige periodes water wordt vastgehouden en infiltreert in de ondergrond.

Toelichting

- De wadi's vragen om specifiek (maai)beheer

GRAS, wadi

ESTHETISCH

De gazons zijn strak langs de randen afgestoken, er vindt nauwelijks overgroei plaats op verharding en in beplanting

ECONOMISCH

De graskanten langs verharding zijn rafelig en niet overal gelijk. Overgroei naar verharding en in aangrenzende beplantingsvakken komt regelmatig voor.

ECOLOGISCH

Beheertype niet gewenst

Toelichting

- De mate van overgroei is bepalend voor de netheid van het gezon.

WATER,

(oeverzone, watervoerende sloot, greppel, vijver, poel, plasdras, rietkraag)

ESTHETISCH

Strakke oevers die tot aan de watergang intensief worden onderhouden.

ECONOMISCH

Oevers met een natuurlijke uitsraling. Randen worden meegenomen in het reguliere maaibeheer. Langs de watergang is enige ruige beplanting aanwezig.

ECOLOGISCH

Oevers worden zeer extensief onderhouden waardoor ze sterk verruigen. De oevers hebben hoge ecologische waarde.

Toelichting

- vooral in woon-/ werkgebieden is de stijlte van de oevers belangrijk voor een veilige omgeving.
- afstand van de oever tot fiets/ en voetpaden